Hirdetőre kitéve 2023.12.07
Hirdetőről levéve 20.....
Solt, 20.....
15. nap: 2023.12.22
aláírás

Érkezett: 2023 NOV 29.
Érkezett: S/2023/9200

SOLTI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL
Érkezett: 2023 NOV 29.
Száma: S/4919-7/2023
Előszám:
Bíró G.

BÁCS-KISKUN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

kifügg.: SKÖH hirdetőtábláján – közterületi hird. tábláján

Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal

Digitálisan aláírta: Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal
DN: c=HU, l=Kecskemét, o=Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal, 2.5.4.97=VATHU-15789257-2-03, serialNumber=DO20230523-3DO270, cn=Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal
Dátum: 2023.11.28 14:44:06 +01'00'

Ikt. szám: BK/KTF/07870-113/2023.
Ügyintéző: Bene Nikolett
dr. Boldis Gergely
Dömsödiné Szebelédi Krisztina
Szabó László
Sirok Attila
Telefon: +36 (76) 795-878
+36 (76) 795-862
KRID azonosító: 246192384

Tárgy: Országos Vízügyi Főigazgatóság, *„A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem"* 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás, eljárást lezáró határozat

Elektr. elérhető: www.solt.hu – Hirdetmény, közlemény menüben
Üi: Fekete Dávid, +36 78 486-014 / 124 mellék, fsz. 17. iroda

HATÁROZAT

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) **az Országos Vízügyi Főigazgatóság** (székhely: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D., KÜJ: 100 137 590, adószám: 15796019-2-41, KSH szám: 15796019-8413-312-01, rövidített elnevezés: OVF) – **Engedélyes – részére,** a meghatalmazása alapján a **VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., cégjegyzékszám: 15-09-070444, adószám: 13648013-2-15, KSH szám: 13648013-7112-113-15, hivatalos elektronikus elérhetősége: 13648013#cegkapu) által **2023. szeptember 06. napján** előterjesztett – *„A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: R.) szerinti kérelem alapján indított **környezeti hatásvizsgálati eljárásban**, az R.

> **1. számú melléklet 35. pontja** *[Felszíni vizek közötti vízátvezetés, 100 millió m³/év vízszállító-kapacitástól]*, valamint
> **3. számú melléklet 127. pontja** *[Vízfolyásrendezés (kivéve az eredeti vízelvezető- képesség helyreállítására irányuló, fenntartási célú iszapeltávolítást és rézsűrendezést, amennyiben az a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben előírtak szerint a vizek állapota romlásának megelőzését, megakadályozását szolgálja) a) 1 km vízfolyáshossztól b) 50 m vízfolyáshossztól vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki) c) védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül]*

szerinti tevékenységhez

k ö r n y e z e t v é d e l m i e n g e d é l y t a d .

ELŐÍRÁSOK:

Levegőtisztaság-védelem

Bács-Kiskun Vármegye vonatkozásában:

1. Tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.
2. A tevékenység végzése során az elérhető legjobb technika alkalmazásával kell a levegőterhelést a lehető legkisebb mértékűre csökkenteni.
3. Az anyagnyerőhelyeket, depóterületeket a beruházás helyszínéhez minél közelebb kell megválasztani.
4. Az építési, felvonulási, valamint a közvetlen szállítási területek szükség szerinti locsolásával, vízpermetezésével a diffúz légszennyezést meg kell akadályozni.
5. A földműveket szükség esetén (száraz időben rendszeresen) locsolni kell.
6. Szeles időben lehetőség szerint kerülni kell a nagyobb földmozgatással járó munkafolyamatok végzését.
7. A szabadban végzett anyagtárolást úgy kell kialakítani, működtetni és fenntartani, hogy abból a lehető legkevesebb légszennyező anyag kerüljön a környezetbe (pl. takarás, locsolás).
8. A szilárd burkolatú útfelületeket rendszeresen takarítani kell a felhordott szennyeződésektől (pl. sár) a másodlagos porszennyezés megelőzése érdekében.
9. Rakodás során megfelelő intézkedés megtételével gondoskodni kell arról, hogy a mozgatott anyag levegőterhelést ne okozzon.
10. A munkagépek felesleges üresjáratát kerülni kell.
11. A tevékenységhez kapcsolódó munkálatokat megfelelő műszaki állapotú, a környezetvédelmi előírásokat kielégítő munkagépekkel szükséges végezni.
12. A kivitelezés során felhasznált anyagok szállítását zárt konténerben vagy a kiporzást és kiszóródást megakadályozó ideiglenes takarású konténerben, vagy e feltételeket biztosító célgéppel, szállítójárművel, levegőterhelést kizáró módon kell végezni.
13. A szállítási útvonalak megtervezésénél lehetőség szerint minimumra kell csökkenteni a lakott ingatlanok megközelítését.
14. Amennyiben a Kivitelező az organizációs terv, illetve az alkalmazandó géppark ismeretében határértéket túllépő vagy megközelítő koncentrációk kialakulását valószínűsíti, akkor a munkagépeket amennyire csak lehetséges egymástól időben, illetve térben elkülönítetten kell működtetni és/vagy a lehető legrövidebb idő alatt szükséges elvégezni az adott munkálatot. Emellett szükség lehet egyéb, a szálló por elleni védekezési megoldások alkalmazására is.
15. Klímavédelmi szempontból gondoskodni szükséges a szakszerű fásításról a hosszú távú légszennyezőanyag csökkentés érdekében.

Pest Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

16. A levegőterhelés megelőzése illetve csökkentése érdekében az elérhető legjobb technológiákra kell törekedni a berendezések üzemeltetése valamint a különböző tevékenységek végzése során.
17. A nyersanyag szállítása kiporzást és kiszóródást megakadályozó fedéssel ellátott gépjárművekkel történjen.
18. A depóniák kialakításánál figyelni kell, hogy azok széltől védve legyenek, ezzel is csökkentve a szél általi elhordást.
19. A diffúz levegőterhelés csökkentése érdekében a munkaterület rendszeres karbantartásáról, locsolásáról folyamatosan gondoskodni kell.

20. A diffúz levegőterhelés csökkentése érdekében a szállítási útvonalak rendszeres karbantartásáról, száraz időszakban locsolásáról, folyamatosan gondoskodni kell.
21. A burkolat nélküli utak és a közút csatlakozását a felvert por okozta diffúz légszennyezés csökkentése érdekében mindig tisztán kell tartani, valamint az elpergett anyag feltakarításáról gondoskodni kell.

Zaj- és rezgésvédelem

Bács-Kiskun Vármegye vonatkozásában:

22. A tárgyi beruházás kiviteli tervezése során környezetvédelmi tervet kell készíteni. A tervdokumentációban be kell mutatni az építési munkákból várható zaj- és rezgésterhelés mértékét, a védendő épületeket, a tervezett zaj-, és rezgéscsökkentési intézkedéseket. A kivitelezési technológiák, berendezések és a szállítási útvonalak pontos ismeretében számítással igazolni kell, hogy a kivitelezési tevékenységtől és a kivitelezéshez kapcsolódó szállításból származó zaj- és rezgésterhelés nem haladja meg a vonatkozó határértékeket. Az elkészült zaj- és rezgésvédelmi tervet (amennyiben szükséges, a kivitelezési időszakra vonatkozó felmentési kérelemmel együtt) **a kivitelezés megkezdése előtt legkésőbb 30 nappal meg kell küldeni a környezetvédelmi hatóságnak.**
23. A szállítási tevékenységet lehetőség szerint a közúthálózat minél kisebb igénybevételével kell végezni. A kivitelezéshez kapcsolódó szállítási igényeket és a szállítási távolságokat a lehető legkisebbre kell csökkenteni.
24. A beruházással összefüggő szállítások útvonalait úgy kell megválasztani, hogy azok lakó- és üdülőterületeket lehetőség szerint ne, vagy csak a lehető legszükségesebb mértékben érintsenek.
25. Lakó- és üdülőterületek közelében éjszaka és hétvégén a beruházással összefüggő szállítási tevékenységet kerülni kell.
26. Az 5313-as számú mellékúton a kivitelezés alatti szállítási tevékenység legfeljebb 2 tehergépjármű elhaladás/óra gyakorisággal végezhető.
27. A kivitelezési munkálatok csak a zajszempontú nappali időszakban (6-22 óra) végezhetők.
28. A zajtól védendő területek és létesítmények közelében tervezett munkálatokat lehetőség szerint 8 és 17 óra között, minél rövidebb idő alatt kell elvégezni.
29. Az építési munkák végzéséhez korszerű, alacsony zaj- és rezgéskibocsátással üzemelő munkagépeket kell használni. Az üzemzavarokat és a rendkívüli zajszennyezést a munkagépek és szállító eszközök karbantartásával meg kell akadályozni.
30. A zajtól védendő területek, épületek közelében végzett munkafolyamatok esetén a munkagépek egyidejű mozgatását, a párhuzamos munkavégzést, a gépek felesleges üresjáratát kerülni kell.
31. Ahol a zajtól védendő környezetben az építés alatti környezetvédelmi terv számításai alapján határértéket meghaladó kivitelezési zajterhelés várható, építési munka csak zajcsökkentő intézkedések alkalmazása mellett (munkaszervezés, zajszigeteléssel ellátott munkagépek, mobil zajvédelem) végezhető.
32. Azon zajtól védendő ingatlanok esetében, ahol zajcsökkentő intézkedések alkalmazása mellett sem biztosítható a vonatkozó határértékek teljesülése, a kivitelezőnek a külön jogszabály szerinti zajterhelési határérték betartása alóli felmentést kell kérnie a környezetvédelmi hatóságtól.
33. Határérték feletti zajterhelést okozó építési munkák csak a környezetvédelmi hatóság engedélyének birtokában kezdhetőek meg.
34. A határérték túllépéssel érintett ingatlanok tulajdonosait (lakóit) a munkálatok megkezdése előtt tájékoztatni kell a munkálatok megkezdésének időpontjáról, illetve időtartamáról.
35. A tassi szivattyútelep (Tass, Szentgyörgypuszta u.) üzemi zajterhelését a beépítendő szivattyúk pontos típusának, műszaki jellemzőinek, valamint a beépítés paramétereinek ismeretében a tervezés későbbi fázisában, számítás segítségével meg kell határozni. A számítás eredményétől

függően a szivattyútelep megfelelő zajcsillapításáról a védendő környezet védelme érdekében gondoskodni szükséges. **A számítás eredményéről,** továbbá az esetlegesen tervezett zajcsillapító intézkedésekről zajvédelmi **dokumentációt kell készíteni, amit a kivitelezési munkálatok megkezdése előtt legkésőbb 30 nappal a környezetvédelmi hatóságnak meg kell küldeni.**

36. A zajvédelmi dokumentációban a szivattyúközpont zajvédelmi hatásterületét is meg kell határozni. Az eredménytől függően, - amennyiben a létesítmény hatásterületére védendő terület, épület esik - a szivattyúközpont üzembe helyezését megelőzően a környezeti zaj- és rezgésforrás üzemeltetője a tevékenység megkezdése előtt köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, amely alapján a környezetvédelmi engedély módosítása szükséges.

Pest Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

37. A zajterhelési határértékek túllépésével érintett építőipari kivitelezési fázisok csak a határérték alól felmentést engedélyező véglegesített határozat birtokában végezhetők. Az építési tevékenység megkezdése előtt a zajterhelési határértékek alóli felmentést a Környezetvédelmi Hatóságnál a generálkivitelező kezdeményezheti *a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet] 13. § (2) bekezdése szerinti tartalommal elkészített kérelem benyújtásával. A kérelmet a Környezetvédelmi Hatósághoz kell benyújtani.

38. Zajmérések alapján készült szakvéleményben kell bemutatni, hogy a tárgyi fejlesztés üzemi berendezéseinek működéséből származó zaj, a környezetében lévő védendő épületek homlokzatai előtt 2 méterre teljesíti-e *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet [a továbbiakban: 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet] 1. melléklet 1. pontja szerinti határértékeket.
Meg kell határozni a zajvédelmi szempontú hatásterületet, átnézeti helyszínrajzon, azonosítható módon jelölni kell azt, és a hatásterületen található zajtól védendő építményeket, területeket, továbbá a szabályozási terv szerinti építési övezeti besorolásokat. A méréseket és a szakvéleményt *a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról* szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 1. § (3) bekezdés figyelembe vételével, valamint a 4. és a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 5. sz. mellékletében előírtak szerint kell elkészíteni és a Környezetvédelmi Hatósághoz be kell nyújtani.

Határidő: a berendezések üzembe helyezését követő 60 nap.

Földtani közeg védelme

Bács-Kiskun Vármegye vonatkozásában:

39. A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást.
40. A tevékenységet a földtani közeg veszélyeztetését, károsodását, szennyezését kizáró módon kell végezni.
41. A tevékenységgel nem okozhatják a vonatkozó jogszabály szerinti *(B)* szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot földtani közegben.
42. A földtani közeg jó minőségi állapotának biztosítása érdekében, a tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható.
43. Az ideiglenesen igénybe vett területeket a munka elvégzése után helyre kell állítani és az eredeti hasznosításba vissza kell adni.
44. A munkagépek üzemanyaggal való feltöltése csak vízzáró burkolatú területen, vagy kármentő tálca használatával végezhető. Amennyiben olaj- vagy üzemanyag elfolyás következik be, azt

azonnal a megfelelő anyaggal fel kell itatni. A használt felitató anyagot, illetve az esetlegesen kitermelendő szennyezett talajt veszélyes hulladékként kell kezelni.

45. A tevékenység végzése során esetlegesen bekövetkező környezetszennyezést – a kárelhárítás egyidejű megkezdésével – a környezetvédelmi hatóságnak haladéktalanul be kell jelenteni.

Pest Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

46. A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a lehető legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést, és kizárja a környezetkárosítást.

47. A tervezett tevékenységgel nem okozhatnak *a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről* szóló, 6/2009. (IV. 14.) KvVM–EüM–FVM együttes rendelet [a továbbiakban: 6/2009. (IV. 14.) KvVM–EüM–FVM együttes rendelet] szerinti (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot a földtani közegben.

48. A tervezett beavatkozás megvalósítása során szennyezőanyag, vagy lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható.

49. A tervezett beavatkozás megvalósítása során a tereprendezésekhez használt munkagépek üzemanyag tankolása helyszínen csak kármentővel ellátott területen történhet.

50. Amennyiben az építési tevékenyég során a munkagépek esetleges meghibásodásából, vagy helyszíni üzemanyag-feltöltéséből eredően szennyeződés következik be, úgy a szennyeződés megszüntetéséről, a kár elhárításáról, a szennyezőanyag elhelyezéséről és ártalmatlanításáról a kivitelezőnek haladéktalanul gondoskodni kell.

51. Területfeltöltés csak szennyeződésmentes feltöltő anyaggal történhet, ennek igazolására vonatkozó vizsgálati eredményeket meg kell őrizni, és ellenőrzéskor az illetékes hatóság részére be kell mutatni.

52. A tervezett beavatkozás megvalósítása során az egyes felvonulási területeken rendelkezésre kell állni a megfelelő - a felszínre kijutott szennyező anyag terjedését megakadályozó, illetve a felitatásra, valamint elcsorgások felfogására alkalmas – anyagoknak.

53. A tevékenység során esetlegesen bekövetkező környezetszennyezést – a kárelhárítás egyidejű megkezdésével – az illetékes környezetvédelmi hatóságnak be kell jelenteni.

*

Szakkérdések vizsgálata:

1. *környezet-egészségügyi szakkérdésben, így különösen a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően:*

1.1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály Kiskőrösi Kirendeltsége **Kalocsai és Kiskőrösi Járási Hivatal** illetékességi területének vonatkozásában:

„A tervdokumentáció vizsgálata alapján megállapítottuk, hogy a Duna-Tisza közi Homokhátság 2. részterületén (2a és 2b) a vízgazdálkodás tervezett fejlesztése népegészségügyi szempontból nem

kifogásolt. A környezetvédelmi engedély kiadásához – a szakkérdések vizsgálata alapján a dokumentációban foglaltak maradéktalan betartása mellett – feltétel nélkül járulok hozzá."

1.2. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály Kunszentmiklósi Járási Hivatal illetékességi területének vonatkozásában:

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya (a továbbiakban: Osztály) az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (székhelycím: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D.; adószám: 15796019-2-41; a továbbiakban: Ügyfél) által előterjesztett, a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem 2a) és 2b) részterület tárgyú hatásvizsgálati dokumentációhoz **közegészségügyi szempontból**

hozzájárul.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

Nyilatkozatunk ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az alapeljárásban hozott határozat, illetve az alapeljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

1.3. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Bajai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály illetékességi területének vonatkozásában:

A megküldött dokumentáció alapján a környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálásával kapcsolatban kifogást nem emelek.

1.4. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Szigetszentmiklósi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály illetékességi területének vonatkozásában

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály megkeresése alapján, az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/d.) meghatalmazottja a VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által, a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatalhoz benyújtott,
„A Duna-Tisza közi Homokhátság 2. részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztésének KÖRNYEZETI HATÁSTANULMÁNYA" című dokumentáció közegészségügyi szempontú vizsgálata alapján

szakkérdésben állásfoglalást

terjesztek elő:

A Duna-Tisza-közi Homokhátság 2. részterületén a vízgazdálkodás fejlesztésére tervezett tevékenységeknek közegészségügyi szempontú jogszabályi akadálya nincs, az jelentős környezet-egészségügyi terheléssel nem jár.

Javasoljuk azonban a következőket:

- ***a határérték túllépéssel járó munkálatok időtartamáról az érintett lakókat előzetesen tájékoztatni szükséges;***
- ***kerülni kell a már szerkezetileg kikopott, zörgő hangot okozó eszközök használatát;***
- ***lakossági panasz esetén szervezési és műszaki módszerekkel minimálisra kell csökkenteni a lakók zavarását.***

1.5. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Dabasi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály illetékességi területének vonatkozásában:

Az Országos Vízügyi Igazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/d.) meghatalmazottja a VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) benyújtotta a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya (továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) részére „A *Duna -Tisza - Közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem*" tárgyú 2a) és 2b) részterületre vonatkozó környezeti hatástanulmányt (továbbiakban: Dokumentáció).

A Környezetvédelmi Hatóság a BK/KTF/07870-8/2023. ügyiratszámú levelében a *környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 11. § (1) bekezdésében, illetve 3. melléklet I. táblázat 3. pontjában megjelölt szakkérdések vizsgálatát kérte Pest Vármegyei Kormányhivatal Dabasi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztályától.

A Korm. rendelet szerint az előzetes vizsgálati, a környezeti hatásvizsgálati, az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, az összevont eljárásban, valamint a felülvizsgálati eljárás során minden esetben vizsgálni kell:

„a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére" kiterjedő szakkérdéseket.

Az elektronikus úton közzétett Dokumentációt Osztályom illetékességi területe vonatkozásában áttanulmányoztam, a szakkérdések vizsgálata alapján az alábbiakat állapítottam meg:

Duna - Tisza - Közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása a klímaváltozásból eredő hatások enyhítése céljából tervezett vízgazdálkodási beavatkozások során várhatóan jelentős környezet- egészségügyi terhelés nem keletkezik, szignifikáns humán-egészségügyi kockázatnövelő hatással nem kell számolni.

A szakkérdés vizsgálata során figyelembe vettem:
- A 219/2004. (VII.21.) Kormányrendelet a felszín alatti vizek védelméről előírásait.
- Az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 4. § (1) bekezdésnek a), d), f) pontja.

2. *örökségvédelmi szakkérdésben, így különösen kulturális örökség (nyilvántartott műemléki értékek, műemlékek, műemléki területek védelme, nyilvántartott régészeti lelőhelyek, védetté nyilvánított régészeti lelőhelyek, régészeti védőövezetek) védelmére kiterjedően:*

2.1. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

1. A beruházással kapcsolatban a további tervezés, illetve a kivitelezés tekintetében figyelembe kell venni a projekt kapcsán készített előzetes régészeti dokumentációban és a feltárási projekttervben foglaltakat, mely szerint a beruházás kivitelezési munkái során **régészeti megfigyelés**t kell biztosítani. Régészeti lelet vagy jelenség előkerülése esetén a beruházás munkálatainak felfüggesztése mellett lehetőséget kell biztosítani a beruházás

területén előkerülő régészeti jelenségek dokumentálására. A régészeti szakmunkák elvégzésére a **Kecskeméti Katona József Múzeum** jogosult.

2.2. Pest Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

1. A kivitelezés földmunkáit csak régészeti megfigyelés mellett lehet végezni.
2. A régészeti megfigyelést annak megkezdése előtt a szakfeladatot ellátó intézmény útján legalább 5 nappal korábban be kell jelenteni elektronikus úton Hatóságomnak, elvégzését pedig jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
3. Amennyiben a régészeti megfigyelés során a régészeti dokumentálás régészeti bontómunkát igényel, akkor a régészeti bontómunkát régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni. A régészeti bontómunka megkezdését Hatóságomnak *a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 68/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 6. sz. melléklete szerinti tartalommal be kell jelenteni.
4. A régészeti szakfeladatok elvégzésére Beruházónak a feltárásra jogosultsággal rendelkező intézménnyel szerződést kell kötnie.
5. A fenti szakfeladatok elvégzésére a Magyar Nemzeti Múzeum (1088 Budapest, Múzeum krt. 14-16. - a továbbiakban MNM) jogosult.
6. A szakfelügyeletekről szóló jegyzőkönyvet Hatóságomnak meg kell küldeni.

3. *növény- és talajvédelmi szakkérdésben, így különösen a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata:*

3.1. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

1. A megtervezésnél figyelembe kell venni, hogy kotrási iszap esetleges termőföldön történő elhelyezése csak abban az esetben lehetséges, ha az megfelel a jogszabályban foglalt laboratóriumi paramétereknek és a kihelyezéssel nem okoz a termőföld minőségében negatív irányú változást. Az elhelyezés az iszap típusától függően vízjogi, talajvédelmi hatósági engedélyéhez vagy bejelentési eljáráshoz kötött tevékenység.
2. A tervezett beruházások termőföld igénybevétele esetén az időleges illetve végleges más célú hasznosítási eljárás lefolytatását követően véglegessé vált engedély birtokában valósíthatók meg.
3. Az engedélyezési eljáráshoz benyújtott terveknek tartalmaznia kell a beruházással érintett termőföldökre vonatkozóan a humuszmentési talajvédelmi valamint a mentett humusz elhelyezésére és felhasználásra vonatkozó humuszgazdálkodási tervet.

3.2. Pest Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

1. A dokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható.

4. *földvédelmi szakkérdésben, így különösen a termőföld mennyiségi védelmének követelményeinek vizsgálata:*

4.1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 1. (Baja) vonatkozásában:

1. Amennyiben a tervezett beruházás kivitelezési munkái során termőföldet vennének igénybe, úgy a beruházás igénybevevőjének a **kivitelezési munkák megkezdése előtt más célú hasznosítási** (időleges, végleges) eljárás lefolytatását kell kezdeményeznie Osztályunknál a termőföldnek minősülő ingatlanok vonatkozásában.
2. A **tervezett tevékenységet** a termőföldnek minősülő ingatlanon **csak a földvédelmi eljárás lefolytatását követően**, a más célú hasznosítást engedélyező határozat alapján, annak megfelelően **lehet megkezdeni**.

3. A beruházás kivitelezése során figyelemmel kell lenni arra, hogy a **beruházás tárgyát képező ingatlanokkal szomszédos termőföldek** megfelelő mezőgazdasági **hasznosítását** a tervezett tevékenység, létesítmény **ne akadályozza.**

4.2. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. (Kalocsa) vonatkozásában:

1. Amennyiben a tervezett beruházás/kivitelezés során az ingatlanügyi hatóság engedélyezési hatáskörébe tartozó termőföld más célú hasznosítására kerül sor, a beruházónak/igénybevevőnek az ingatlanügyi hatóság termőföld más célú hasznosítására vonatkozó engedélyét a beruházás/kivitelezés megkezdése előtt be kell szereznie.
2. Beruházót egyidejűleg tájékoztatom, hogy jelen hozzájárulás, illetve az eljáró hatóság által kiadott döntés a törvényben foglalt jogkövetkezmények alól nem mentesíti. Termőföld engedély nélküli igénybevétele esetén az eredeti állapotot helyre kell állítani, valamint földvédelmi bírságot kell fizetni.

4.3. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 5. (Kiskőrös) vonatkozásában:

1. Amennyiben a tervezett beruházás/kivitelezés során az ingatlanügyi hatóság engedélyezési hatáskörébe tartozó termőföld más célú hasznosítására kerül sor, a beruházónak/igénybevevőnek az ingatlanügyi hatóság termőföld más célú hasznosítására vonatkozó engedélyét a beruházás/kivitelezés megkezdése előtt be kell szereznie.
2. Beruházót egyidejűleg tájékoztatom, hogy jelen hozzájárulás, illetve az eljáró hatóság által kiadott döntés a törvényben foglalt jogkövetkezmények alól nem mentesíti. Termőföld engedély nélküli igénybevétele esetén az eredeti állapotot helyre kell állítani, valamint földvédelmi bírságot kell fizetni.

4.4. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 8. (Kunszentmiklós) vonatkozásában:

A tervezett fejlesztéssel érintett ingatlanok illetékességi területünkön az alábbiak:

Település	Helyrajzi szám
Dunavecse	0167/1
Kunpeszér	011
Kunpeszér	07/21
Kunpeszér	0332/62
Kunpeszér	0341/12
Kunpeszér	0347/19
Kunpeszér	0347/22
Kunszentmiklós	082
Kunszentmiklós	084
Kunszentmiklós	085
Kunszentmiklós	083/2
Kunszentmiklós	0202
Kunszentmiklós	0124/34
Kunszentmiklós	0124/35

Kunszentmiklós	0124/36
Kunszentmiklós	0230/3
Kunszentmiklós	0230/4
Kunszentmiklós	0236/1
Kunszentmiklós	0240/1
Kunszentmiklós	0344/23
Kunszentmiklós	0344/24
Kunszentmiklós	0344/47
Kunszentmiklós	096/16
Szabadszállás	0243
Szabadszállás	0259
Szabadszállás	0639
Szabadszállás	0673
Szabadszállás	0206/25
Szabadszállás	0235/11
Szabadszállás	0235/12
Szabadszállás	0235/19
Szabadszállás	025/3
Szabadszállás	0255/3
Szabadszállás	0263/17
Szabadszállás	0263/19
Szabadszállás	0263/20
Szabadszállás	0686/22
Szabadszállás	090/4
Szalkszentmárton	0136
Szalkszentmárton	0135/2
Szalkszentmárton	0198/2
Szalkszentmárton	0198/5
Tass	042
Tass	045
Tass	091
Tass	0150
Tass	0151
Tass	0153
Tass	0155
Tass	0156
Tass	0158
Tass	0159
Tass	0160
Tass	0162
Tass	0320
Tass	0333
Tass	1433
Tass	0105/1
Tass	0107/12
Tass	0107/13
Tass	0116/26
Tass	0116/27
Tass	0135/2
Tass	0140/8

Tass	0167/1
Tass	0278/1
Tass	0278/4
Tass	0305/2
Tass	041/25

A fejlesztések során átereszek-és zsilipek építése, csatornák szakaszos kotrása, műtárgyak átépítése és felújítása tervezett.

Amennyiben a környezeti hatástanulmányban részletezett munkálatok akár időlegesen, akár véglegesen az ingatlan-nyilvántartás szerint termőföldnek minősülő ingatlant érintenek, úgy időleges, illetve végleges más célú hasznosítási engedélyezési eljárást szükséges lefolytatni Hatóságomnál a munkálatok megkezdése előtt!

Az ingatlan -nyilvántartás szerint kivett művelési ágú ingatlanokra vonatkozólag nem kell termőföld más célú hasznosítását engedélyező eljárást lefolytatni.

A kivitelezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy az eljárás tárgyát képező földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység ne akadályozza!

A termőföld igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni /Tfvt. 11. § (4)/ !

Döntésem végleges.
Véglegessé vált döntésem ellen az ügyfél közigazgatási pert indíthat. A Szegedi Törvényszékhez (6726 Szeged, Fő fasor 16.-20.) címzett keresetlevelet a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatalhoz (6000 Kecskemét, Fecske u. 25.) kell benyújtani a felülvizsgálni kért döntés közlésétől számított harminc napon belül.
A jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti.
A jogi képviselővel eljáró felperes vonatkozásában a bírósággal való elektronikus kapcsolattartás szabályait a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény XLVI. Fejezete, valamint az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény határozza meg.
Az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdés a), b), c) pontjai alapján az ügyfél által az általános célú elektronikus kéreleműrlap szolgáltatás (e-Papír szolgáltatás) útján benyújtott kérelmet, iratot, egyéb beadványt- így a keresetlevelet is-be nem nyújtottnak kell tekinteni.

4.5. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. (Dabas) vonatkozásában:

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi, Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság). BK/KTF/07870-8/2023. számú, a „Duna-Tisza-közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem 2/a, 2/b célterület vízutánpótlására vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás" tárgyú eljárásban az alábbi állásfoglalást adom:

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tfvt.) 2. § 19. pontja szerint termőföld az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület

művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül.

Megállapítottam, hogy a tervezett beruházásokkal érintett ingatlanok, melyek hivatalom hatáskörébe tartozó termőföldnek minősülnek Alsónémedi, Dabas, Bugyi települések külterületén fekszenek.

A Tfvt 8/A. §-a szerint a szakkérdés vizsgálata során a 8. § (1)-(3) bekezdéseit kell alkalmazni:
8. § (1) Ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen.

8. § (2) bekezdése szerint figyelemmel kell arra, hogy a vizsgált földrészletekkel szomszédos termőföldek megfelelő hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

A 8. § (3) bekezdése szerint a szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet.

Fentiek alapján fontos, hogy a tervezett beruházások megvalósítása során, lehetőség szerint a települési átlagnál gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevétel történjen. Az erre vonatkozó aktuális információkat az ingatlan-nyilvántartás közhiteles és nyilvános települési törzskönyvi adatai tartalmazzák - melyek figyelembevétele alapvető jelentőségű a létesítmények műszaki tervezése során - és azokról a földhivatal tájékoztatást adhat.

Kérem a Tisztelt Környezetvédelmi Hatóságot, hogy a hivatkozott eljárásban hozott döntésében a kérelmezőt tájékoztassa az előbbiekben leírtakról. A környezeti hatásvizsgálati eljárás jelen szakaszában a termőföld mennyiségi védelme vonatkozásában a környezetvédelmi engedély kiadása ellen kifogást nem emelek.

A fenti szakvéleményem a Tfvt 2. § 5., 5a., 19. pontjai, 7. § (1)-(2) bekezdései, 8. § (1)-(3) bekezdései, 8/A. § alapján alakítottam ki.

4.6. <u>A Pest Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 10. (Ráckeve) vonatkozásában:</u>

A BK/KTF/07870-8/2023. ügyiratszámú megkeresésükre a PVKH Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 10. (a továbbiakban: **ingatlanügyi hatóság**) a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: **Tfvt**.) 7. § (1) bekezdésében, továbbá a 383/2016. (XII.31.) Kormányrendelet 3. § (3) bekezdése b) pontjában, valamint 36. § b) pontjában biztosított jogkörében eljárva, a megkereséshez mellékelt, „*Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében a Duna-Tisza közi Homokhátság 2. részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztésének környezeti hatástanulmánya*" (a továbbiakban: **Környezeti hatástanulmány**) által leírtakkal szemben – az illetékességébe tartozó, egyben a Tfvt. hatálya alá tartozó Apaj külterület 0128, 0129, 0201, valamint 055/3 helyrajzi számú, továbbá Dömsöd külterület 0272, 0271/15, 0271/2, 0273/28-34, 0273/36-38, 0273/46-47, 0273/49-51, 095/10-12, 095/21-22, valamint 095/7 helyrajzi számú ingatlanok tekintetében – a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata, továbbá a termőföld mennyiségi védelmének követelményei tekintetében

kifogást nem emel,

a következő feltételek maradéktalan teljesülése esetén:

1. Amennyiben a Környezeti hatástanulmány által megjelölt műszaki megoldások (műtárgy fejlesztések, műszaki beavatkozások) termőföld igénybevételével járnak, úgy az igénybevételre kizárólag a Tfvt. 8. § (1)-(3) bekezdések rendelkezéseinek maradéktalan betartásával kerülhet sor.
2. Hozzájárulásom nem jelent mentességet az érintett termőföldek későbbi igénybevételét megelőzően szükséges egyéb hatósági, illetőleg szakhatósági eljárások lefolytatása, illetve ezek keretében szükséges ingatlanügyi hatósági engedélyek beszerzésének kötelezettsége alól, továbbá garanciát sem jelent a termőföld igénybevételének megkezdésére vonatkozó ingatlanügyi hatósági engedély kiadására.
3. Mindennemű tervezett tevékenység az ingatlanügyi hatóság előírásainak maradéktalan betartása mellett végezhető, úgy, hogy a tevékenység a környező, valamint a más célú hasznosításra nem engedélyezett termőföldek rendeltetésszerű használatát, illetőleg azok megközelítését nem akadályozhatja, illetőleg nem korlátozhatja.
4. A tervezett igénybevételt az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.

5. *erdészeti szakkérdésben, így különösen a) az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata tekintetében; és b) ha az eljárás során vizsgált beruházás vagy tevékenység erdő igénybevételével jár, akkor az a) pontban foglaltakon túl az erdő igénybevétel engedélyezhetőségének vizsgálata tekintetében:*

5.1. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

„Az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) megbízásából a **VIZITERV Environ Kft.** (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által előterjesztett, a „***A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú"*** környezeti hatásvizsgálati dokumentáció jóváhagyásához

h o z z á j á r u l o k

azzal a feltétellel, ***miszerint:***

- Amennyiben a tervezett munkálatok az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőt érint, annak megkezdése előtt az alábbi erdők tervezett munkálatok által érintett részei igénybevételének az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 78. § (2) bekezdése szerinti engedélyezése megtörténik. Erre vonatkozóan a kérelmezőnek külön eljárást kell kezdeményeznie hatóságunknál az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Eszr.) 11 §, illetve az Evt. végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 54-55 § szerint eljárva.

Település	Helyrajzi szám, alrészlet	Művelési ág	Erdőtervi jel
Akasztó	0109 „p"	erdő	27 C, D, E, F
	0127/26	erdő	29 A, D
Császártöltés	018 „b"	erdő	184 A

Dunapataj	0256/23 „a”	erdő	5 A, E, TN
	0256/23 „b”	kivett	5 VI
	0256/23 „c”	rét	5 TI 2
Dunatetétlen	027/9 „h”	erdő	6 A, B
	027/9 „d”	erdő	7 A, B
Dunavecse	0167/1 „a”	erdő	17 A, B
Hajós	0454/13	erdő	150 A, F, H
	0257 „a”	halastó	176 J
	0257 „b”	rét	
	0260/3 „c”	erdő	175 C
	0471/4 „a”	erdő	176 N
	0471/5 „c”	szántó	176 E
	0471/6 „d”	erdő	
	0471/7 „d”	erdő	
	0471/8 „d”	erdő	
Harta	0306/9 „j”	erdő	64 TN 2
Homokmégy	0836 „b”	erdő	1 D, F
	0836 „c”	rét	
	0846/5	erdő	1 A, B, C, E
Kecel	0104/3 „a”	erdő	41 B
	0104/3 „b”	erdő	41 C
	0104/4 „d”	erdő	42 A
	0106/2 „b”	erdő	41 A
	0106/4 „b”	erdő	
	063/51 „b”	erdő	68 A
Kiskőrös	0450/35	erdő	13 E, H
	0453/4	erdő	15 A, B, C
	0455/1	erdő	7 A, B, D, TI 1
	0455/7	erdő	7 TI 3
Kunszentmiklós	082 „a”	kivett	4 A
	082 „b”	szántó	
	088 „f”	szántó	4 A, 4 B
	085 „d”	erdő	5 A, B, C

Solt	0131 „b”	erdő	42 A, B, C
	0131 „c”	erdő	42 D, E
	0145 „a”	erdő	44 A, C, NY
	0145 „h”	erdő	44 B
Szabadszállás	025/3 „j”	legelő	103 J, I
	025/3 „c”	erdő	103 H
	090/4 „a”	erdő	101 A
	090/4 „c”	szántó	104 A
	090/4 „d”	erdő	101 B
	090/4 „j”	erdő	101 C
	090/4 „k”	erdő	101 D, G
	090/4 „l”	erdő	101 E, F
	090/4 „m”	erdő	104 G, F 1, NY, B, E, D, C
	090/4 „n”	erdő	102 E, A
	090/4 „s”	erdő	102 B, C, D
	090/4 „v”	erdő	100 A
Szalkszentmárton	0136 „c”	erdő	27 A, B, NY
	0136 „m”	erdő	30 A, B, NY
	0198/5 „g”	legelő	28 A
	0198/5 „p”	erdő	29 A, B, C 1, C 2, D
Tass	042 „d”	erdő	17 A
	045/1	erdő	31 A
	045/2		
	091 „r”	erdő	15 D, A
	091 „l”	erdő	15 E, NY, B
	091 „j”	erdő	16 C, NY, A
	0105/1 „b”	erdő	4 B
	0278/1 „t”	legelő	18 A, 21 A
	0278/1 „v”	erdő	21 A
	0278/1 „h”	erdő	20 A
	0278/1 „j”	legelő	
	0278/1 „k”	erdő	
	0278/4 „a”	kivett	21 A

	0278/4 „b”	erdő	24 B
	0278/4 „d”	erdő	23 A
	0278/4 „c”	erdő	24 A
	041/25 „a”	erdő	17 A

- A munkálatok miatt szükségessé váló fakitermelések előzetes bejelentése a tervezett végrehajtás előtt legalább 21 nappal korábban megtörténik a fenti jelzett erdők vonatkozásában az Evt. 41. §, az Eszr. 8. §, továbbá a Vhr. 28. §, az Evt. szerinti fásítások esetében pedig az Evt. 12. § (3) bekezdésének, valamint az Eszr. 8. §, illetve a Vhr. 44. § (1) és (2) bekezdéseinek előírásai szerint.”

5.2. Pest Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

A megkeresésben foglaltakkal erdészeti hatósági szempontból

egyetértek azzal a feltétellel, hogy az igénybevett erdők ellentételezéseként csereerdősítést kell majd végezni.

6. *területfejlesztési szakkérdésben, így különösen a területrendezési tervekkel való összhang vizsgálata tekintetében:*

6.1. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában

Tárgyi eljárásban a VIZITERV Environ Kft. által készített tervdokumentációban szereplő fejlesztés tárgyában a döntés meghozatalához a vonatkozó területrendezési tervekkel való összhang tekintetében:

kikötés nélkül hozzájárulok.

6.2. Pest Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

A beruházással érintett települések közül Alsónémedi, Apaj, Bugyi, Dabas, Dömsöd tartozik Pest Vármegye területéhez, amely települések vonatkozásában az alábbiakat állapítottuk meg:
Tárgyi beruházással érintett csatornák a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MaTrT.) mellékletét képező az Ország Szerkezeti Tervében szerepelnek.

A MaTrT. alapján az országos övezetek közül a következők érintik tárgyi beruházást: ökológiai hálózat magterületének övezete, ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete, ökológiai hálózat pufferterületének övezete.
Az egyes országos övezetek előírásai a tárgyi beruházást érintően:
A MaTrT. 25-27 §-ának előírásai alapján az ökológiai hálózat magterületének övezetében, ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezetében, valamint ökológiai hálózat pufferterületének övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2009. (VI. 14.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM. rendelet) alapján a beruházás tekintetében valamennyi település érintett a tájképvédelmi terület övezetével, illetve a vízminőség-védelmi

terület övezetével, míg Dömsöd település az erdőtelepítésre javasolt terület övezetével is érintett.

Az MvM. rendelet előírásai a tárgyi beruházást érintően:

Az MvM. rendelet 3. § (1) bekezdése alapján *„A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban - a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül - az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni."*

Az MvM. rendelet 4. § (1) bekezdése kimondja, hogy „A tájképvédelmi terület övezete területére a vármegye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit."

Az MvM. rendelet 4. § (1) bekezdése szerint *„A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében - a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - meg kell határozni a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait; a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket."*

Az MvM. rendelet *5. § (1) bekezdése értelmében „A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a vármegye területrendezési tervében rendelkezni kell."*

Az MvM. rendelet *5. § (2) bekezdése alapján „A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédelemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédelemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani."*

Pest megye területrendezési tervéről szóló 10/2020. (VI.30.) számú önkormányzati rendelet (PmTrT.) alapján az érintett területek az országos területfelhasználási kategóriák közül vízgazdálkodási térségbe tartoznak, míg Dömsöd település esetében a beruházás mezőgazdasági térséggel is érintett (A Duna-Tisza közi Homokhátság 2. célterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztésének Környezeti Hatástanulmánya – 3. melléklet – szerinti 5. számú terület).

Az egyes országos területfelhasználási kategóriák előírásai a tárgyi beruházást érintően:

A Matrt. 4.§ 56. pontja szerint a *„vízgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe Magyarország vízfolyásai, állóvizei, illetve azok parti sávjai tartoznak".*

A Matrt. 11.§ c) pontja kimondja, hogy *„a vízgazdálkodási térség területét – e törvény hatálybalépését megelőzően már jogszerűen kijelölt beépítésre szánt területek kivételével – vízgazdálkodási terület, vízgazdálkodási célú erdőterület, vízgazdálkodási célú mezőgazdasági terület, természetközeli terület, zöldterület, továbbá különleges beépítésre nem szánt honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú terület vagy honvédelmi célú erdőterület övezetbe kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani."*

A Matrt. 34.§ (2) bekezdés 1. pontja alapján: *„mezőgazdasági térség: területfelhasználási kategória, amelybe a kertes mezőgazdasági térségen kívül eső, elsősorban szántó, gyep - ingatlan-nyilvántartás szerint rét, legelő művelési ágba sorolt -, szőlő, gyümölcsös és kert területek tartoznak, és amelyen a mezőgazdasági funkció hosszú távú fenntartása indokolt."*

Fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházást az Matrt., a PmTrT.és az MvM. rendelet nem tiltja.

A megvalósíthatóság érdekében a településrendezési eszközök módosítására szükség lehet, de alapvetően a beruházás a Matrt., a PmTrT. és az MvM. rendeletben foglalt fentebb felsorolt előírások betartásával és figyelembevételével megvalósítható.
Az elhelyezhetőség kérdésében az érintett hatóságok állásfoglalását tartjuk irányadónak.
Mivel a terület a tájképvédelmi terület övezetében helyezkedik el, ezért a beruházás során a tájképvédelmi szempontokat vizsgálni kell.

7. *A természet és a táj védelmére vonatkozó nemzeti és közösségi jogi követelményeknek való megfelelés tekintetében:*

7.1. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

1. Védett természeti és Natura 2000 területen a terület helyreállításához (pl. kotrási tevékenység) a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.
2. Védett természeti és Natura 2000 területen a gyep feltöréséhez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.
3. Védett növényfaj áttelepítéséhez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.
4. Az érintett védett növényfajok állományait elsődlegesen helyben megőrzéssel, jól látható módon való lekerítéssel szükséges megőrizni. Amennyiben ez nem megoldható az érintett állományt át kell telepíteni.
5. A védett növény áttelepítéséhez tervdokumentációt szükséges készíteni, amely tartalmát a természetvédelmi engedélyezések előtt az illetékes nemzeti park igazgatósággal le kell egyeztetni. Az áttelepítési tervnek tartalmaznia kell az áttelepítés helyét, módszerét, az áttelepített faj egyedszámát, betelepítés helyszínének élőhelyi jellemzését, monitoring javaslatot, térképi bemutatást az áttelepítés és betelepítés helyszínéről. A betelepítés helyszínét EOV sarokponti koordinátákkal szükséges megadni, amennyiben ugyanazon ingatlanon kerül kijelölésre, mint ahonnan a begyűjtést is végzik.
6. Védett természeti területen a monitoring kutatások elvégzéséhez a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges.
7. A vízjogi létesítési engedélyes tervnek tartalmaznia kell a kotrással érintett csatornaszakaszok kezdő- és végpontjait, valamint az egyéb munkák által érintett területek legjellemzőbb EOV sarokponti koordinátáit, továbbá ezen csatornaszakaszok és területek átnézetes térképeken való ábrázolását és digitális állományait .shp formátumban, továbbá a beavatkozások szükségességét alátámasztó műszaki adatokat és információkat (pl. nyilvántartott fenékszint, feliszapolódás mértéke, aktuális és nyilvántartott vízszállító kapacitás).
8. A tervezett munkálatokat a vadon élő élővilág, a természetes-, természetközeli állapotú élőhelyek legnagyobb kíméletével kell végezni. A beruházás során védett, fokozottan védett fajok nem károsodhatnak, az igénybe venni kívánt területeket minimalizálni kell.
9. A védett és fokozottan védett, zavarásra különösen érzékeny madarak fészkelése zavartalanságának biztosítása érdekében azok elhelyezkedéséről, valamint a szükséges időbeli és térbeli korlátozásokról a tervezett tevékenységet megelőző év végén egyeztetni kell a területileg illetékes nemzeti park igazgatósággal
10. A fa- és cserjeirtási, növényzetirtási munkálatokat a madarak fészkelési időszakán kívül, azaz szeptember 1-től március 1-ig lehet elvégezni. A tevékenység megkezdését előzetesen be kell jelenteni a természetvédelmi hatóság részére.
11. A kivitelezés során a műszakilag lehetséges legkevesebb őshonos fa kerülhet eltávolításra, beleértve az őshonos holtfákat is. Az idősebb, őshonos egyedekből álló,

esetleg odvas fákat és facsoportokat meg kell hagyni azokon a helyeken, ahol a kotrás kivitelezését és a kezelői sáv kialakítását nem zavarja. A fekvő holtfákat a területen kell hagyni, legfeljebb néhány méteres áthelyezés érintheti azokat.

12. A munkák megkezdéséről és ütemezéséről előzetesen egyeztetni kell a területileg illetékes természetvédelmi kezelővel.
13. A depóniák közel függőleges – partfalra emlékeztető – oldalait a fészkelési időszak előtt 45°-os meredekségben kell eldolgozni és/vagy a partfalat fóliával letakarni, hogy az partfalakban fészkelő madarak fészkelési időszaka alatt fészkelésre alkalmatlan legyen. Amennyiben a partfalakban mégis fokozottan védett gyurgyalag, vagy a védett parti fecske kezd fészkelni, ideiglenesen le kell állítani a munkálatokat és haladéktalanul értesíteni kell a területileg illetékes természetvédelmi kezelőt.
14. Az idősebb (földfelszíntől számított 1 méteres magasságban 40 cm-t meghaladó törzsátmérőjű) fák kivágásának szándéka esetén – az április 1. – szeptember 30. közötti időszakban, de minél közelebb az érintett fák kivágásának időpontjához – ultrahangdetektorral fel kell mérni az érintett munkaterületet és beazonosítani a nappalozó denevérkolóniákat tartalmazó fákat.
15. Lakott denevérodút tartalmazó fa kivágása esetén a kivitelezést megelőzően a lakott odú vagy hasadék elé surrantó csövet vagy fólia függönyt szükséges kihelyezni. Ha erre nincs lehetőség, és a denevérekkel együtt kell a fát kivágni, akkor irányított döntéssel a fát egy szomszédos fára szükséges dönteni, hogy a fa lecsapódását a felakadások jelentősen tompítsák. A ledőlt fa odvának nyílását szabaddá kell tenni, és a törzset legalább egy éjszakán át a földön kell hagyni.
16. Amennyiben a fakitermelés csak a denevérek téli hibernációs időszakában (november 1. – március 31.; hidegfrontok esetén október 1. – április 15.) valósítható meg, akkor denevér szakértő közreműködésével kell az odvas faegyedeket megvizsgálni, hogy az odúkban találhatóak-e hibernált állapotban denevérek, és amennyiben valószínűsíthető a jelenlétük, akkor az érintett faegyedek esetében a szakértő véleménye alapján lehet folytatni tovább a munkálatokat. Ebben az esetben írásbeli jelentést szükséges küldeni a természetvédelmi kezelő, valamint a természetvédelmi hatóság részére.
17. A rekonstrukciós csatorna kotrásokat megelőzően vagy azzal egyidejűleg kell megépíteni/felújítani a vízvisszatartást, vízkormányzást szolgáló műtárgyakat, a vízpótlás infrastruktúráját, valamint a kárenyhítő és vizes élőhely fejlesztő projektelemeket, annak érdekében, hogy a kotrások következményeképpen ne a vízelvezetés hatékonysága javuljon a projektcélként megfogalmazott vízvisszatartás és vízpótlás nélkül.
18. A tervezett kivitelezési munkálatokat – ahol az műszakilag lehetséges – az érintett területek száraz állapota mellett, továbbá a munkaterületek eléréséhez szükséges megközelítési útvonalak száraz állapotára való időzítésével kell megvalósítani.
19. A kotrás, deponálás, rézsűképzés munkálatait, valamint az egyéb földmunkákat a vízhatás alatt álló területeken augusztus 1. – október 15. között végezhetőek el.
20. A kotrások során, ahol az érintett csatornának van depóniája, ott kizárólag a csatornák depóniáját lehet igénybe venni. A Natura 2000 hálózat részét képező, valamint az országos jelentőségű védett, vagy ex lege védett gyep területekre kotrási anyag nem juthat.
21. Ahol az érintett csatornaszakasznak nincs depóniája, ott a csatorna partján a műszakilag megvalósítható lehető legkisebb szélességű területsávon valósulhat meg a deponálás, a Natura 2000 hálózat részét képező, valamint az országos jelentőségű védett, vagy ex lege védett gyepterületek minél kisebb mértékű degradációja érdekében.
22. A természetközeli élőhelyek (védett, ex lege, Natura 2000 területek, különösen a védett és közösségi jelentőségű fajok potenciális vagy tényleges élőhelyeinek) használatát és degradációját minden munkafázisban el kell kerülni. Amennyiben ezek használata mégis elkerülhetetlen, akkor a munkaterület igénybevételt ezeken a területeken csökkenteni kell a műszakilag megvalósítható lehető legkisebb mértékűre, természetvédelmi szakfelügyelet

keretében bevont szakemberek segítségével – amennyiben műszakilag megvalósítható – lehetőleg olyan fajszegény területek, élőhelyfoltok vehetőek igénybe, amelyek nem járnak nagyobb mértékű természetvédelmi értékvesztéssel.

23. A kivitelezéssel kapcsolatosan felvonulásra, közlekedésre, munkavégzésre, iszapelhelyezésre igénybe venni kívánt területeket előzetesen le kell egyeztetni a területileg illetékes természetvédelmi kezelővel. Ilyen területek alapvetően a meglévő utak, illetve a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2.§ (3) bekezdésében meghatározott szélességű parti sávok lehetnek.
24. A beruházási területek megközelítése érdekében a természeti területeken a kivitelezők a már meglévő utakat használhatják, új utak a természeti területeken nem alakíthatóak ki.
25. A munkaterületeket – különös tekintettel a kíméleti és védett területek határai mellett – jól láthatóan ki kell jelölni, a környező kíméleti és védett területek járművel történő felsértését, taposását, illetve egyéb módon való károsítását el kell kerülni.
26. A kivitelezés idejére egy független természetvédelmi szakértői jogosultsággal és kellő szakmai gyakorlattal rendelkező biológus, vagy természetvédelmi mérnök végzettségű kapcsolattartó személy alkalmazása szükséges. A kapcsolattartó személy a terep előkészítési munkálatok előtt elkészíti a természetközeli élőhelyek, védett fajok aktuális előfordulásának térképi lehatárolását, ismerteti azt a kivitelezővel és részt vesz a kármegelőzésben. A kivitelező részéről részt vesz továbbá a természetvédelmi szakfelügyeletben is, így szükség esetén irányítja a védett fajok (növény, emlős stb.) mentési munkálatait, továbbá a védett fajok kivitelezés idején tapasztalt előfordulásai és az időjárási körülmények függvényében alapján dönt a munkálatok megkezdéséről, vagy leállításáról.
27. A Kiskunsági-főcsatornára vonatkozó előírások:
    - A Kiskunsági-főcsatorna 9+500 – 13+500; 33+700 – 38+600; 38+600 – 39+800; 39+800 – 41+450; 41+450 – 44+300; 50+000 – 51+000 cskm szelvények közötti szakaszain a kotrás félszelvényben történhet.
    - A kotrás során egy kivitelezési oldalt, a vele szemközti oldalt pedig kíméleti oldalként kell kijelölni. A kivitelezési oldalról a kotrás során a meder keresztszelvény legfeljebb 50%-ából kerülhet eltávolításra az ott található mocsári és hínár növényzet, valamint a mederben felhalmozódott üledék, míg a kivitelezési oldallal szemközti kíméleti oldalon a keresztszelvény fennmaradó legalább 50%-ában mind az üledék, mind a magasabb rendű mocsári- és hínárnövényzet háborítatlanul kell hagyni a mederben.
    - A hosszabb távon megvalósuló fenntartási jellegű kotrási munkálatok során a kijelölt kivitelezési oldalak és ökológiai (kíméleti) oldalakat kell használni.
    - A Kiskunsági-főcsatorna 9+500 – 13+500 cskm szakaszán a félszelvényben történő kotrás a bal partról kerülhet kivitelezésre.
    - A csatorna bal partja mentén a 9+430 – 9+520, 9+600 – 10+800 és 10+970 – 11+065 cskm szelvények közötti szakaszokon a csatornameder széléhez, a partélhez közel „6250 Síksági pannon löszsztyeppek” jelölő élőhelytípusba sorolható élőhelyfoltok fordulnak elő, ezért a munkálatok a jelölő élőhely érintettségének minimalizálása érdekében a partéltől számított maximum 10 méteres sávra korlátozódhatnak.
    - Mivel a jelenlegi tervezési fázisban a partél pontos elhelyezkedése és a kivitelezéshez szükséges részletes organizáció nem ismert, a kiviteli szintű tervezés a természetvédelmi kezelő Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság szakembereivel folytatott egyeztetés alapján történhet a kotrópálya műszaki paramétereinek meghatározása és helyének pontos kijelölése.
    - A Kiskunsági-főcsatorna 12+850 – 11+240 cskm szelvények közötti szakaszán a csatorna jobb oldalán húzódó természetes eredetű ősmederben egy élőhelyrehabilitációs beavatkozás megvalósítását kell elvégezni, melynek célja, hogy az ősmeder jobb partéle mentén egy 20 méter széles sávban a jelenlegi homogén, nádas dominanciájú emerz mocsárinövényzetet megnyissa és egy nyílt

vizű, a középső részén nagy tartóssággal legalább 1 méteres vízmélységű, változatos hínárállományok kialakulására alkalmas élőhelysávot alakítson ki, mely kapcsolatban van a fő víztömeget szállító főmederrel.

- A Kiskunsági-főcsatorna 40+700 – 44+300 cskm közötti szakaszán jobb parti félszelvényű kotrást kell végezni, a kotort anyagot a jobb partra lehet deponálni. Ezen a szakaszon a partéltől számított maximum 10 méteres sávra korlátozódhat az igénybevétel, valamint fokozottan figyelni kell arra, hogy a deponálások során csak a csatornák depóniája legyen igénybe véve, a Natura 2000 hálózat részét képező gyepterületekre kotrási anyag nem kerülhet.
- A kivitelezéshez kapcsolódó tevékenységek során (ideértve a területelőkészítést, a felvonulást és a megközelítést is) el kell kerülni a Kiskunsági-főcsatorna 33+860 – 37+160 cskm-ek közötti szakasza bal partjának alábbi táblázatban szereplő területein az erdei élőhelyeken előforduló természetvédelmi oltalom alatt álló orchideafajok élőhelyeit.

Ssz.	Fajnév	Érinttett állomány (tő)	Kiskunsági - főcsatorna cskm	Parttól mért távolság	EOV_X (m)	EOV_Y (m)
1.	fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*)	2	33+860 - 33+940 cskm közötti szakasz	a bal parton, a parttól 45 m-re, É- ra	656629 656598	175129 175155
2.	fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*)	5	34+680 - 34+720 cskm közötti szakasz	bal parton, a parttól 28 m-re É-ra	685873	175449
3.	fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*)	9	35+480 - 35+520 cskm közötti szakasz	bal parton, a parttól 28 m-re É-ra	655176	175829
4.	széleslevelű nőszőfű (*Epipactis helleborine*)	2	36+190 - 36+230 cskm közötti szakasz	a bal parton, a parttól 23 és 30 m- re É-ra	654536 644531	176106 176117
5.	fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*)	20	36+580 - 36+800 cskm közötti szakasz	bal parton, a parttól 28-30 m-re É-ra	654185 654016	176284 176356
6.	fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*)	5	37+120 – 37+160 cskm közötti szakasz	bal parton, a parttól 37 m-re É-ra	653714	176502

28. Duna-völgyi-főcsatornára vonatkozó előírások:
    - A Duna-völgyi -főcsatorna kotrásra kijelölt szakaszain a kotrási munkák kivitelezése a benyújtott környezeti hatástanulmányi dokumentációban szereplő műszaki leírásnak megfelelően félszelvényben történhet.

- A kotrás során egy kivitelezési oldalt, a vele szemközti oldalt pedig kíméleti oldalként kell kijelölni. A kivitelezési oldalról a kotrás során a meder keresztszelvény legfeljebb 50%-ából kerülhet eltávolításra az ott található mocsári és hínár növényzet, valamint a mederben felhalmozódott üledék, míg a kivitelezési oldallal szemközti kíméleti oldalon a keresztszelvény fennmaradó legalább 50%-ában mind az üledék, mind a magasabb rendű mocsári- és hínárnövényzet háborítatlanul kell hagyni a mederben.
- A Duna-völgyi-főcsatornába becsatlakozó csatornák torkolati öblözete a benyújtott környezeti hatástanulmányi dokumentációban szereplő műszaki leírásnak megfelelően a kotrási oldalon nem kerülhet kikotrásra, azokban a növényzetet és az üledéket érintetlenül meg kell őrizni, azaz ezek kíméleti/menedék területnek minősülnek.
- A Duna-völgyi-főcsatorna (DVCS) Kiskunsági-főcsatorna torkolata fölötti szakaszára vonatkozó előírások:
    i. A kivitelezést követő fenntartási jellegű kotrási munkálatok, a projekt keretében a szűkületi szakaszokon végrehajtott kotrási munkálatokhoz hasonlóan történhetnek, tehát a fenntartás során hosszú távra ki kell jelölni egy kíméleti és egy ökológiai oldalt a területileg illetékes természetvédelmi kezelővel egyeztetve.
    ii. A kíméleti és ökológiai oldal kijelölése során a megközelíthetőségi, kivitelezhetőségi szempontok mellett törekedni kell arra, hogy ahol egyik oldalon a DVCS-t Natura 2000 területek kísérik, ott lehetőleg ne a Natura 2000 területek felőli oldalról történjen a kivitelezés. A kíméleti oldal ennek megfelelően nem végig az egyik part mentén lesz, hanem ez szakaszonként váltakozhat.
    iii. A kivitelezési és kíméleti oldalak kijelölését követően a kivitelezést követő fenntartás során a fenntartási jellegű kotrási, növényzeteltávolítási munkák a kivitelezési oldalt érintően történhetnek úgy, hogy a mederkeresztszelvény 50%-ából eltávolításra kerül az ott található emerz mocsári növényzet, illetve hínárnövényzet, valamint a mederben felhalmozódott üledék. Ezzel szemben a kíméleti oldalon a keresztszelvény fennmaradó 50%-ában a meder változatlan állapotban marad.
    iv. Az egymást követő fenntartási munkák hosszú távon ugyanazt a kivitelezési oldalt érintsék, míg a vele szemközti kíméleti oldal hosszú távon érintetlen maradjon. A becsatlakozó csatornáknak a DVCS partvonalához kapcsolódó torkolati öblözete a későbbi fenntartási munkák során sem kerülhet kikotrásra a kivitelezési oldalon sem, azokban a növényzet és az üledék érintetlenül meg kell őrizni, ilyen módon ezek hosszabb távon kíméleti/menedék területnek tekintendőek.
- A Duna-völgyi-főcsatorna (DVCS) Kiskunsági-főcsatorna torkolata alatti szakaszára vonatkozó előírások:
    i. A kivitelezést követő fenntartási jellegű kotrási munkálatok a projekt keretében végrehajtott kotrási munkálatokhoz hasonlóan történhetnek.
    ii. A kivitelezést követő fenntartás során a fenntartási jellegű kotrási, növényzeteltávolítási munkák minden esetben az aktuális kivitelezési oldalt érintően valósulhatnak meg úgy, hogy a mederkeresztszelvény 50%-ából eltávolításra kerül az ott található emerz mocsári növényzet, ill. hínárnövényzet, valamint a mederben felhalmozódott üledék. Ezzel szemközt, az aktuális kíméleti oldalon a keresztszelvény fennmaradó 50%-ában a meder változatlan állapotban maradjon.
    iii. Egy adott szakaszon (várhatóan váltakozik a kotrással érintett part használata) két egymást követő kotrási munkafolyamat között legalább 5 évnek kell eltelnie. A lokális áramlási akadályok, mint például iszapdugók,

bedőlt fák, egyéb áramlási akadályok, ill. az áramlási akadályok felvízi oldalán felhalmozódó szerves vagy szervetlen hordalékdugó eltávolítására ez az időbeli korlátozás nem vonatkozik.

iv. A becsatlakozó csatornáknak a DVCS partvonalához kapcsolódó torkolati öblözete a későbbi fenntartási munkák során sem kerülhet kikotrásra a kivitelezési oldalon sem, azokban a növényzetet és az üledéket érintetlenül meg kell őrizni, ilyen módon ezek hosszabb távon kíméleti/menedék területnek tekintendőek.

- A benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentációban szereplő műszaki leírásnak megfelelően kárenyhítő mellékágakat ([1] Bal part Kecel 1. párhuzamos mellékág (55+500 cskm); [2] Bal part Kecel 2. párhuzamos mellékág (52+500 cskm); [3] Bal part Homokmégy 1. párhuzamos mellékág (45+300 cskm); [4] Bal part Homokmégy 2. párhuzamos mellékág (44+500 cskm); [5] Hajós kárenyhítő mellékág (32+500 cskm) a Duna-völgyi-főcsatornát érintő kotrási jellegű munkálatokkal egy ütemben maradéktalanul meg kell valósítani.
- A létesítésre tervezett Császártöltési és Fülöpszállási duzzasztót olyan műszaki megoldással kell megvalósítani, amely lehetőséget biztosít az alsó átbocsátásra. A duzzasztók nem képezhetnek akadályt átjárhatósági szempontból. Az üzemeltetés során az alsó átbocsátást kell alkalmazni.
- A Duna-völgyi-főcsatornába becsatlakozó csatornák projekt keretében létesülő és meglévő torkolati műtárgyait olyan módon üzemeltetni, hogy a projekt céljaival összhangban a becsatlakozó csatornamedrekben a lehető legtöbb vizet tudják visszatartani annak érdekében, hogy azok lehetőleg ne ürüljenek le, hanem minél nagyobb tartóssággal legyen bennük 50-80%- os mederteltségnek megfelelő vízborítás olyan hosszú szakaszon, amilyen hosszan a csatorna esésviszonyai és ezzel összefüggésben a műtárgy felvízi visszahatása azt lehetővé teszi.
- A Duna-völgyi-főcsatorna a HUKN10002 azonosítószámú, Kiskunsági szikes tavak és az őrjegi turjánvidék különleges madárvédelmi területre eső vagy azzal közvetlen szomszédos szakasza mentén mindenhol legalább az egyik oldalon a víz árnyalását biztosító fűzfákat meg kell őrizni.
- A rézsűben lévő érdes csüdfű (Astragalus asper) előfordulások miatt a Duna-völgyi-főcsatorna 112+000 és a 116+500 szelvényszámai között a csatorna kotrását és az anyag deponálását a bal oldalon kell elvégezni.
- A Duna-völgyi-főcsatorna mentén lévő idős fás állományok minél teljesebb kímélete szükséges a szárazföldi csigák, valamint a szaprofág és szaproxilofág bogárfajok kiemelt védelme érdekében. Ahol az eltávolítás szükségessé válik, a kivágott faanyag (függetlenül, hogy élő vagy holtfa) 30 centiméter törzsátmérőt meghaladó részének legalább egy részét helyben kell hagyni oly módon, hogy a törzseket a munkák által nem érintett, meghagyott, legközelebb eső erdős állomány (akár fiatal, akár idős erdő) alá, annak szegélyébe vagy belsejébe kell elhelyezni.
- A Duna-völgyi-főcsatorna nyugati oldalán (jobb part) az EOVR 661216,140930–661172,140156; 661003,139692–660388,138158; 660250,136318–660323,133989; 659133,125589–658295,125075; 660569,130860–660557,130485 és a keleti oldalán (bal part) az EOVR 661280,140884–660587,138505; 660588,130216–660231,127711 koordinátákkal jellemezhető szakaszain a tervezett műszaki tartalom kivitelezéséhez szükséges lehető legkisebb mértékűre csökkenteni az eltávolított fák mennyiségét a Cucujus cinnaberinus állományainak védelme érdekében.
- A Duna-völgyi-főcsatorna mentén a nyugati oldalon (jobb part) az EOVR 661852,144991–661200,142398; 660552,132024–660565,130859; 660559,130432–660515,130020; 660454,129624–660273,128367 és a keleti oldalon (bal part) az EOVR 661492,143263– 661251,142023; 659413,125700–660088,126966; 660594,132088–660615,130799 szakaszok esetében kiemelt figyelemmel lenni a beavatkozási területek szomszédságában elhelyezkedő gyepterületek kíméletére. Ezeken a

szakaszon a csatorna menti gyepek igénybevételét teljes mértékben el kell kerülni Lycaena dispar és Maculinea teleius állományainak védelme érdekében.

29. Az összes érintett vízi szervezet, de kiemelten a védett halfajok egyedeinek védelme érdekében a kotrást a következő módszerrel kell végezni:
    - A kotrógéppel végzett növényzetirtási és iszapkotrási munkák során a hínár- és a sásos-gyékényes-nádas vegetációt és az iszapot lyukas vagy rácsos kotrókanállal kell kiemelni.
    - A kiemelt növénytömeget és iszapot néhány (legalább 10) másodpercig a víz fölött kell tartani (az összes víz még a csatorna fölött folyjon ki belőle), hogy a kanálból a benne lévő vízzel együtt távozhassanak a kanálba került egyedek.
    - A kotort anyagot csak ezután szabad a partra helyezni.
30. A műtárgyak építése és felújítása, valamint a kotrások, deponálások és az esetleges egyéb tevékenységek során bolygatott felszíneket a bolygatást követően minél hamarabb, de legkésőbb a kivitelezés befejező időszakában helyre kell állítani, alapvetően az inváziós és allergén növényfajok (pl. *Solidago spp., Asclepias syriaca, Amorpha fruticosa*) megjelenésének, megtelepedésének, terjedésének megakadályozása érdekében. A későbbiekben, a megvalósítást követő 5 éven keresztül, évi legalább két (szükség esetén három) alkalommal kell kaszálást végezni az érintett területeken.
31. A csatornakotrás során kitermelt anyagot a kezelői sávban úgy kell deponálni és elegyengetni, hogy a gyommentesítő kaszálást el lehessen végezni.
32. A madárvilág és egyéb erre érzékeny állatfajok védelme érdekében az éjszakai munkavégzés kerülendő.
33. A kiviteli tervekkel egyidejűleg az elkészült természetvédelmi monitoring tervet be kell nyújtani a természetvédelmi hatósághoz. A monitoring tervnek alkalmasnak kell lenni a részterület nagyobb területi egységein a fő beavatkozás típusok eredményeként bekövetkező állapotváltozások irányának és mértékének nyomon követésére.
34. A monitoring tervben ki kell térni a felmérési egységek számára és elhelyezkedésére, a vizsgálandó magas indikátor értékű fajegyüttesekre, a felmérési módszerekre és a felmérési gyakoriság meghatározására. Ez alapján kell - figyelembe véve jelen munkarész megállapításait - alapállapot-felmérést, illetve a kivitelezést követő monitoring vizsgálatokat végrehajtani. A monitoring eredményeinek összehasonlítását és elemzését tartalmazó jelentést a vizsgálati évet követő február 28-ig meg kell küldeni az illetékes természetvédelmi kezelőnek, valamint a természetvédelmi hatóságnak.
35. A vízpótlásban érintett csatornák medrében lehetőleg folyamatos, minél nagyobb mederteltséget (legalább 50-80%) okozó vízszintet kell tartani.

7.2. Pest Vármegyei Kormányhivatal vonatkozásában:

A Természetvédelmi Hatóság a Dokumentációban foglaltak alapján, Pest vármegye területét érintően – *a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 5. pontja alapján – ***természet- és tájvédelem vonatkozásában a létesítéshez és működéshez hozzájárul,*** az alábbiak szerint:

Általános előírások:

1. A tervezett létesítés nem veszélyeztetheti, illetve károsíthatja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeket (a továbbiakban: Natura 2000 terület), a közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajokat, illetve élőhely típusokat, valamint a fenntartási célok elérését.
2. A vízjogi létesítési engedélyes tervnek tartalmaznia kell a kotrással érintett csatornaszakaszok kezdő- és végpontjait, valamint az egyéb munkák által érintett területek legjellemzőbb EOV sarokponti koordinátáit, továbbá ezen csatornaszakaszok és területek átnézetes térképeken való ábrázolását és digitális állományait shp formátumban, továbbá a

beavatkozások szükségességét alátámasztó műszaki adatokat és információkat (pl. nyilvántartott fenékszint, feliszapolódás mértéke, aktuális és nyilvántartott vízszállító kapacitás).

3. A védett és fokozottan védett, zavarásra különösen érzékeny madarak fészkelése zavartalanságának biztosítása érdekében azok elhelyezkedéséről, valamint a szükséges időbeli és térbeli korlátozásokról a tervezett tevékenységet megelőző év végén egyeztetni kell a kivitelező félnek az érintett természetvédelmi kezelőkkel [Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: KNPI), Duna Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: DINPI)].
4. Az országos jelentőségű védett természeti területeket, ex lege területeket és Natura 2000 területeket érintő kivitelezési munkálatok esetén a megkezdés előtt előzetesen fel kell venni a kapcsolatot az érintett természetvédelmi kezelőkkel (KNPI, DINPI) szakfelügyelet biztosítása céljából.
5. A kivitelezési munkák megkezdése előtt legalább 8 nappal az érintett természetvédelmi kezelőket, az illetékes természetvédelmi őröket, valamint az illetékes természetvédelmi hatóságot írásban értesíteni kell.
6. A Dömsödi-árapasztó mellett tervezett élőhelyrekonstrukciós beruházás pontos körülményeit a vízjogi létesítési tervezés során a DINPI-vel részleteiben egyeztetni szükséges.
7. A Bugyi-csatorna (XXIV.-csatorna) vízszintje nem csökkenhet. A műtárgyak rekonstrukciója után a torkolati műtárgyat úgy kell üzemeltetni, hogy biztosítva legyen minél nagyobb tartóssággal a csatorna-mederben a minél nagyobb mederteltség.
8. A rekonstrukciós csatorna kotrásokat megelőzően vagy azzal egyidejűleg a vízvisszatartást, vízkormányzást szolgáló műtárgyakat (együttesen értve a projekthez műszakilag feltétlen szükséges és a természetvédelmi kezelők kérésére megvalósuló műtárgy és egyéb fejlesztéseket), a vízpótlás infrastruktúráját, valamint a kárenyhítő és vizes élőhely fejlesztő projektelemeket meg kell építeni illetve fel kell újítani.
9. A magasabb rendű növényzet (fák, cserjék, felemelkedő szárú, magasra növő mocsári vagy magaskórós növényzet, nádas) eltávolításával járó munkafolyamatok (pl. fakivágás, cserjeirtás, szárzúzás, lehumuszolás) augusztus 1. – március 15. között végezhetők.
10. Javasoljuk, hogy a műszakilag lehetséges legkevesebb őshonos fa kerüljön eltávolításra, beleértve az őshonos holtfákat is. Az idősebb, őshonos egyedekből álló, esetleg odvas fák és facsoportokat meg kell hagyni azokon a helyeken, ahol a kotrás kivitelezését és a kezelői sáv kialakítását nem zavarja.
11. A fekvő holtfákat a területen kell hagyni, legfeljebb néhány méteres áthelyezéssel.
12. A kotrás, deponálás, rézsűképzés munkálatait, valamint az egyéb földmunkákat a vízhatás alatt álló területeken augusztus 1. – október 15. között végezhetők el.
13. A mocsári teknős faj védelme érdekében fel kell térképezni a kivitelezéssel érintett területeken a fészkelő helyeket. Igazolt fészkelő helyen depóniát kialakítani nem szabad. A mocsári teknős élőhelyén nem csak szaporodási, hanem telelési időszakban sem szabad kotorni, mivel a teknősök az iszapban telelnek át.
14. A kivitelezés időszakában vízzel borított vagy a kivitelezést megelőző időszakban tartósan vízzel borított mederszakaszok esetében a természetvédelmi kezelő (KNPI, DINPI) eseti mentési kötelezettséget írhat elő az állatok mederbe történő viszszajuttatására vonatkozóan.
15. A munkaterületeken a fészkelési időszakon kívül, azaz augusztus 1. – március 15. között kezdődhetnek meg a munkavégzések.

16. Mivel a javasolt időbeli korlátozások indokoltsága, szükségszerűsége függ az adott év meteorológiai és szaporodási viszonyaitól is, ezért az egyes kivitelezési fázisok megkezdése előtt szakmai egyeztetést szükséges a területileg illetékes természetvédelmi kezelők szakembereivel. Amennyiben a szakmai egyeztetés alapján az időbeli korlátozások módosítása vagy – mindegyik vagy bizonyos részterületeken a – teljes elhagyása indokolt, a kivitelezés az illetékes természetvédelmi kezelő írásbeli hozzájárulásával a fent meghatározott időbeli korlátoktól eltérően valósulhat meg.

17. A kotrások során biztosítani kell minimum egy teljes állású fő állandó jelenlétét, akinek egyedüli feladatát a kotrás során partra kerül vízi szervezetek (halak – kétéltűek – hüllők) vízbe történő visszajuttatása képezi.

18. A kotrások során, ahol az érintett csatornának van depóniája, ott kizárólag a csatornák depóniája vehető igénybe, a Natura 2000 hálózat részét képező, valamint az országos jelentőségű védett, vagy ex lege védett gyep területekre kotrási anyag nem kerülhet.

19. Ahol az érintett csatornaszakasznak nincs depóniája, ott a csatorna partján a műszakilag megvalósítható lehető legkisebb szélességű területsávon valósulhat meg a deponálás, a Natura 2000 hálózat részét képező, valamint az országos jelentőségű védett, vagy ex lege védett gyepterületek minél kisebb mértékű degradációja érdekében.

20. A kotrógéppel végzett növényzetirtási és iszapkotrási munkák során a hínár- és a sásos-gyékényesnádas vegetációt és az iszapot lyukas vagy rácsos kotrókanállal kell kiemelni. A kiemelt növénytömeget és iszapot néhány (legalább 10) másodpercig a víz fölött kell tartani (az összes víz még a csatorna fölött folyjon ki belőle), hogy a kanálból a benne lévő vízzel együtt távozhassanak a kanálba került egyedek. A kotort anyagot csak ezután javasoljuk a partra helyezni.

21. A Dokumentációban szereplő műtárgyak helyétől, számától eltérni kizárólag abban az esetben lehet, ha a létesítési engedélyes szintű tervezés során feltárt műszaki problémák miatt elengedhetetlen, vagy ha a projekt elvárt céljainak megvalósítását segíti. A Hatástanulmánytól való eltérést és annak indokait a vízjogi engedélyes tervben fel kell tüntetni.

22. A kiviteli szintű tervezési fázisban (a pontos munkaterület és a részletes organizációs terv, azaz a munkavégzés, a szociális létesítmények, gépparktárolás, anyagdeponálás, szállítási útvonalak ismeretében) készüljön egy áttelepítési terv a védett növényfajok állományait érő negatív hatások csökkentése érdekében azokra a védett növény egyedekre vonatkozóan, amelyek a tervezett beavatkozások során közvetlenül érintettek az építési, kivitelezési tevékenységek által.

23. A természetvédelmi kezelő bevonásával kell elvégezni az átültetési (áttelepítési) terv elkészítését (pl. az áttelepítés célterületének, ill. az áttelepítéssel érintett fajok körének meghatározásához).

24. Az illetékes természetvédelmi hatóság engedélye birtokában a kivitelezési munkálatokkal közvetlenül érintett egyedeket át kell telepíteni a kivitelezés megkezdése előtt.

25. A természetközeli élőhelyek (védett, ex lege, Natura 2000 területek, különösen a védett és közösségi jelentőségű fajok potenciális vagy tényleges élőhelyeinek) használatát és degradációját minden munkafázisban kerülni kell. Amennyiben ezek használata mégis elkerülhetetlen, akkor a munkaterület igénybevételt ezeken a területeken a műszakilag megvalósítható lehető legkisebb mértékűre kell csökkenteni, természetvédelmi szakfelügyelet keretében bevont szakemberek segítségével és lehetőleg olyan fajszegény területeket, élőhelyfoltokat vegyenek igénybe, amelyek nem járnak nagyobb mértékű természetvédelmi értékvesztéssel.

26. A kivitelezéssel kapcsolatosan felvonulásra, közlekedésre, munkavégzésre, iszapelhelyezésre alapvetően a meglévő utak, illetve a nagyvízi meder, a parti sáv, a

vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdésében meghatározott szélességű parti sávok kerüljenek használatra.

27. A kivitelezést megelőzően készítendő organizációs tervet egyeztetni és engedélyeztetni kell a területileg érintett természetvédelmi kezelőkkel.

28. Az organizációs tervben javasoljuk feltüntetni a meglévő utakon és parti sávokon kívül mindazon területeket, amelyeket a kivitelezés során megközelítésre, felvonulásra, deponálásra vagy egyéb más célra használni terveznek. A természetvédelmi kezelővel egyeztetett és általa jóváhagyott organizációs tervet a területileg illetékes természetvédelmi hatóság részére meg kell küldeni.

29. Amennyiben az organizáció a Natura 2000 területeket az egyes Natura 2000 hatásbecslési dokumentációk 7.2.1. pontjában felsorolt területeknél nagyobb területen venné igénybe, úgy az organizációra külön Natura 2000 hatásbecslés elkészítése szükséges.

30. A beruházási területek megközelítése érdekében a természeti területeken a kivitelezők a már meglévő utakat használhatják, új utakat a természeti területeken nem alakíthatnak ki.

31. A munkaterületeket – különös tekintettel a kíméleti és védett területek határai mellett – jól láthatóan ki kell jelölni, a környező kíméleti és védett területek járművel történő felsértését, taposását, illetve egyéb módon való károsítását el kell kerülni.

32. A műtárgyak építése és felújítása, valamint a kotrások, deponálások és az esetleges egyéb tevékenységek során bolygatott felszíneken az inváziós és allergén növényfajok (pl. Solidago spp., Asclepias syriaca, Amorpha fruticosa) megjelenését, megtelepedését, terjedését meg kell akadályozni:

33. A csatornakotrás során kitermelt anyagot a kezelői sávban úgy kell deponálni és elegyengetni, hogy a gyommentesítő kaszálást el lehessen végezni.

34. A tevékenység során bolygatott felszíneken az inváziós és allergén növényfajok megjelenését, megtelepedését, terjedését legalább 5 éven keresztül, évi legalább két (szükség esetén három) alkalommal végzett kaszálással meg kell akadályozni.

35. A megvalósítás során bolygatott felszíneket a bolygatást követően minél hamarabb, de legkésőbb a kivitelezés befejező időszakában helyre kell állítani.

36. A madárvilág és egyéb erre érzékeny állatfajok védelme érdekében az éjszakai munkavégzés tilos.

37. Az építés során állandó kültéri világítást csak a közlekedés biztonsága érdekében, illetve vagyonvédelmi okból lehet használni, de törekedni kell a teljes elhagyására. Indokolt, tartós kültéri megvilágításhoz csak teljesen ernyőzött, síkburás világítóeszközöket szabad használni, amelyeket olyan módon kell kialakítani és karbantartani, hogy fényük a vízszintes sík fölé közvetlenül ne vetülhessen. Minél alacsonyabb fénypontú megvilágítást kell alkalmazni (1-6 m) és kizárólag meleg fényű fényforrások kerüljenek alkalmazásra. A lámpatestekben alkalmazott fényforrás sárgás fényű, meleg színhőmérsékletű (legfeljebb névleges 2700 K) legyen. Reflektorok, fényvetők, alkalmazása tilos.

38. A kivitelezés előtt – a természetvédelmi kezelővel egyeztetve – egy természetvédelmi monitorozó tervet kell kidolgozni, és az abban foglalt alapállapot-felmérést, ill. a kivitelezést követő monitoring vizsgálatot el kell végezni, mely alkalmas arra, hogy a részterületen a fő beavatkozástípusok eredményeként bekövetkező állapotváltozások irányának és mértékének nyomon követését biztosítsa.

39. A monitorozó tervben ki kell térni a felmérési egységek számára és elhelyezkedésére, a vizsgálandó magas indikátor értékű fajegyüttesekre, a felmérési módszerekre és a felmérési

gyakoriság meghatározására. A monitoring eredményeinek összehasonlítását és elemzését tartalmazó jelentést a vizsgálati évet követő február 28-ig meg kell küldeni az illetékes természetvédelmi kezelőnek, valamint az illetékes természetvédelmi hatóságnak jóváhagyásra.

40. Javasoljuk a vízpótlásban érintett csatornák medrében lehetőleg folyamatos, minél nagyobb mederteltséget (legalább 50-80%) okozó vízszint tartását.

I. Árapasztó-csatornára vonatkozó előírások:

41. A kotrás tervezett ütemezését úgy kell alakítani, hogy csatorna két oldalán a kivitelezéshez kapcsolódó munkavégzés oldalanként időben eltolva, legalább egy év különbséggel történjen.

42. Az I. Árapasztó-csatorna 14+400 – 15+000 cskm szelvények közötti szakaszán – a jelzett szakasz északi (jobb parti) mederrézsűjében kialakult meredek letörésben található gyurgyalagtelep védelme érdekében – a kotrási munkákat csak a csatorna déli oldaláról (bal part) végezzék el. Amennyiben műszakilag a szükséges átfolyási keresztmetszet elérése érdekében nem elégséges az egyoldali kivitelezés, akkor az északi oldalon (jobb part) a munkálatokat úgy kell megvalósítani, hogy az érintett szakaszon a mederrézsű meredek letörése ne szűnjön meg, annak meredeksége ne csökkenjen. A részletes kiviteli szintű tervek készítése során a jelzett szakaszon tervezett beavatkozások tervezése kapcsán meg kell keresni az illetékes természetvédelmi kezelőt.

43. Az I. Árapasztó-csatorna rekonstrukcióval érinteni tervezett szakasza esetében az EOV 656238; 201312 kezdő és 656337; 201310 végpont koordináták között a tervezett magasabb rendű növényzet (fák, cserjék, felemelkedő szárú, magasra növő mocsári vagy magaskórós növényzet, nádas) eltávolításával járó munkafolyamatok (pl. fakivágás, cserjeirtás, szárzúzás, lehumuszolás), valamint a tervezett kotrás és deponálás idejét a területileg illetékes természetvédelmi kezelővel közvetlen kivitelezés megkezdése előtti egyeztetni kell a közelben fészkelő, többször augusztusra átnyúló fészkelést mutató szalakóta (Coracias garrulus) pár fészkelésének sikeressége érdekében.

XXX.-csatornára vonatkozó előírások:

44. A XXX.-csatorna kotrását félszelvényben kell kivitelezni, azaz kerüljön kijelölésre egy kivitelezési oldal, a szemközti oldal pedig kíméleti oldalként kerüljön megjelölésre: a kivitelezési oldalról a kotrás során a meder keresztszelvény legfeljebb 50%-ából kerüljön eltávolításra az ott található mocsári és hínár növényzet, valamint a mederben felhalmozódott üledék, míg a kivitelezési oldallal szemközti kíméleti oldalon a keresztszelvény fennmaradó legalább 50%-ában mind az üledék, mind a magasabb rendű mocsári- és hínárnövényzet háborítatlanul maradjon a mederben.

45. A hosszabb távon megvalósuló fenntartási jellegű kotrási munkálatok során is ugyanezt a kivitelezési megoldást kell alkalmazni.

46. A XXX.-csatornának a Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék (HUKN10001) különleges madárvédelmi területre eső, kotrással és depóniaképzéssel érinteni tervezett 18+000 – 25+250 cskm szelvényei közötti szakaszán a csatorna keleti oldaláról történjen a munkavégzés és a keleti oldalon történjen a munkaterület igénybevétel a nyugati oldali nádas sávok kímélete mellett.

47. A felvonulás a keleti oldali depónián, ill. az azon található földút igénybevételével történhet. A kotrási szakasz megközelítését a keleti irányból kell megoldani, a szakasz déli végéhez keleti irányból csatlakozó Bugyi – Kunszentmiklós települések határán található földút igénybevételével.

48. A XXX.-csatorna rekonstrukcióval érinteni tervezett szakasza esetében az EOV 658860; 194720 kezdő és 658833; 194605 végpont koordináták között szakaszon a tervezett magasabb rendű növényzet (fák, cserjék, felemelkedő szárú, magasra növő mocsári vagy magaskórós növényzet, nádas) eltávolításával járó munkafolyamatokat (pl. fakivágás, cserjeirtás, szárzúzás, lehumuszolás) szeptember 1. – március 1. között, míg a tervezett kotrást és deponálást szeptember 1. – október 15. között szabad végezni.

49. A kivitelezést követő üzemelési fázisban a Bugyi (XXIV)-csatorna torkolati műtárgyát olyan módon kell üzemeltetni, hogy a csatorna medrében minél nagyobb tartósággal legyen a műszakilag elérhető legnagyobb mederteltségű mederállapot annak érdekében, hogy a Bugyi (XXIV)-csatorna medre mentén található kiemelt természeti értéket képező időszakos és tartós vízborítású vizes élőhelyek vízháztartását javítsa, pozitív irányba befolyásolja.

A Duna-völgyi főcsatornára vonatkozó előírások:

50. A Duna-völgyi-főcsatorna (a továbbiakban: DVCS) kotrásra kijelölt szakaszain a kotrási munkák kivitelezése a Dokumentációban szereplő műszaki leírásnak megfelelően félszelvényben történhet, azaz kerüljön kijelölésre egy kivitelezési oldal, a szemközti oldal pedig kíméleti oldalként kerüljön megjelölésre: a kivitelezési oldalról a kotrás során a meder keresztszelvény legfeljebb 50%-ából kerüljön eltávolításra az ott található mocsári és hínár növényzet, valamint a mederben felhalmozódott üledék, míg a kivitelezési oldallal szemközti kíméleti oldalon a keresztszelvény fennmaradó legalább 50%-ában mind az üledék, mind a magasabb rendű mocsári- és hínárnövényzet háborítatlanul maradjon a mederben.

51. A DVCS-be becsatlakozó csatornák torkolati öblözete a Dokumentációban szereplő műszaki leírásnak megfelelően a kotrási oldalon nem kerülhet kikotrásra, hanem azokban a növényzet és az üledék érintetlenül kerüljön megőrzésre, azaz ezek is kíméleti/menedék területnek minősüljenek.

52. A DVCS Kiskunsági-főcsatorna torkolata fölötti szakaszán a kivitelezést követő fenntartási jellegű kotrási munkálatok, a projekt keretében a szűkületi szakaszokon végrehajtott kotrási munkálatokhoz hasonlóan történjenek, tehát a fenntartás során hosszú távra kerüljön kijelölésre egy kíméleti oldal és egy ökológiai oldal a területileg illetékes természetvédelmi kezelővel egyeztetve.

53. A kíméleti és ökológiai oldal kijelölése során a megközelíthetőségi, kivitelezhetőségi szempontok mellett törekedni kell arra, hogy ahol egyik oldalon a DVCS-t Natura 2000 területek kísérik, ott ne a Natura 2000 területek felőli oldalról történjen a kivitelezés, amennyiben egyéb műszaki szempontok ezt nem indokolják mindenképpen. A kíméleti oldal ennek megfelelően nem végig az egyik part mentén lesz, hanem ez szakaszonként váltakozhat.

54. A kivitelezési és kíméleti oldalak kijelölését követően a kivitelezést követő fenntartás során a fenntartási jellegű kotrási, növényzeteltávolítási munkák a kivitelezési oldalt érintően történjenek úgy, hogy a mederkeresztszelvény 50%-ából eltávolításra kerül az ott található emerz mocsári növényzet, ill. hínárnövényzet, valamint a mederben felhalmozódott üledék. Ezzel szemben a kíméleti oldalon a keresztszelvény fennmaradó 50%-ában a meder változatlan állapotban marad.

55. Az egymást követő fenntartási munkák hosszú távon ugyanazt a kivitelezési oldalt érinthetik, míg a vele szemközti kíméleti oldal hosszú távon érintetlen kell, hogy maradjon. A becsatlakozó csatornáknak a DVCS partvonalához kapcsolódó torkolati öblözete a későbbi fenntartási munkák során sem kerülhet kikotrásra a kivitelezési oldalon sem, azokban a növényzet és az üledék érintetlenül kell őrízni, ilyen módon ezek is hosszabb távon kíméleti/menedék területnek tekinthetők.

56. A DVCS-be becsatlakozó csatornák projekt keretében létesülő és meglévő torkolati műtárgyait olyan módon kell üzemeltetni, hogy a projekt céljaival összhangban a becsatlakozó csatornamedrekben a lehető legtöbb vizet tudják visszatartani annak érdekében, hogy azok lehetőleg ne ürüljenek le, hanem minél nagyobb tartóssággal legyen bennük 50-80%-os mederteltségnek megfelelő vízborítás olyan hosszú szakaszon, amilyen hosszan a csatorna esésviszonyai és ezzel összefüggésben a műtárgy felvízi visszahatása azt lehetővé teszi.

57. A DVCS mentén lévő idős fás állományokat kímélni kell a szárazföldi csigák, valamint a szaprofág és szaproxilofág bogárfajok kiemelt védelme érdekében. Ahol az eltávolítás szükséges és okszerű, a kivágott faanyag (függetlenül, hogy élő vagy holtfa) 30 centiméter törzsátmérőt meghaladó részének legalább egy része legyen helybenhagyva oly módon, hogy a törzseket a munkák által nem érintett, meghagyott, legközelebb eső erdős állomány (akár fiatal, akár idős erdő) alá, annak szegélyébe vagy belsejébe helyezik el.

*

Szakhatósági állásfoglalások:

I. Hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve, az iparbiztonsági szakhatóság szakhatósági állásfoglalása:

1. **A Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/3492-1/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalása:**

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztálya, fenti hivatkozási számú megkeresése alapján, az ***Országos Vízügyi Főigazgatóság*** *(székhely: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D., KÜJ: 103 061 113, törzskönyvi azonosító szám (PIR törzsszám): 796017, adószám: 15796019-2-41, KSH szám: 15796019-8413-312-01, rövidített elnevezés: OVF, a továbbiakban: Ügyfél) meghatalmazottja a* ***VIZITERV Enviro Kft.*** *(székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., cégjegyzékszám: 15-09-070444, adószám: 13648013-2-15, KSH szám: 13648013-7112-113-15, hivatalos elektronikus elérhetősége: 13648013#cegkapu) által benyújtott − „a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében a Duna-Tisza közi Homokhátság 2a) és 2b) részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztése tárgyú – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelem vonatkozásában - (egységes környezethasználati engedélyezés iránti) −, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése szerint az 1. számú melléklet 9. számú, „Környezet- és természetvédelmi ügyek" megnevezésű táblázat* ***4. pontjában*** *meghatározott szakkérdések tekintetében a* ***szakhatósági állásfoglaláshoz - az ipari baleseteknek és katasztrófáknak való kitettségből eredő várható hatások szakkérdésben –*** *katasztrófavédelmi szempontból*

h o z z á j á r u l o k.

A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az csak az eljáró hatóság határozata, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzése elleni jogorvoslat keretében támadható meg."

2. **A Pest Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 36300/3846-1/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalása:**

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2., a továbbiakban:

Hatóság) megkeresése alapján az Országos Vízügyi Főigazgatóság (székhely: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D., adószám: 15796019-2-41, a továbbiakban: OVF) meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Kft. (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., cégjegyzékszám: 15- 2 09-070444, adószám: 13648013-2-15, a továbbiakban: Ügyfél) kérelmére ***„A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP- 1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterületre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás ügyében az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség szakkérdésével kapcsolatosan*** *az engedély kiadásához katasztrófavédelmi szempontból*

h o z z á j á r u l o k .

A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs, az csak az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg."

II. Vízügyi-vízvédelmi szakhatóság szakhatósági állásfoglalása:

1. A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat 35000/7066-2/2023.ált. számon kiadott szakhatósági állásfoglalása:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi, és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) BK/KTF/07870-7/2023. számú szakhatósági megkeresésére a tárgyban indult eljárásban „a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem – KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a és 2b részterület" elnevezésű környezeti hatástanulmány alapján a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, mint országos vízügyi és vízvédelmi szakhatóság (a továbbiakban: BM OKF) – a vízgazdálkodási és vízvédelmi szakkérdéseket megvizsgálva ***– vízügyi és vízvédelmi szakhatósági állásfoglalását az alábbi előírásokkal adja meg.***

1. *A tárgyi projekt keretében tervezett vízjogi engedélyköteles vízilétesítmények (meglévő csatornák fejlesztése, csatornaágak építése, vízszintszabályozó-duzzasztó és vízkormányzó műtárgyak, szivattyútelep-kapacitásbővítés) megvalósításához vízjogi létesítési engedély, majd a megépített vízilétesítmények használatbavételéhez vízjogi üzemeltetési engedély szükséges. Az egyes vízfolyásokon a biztonságos üzemelés és a rendeltetésszerű használat érdekében elvégzendő eseti jellegű elmaradt fenn- és karbantartási munkák végrehajtása vízjogi engedély megszerzése nélkül történhet.*
2. *A munkagépek karbantartása a munkaterületeken nem végezhető, az csak az erre kijelölt telephelyen történhet. A hibaelhárítás miatti szerelési munkálatok csak a legszükségesebbekre korlátozódhatnak, melyet csak kármentő tálca alkalmazásával lehet folytatni.*
3. *A gépek üzemanyaggal való feltöltése csak az erre kijelölt telephelyen történhet kármentő tálca alkalmazásával.*
4. *A földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe kijutó bárminemű szennyező anyagot a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának szabályai alapján haladéktalanul és maradéktalanul el kell távolítani, valamint a szükséges környezetkárosodást megelőző intézkedéseket meg kell tenni.*
5. *A szennyező anyag földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe kerüléséről, a megtett intézkedésekről a területi vízvédelmi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.*
6. *A vízbázis védőterületek közelében történő építési munkák – különös figyelemmel a sérülékeny földtani helyzetű vízbázisvédelmi övezetet érintő munkálatok – során fokozott körültekintéssel kell eljárni.*
7. *Az építéskor, üzemeltetéskor, felhagyáskor keletkező veszélyes hulladék-, továbbá üzemanyag- és kenőanyag tárolókat úgy kell kialakítani, hogy a felszíni és felszín alatti vizek védelme biztosítható legyen.*
8. *A vízpótló rendszer működőképességének biztosítására különös figyelmet kell fordítani, a vízminőség megóvását vízkormányzással és vízminőség-javító fenntartási munkával folyamatosan biztosítani kell.*
9. *A megépült vízpótló rendszerből a vízkivételeket dokumentálni kell, az illegális vízkivételeket beazonosítást követően meg kell szüntetni.*

A jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, a szakhatósági állásfoglalás a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg."

III. Szakhatósági állásfoglalás a hulladékgazdálkodási előírásoknak való megfelelőséggel kapcsolatban:

1. **A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály BK/HGO/05353-2/2023. iktatószámon kiadott szakhatósági állásfoglalása:**

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) 2023. szeptember 12. napján érkezett, fenti azonosító számú megkeresésében az ***Országos Vízügyi Főigazgatóság*** *(1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) –„a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" 2a) és 2b) részterület tárgyú – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti* ***környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti*** *kérelem vonatkozásában a hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalását kérte.*

A benyújtott dokumentáció alapján – hulladékgazdálkodási szempontból – javasoljuk a környezetvédelmi engedély kiadását az alábbiak szerint:

Hulladékgazdálkodási előírások:

1. *Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.*
2. *A létesítés és az üzemelés során a keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) 2. melléklete szerint azonosító kód alá kell besorolni, és a környezet veszélyeztetését kizáró módon, a további kezelés, hasznosítás elősegítése érdekében szelektíven kell gyűjteni. A hulladék további kezelésre csak az adott hulladék típusra érvényes engedéllyel rendelkező szervezetnek adható át. A hulladékgazdálkodási engedély meglétéről és hatályosságáról a hulladék átadását megelőzően meg kell győződni. A keletkező hulladékok további kezelése során a hasznosítást előnyben kell részesíteni az ártalmatlanítással szemben.*
3. *Ártalmatlanításra csak az a hulladék kerülhet, amelynek anyagában történő hasznosítására vagy energiahordozóként való felhasználására a műszaki, illetőleg gazdasági lehetőségek még nem adottak, vagy a hasznosítás költségei az ártalmatlanítás költségeihez viszonyítva aránytalanul magasak. Ennek megfelelően a hasznosítható hulladék (pl. növényi hulladék komposztálása) hasznosításáról gondoskodni kell.*
4. *A kitermelt szennyezetlen talaj és más, természetes állapotában meglévő olyan anyag hulladékstátuszát, amelyet nem a kitermelés helyén használnak fel, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 1. § (1) bekezdés 23. pontja szerinti fogalom meghatározással, valamint a melléktermékre vagy a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban kell értelmezni.*
5. *A kitermelt talajt a további felhasználás előtt a szennyezőanyag-tartalom tekintetében vizsgálni szükséges. Amennyiben szennyezett, a VM rendelet 2. melléklete szerint hulladék azonosító kód alá kell besorolni és a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően veszélyes hulladékként kezelni.*
6. *Feltöltésre, visszatöltésre – hulladékhasznosítási engedély hiányában – kizárólag hulladéknak nem minősülő, a Ht. 9. § (1) bekezdésében foglalt hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentummal rendelkező inert anyag vagy szennyezetlen talaj használható fel. Az átvett anyag eredetét igazoló dokumentumokat meg kell őrizni.*
7. *A tevékenység végzése során keletkező veszélyes hulladékok kezelésénél a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet*

előírásait kell betartani. A Ht. 56. § (1) bekezdése alapján veszélyes hulladékot hulladékgazdálkodási engedély nélkül más hulladékkal, illetve anyaggal összekeverni vagy hígítani nem lehet.

8. *A hulladék gyűjtőhelyek (üzemi, munkahelyi) kialakítását és üzemeltetését az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet vonatkozó előírásai szerint kell végezni.*
9. *A keletkezett hulladékokról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 3. § (1) bekezdése alapján nyilvántartást kell vezetni, és a 10. § alapján adatszolgáltatást teljesíteni a Korm. rendelet előírásainak megfelelően.*
10. *A nyilvántartásokat, bizonylatokat (közöttük a mérlegjegyeket) veszélyes hulladékok esetében a tárgyévet követő 10 évig, nem veszélyes hulladékok esetében a tárgyévet követő 5 évig meg kell őrizni."*

2. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály PE-06/KTF/50845-3/2023. iktatószámon kiadott szakhatósági állásfoglalása:

*„Az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (1012 Budapest, Márvány utca 1/d.; a továbbiakban: Környezethasználó) meghatalmazása alapján eljáró VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.; a továbbiakban: Tervező) kérelmére „A Duna-Tisza-közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterületre vonatkozó, 2023. augusztus havi keltezésű **dokumentáció (a továbbiakban: Környezeti hatástanulmány) elfogadásához és a környezeti hatásvizsgálati eljárás lezárásához hulladékgazdálkodási szempontból az alábbi kikötésekkel hozzájárulok:***

1. *A kivitelezési munkálatok és a kapcsolódó építési tevékenységek végzése során az építési és bontási hulladékok kezelésének feltételeit meghatározó hatályos jogszabály előírásai szerint kell eljárni.*
2. *A kivitelezés és az üzemeltetés során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat azonosító kód szerint be kell sorolni és a környezet veszélyeztetését kizáró módon, a további kezelés, hasznosítás elősegítése érdekében szelektíven kell gyűjteni. A hulladékok további kezelésre csak az adott típusú hulladékra érvényes hulladékgazdálkodási vagy egységes környezethasználati engedéllyel rendelkező szervezetnek adhatók át, melyről a hulladék átadását megelőzően Környezethasználónak meg kell győződnie, továbbá a keletkező hulladékok kezelése során a hasznosítást előnyben kell részesíteni az ártalmatlanítással szemben.*
3. *A kivitelezési munkálatok során keletkezett hulladékok megfelelő kezelését, elszállítását, hasznosítását, illetve ártalmatlanítását igazoló dokumentumokat (veszélyes hulladék esetén az „SZ"-lapokat) be kell nyújtani a Hulladékgazdálkodási Hatóság részére.*
4. *A keletkező veszélyes hulladékok kezelése során be kell tartani a vonatkozó rendelet előírásait.*
5. *A keletkező hulladékok átmeneti gyűjtésének céljából létesítendő **gyűjtőhely(ek) kialakítása és üzemeltetése során figyelembe kell venni a vonatkozó jogszabályban foglaltakat.***
6. *A kivitelezés során kitermelt talajt vagy más természetes állapotában meglévő anyagot azok szennyezettsége esetén, illetve abban az esetben, ha azokat nem a kitermelés helyén használják fel, hulladéknak kell besorolni és kezeléséről hulladékbirtokosként gondoskodni kell.*
7. ***Feltöltésre, illetve visszatöltésre kizárólag hulladéknak nem minősülő tiszta ásványi anyag, illetve a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentummal rendelkező, szennyeződésmentes anyag használható fel. A felhasznált anyag eredetét igazoló dokumentumokat, illetve a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentumokat Környezethasználónak meg kell őriznie.***
8. ***Az elkülönítetten gyűjtött, hasznosítható hulladékok kizárólag hulladékhasznosítás céljára adhatók tovább.***
9. *A keletkezett hulladékok szállítását csak erre a hulladékra vonatkozó hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező szervezet végezheti.*
10. *A kivitelezési munkálatok, illetve az üzemeltetés során keletkező hulladékokról nyilvántartást kell*

vezetni és adatszolgáltatást teljesíteni a Hulladékgazdálkodási Hatóság részére.

11. *A tevékenység során gondoskodni kell a hulladékképződés megelőzéséről, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentéséről, a hulladék hasznosításáról, továbbá környezetkímélő ártalmatlanításáról.*

A szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg."

IV. Szakhatósági állásfoglalás a bányászati előírásoknak való megfelelősséggel kapcsolatban:

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Szolnoki Bányafelügyeleti Osztály SZTFH-BANYASZ/12431-3/2023. iktatószámú állásfoglalása:

„A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (továbbiakban: Bányafelügyelet) a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (továbbiakban: Kormányhivatal) megkeresése alapján indult „Országos Vízügyi Főigazgatóság – „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás" kapcsán

szakhatósági hozzájárulását feltétel nélkül

adja meg.

A szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az csak az ügyben eljáró hatóság érdemi döntése ellen benyújtott jogorvoslati kérelemben támadható."

*

Jelen engedély nem mentesít a más jogszabályokban előírt engedélyek, szakhatósági állásfoglalások, bejelentések, hozzájárulások beszerzési kötelezettsége alól.

Az engedély érvényességi ideje: jelen döntés véglegessé válástól számított 10 év.

Az engedély érvényességi idejének lejártakor, amennyiben a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, *a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvénynek* (a továbbiakban: Kvt.) a felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit [Kvt. 73-76. § és 78- 80. §] kell alkalmazni.

A környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén a környezetvédelmi hatóság határozatában kötelezi a környezethasználót kettőszázezer forinttól ötszázezer forintig terjedő bírság megfizetésére, az engedélyben rögzített feltételek betartására, valamint legfeljebb hat hónapos határidővel intézkedési terv készítésére.

A kérelmező meghatalmazottja az eljárás 900.000 Ft igazgatási szolgáltatási díját megfizette, egyéb eljárási költség nem merült fel.

A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közölték.
A hirdetményi úton közölt döntést a hirdetmény kifüggesztését követő 15. napon kell közöltnek tekinteni.

Jelen döntés **a közléssel véglegessé válik,** ellene közigazgatási úton fellebbezésnek helye nincs, de a döntést sérelmező fél **– kifejezetten jogszabálysértésre hivatkozással – a döntés bírósági felülvizsgálata érdekében közigazgatási pert indíthat**. *A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényben* (a továbbiakban: Kp.) meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő

keresetlevelet a felülvizsgálni kért döntés közlésétől számított **30 napon belül** a döntést hozó szervnél lehet benyújtani, de azt a Szegedi Törvényszékhez (a továbbiakban: bíróság) kell címezni.

Az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett (*pl. jogi képviselő, a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet, állami szerv stb.*) és az ilyen kapcsolattartási formát választó természetes személy **a keresetlevelet joghatályosan az e-Papír szolgáltatáson keresztül nyújthatja be.**

Jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti.

A közigazgatási per eljárási illetéke 30.000 Ft. A felet – ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is – a közigazgatási bírósági eljárásban illetékfeljegyzési jog illeti meg. Akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

A döntés végrehajtására a keresetlevél benyújtásának nincs halasztó hatálya, azonban a bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelem kérhető.

A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja tárgyalást tart.

I N D O K O L Á S

Az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (székhely: 1012 Budapest, Márvány u. 1/D., KÜJ: 103 061 113, törzskönyvi azonosító szám (PIR törzsszám): 796017, adószám: 15796019-2-41, KSH szám: 15796019-8413-312-01, rövidített elnevezés: OVF) meghatalmazása alapján a **VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság** (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., cégjegyzékszám: 15-09-070444, adószám: 13648013-2-15, KSH szám: 13648013-7112-113-15, hivatalos elektronikus elérhetősége: 13648013#cegkapu) **2023. július 31. napján –** *„A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében dunai vízkivétel és vízátvezetés tárgyú – az* R. szerinti **környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelmet terjesztett elő a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatalnál**, amely alapján 2023. július 31. napján közigazgatási hatósági eljárás indult.

A tervezett tevékenység a R. **1. számú mellékletének 35. pontja** [Felszíni vizek közötti vízátvezetés, 100 millió m^3/év vízszállító-kapacitástól], valamint **3. számú melléklet 127. pontja** [Vízfolyásrendezés (kivéve az eredeti vízelvezető- képesség helyreállítására irányuló, fenntartási célú iszapeltávolítást és rézsűrendezést, amennyiben az a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló kormányrendeletben előírtak szerint a vizek állapota romlásának megelőzését, megakadályozását szolgálja) a) 1 km vízfolyáshossztól b) 50 m vízfolyáshossztól vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki) c) védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül] alá tartozik, azaz környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenység.

Az R. 7. § (1) bekezdése értelmében a környezeti hatásvizsgálati eljárást a környezetvédelmi hatóság a környezethasználó kérelmére indítja meg, amelyet az Országos Vízügyi Főigazgatóság meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2023. szeptember 06. napján a környezetvédelmi hatóságnál előterjesztett kérelmével kezdeményezett.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértékét *a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet* 2. melléklet 8. pontja határozza meg.

A kérelmező meghatalmazottja az eljárás 900.000 Ft igazgatási szolgáltatási díjának megfizetését a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolta, egyéb eljárási költség nem merült fel.

A meghatalmazott VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2023. október 30. napján iratbetekintési kérelmet terjesztett elő. Az előterjesztett kérelem alapján az iratbetekintésre 2023. november 03. napján került sor a környezetvédelmi hatóság 6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky körút 2. szám alatti hivatali épületében.

Az Ákr. 15. § (1) bekezdés értelmében a hatóság a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén, vagy kijelölés alapján köteles eljárni.

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. § (1) bekezdése értelmében területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságként vármegyei illetékességgel - e bekezdésben foglalt kivétellel - a vármegyei kormányhivatal – *a Bács-Kiskun vármegyei települések vonatkozásában a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal* – jár el.

A fenti tárgyú eljárásban az Ákr. 41. § (1) bekezdésben meghatározott sommás eljárás feltételei nem álltak fenn. Hatóságunk a tárgyi eljárás során hiánypótlás, valamint a tényállás tisztázása tekintetében további eljárási cselekmények megvalósítását tartotta indokoltnak, így a kérelmező ügyfelet a BK/KTF/07870-3/2023. ikt. számon arról tájékoztatta, hogy az Ákr. 43. § (2) bekezdése szerint a teljes eljárás szabályai szerint járt el.

*

TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA

A tervezett tevékenység célja

A Duna-Tisza közi Homokhátság az ország egyik legvízhiányosabb, ökológiai szempontból legsérülékenyebb, az időjárás kedvezőtlen hatásainak kitett vidéke, itt a legnagyobb az ún. „éghajlati vízhiány". A területre jellemző homoktalajokon, azok gyenge víztartó-képessége miatt a növényzet nyári vízellátottsága – a csapadék mellett – a talajvízből a gyökérzónába feljutó vízmennyiségtől függ. Ez a mennyiség azonban egyre kevesebb, hiszen a talajvízszint már számos helyen 4-5 m mélységben van, így csak a jelentős változáshoz alkalmazkodni képes növényzet tud természetes módon fennmaradni, a korábbi vizes élőhelyek területe jelentősen csökkent, a felszíni növénytakaró összetétele megváltozott, a szárazságtűrő fajok egyre inkább meghatározóvá váltak.

A 2019. augusztusban és a 2021 februárjában észlelt talajvízszint az 1971-2000. közötti időszak augusztusi és februári átlagához mért süllyedése (*Forrás: OVF, ATIVIZIG*):

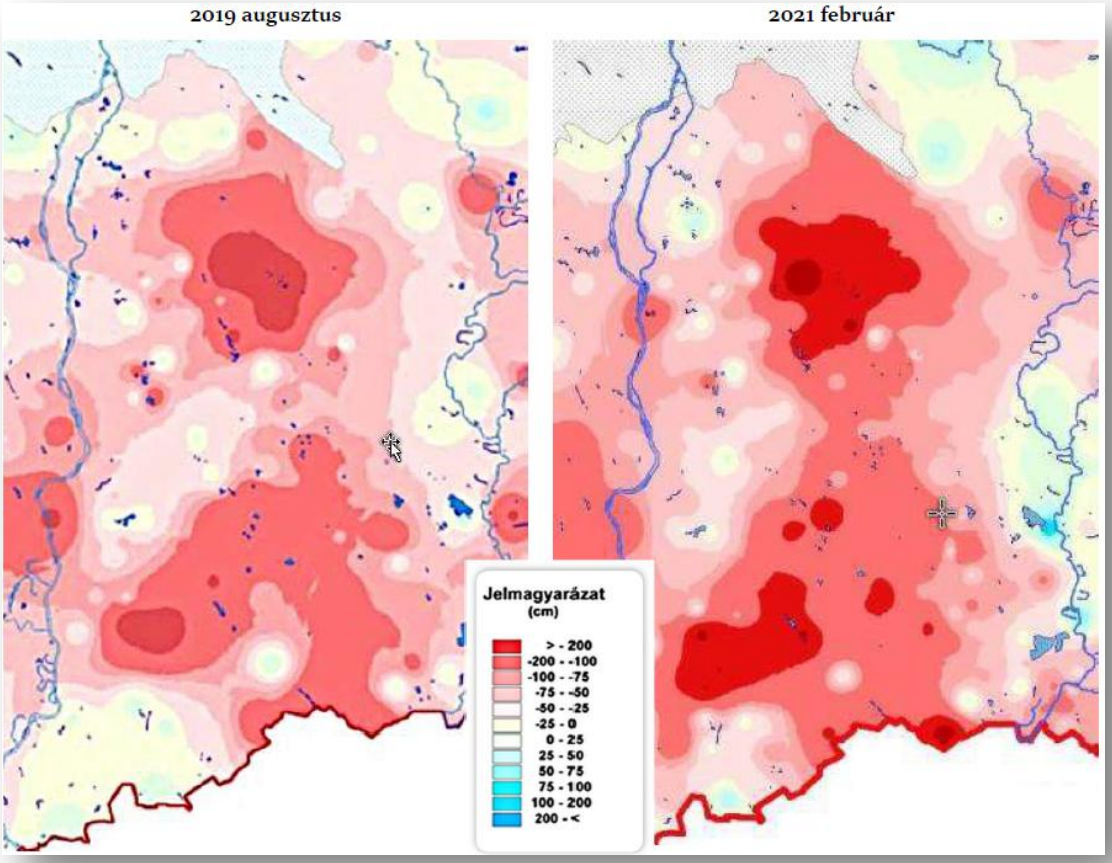

A Homokhátság egészére kiterjedő vízgazdálkodási program több ütemben, több célterületre javasol megoldásokat a vízhiány enyhítésére. A kedvező irányú változások egyik hajtóereje lehet a vízgazdálkodási helyzet javítása. A konkrét közvetlen cél tehát a terület vízellátottságának javítása, a vízhiány csökkentése, amihez rendelhető megoldások már komplex módon a közvetett célokat is szolgálják. Ezek:

- a természetes és a természetközeli ökorendszerek állapotának javítása, helyreállítása;
- a térség mikro- és mezoklímájának javítása, a sivatagosodás folyamat megállítása;
- a fenntartható vízhasználatok irányába való jelentős elmozdulás a felszín alatti vízkészletekkel való takarékoskodással és az öntözési szokások változtatásával;
- jobb, kiszámíthatóbb gazdálkodási körülmények kialakítása, kultúrökoszisztémák terméseredményeinek javítása;
- fentieken keresztül a terület élhetőségének és eltartóképességének javítása.

A Duna-Tisza közi Homokhátságot vízvisszatartás és vízpótlás szempontokat figyelembevéve 7 részterületre osztották fel:

1. A Ráckeve - Soroksári Duna ág vízpótlásának bővítése
2. A Kiskunsági főcsatorna és a Dunavölgyi főcsatorna vízkészletnövelése
3. Északi regionális vízpótlás és vízvisszatartás
4. Keleti vízpótlás és vízvisszatartás
5. Kígyós rendszer vízpótlása
6. Déli regionális vízpótlás
7. Közép-homokhátsági szikes tavak vízpótlása

Jelen eljárás tárgyát alapvetően a Duna-Tisza közi Homokhátság nyugati peremvidékén található főcsatornák vízkészletnövelése képezi, mely lehetőséget ad egyrészt a főcsatornák közvetlen közelében található térségben, illetve távolabbi, kapcsolódó részterületeken (pl. célzottan az 5., 6.

és 7. részterület) megjelenő, a klímaváltozásból eredő kedvezőtlen hatások enyhítése és az alkalmazkodás lépéseinek megalapozása céljából tervezett vízgazdálkodási beavatkozásokra.

A Homokhátság részterületeit, és ezen belül a 2. részterület – melyen belül az északi rész a 2/a, a déli rész a 2/b terület – elhelyezkedését az alábbi ábra mutatja:

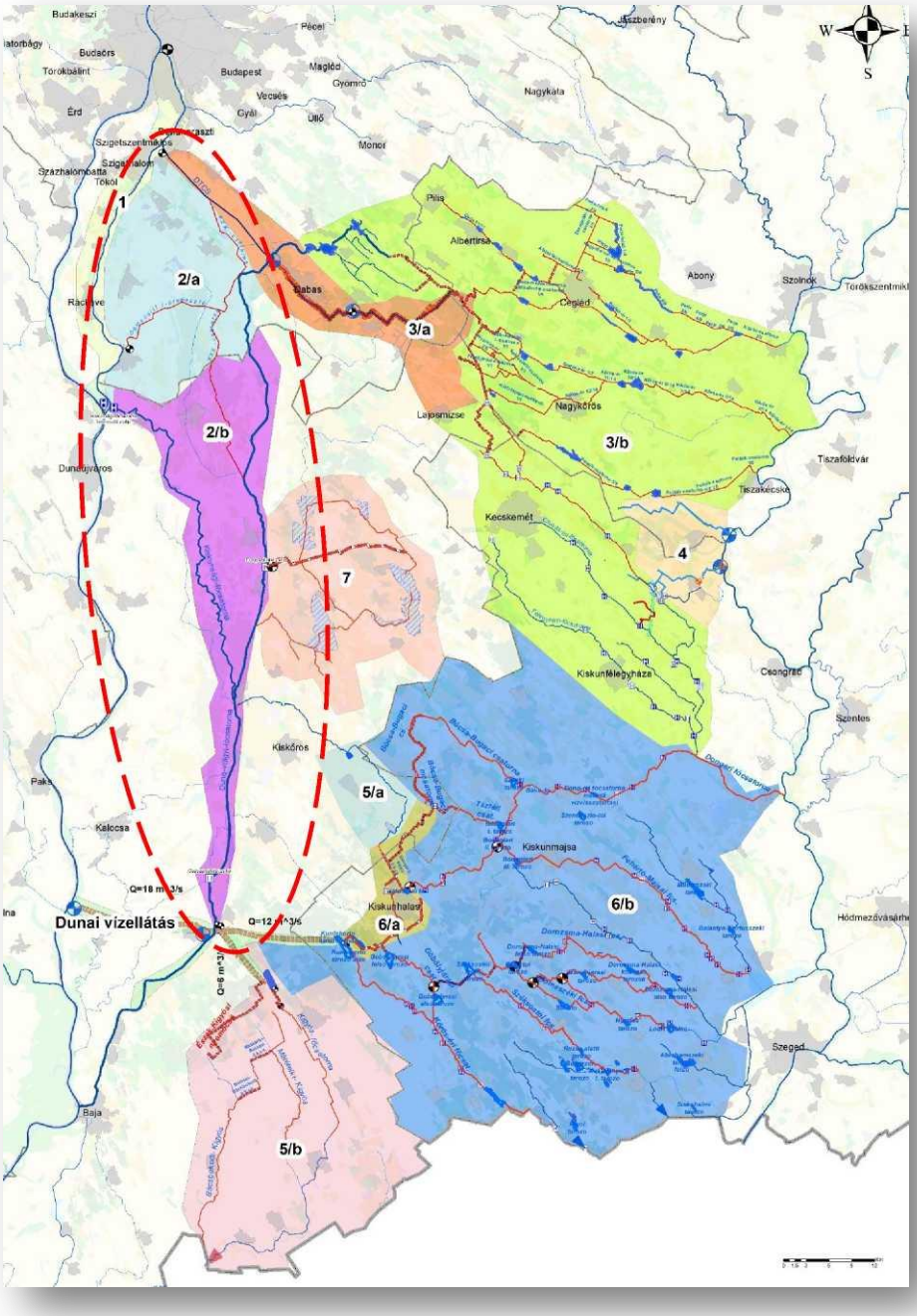

A tervezett, a Homokhátság egészét érintő fejlesztés alapvető céljai tehát az alábbiak:

- a kedvezőtlen vízháztartási feltételek javítása,
- a felszíni vízkészletek növelése térségi vízpótlással vízhiányos időszakokban,
- a fogyó talajvízkészletek visszapótlását támogató módszerek alkalmazása,
- a felszíni vízkészletek optimális vízkormányzásának megvalósítása, másodlagos- és harmadlagos vízhasználatok infrastrukturális feltételeinek megteremtése.

A tervezett tevékenység helye

A Duna-Tisza-közi Homokhátság nagyrészt az Alföld nagytáj, Dunai-Tisza közi síkvidék kistájait fedi le, de a Duna menti síkság, Alsó-Tisza-vidék és Bácskai síkvidék területét is érinti.
A 2. részterület a Homokhátságnak a nyugati peremén húzódik észak-déli irányban a Dunával párhuzamosan, Alsónémeditől egészen Nemesnádudvarig. A fejlesztéssel érintett települések Bács- Kiskun vármegyében és Pest vármegyében helyezkednek el.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció szerint a beavatkozással, illetve azok hatásterületével érintett települések a következők:

Település	Régió	Vármegye	Járás
Alsónémedi	Közép-Magyarország	Pest	Gyáli
Bugyi			Dabasi
Dabas			Dabasi
Dömsöd			Ráckevei
Apaj			Ráckevei
Kiskunlacháza			Ráckevei
Akasztó	Dél-Alföldi	Bács-Kiskun	Kiskőrösi
Császártöltés			Kiskőrösi
Dunapataj			Kalocsai
Dunatetétlen			Kalocsai
Dunavecse			Kunszentmiklósi
Fülöpszállás			Kiskőrösi
Hajós			Kalocsai
Harta			Kalocsai
Homokmégy			Kalocsai
Kecel			Kiskőrösi
Kiskőrös			Kiskőrösi
Kunpeszér			Kunszentmiklósi
Kunszentmiklós			Kunszentmiklósi
Nemesnádudvar			Bajai
Öregcsertő			Kalocsai
Solt			Kalocsai
Soltszentimre			Kiskőrösi
Szabadszállás			Kunszentmiklósi
Szakmár			Kiskőrösi
Szalkszentmárton			Kunszentmiklósi
Tass			Kunszentmiklósi

A tervezett beavatkozással várhatóan érintett ingatlanok az alábbiak:

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
1.	Akasztó	0197	2/b
2.	Akasztó	0199	2/b
3.	Akasztó	0200	2/b
4.	Akasztó	0204	2/b
5.	Akasztó	0245	2/b
6.	Akasztó	2114	2/b

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
7.	Akasztó	2206	2/b
8.	Akasztó	0206/8	2/b
9.	Akasztó	0206/9	2/b
10.	Akasztó	0225/1	2/b
11.	Akasztó	0225/13	2/b
12.	Akasztó	1159/1	2/b
13.	Akasztó	1159/5	2/b
14.	Akasztó	0108	2/b
15.	Akasztó	0109	2/b
16.	Akasztó	0116	2/b
17.	Akasztó	0134	2/b
18.	Akasztó	2063	2/b
19.	Akasztó	0127/15	2/b
20.	Akasztó	0127/16	2/b
21.	Akasztó	0127/17	2/b
22.	Akasztó	0127/18	2/b
23.	Akasztó	0127/19	2/b
24.	Akasztó	0127/20	2/b
25.	Akasztó	0127/21	2/b
26.	Akasztó	0127/22	2/b
27.	Akasztó	0127/23	2/b
28.	Akasztó	0127/24	2/b
29.	Akasztó	0127/25	2/b
30.	Akasztó	0127/26	2/b
31.	Akasztó	0127/35	2/b
32.	Akasztó	0127/36	2/b
33.	Akasztó	0127/37	2/b
34.	Akasztó	0127/38	2/b
35.	Akasztó	0127/39	2/b
36.	Akasztó	0127/40	2/b
37.	Akasztó	0127/41	2/b
38.	Akasztó	0127/42	2/b
39.	Akasztó	0127/43	2/b
40.	Akasztó	0133/20	2/b
41.	Alsónémedi	0299	2/a
42.	Apaj	054	2/a
43.	Apaj	0128	2/a
44.	Apaj	0129	2/a

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
45.	Apaj	0201	2/a
46.	Apaj	0202	2/a
47.	Apaj	055/3	2/a
48.	Bugyi	08	2/a
49.	Bugyi	0147	2/a
50.	Bugyi	0555	2/a
51.	Bugyi	0603	2/a
52.	Bugyi	0604	2/a
53.	Bugyi	0651	2/a
54.	Bugyi	0703	2/a
55.	Bugyi	0704	2/a
56.	Bugyi	0705	2/a
57.	Bugyi	0726	2/a
58.	Bugyi	0779	2/a
59.	Bugyi	0783	2/a
60.	Bugyi	0995	2/a
61.	Bugyi	01002	2/a
62.	Bugyi	0178/1	2/a
63.	Bugyi	0707/11	2/a
64.	Bugyi	0707/7	2/a
65.	Bugyi	0707/8	2/a
66.	Bugyi	0707/9	2/a
67.	Bugyi	0948/1	2/a
68.	Bugyi	0948/2	2/a
69.	Bugyi	0107	2/b
70.	Bugyi	0509	2/b
71.	Bugyi	0561	2/b
72.	Császártöltés	013	2/b
73.	Császártöltés	016	2/b
74.	Császártöltés	018	2/b
75.	Császártöltés	079	2/b
76.	Császártöltés	080	2/b
77.	Császártöltés	081	2/b
78.	Császártöltés	084	2/b
79.	Császártöltés	085	2/b
80.	Császártöltés	086	2/b
81.	Császártöltés	088	2/b
82.	Császártöltés	089	2/b

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
83.	Császártöltés	090	2/b
84.	Császártöltés	091	2/b
85.	Császártöltés	0111	2/b
86.	Császártöltés	0116	2/b
87.	Császártöltés	0119	2/b
88.	Császártöltés	0120	2/b
89.	Császártöltés	0121	2/b
90.	Császártöltés	0123	2/b
91.	Császártöltés	0129	2/b
92.	Császártöltés	011/3	2/b
93.	Császártöltés	011/4	2/b
94.	Császártöltés	0115/18	2/b
95.	Császártöltés	0115/19	2/b
96.	Császártöltés	0122/1	2/b
97.	Császártöltés	0124/3	2/b
98.	Császártöltés	0124/5	2/b
99.	Császártöltés	014/10	2/b
100.	Császártöltés	014/11	2/b
101.	Császártöltés	014/12	2/b
102.	Császártöltés	014/13	2/b
103.	Császártöltés	014/14	2/b
104.	Császártöltés	014/15	2/b
105.	Császártöltés	014/16	2/b
106.	Császártöltés	014/17	2/b
107.	Császártöltés	014/18	2/b
108.	Császártöltés	014/19	2/b
109.	Császártöltés	014/20	2/b
110.	Császártöltés	014/23	2/b
111.	Császártöltés	014/24	2/b
112.	Császártöltés	014/25	2/b
113.	Császártöltés	014/26	2/b
114.	Császártöltés	014/27	2/b
115.	Császártöltés	014/7	2/b
116.	Császártöltés	014/8	2/b
117.	Császártöltés	014/9	2/b
118.	Császártöltés	082/1	2/b
119.	Császártöltés	082/11	2/b
120.	Császártöltés	082/12	2/b

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
121.	Császártöltés	082/13	2/b
122.	Császártöltés	082/3	2/b
123.	Császártöltés	082/4	2/b
124.	Császártöltés	082/7	2/b
125.	Császártöltés	082/9	2/b
126.	Császártöltés	087/14	2/b
127.	Császártöltés	087/18	2/b
128.	Császártöltés	087/19	2/b
129.	Császártöltés	087/20	2/b
130.	Császártöltés	087/21	2/b
131.	Császártöltés	087/22	2/b
132.	Császártöltés	087/23	2/b
133.	Császártöltés	092/1	2/b
134.	Császártöltés	092/6	2/b
135.	Dabas	0293	2/b
136.	Dabas	0720/6	2/b
137.	Dabas	0720/9	2/a
138.	Dömsöd	0112	2/a
139.	Dömsöd	0122	2/a
140.	Dömsöd	126	2/a
141.	Dömsöd	127	2/a
142.	Dömsöd	128	2/a
143.	Dömsöd	129	2/a
144.	Dömsöd	145	2/a
145.	Dömsöd	146	2/a
146.	Dömsöd	0183	2/a
147.	Dömsöd	0272	2/a
148.	Dömsöd	580	2/a
149.	Dömsöd	601	2/a
150.	Dömsöd	3288	2/a
151.	Dömsöd	3289	2/a
152.	Dömsöd	3290	2/a
153.	Dömsöd	3291	2/a
154.	Dömsöd	3292	2/a
155.	Dömsöd	3293	2/a
156.	Dömsöd	3294	2/a
157.	Dömsöd	3295	2/a
158.	Dömsöd	3999	2/a

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
159.	Dömsöd	4000	2/a
160.	Dömsöd	4002	2/a
161.	Dömsöd	4003	2/a
162.	Dömsöd	3296/1	2/a
163.	Dömsöd	3296/2	2/a
164.	Dömsöd	3998/1	2/a
165.	Dömsöd	3998/2	2/a
166.	Dömsöd	0119/1	2/a
167.	Dömsöd	0181/1	2/a
168.	Dömsöd	0190/34	2/a
169.	Dömsöd	0198/1	2/a
170.	Dömsöd	0198/2	2/a
171.	Dömsöd	0233/1	2/a
172.	Dömsöd	0271/15	2/a
173.	Dömsöd	0271/16	2/a
174.	Dömsöd	0271/2	2/a
175.	Dömsöd	0273/28	2/a
176.	Dömsöd	0273/29	2/a
177.	Dömsöd	0273/30	2/a
178.	Dömsöd	0273/31	2/a
179.	Dömsöd	0273/32	2/a
180.	Dömsöd	0273/33	2/a
181.	Dömsöd	0273/34	2/a
182.	Dömsöd	0273/36	2/a
183.	Dömsöd	0273/37	2/a
184.	Dömsöd	0273/38	2/a
185.	Dömsöd	0273/46	2/a
186.	Dömsöd	0273/47	2/a
187.	Dömsöd	0273/49	2/a
188.	Dömsöd	0273/50	2/a
189.	Dömsöd	0273/51	2/a
190.	Dömsöd	095/10	2/a
191.	Dömsöd	095/11	2/a
192.	Dömsöd	095/12	2/a
193.	Dömsöd	095/21	2/a
194.	Dömsöd	095/22	2/a
195.	Dömsöd	095/7	2/a
196.	Dömsöd	411/4	2/a

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
197.	Dömsöd	411/5	2/a
198.	Dömsöd	411/6	2/a
199.	Dunapataj	0266	2/b
200.	Dunapataj	0256/23	2/b
201.	Dunapataj	0257/1	2/b
202.	Dunatetétlen	027/8	2/b
203.	Dunatetétlen	027/9	2/b
204.	Dunavecse	0167/1	2/b
205.	Fülöpszállás	02	2/b
206.	Fülöpszállás	010	2/b
207.	Fülöpszállás	035	2/b
208.	Fülöpszállás	0446	2/b
209.	Fülöpszállás	0205/10	2/b
210.	Fülöpszállás	0205/15	2/b
211.	Fülöpszállás	0374/1	2/b
212.	Fülöpszállás	0374/2	2/b
213.	Fülöpszállás	0407/1	2/b
214.	Fülöpszállás	0407/5	2/b
215.	Fülöpszállás	0447/10	2/b
216.	Fülöpszállás	0447/7	2/b
217.	Fülöpszállás	0447/8	2/b
218.	Fülöpszállás	308/3	2/b
219.	Fülöpszállás	310/1	2/b
220.	Hajós	0454/13	2/b
221.	Hajós	0112	2/b
222.	Hajós	0256	2/b
223.	Hajós	0257	2/b
224.	Hajós	0258	2/b
225.	Hajós	0224/2	2/b
226.	Hajós	0260/3	2/b
227.	Hajós	0471/10	2/b
228.	Hajós	0471/11	2/b
229.	Hajós	0471/12	2/b
230.	Hajós	0471/4	2/b
231.	Hajós	0471/5	2/b
232.	Hajós	0471/6	2/b
233.	Hajós	0471/7	2/b
234.	Hajós	0471/8	2/b

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
235.	Hajós	0471/9	2/b
236.	Harta	0308	2/b
237.	Harta	0306/9	2/b
238.	Homokmégy	0541	2/b
239.	Homokmégy	0672	2/b
240.	Homokmégy	0738	2/b
241.	Homokmégy	0746	2/b
242.	Homokmégy	0753	2/b
243.	Homokmégy	0798	2/b
244.	Homokmégy	0801	2/b
245.	Homokmégy	0803	2/b
246.	Homokmégy	0804	2/b
247.	Homokmégy	0807	2/b
248.	Homokmégy	0810	2/b
249.	Homokmégy	0833	2/b
250.	Homokmégy	0836	2/b
251.	Homokmégy	0837	2/b
252.	Homokmégy	0839	2/b
253.	Homokmégy	0805/6	2/b
254.	Homokmégy	0805/7	2/b
255.	Homokmégy	0805/8	2/b
256.	Homokmégy	0845/4	2/b
257.	Homokmégy	0846/1	2/b
258.	Homokmégy	0846/5	2/b
259.	Homokmégy	0848/1	2/b
260.	Homokmégy	0845/4	2/b
261.	Kecel	036	2/b
262.	Kecel	060	2/b
263.	Kecel	0103	2/b
264.	Kecel	0105	2/b
265.	Kecel	0104/3	2/b
266.	Kecel	0104/4	2/b
267.	Kecel	0106/2	2/b
268.	Kecel	0106/4	2/b
269.	Kecel	037/14	2/b
270.	Kecel	037/15	2/b
271.	Kecel	057/9	2/b
272.	Kecel	059/15	2/b

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
273.	Kecel	059/18	2/b
274.	Kecel	059/19	2/b
275.	Kecel	059/23	2/b
276.	Kecel	059/26	2/b
277.	Kecel	059/29	2/b
278.	Kecel	059/30	2/b
279.	Kecel	059/35	2/b
280.	Kecel	059/37	2/b
281.	Kecel	059/38	2/b
282.	Kecel	059/39	2/b
283.	Kecel	063/37	2/b
284.	Kecel	063/42	2/b
285.	Kecel	063/45	2/b
286.	Kecel	063/46	2/b
287.	Kecel	063/49	2/b
288.	Kecel	063/50	2/b
289.	Kecel	063/51	2/b
290.	Kecel	063/53	2/b
291.	Kecel	063/54	2/b
292.	Kecel	097/2	2/b
293.	Kecel	099/24	2/b
294.	Kecel	099/25	2/b
295.	Kecel	099/26	2/b
296.	Kecel	099/27	2/b
297.	Kecel	099/28	2/b
298.	Kecel	099/29	2/b
299.	Kecel	099/30	2/b
300.	Kecel	099/31	2/b
301.	Kiskőrös	0452	2/b
302.	Kiskőrös	0493	2/b
303.	Kiskőrös	0495	2/b
304.	Kiskőrös	0450/35	2/b
305.	Kiskőrös	0453/1	2/b
306.	Kiskőrös	0453/3	2/b
307.	Kiskőrös	0453/4	2/b
308.	Kiskőrös	0454/1	2/b
309.	Kiskőrös	0455/1	2/b
310.	Kiskőrös	0455/4	2/b

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
311.	Kiskőrös	0455/5	2/b
312.	Kiskőrös	0455/6	2/b
313.	Kiskőrös	0455/7	2/b
314.	Kiskőrös	0455/8	2/b
315.	Kiskőrös	0475/1	2/b
316.	Kiskőrös	0475/2	2/b
317.	Kiskőrös	0475/3	2/b
318.	Kiskőrös	0477/4	2/b
319.	Kiskőrös	0477/9	2/b
320.	Kiskőrös	0492/3	2/b
321.	Kiskőrös	0494/3	2/b
322.	Kunpeszér	011	2/b
323.	Kunpeszér	07/21	2/b
324.	Kunpeszér	0332/62	2/b
325.	Kunpeszér	0341/12	2/b
326.	Kunpeszér	0347/19	2/b
327.	Kunpeszér	0347/22	2/b
328.	Kunszentmiklós	082	2/b
329.	Kunszentmiklós	084	2/b
330.	Kunszentmiklós	085	2/b
331.	Kunszentmiklós	083/2	2/b
332.	Kunszentmiklós	0202	2/b
333.	Kunszentmiklós	0124/34	2/b
334.	Kunszentmiklós	0124/35	2/b
335.	Kunszentmiklós	0124/36	2/b
336.	Kunszentmiklós	0230/3	2/b
337.	Kunszentmiklós	0230/4	2/b
338.	Kunszentmiklós	0236/1	2/b
339.	Kunszentmiklós	0240/1	2/b
340.	Kunszentmiklós	0344/23	2/b
341.	Kunszentmiklós	0344/24	2/b
342.	Kunszentmiklós	0344/47	2/b
343.	Kunszentmiklós	096/16	2/b
344.	Nemesnádudvar	09	2/b
345.	Öregcsertő	063	2/b
346.	Öregcsertő	065	2/b
347.	Öregcsertő	0101/3	2/b
348.	Solt	0131	2/b

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
349.	Solt	0145	2/b
350.	Soltszentimre	0218	2/b
351.	Soltszentimre	0229	2/b
352.	Szabadszállás	0243	2/b
353.	Szabadszállás	0259	2/b
354.	Szabadszállás	0639	2/b
355.	Szabadszállás	0673	2/b
356.	Szabadszállás	0206/25	2/b
357.	Szabadszállás	0235/11	2/b
358.	Szabadszállás	0235/12	2/b
359.	Szabadszállás	0235/19	2/b
360.	Szabadszállás	025/3	2/b
361.	Szabadszállás	0255/3	2/b
362.	Szabadszállás	0263/17	2/b
363.	Szabadszállás	0263/19	2/b
364.	Szabadszállás	0263/20	2/b
365.	Szabadszállás	0686/22	2/b
366.	Szabadszállás	090/4	2/b
367.	Szakmár	0337/2	2/b
368.	Szalkszentmárton	0136	2/b
369.	Szalkszentmárton	0135/2	2/b
370.	Szalkszentmárton	0198/2	2/b
371.	Szalkszentmárton	0198/5	2/b
372.	Tass	042	2/b
373.	Tass	045	2/b
374.	Tass	091	2/b
375.	Tass	0150	2/a
376.	Tass	0151	2/a
377.	Tass	0153	2/a
378.	Tass	0155	2/a
379.	Tass	0156	2/a
380.	Tass	0158	2/a
381.	Tass	0159	2/a
382.	Tass	0160	2/a
383.	Tass	0162	2/a
384.	Tass	0320	2/b
385.	Tass	0333	2/b
386.	Tass	1433	2/b

Sorszám	Település	Helyrajzi szám	Érintett részterület
387.	Tass	0105/1	2/b
388.	Tass	0107/12	2/a
389.	Tass	0107/13	2/a
390.	Tass	0116/26	2/a
391.	Tass	0116/27	2/a
392.	Tass	0135/2	2/a
393.	Tass	0140/8	2/a
394.	Tass	0167/1	2/a, 2/b
395.	Tass	0278/1	2/b
396.	Tass	0278/4	2/b
397.	Tass	0305/2	2/b
398.	Tass	041/25	2/b

A tervezett változatok a déli részterületek vízellátásához:

- **1. változat:** a teljes vízmennyiséget (18 m^3/s) a Dunavölgyi főcsatornából (DVCS) Hajós térségében szivattyús átemeléssel és nyomócsövekkel a Kéleshalmi tározóba, mint puffertározóba vezetnék át. A Kéleshalmi tározóból szivattyúsan osztanák szét a vizet a Kígyós (6 m^3/s) és a Dongéri rendszerbe (12 m^3/s). Az egyes vízrendszereken belül a szükséges vízhozam szétosztása részben szivattyús átemeléssel, részben gravitációsan lenne megvalósítva. Az elvégzett vizsgálatok szerint azonban az e változathoz szükséges vízhozam nem vezethető le a Kiskunsági főcsatornán (KFCS) és a DVCS-n.
- **2. változat:** A vízpótlás az RSD-ből történne a meglévő kieresztő műtárgy átépítésével. A kieresztő műtárgy felülvizsgálatra és felújításra tervezett, így az képes lesz 25-30 m^3/s vízhozam áteresztésére. Az előzetes számítás alapján a Kiskunsági-főcsatornában a Duna-völgyi-főcsatorna torkolatánál Q=10 m^3/s szabad vízhozam állna rendelkezésre. A Duna-völgyi főcsatornába így 10 m^3/s többlet vízhozam lenne bevezethető, azonban a víz tovább vezetése érdekében a DVCS medrét kotorni, bővíteni kellene, hogy mindenhol továbbítani tudja a Q=10 m^3/s többlet vízhozamot. Az ATIVIZIG által szükségesnek ítélt Q=12 m^3/s vízhozamot két helyről biztosítanák a DVCS-ből a Császártöltési duzzasztó fölötti és a Hajósi nyomásközponttal. A Császártöltési nyomásközponttal 6/a-I. nyomóvezetékkel Q=6 m^3/s vízhozam biztosítható a Kunfehértói tározóba, míg szintén 6 m^3/s vízhozam a Hajósi nyomásközponttal a Kéleshalmi tározón keresztül a Kiskunhalasi tározóba.
  A másik vízpótlási út új dunai vízkivétellel valósítható meg Fajsz térségében Q=8 m^3/s vízhozammal. A kiemelt vizet nyomócsővel vagy nyílt burkolt csatornával juttatnák el a DVCS-be Hajós határába. A hajósi szelvénybe így a DVCS felső szakaszáról 4 m^3/s és a dunai vízpótlásból 8 m^3/s, összesen 12 m^3/s vízhozam állna rendelkezésre. A Hajósi nyomásközponttal és a 6/a-II. nyomócsővel Q= 6 m^3/s vízhozam lenne biztosítható az új Kéleshalmi tározóba és innen a teljes vízhozam egy nyomásközponttal és zárt csomócsővel szintén a Kunfehértói tározóba jutna, így az ATIVIZIG számára biztosított teljes vízhozam a Kunfehértói tározóba kerülne, ahonnan újabb nyomásközponttal és nyomóvezetékkel kerülne továbbvezetésre és szétosztásra. Az 5/b Kígyósi vízrendszer vízellátására szükséges 6 m^3/s vízhozam egy új, Érsekhalma határában a DVCS-re telepített nyomásközpont építésével és egy önálló (5/b.) nyomócsővel lenne biztosítva. Az erdős magaspartra 1 m^3/s vízhozam lenne leadva, a Weidinger csatornába 2 m^3/s vízhozam lenne bevezetve, ahonnan a Bácsbokodi-Kígyós főcsatornába és a Mátételki-Kígyós csatornába 1-1 m^3/s vízhozam lenne leadva, míg 2 m^3/s vízhozamot bevezetnének a

Kéleshalmi tározóba, ahonnan egy átemelő szivattyúval jutna beemelésre a Kígyós csatornába.

Az 1. változathoz képest plusz elem a Kiskunsági-főcsatorna kotrása, illetve egy új Dunai vízkivétel és vízellátó nyomócső megvalósítása.

- **3. változat:** A 2. változathoz képest számottevő változás, hogy a Déli-Homokhátság vízigényét nem több irányból, hanem egy irányból, egy új Dunai vízkivétellel oldanák meg. Az új Dunai-vízkivétel helyszíni vizsgálat alapján Fajsz település belterületének É-Ny-i részén épülne ki a Duna hullámterében az árvízvédelmi töltés mellett. A Kiskunsági főcsatorna kotrása így elmaradhatna, de felülvizsgálnák a meglévő meder állapotát és a feliszapolódott szakaszok fenntartási kotrása megtörténne. Így az RSD-ből várhatóan plusz vízhozamot lehet biztosítani a DVCS medrébe. A Duna-völgyi főcsatorna Duna-Tisza-csatornától Akasztóig tartó szakasza alapvetően alkalmas az 1 m^3/s többlet vízhozam levezetésére, csak rövid szakaszokon szükséges esetleges kotrás a kialakult iszapdugók eltávolítására, így a 7. részterület vízpótlásához szükséges ~1 m^3/s vízhozam biztosítható lenne. A Kiskunsági főcsatorna vízhozamával együtt így 3-6 m^3/s tartalék vízhozamot lehetne biztosítani a DVCS Akasztó alatti szakaszába.

  A Dong-éri (ATIVIZIG) rendszer vízigénye Q= 11,1 m^3/s, a veszteségeket is figyelembe véve Q=12 m^3/s; a Felső-Bácskai, Kígyós vízrendszer vízpótlási igénye pedig Q=6 m^3/s. Így összesen a fajszi dunai vízkivétel szükséges kapacitása Q= 18 m^3/s. A kiemelt 18 m^3/s vízhozamot egy nyomvonalon ~6 db (6 x D1600 mm) párhuzamos nyomócsővel (19 km) juttatnák el a DVCS jobb partjára épített szigetelt fogadómedencébe. Innen egy nyomásközpont létesülne 18 m^3/s vízhozammal. Az átemelt vizet két nyomvonalon (4, illetve 2 db) osztanák szét. Az ATIVIZIG felé egy nyomvonalon, ~4 vezeték közvetlenül a Kunfehértói víztározóba nyomná a szükséges 12 m^3/s vízhozamot. A Kígyós rendszerbe a 6 m^3/s vízhozamot egy másik nyomvonalon egy nyomócsőpárral nyomnák a tervezett Kéleshalmi víztározóba. A víz szétosztása az ATIVIZIG felé a Kunfehértói tározóból szivattyúsan, illetve közvetlenül gravitációsan, majd többszöri átemeléssel történne az egyes vízellátó csatornákba. Az ADUVIZIG felé a Kéleshalmi tározóból szivattyúsan lenne a vízkivétel és a Kígyós főcsatornába bevezetve. A víz szétosztása a Kígyós főcsatornából összekötő csatornákon keresztül gravitációsan történne.
- **4. változat:** a 3. változattól abban tér el, hogy a szükséges vízhozamot nem egy, hanem két dunai vízkivétellel biztosítanák. Az 1. sz. vízkivétel Bátya – Foktő között (Gerjén településsel szemben) lenne kialakítva Q=12 m^3/s vízhozammal. A kiemelt vizet egy ~ 19,5 km-es nyomvonalon ~ 4 db (4 x D1600 mm) nyomócsővel juttatnák el a DVCS balpart – magaspart között építendő fogadómedencéig, majd innen a Császártöltési nyomásközpont létesítésével a 19,8 km-es Fehértói-nyomóvezeték nyomvonalon ~ 4 db nyomócsővel juttatnák el a Kunfehértói tározóba. A 2. sz. vízkivétel Fajsz határban létesülne Q=6 m^3/s vízhozammal a 3. változatnál megjelölt helyen. A nyomásközponttól egy ~ 19 km hosszú nyomvonalon 2 (2 x D1600 mm) nyomócsővel juttatnák el a kitermelt vizet a DVCS jobb partján építendő fogadó medencéig, innen pedig Hajósi nyomásközponttal és a 11 km-es Kéleshalmi nyomócsővel nyomnák fel a Kéleshalmi tározóig az előző változat szerint 5 m^3/s vízhozamot. A víz szétosztása az előző változat szerint történne.

A kiépítési és az üzemeltetési költségek alapján a 3. vízellátási változatot értékelték a legköltséghatékonyabb megoldásnak a déli vízellátó rendszer ellátásához.

A 2/a részterületen tervezett beavatkozások

A 2/a részterületen az elérendő konkrét cél a vízrendszer gerincét képező főcsatornák vízszállító kapacitásának növelése, valamint a területen a minél nagyobb vízvisszatartás elérése és a természeti környezet megőrzése, lehetőség szerint javítása a vízrendszerbe csatlakozó csatornákon történő beavatkozásokkal.

A tervezett beavatkozások három vízfolyást érintenek: a XXX. csatornát, az I. Árapasztó-csatornát és a Soroksári csatornát**.** A műszaki megoldások elsősorban műtárgyak felújítását, átépítését, meder szakaszos kotrását, illetve egy helyen vizes élőhely kialakítását foglalják magukban.

Árapasztó-csatorna

- Dömsödi I-es műtárgy és szivattyútelep felújítása 0+010 szelvénynél
  - Vizes élőhely kialakítása 1+900 - 2+100 szelvények között 1 db áteresz és 2 db zsilip építésével
  - Szakaszos kotrás 9+500 - 11+000 és 11+800 - 15+000 szelvények között, kitermelendő iszap kb. 12.500 m^3, illetve kb. 10.000 m^3.
- XXXI. csatorna bújtatójának felújítása és átépítése a 4 + 850 szelvénynél

XXX. csatorna

- XXX. csatorna beeresztő műtárgyának felújítása a 43+637 szelvénynél
- XXX. csatornát és a DVCS-t összekötő csatorna szabályzó műtárgyának (Borzasi zsilip) felújítása 31+250 szelvénynél
- XXIV. csatorna beeresztő műtárgyának átépítése a 30+630 szelvényénél
- Ürbői zsilip átépítése 25+286 szelvénynél
- Mederkotrás a 18+000 - 25+250 szelvények között, cél az érvényes vízjogi üzemeltetési engedély szerinti mederállapot visszaállítása, kikerülő iszapmennyiség kb. 6.500 m^3

Soroksári I. belvízcsatorna

- Szakaszos mederkotrás kapacitásbővítés érdekében az alábbi szelvényeken:
  - 3+160 - 3+950 (kikerülő iszap mennyisége kb. 2.500-3.000 m^3)
  - 4+100 - 4+800 (kikerülő iszap mennyisége kb. 1.200-2.000 m^3)
  - 5+923 - 6+384 (kikerülő iszap mennyisége kb. 2.200-3.000 m^3)
- A Kiskunsági főcsatorna alatti bújtató felújítása 0+867 szelvénynél
- Tassi szivattyútelep általános felújítása 0+580 szelvénynél

A 2/b részterületen tervezett beavatkozások

A Duna-Tisza-közi Homokhátság vízhiányos állapotát enyhíteni célzó Homokhátság projekt 2/b projektelemén belül a Duna-völgyi főcsatorna (DVCS) vízszállító kapacitásának növelésére is szükség van, azért, hogy a csatorna megnövekedett vízszállítása révén gravitációs úton többletvizet lehessen eljuttatni a tervezett vízátemelő szivattyútelepekhez Fülöpszállás és Hajós térségébe. A csatorna vízszállító kapacitásának növelését egyrészt kotrással, másrészt üzemirányítási intézkedésekkel lehet elérni.

A 2/b részterületen tervezett beavatkozások nagyrészt a Duna-völgyi főcsatornát, kisebb részt a Kiskunsági főcsatornát érintik.

Duna-völgyi főcsatorna

- Szakaszos kotrás a kijelölt szűkületi szakaszokon az iszapdugók megszűntetése érdekében.

A Duna-völgyi főcsatorna kotrási szakaszai

Szelvény	Kotrási szakasz hossza	Várható
129+000 - 129+500	fenntartási jellegű kotrás: 500 m	1.000 m^3
124+300 - 124+500	fenntartási jellegű kotrás: 200 m	400 m^3
122+500 - 123+000	fenntartási jellegű kotrás: 500 m	1.000 m^3
121+500 - 122+000	fenntartási jellegű kotrás: 500 m	1.000 m^3
110+500 - 111+000	fenntartási jellegű kotrás: 500 m	1.000 m^3
108+300 - 108+500	fenntartási jellegű kotrás: 200 m	400 m^3

Szelvény	Kotrási szakasz hossza	Várható
107+000 - 107+500	fenntartási jellegű kotrás: 500 m	1.000 m³
106+750 - 106+850	fenntartási jellegű kotrás: 100 m	200 m³
105+300 - 105+500	fenntartási jellegű kotrás: 200 m	400 m³
100+600 - 100+800	fenntartási jellegű kotrás: 200 m	400 m³
99+800 - 100+000	fenntartási jellegű kotrás: 200 m	400 m³
99+000 - 99+200	fenntartási jellegű kotrás: 200 m	400 m³
96+800 - 97+000	fenntartási jellegű kotrás: 200 m	400 m³
94+700 - 95+000	fenntartási jellegű kotrás: 300 m	600 m³
92+500 - 92+700	fenntartási jellegű kotrás: 200 m	400 m³
91+400 - 92+000	fenntartási jellegű kotrás: 600 m	1.200 m³
85+400 - 85+600	fenntartási jellegű kotrás: 200 m	400 m³

- A Kunpeszéri zsilip teljes körű felújítása a Duna-völgyi-főcsatorna 119+141 szelvényében.
- 65+620-31+282 szelvények között a meder kotrása összesen mintegy 325.000 m³ iszap kitermelésével.
- A becsatlakozó oldalcsatornák torkolati műtárgyainak felújítása külön megjelölve a KNPI kérésére történő beavatkozásokat.

A Duna-völgyi főcsatornán felújítandó torkolati műtárgyak

Sorszám	DVCS torkolat szerinti szelvényszám	Érintett becsatlakozó csatorna
1.	35+950	névtelen csat. (KNPI)
2.	36+240	névtelen csat. (KNPI)
3.	36+670	ismeretlen Csata csat.
4.	37+404	Csalai közép csat.
5.	39+070	Csalai határ csat. (KNPI)
6.	40+283	Máriaképi csat. (KNPI)
7.	40+300	Csillagosi-cs. (Sárközi II főcsatorna.)
8.	41+280	Markói csat. (KNPI)
9.	42+056	Polgárdi csat. (KNPI)
10.	42+810	Hegyalatti csat. (KNPI)
11.	43+340	Névtelen csat. (KNPI)
12.	45+045	Névtelen csat. KNPI (Vörös Mocs. Északi)
13.	49+540	Rekettye-Bogárzó csat. (KNPI)
14.	60+724	Ökördi-csat.
15.	61+919	VL-csat.
16.	64+618	VIL-csat.

- Lokális vizes élőhely kialakítása a csatornamederrel párhuzamosan 1-1 alvízi és felvízi zsilippel.

A Duna-völgyi főcsatornán kialakítandó kárenyhítő mellékágak

Szelvény-szám	Helyszín	Hossza (m)	Elfoglalt terület (ha)	Kitermelt földanyag (m³)

Szelvény-szám	Helyszín	Hossza (m)	Elfoglalt terület (ha)	Kitermelt földanyag (m^3)
55+500	Bal part Kecel 1. párhuzamos mellékág	514	0,87	14.000
52+500	Bal part Kecel 2. párhuzamos mellékág	417	0,49	7.900
45+300	Bal part Homokmégy 1. párhuzamos mellékág	499	1,08	20.200
44+500	Bal part Homokmégy 2. párhuzamos mellékág	400	0,66	13.500
32+500	Hajós kárenyhítő mellékág	406	1,05	29.500

- A Császártöltési duzzasztó létesítése 40 + 000 szelvénynél.
- A Fülöpszállási duzzasztó létesítése 84 + 200 szelvénynél.
- Híd alatti áteresz tisztítása jellemzően 1-1 m^3 iszap kikerülésével 36 helyszínen, az alábbi szelvényszámoknál: 13+740, 15+980, 20+640, 21+242, 26+346, 28+906, 30+255, 30+799, 34+588, 40+278, 43+383, 46+658, 46+918, 50+425, 57+733, 61+010, 65+570, 67+555, 75+414, 78+030, 80+174, 81+587, 81+700, 82+321, 83+334, 84+346, 87+551, 89+620, 93+127, 96+172, 100+410, 102+792, 106+658, 110+977, 117+500, 128+133.

Kiskunsági főcsatorna

- Szakaszos kotrás a kijelölt szakaszokon a vízszállító képesség fejlesztése érdekében. Az összes kikerülő anyag 322.000 m^3.

A Kiskunsági főcsatorna kotrási szakaszai

Szelvény	Kotrási hossz
51+000-50+000	1.000 m
44+300-41+450	2.850 m
41+450-39+800	1.650 m
39+800-38+600	1.200 m
38+600-33+700	4.900 m
13+500-9+500	4.000 m

- Híd alatti áteresz tisztítása jellemzően 1-1 m^3 iszap kikerülésével 9 helyszínen, az alábbi szelvényszámoknál: 2+020, 2+241, 17+420, 30+140, 33+710, 39+810, 45+610, 50+660, 53+190.

A kotrás eredményeként a Kiskunsági főcsatornán 20 m^3/s vízhozam engedhető be maximális üzemi vízkivétel mellett, és 5 m^3/s többlet hajósi vízkivételt tesz lehetővé, amely a Homokhátság déli területeinek vízpótlására használható. Ez a vízhozam tartalékként veendő figyelembe a Fajsznál tervezett 18 m^3/s mértékű dunai vízkivétel mellett.

<u>Társadalmi-gazdasági hatások</u>

A tervezett fejlesztés megvalósítása, alapvetően a kivitelezési munkák munkahelyteremtéssel járhatnak együtt, amennyiben a kivitelezés helyi munkaerő bevonásával is történik. Az

intézkedések hatására az építési időszakban egyértelműen jelentősebb foglalkoztatási igény várható.

A fejlesztés megvalósulásával, a térség vízgazdálkodásnak javulásával kedvező társadalmi gazdasági hatások várhatók, melyek – végcélként - pozitívan hathatnak a terület népesség megtartó képességére is.

Természeti hasznok	Társadalmi hasznok csomópontjai
Aszályérzékenység csökkenése	Belvízkezelés körülményei javulnak, a károk csökkenése
Mikroklíma javulása	Kedvező egészségügyi következmények
A terület ökológiai vízigényének biztosíthatósága	A vízvagyon jobb megőrzési lehetősége
Talajvízszint emelkedése	Agrárium kedvezőbb feltételei, javuló termésbiztonság, új lehetőségek
Biodiverzitás megőrzése	Természeti értékek megmaradása, veszélyeztetettség csökkenése
Tájképi értékek helyreállítása, javulása	Turizmusfejlesztési lehetőségek a víz és a természeti értékek jelenléte miatt
Általános környezetállapot javulása	**Javuló foglalkoztatottság, életkörülmények, területi eltartó képesség**

Egészségügyi hatások

A fejlesztés alapvetően a kapcsolódó területek vízháztartásának javításával, az új vízfelületekkel, vizes élőhelyekkel létrejövő kedvezőbb mikroklímán keresztül pozitívan hathat az emberi egészségre. A nagyon meleg, aszályos időszakban a terület homokos talaja miatt is nagyban megnő a porterhelés, illetve a homok átfúvások lehetősége. Ez az egyre nagyobb számban megjelenő légúti betegségben szenvedő, valamint pollen allergiás betegek számára komoly terhelést jelenthet. A mikroklíma javulása ezt a hatást enyhítheti lokálisan.

Felhagyás

A megépülő művek lebontása nem valószínűsíthető. Az új vízgazdálkodási rendszer felhagyása a szomszédos részterületeken a talajok degradációjával járna a talajvízháztartás romlása miatt. Ugyanakkor a 2. részterületen történő beruházások legfontosabb feladata a vízkormányzás, tehát a felszíni víz eljuttatása, amelynek elmaradásával a vizsgált területen a talajok állapota nem változna.

Országhatáron átterjedő környezeti hatások

A tervezett fejlesztés az ország középső részén, a déli határtól több mint 40 km távolságra, az északi határtól pedig több mint 70 km-re található. A becsült hatásterületek pedig legfeljebb néhány száz m-es környezetre terjednek ki a beavatkozási/üzemelési területektől. Ezt figyelembe véve országhatáron átterjedő jelentős, kedvezőtlen hatás nem várható.

V Á R H A T Ó K Ö R N Y E Z E T I H A T Á S O K

Levegőtisztaság-védelem

Építés
A kivitelezés hatását levegőtisztaság-védelmi szempontból az alábbi munkafázisok esetében vizsgálták: műtárgyépítést és felújítást, új csatornaszakasz építését, medertisztítást, föld elterítést, valamint a terület előkészítést és területrendezést (humuszletermelést, utólagos rendezést, földút helyreállítást).

Az építési tevékenység során alkalmazott munkagépek levegőterhelése
A dokumentációban leírtak szerint a tervezés jelenlegi fázisában nem ismert a projekt során használni kívánt munkagépek típusa és száma. Az egyes munkafázisok során, a munkaterületen egyidőben működő munkagépek száma becslés szerint az alábbiak szerint alakul:

Munkafázis	**Munkagépek száma (db)**
Növényzetirtás	2
Nagyműtárgyak építése	5
Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása	4
Mederszelvény tisztítás műtárgyak környezetében / kotrás	1
Csatornameder építés	2
Földelterítés	3
Területelőkészítés és tereprendezés (humuszletermelés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	3

Az egyes munkafázisok esetében a munkagépek várható légszennyező anyag kibocsátása az alábbiak szerint alakul:

Munkafázis	**Kibocsátott légszennyező anyag (mg/s)**				
	Szén-monoxid	**Szénhidro-gének**	**Kén-dioxid**	**Nitrogén-oxid**	**Részecske (PM_{10})**
Növényzetirtás	22,05	0,70	0,01	1,58	1,27
Nagyműtárgyak építése	1.014,30	32,20	0,32	72,45	58,64
Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása	793,80	25,20	0,25	56,70	45,89
Mederszelvény tisztítás műtárgyak környezetében / kotrás	191,10	6,07	0,06	13,65	11,05
Csatornameder építés	367,50	11,67	0,12	26,25	21,25
Földelterítés	602,70	19,13	0,19	43,05	34,84
Területelőkészítés és tereprendezés	720,30	22,87	0,23	51,45	41,64

(humuszletermelés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)					

Az építési tevékenység során fellépő porterhelés

A környezet porterhelésének átmeneti növekedése a földmozgatással járó munkák – műtárgyépítés, csatornameder építése és a földelterítés, valamint a medertisztítás – során jelentkezik. A nagy mennyiségű földmunkát igénylő építési munkák helyszínén naponta maximum 300 m^3 (azaz óránként 38 m^3) földanyag megmozgatásával számoltak, a föld térfogattömege (1,45 t/m^3) figyelembevételével. A fajlagos összes szálló por (TSPM) kibocsátást földmunka esetében a szakirodalomban fellelhető 20 g/t mennyiségnek és az összes szálló por 70 %-át 10 µm átmérőjűnél kisebbnek feltételezve a PM_{10} emisszió 211 mg/s-nak adódik.

A fentiek alapján a hatásterület kiterjedése védelmi intézkedésekkel, közepes-magas növényzettel borított felszín esetében 74 méternek adódik.

A szálló por koncentráció vonatkozó határérték (napi határérték: 50 $\mu g/m^3$) alá csökkenésének távolsága napi 8 órás munkavégzés és a védelmi intézkedések, valamint közepes-magas növényzettel borított felszín esetén 14 m, azaz várhatóan a munkaterület határán belül teljesül a szálló porra vonatkozó határérték a kiporzás esetén.

A munkagépek működése és a földmunkák következtében jelentkező kiporzás együttes hatására kialakuló koncentráció az alábbi táblázatban feltüntetett távolságokban csökken 50 $\mu g/m^3$ alá. (A táblázat azon munkafázisokat tartalmazza, melyek esetében az egyidejű kiporzás releváns.)

Munkafázis	**A munkagépek működésének és a kiporzásnak az együttes, PM_{10}-re vonatkozó hatásterülete, védelmi intézkedések alkalmazásával (m)**
Nagyműtárgyak építése	115
Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása	107
Csatornameder építés	91
Földelterítés	74
Területelőkészítés és tereprendezés (humuszletermelés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	105

A munkagépek működése és a földmunkák következtében jelentkező kiporzás együttes hatására kialakuló, PM_{10}-re vonatkozó 24 órás határérték az alábbi távolságokban teljesül:

Munkafázis	**A munkagépek működésének és a kiporzásnak az együttes hatására kialakuló, PM_{10}-re vonatkozó levegőterheltségi szint határérték alá csökkenése, védelmi intézkedések alkalmazásával (m)**
Nagyműtárgyak építése	25
Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása	23
Mederszelvény tisztítás műtárgyak környezetében/kotrás	17
Csatornameder építés	19
Földelterítés	21

Területelőkészítés és tereprendezés (humuszletermelés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	23

A munkagépek működésének és a kiporzásnak az együttes hatására kialakuló PM_{10} koncentráció a dokumentációban foglaltak alapján minimális mértékben meghaladhatja a határértéket a tassi szivattyútelep felújítása kapcsán Tass, Szentgyörgypuszta utca lakóházainál és a dömsödi 2-es műtárgy felújítása munkafolyamatnál a Dömsöd, Felső-Dunapart lakóházainál.
A dokumentációban foglaltak szerint a számításokat a legkedvezőtlenebb viszonyokra és a legtöbb gép együtt működését feltételezve végezték el. A tényleges háttérkoncentrációk alapján kisebb szennyezőanyag koncentrációk (és hatásterületek) kialakulása is előfordulhat.
A munkálatok mindegyik helyszín esetében néhány nap alatt elvégezhetők, így a megengedett évi 35 napon túl a szálló por koncentrációja előreláthatóan nem haladja meg a határértéket. A kiporzás elleni védelem érdekében a szállításra használt útvonalakat és a munkaterületet nedvesítik, továbbá a deponált földanyagot szintén locsolják vagy lefedik.

Az építési tevékenység során alkalmazott munkagépek üvegházhatású gáz kibocsátása
Az egyes munkafázisok szén-dioxid kibocsátása az alábbiak szerint alakul:

Munkafázis	**Kibocsátott szén-dioxid (g/s)**
Növényzetirtás	1,1
Nagyműtárgyak építése	51,8
Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása	40,5
Mederszelvény tisztítás műtárgyak környezetében / kotrás	9,8
Csatornameder építés	18,8
Földelterítés	30,8
Területelőkészítés és tereprendezés (humuszletermelés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	36,8

A dokumentációban leírtak szerint, tekintettel arra, hogy az egyes helyszíneken alkalmazandó munkagépek típusa és száma jelenleg nem ismert, a projekt megvalósításával járó összes szén-dioxid kibocsátás számszerűsítése nem lehetséges.

Üvegházhatású gáz elnyelő, megkötő és tároló képesség változása a projekt hatására
Az üvegházhatású gáz elnyelő, megkötő és tároló képesség változása jelen projekt esetében a szükséges fásszárú növényzet irtásához kapcsolódik. A projekt megvalósítása során várhatóan 2,5 ha üzemtervezett erdőterületet vesznek igénybe. Egyéb fásszárú növényzetirtás összesen kb. 20,5 ha területen tervezett. A fenti feltételezésekkel tárolás tekintetében ~1,6 kt C, míg bruttó elnyelés tekintetében ~0,06 kt C veszteséget jelent. A vizsgált terület szén-dioxid megkötő képességében ideiglenesen jelentősebb csökkenés várható, ami az eltávolított famennyiség pótlásával (akár helyben, akár más területen) mérsékelhető.

Szállítás
Szállítás tekintetében megkülönböztethető a szükséges anyagok helyszínre szállítása, valamint a munkálatokat végző humán erőforrás helyszínre települése. A dokumentációban leírtak szerint a tervezett fejlesztés megfelelő ütemezés esetén nem igényel nagymértékű, közutakat érintő szállítást. A hatások vizsgálata során óránként 4 db tehergépkocsi, valamint reggel és a munkaidő

végeztével (a munkavállalókat szállító) 10 db személygépkocsi/kistehergépkocsi egyidejű forgalmával számoltak. A dokumentációban foglaltak szerint a legnagyobb koncentrációváltozások a legkisebb forgalmú utak esetében várhatók, pl. az 5303, 5304 vagy az 51341 út egyes szakaszain, ahol a forgalom alapállapotban néhány száz jármű/nap. A dokumentációban foglaltak szerint a forgalomnövekedés fajlagosan nagyobb terhelést eredményez, de határértéket megközelítő értékek kialakulására nem valószínűsíthető.

Üzemelés

Az új, illetve felújított létesítmények (műtárgyak, csatornák stb.) üzemeltetése kismértékű levegőterheléssel jár, mely az esetenként szükséges fenntartási, karbantartási munkákhoz köthető. Légszennyező anyag kibocsátással jár a karbantartási munkák során a műtárgyak, csatornaszakaszok gépjárművekkel való megközelítése, valamint egyes munkafolyamatok (pl. kaszálás) elvégzése, azonban ezen munkák időben korlátozott, minimális többletkibocsátást eredményezhetnek a területen.

Hatásterület

Az építés levegőtisztaság-védelmi hatásterületét az építési területre, mint felületi diffúz forrásra vonatkozóan, napi 8 óra munkavégzést feltételezve, *a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet* 2. §, 12c) bekezdés a), b) és c) pontja szerint határozták meg. A hatásterületet az érintett objektum középpontjától, nyomvonalas létesítmények esetén azok középvonalától határolták le.

A munkagépek működésének hatásterülete szennyezőanyagonként az egyes munkafázisok során:

Munkafázis	**Hatásterület (m)**				
	Szén-monoxid	**Szénhidro-gének**	**Kén-dioxid**	**Nitrogén-oxid**	**Részecske (PM_{10})**
	a), c)	*a), c)*	*c)*	*a), c)*	*a), c)*
Növényzetirtás	9	9	9	9	9
Nagyműtárgyak építése	23	27	9	68	87
Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása	20	23	9	59	76
Mederszelvény tisztítás műtárgyak környezetében / kotrás	9	9	9	27	36
Csatornameder építés	11	13	9	39	51
Földelterítés	16	19	9	51	66
Területelőkészítés és tereprendezés (humuszletermelés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	19	22	9	56	72

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a mértékadó légszennyezőanyag a PM_{10} és az NO_2. A dokumentációban foglaltak szerint a vonatkozó határérték várhatóan már a munkaterület határán belül teljesül, vagy a maximális kialakuló koncentráció nem éri el a határértéket (n.a.).
A vonatkozó határértékek teljesülésének határa szennyezőanyagonként az egyes munkafázisok során:

Munkafázis	A határérték teljesülésének határa (m)				
	Szén-monoxid	Szénhidro-gének	Kén-dioxid	Nitrogén-oxid	Részecske (PM_{10})
Növényzetirtás	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Nagyműtárgyak építése	n.a.	n.a.	n.a.	20.	18
Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása	n.a.	n.a.	n.a.	17	15
Mederszelvény tisztítás műtárgyak környezetében / kotrás	n.a.	n.a.	n.a.	na	na
Csatornameder építés	n.a.	n.a.	n.a.	9	n.a.
Földelterítés	n.a.	n.a.	n.a.	14	12
Területelőkészítés és tereprendezés (humuszletermelés, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	n.a.	n.a.	n.a.	16	14

n.a.: A maximális kialakuló koncentráció nem éri el a határértéket.

A dokumentációban leírtak szerint, az egyes munkafázisok 9-20 méteres körzetén belül magas szálló por és nitrogén-dioxid koncentrációk kialakulása valószínűsíthető, melyek a munkaterületre korlátozódnak, azonban a koncentrációk a távolság növekedésével rövid időn belül csökkenek. A dokumentációban foglaltak alapján határértéket meghaladó koncentrációk kialakulása a tassi szivattyútelep felújításához kapcsolódóan Tass, Szentgyörgypuszta utca lakóházai esetében várható.

A dokumentációban foglaltak szerint a tényleges háttérkoncentrációk alapján jóval kisebb szennyezőanyag koncentrációk (és hatásterületek) kialakulása várható. A kialakuló koncentrációkat csökkenti továbbá, hogy a számítások során a legkedvezőtlenebb meteorológia körülményekkel számoltak, valamint nem vették figyelembe a védelmi intézkedéseket sem.

Felhagyás és havária

A megépülő művek lebontása nem valószínűsíthető. A felhagyás hatása levegőminőség szempontjából a kivitelezés hatásaival közel azonos mértékben megegyezne. Havária során levegőterheléssel a tervezett tevékenység esetében a dokumentációban leírtak szerint nem kell számolni.

Éghajlatelemzés

A dokumentáció vizsgálja a projekt és az éghajlatváltozás kapcsolatát. A projektek éghajlati hatásokkal szembeni érzékenységét két tényező szerint vizsgálták. Az egyik tényező a projekthelyszínen található eszközök és folyamatok, mint fizikai infrastruktúra (nyomóvezeték, csatorna, puffer- és medertározók, zsilipes műtárgyak, illetve az egyes csatornaszakaszok medrei- valamint a kapcsolódó berendezések: villamos energia előállító berendezések, monitoring állomás stb.), melyek élettartamát, működését, tartósságát és szerkezeti állékonyságát az éghajlatváltozás különböző mértékben befolyásolhatja. A másik tényező a fejlesztési terület vízigénye (a vízpótlás iránti igénye), vízellátottságának és összességében a terület vízgazdálkodási rendszer (felszíni és

felszín alatti vizek komplex rendszere) állapota, változása, javulása. A beruházás műszaki tervei szerint a vízhiány mérséklésére a külső vizekből történő pótlás bázisa a Duna-völgyi-főcsatorna, amelyen keresztül egymással természetes összeköttetésben álló felszíni víztestek hálózata fogja biztosítani a terület vízpótlását.
A dokumentációban foglaltak szerint a projekt éghajlatváltozásokkal szembeni érzékenysége az alábbi időjárási hatások szempontjából magas.
A fizikai infrastruktúra és a vízgazdálkodási rendszer tekintetében:

- hőségnapok (napi maximum ≥ 30 °C) számának növekedése.

A vízgazdálkodási rendszer tekintetében:

- éves csapadékmennyiség csökkenése;
- csapadékos napok számának csökkenése (napi csapadékösszeg ≥ 1 mm, %);
- aszály gyakoribb előfordulása;
- vízkészletek csökkenése (vízfolyások nyári kisvízi készletének csökkenése, tavak alacsony vízállású időszakainak gyakoribbá válása, felszín alatti vízkészletek csökkenése).

A beruházás által érintett terület a felszíni hőmérséklet növekedésével összefüggően közepesen, a hőmérséklet szélsőséges változásaival (hőségnapok) szemben erősen kitett. A vizsgált tervezési terület környezete a csapadék mennyiségének változásával szemben alacsonyan, az intenzitás növekedésével szemben közepesen kitett. A dokumentáció szerint az aszály előfordulásának valószínűsége, intenzitása és súlyossága Magyarország teljes területén növekedni fog. Az egyes talajtípusok eltérő aszályérzékenysége, helyi klimatikus hatások, illetve az adott térség aszályhoz való alkalmazkodási potenciáljának változatossága együttesen szigetszerű eltéréseket ugyan eredményeznek, de a vízhiány egyre nagyobb kockázati veszélyt jelent.

A projekt a fizikai infrastruktúra és a vízgazdálkodási rendszer tekintetében egyaránt az alábbi klimatikus hatásokkal szemben mutat magas mértékű sérülékenységet:

- hőségnapok napok számának növekedése;
- csapadékos napok számának csökkenése;
- aszály gyakoribb előfordulása;
- vízkészletek csökkenése.

A klímaváltozás hatására megváltozó csapadék- és hőmérséklet-viszonyok jelentős mértékben érintik a felszín alatti vízkészleteket is, elsősorban az utánpótlásukat jelentő beszivárgások megváltozása következtében. A talajvízszint süllyedése, a talaj romló nedvesség-ellátottsága növeli az aszályhajlamot, nő az aszályos évek gyakorisága, az aszály a mainál nagyobb térségre terjedhet ki. A talajvízszint süllyedése csökkenti a talajvíztől függő felszíni vizek vízutánpótlását. A növekvő területi párolgás következményeként megváltozik a vízgyűjtő vízháztartási képe, ami a párolgásnövekedés következményeként jelentős lefolyáscsökkenést eredményez. A vízcsere-aktivitás jelentősen romlik, gyakrabban és tartósabban fordulnak elő lefolyástalan időszakok. Az intenzív csapadéktevékenységek következtében hirtelen megnövekvő vízállásra, nagyobb vízhozamokra kell számítani, azonban egyéb esetekben extrém kis vizek lesznek a jellemzőek. A kisvízfolyások vízhozama szélsőségessé válik, a csapadékhiányos nyári időszakban tartósan kiszáradhatnak, ugyanakkor az egyre gyakoribbá váló extrém csapadékesemények a villámárvizek gyakoriságát is növelhetik. Amennyiben a vízgyűjtőt meteorológiai aszály sújtja, akkor a tározók, tavak és folyók vízszintje, illetve vízhozama is lecsökken (hidrológiai aszály).
Villámárvizek, intenzív, viharos, heves széllökésekkel járó esőzések, a talaj felázása következtében instabilabbá tehetik a tartószerkezeteket, földműveket, ezáltal élettartamukat rövidíthetik. A gyakoribbá váló forró és hőségriadós napok fokozzák a villamos energiatermelő berendezések (pl. szivattyú aggregátor) igénybevételét, és rövidíthetik azok élettartamát. Közvetlenül napfénynek kitett, felszíni elemek az erősödő UV sugárzás hatására gyorsuló korrodálódást, az erős napsugárzás és nagy hőhullámok hatására gyorsuló elöregedést mutathatnak. A kotort medrekben a heves esőzések következtében talajmozgás veszélye állhat fent és a meder állapotát a

tömegmozgásos jelenségek veszélyeztethetik. A vízgyűjtő területet érintő villámárvizek következtében a kotort csatornaszakaszok fenntartási igénye megnövekedhet.

A tárgyi beruházás önmagában az éghajlatváltozás hatásait csökkentő, adaptációs projekt, amely megvalósulásával növeli az érintett területek alkalmazkodási képességét, csökkenti az éghajlatváltozás intenzitását, káros hatásait. Mindemellett a projekt infrastruktúrája és a projekt során kiépített rendszerek kitettek az éghajlatváltozás hatásainak, így az alábbi adaptációs intézkedések szükségesek:

- Vízvisszatartással, vízmegtartással összefüggő eljárások, és további fejlesztések az érintett területen:
  A környezet vízmegtartó képességének kihasználása, fejlesztése megoldást jelent a helyi mikroklíma megváltoztatására és a szélsőségek kivédésére, illetve hozzájárul a helyi közösségek és a gazdaság (pl. a mezőgazdaság) éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének javításához.
- Folyamatosan fejleszthető technológiák tervezése és alkalmazása:
  Aszálykezelés szempontjából az egyik leghatékonyabb eszköz a vízbőség időszakában történő tározás, amely a vízhiányos időszakokban is biztosítja a vízigény rendelkezésre állását.
  A csapadékintenzitás növekedés és a szélsőséges, extrém csapadék események várható növekedése a csatornaszakaszok esetében, azok állékonyságának biztosítása érdekében rézsűvédelem kiépítését (föld rézsűk füvesítése) és mederburkolást (beton lapburkolat) teheti szükségessé.
  A műszaki infrastruktúra fenntartására vonatkozó intézkedések közül legfontosabb a hőségre és a közvetlen napfényre érzékeny berendezések, eszközök (pl. áramtermelő berendezések, szivattyú aggregátor) fedett, zárt helyen történő elhelyezése, illetve hűtése.

Zaj- és rezgésvédelem

A teljes 2. részterület tervezett fejlesztése csatornák kotrását, műtárgyak (zsilipek, duzzasztók, átereszek, bújtatók) megvalósítását, rekonstrukcióját, szivattyútelepek felújítását, továbbá vizes élőhelyek kialakítást igényli.
A tervezett fejlesztések Bács-Kiskun vármegye közigazgatási területén zömmel a települések külterületén, zajtól nem védendő környezetben tervezettek.
Zajtól védendő területeket, létesítményeket a projekt keretében tervezett munkálatok Akasztó, Dunavecse, Fülöpszállás, Kunszentmiklós, Szalkszentmárton és Tass közigazgatási területén érintenek, illetve közelítenek meg.
A projekt kivitelezési munkálatait kizárólag a zajszempontú nappali időszakban (6-22 óra között) tervezik végezni.

Jelenlegi állapot
A Bács-Kiskun vármegye területét érintő beruházási helyszínek környezetében többnyire mezőgazdasági területfelhasználás jellemző, a környezetben az ehhez kapcsolódó tevékenység okoz időszakosan változó zajterhelést. Ezen kívül a településeken végzett gazdasági, illetve szolgáltató tevékenységek, valamint a kapcsolódó közlekedés miatt keletkező zajjal lehet számolni, ezekre vonatkozóan azonban részletes zajterhelési adatok nem állnak rendelkezésre.
A dokumentáció a jelenlegi zajhelyzet jellemzésénél abból a feltételezésből indult ki, hogy a védendő környezetben *a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet* [a továbbiakban: 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet] által előírt zajvédelmi határértékek teljesülnek.

A közutak forgalmát a tervezési terület Bács-Kiskun vármegyét érintő részén a Magyar Közút Nonprofit Zrt. 2022. évi felmérési adatai alapján vizsgálták. Az adatok felhasználásával elvégzett számítások alapján a tervezési területen áthaladó, meglévő utak mentén található, legközelebbi

zajtól védendő ingatlanok esetében a gépjárműforgalom által keltett zajterhelés több esetben lényegesen meghaladja a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben előírt határértékeket. Ugyanakkor figyelembe vették, hogy a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben megállapított, a védendő területekre vonatkozó közlekedési zajterhelési határértékek az újonnan létesítendő utak forgalmából származó zajra vonatkozóan vehetők figyelembe, a meglévő utak esetében nem.

Kivitelezés szakasza

A beruházással kapcsolatos építési, kivitelezési munkálatok alatt a zaj- és rezgésterhelés okozója maga az építési tevékenység. További tényező a kapcsolódó szállításból származó zajterhelés. Határértékeket megközelítő, illetve meghaladó zajterhelés elsősorban a beruházás települési üdülő-, illetve lakóterületeit érintő, vagy azokhoz közeli szakaszain várható.

A jelenlegi tervfázisban a kivitelezési munkálatok menete, az alkalmazott munkagépek típusa, mennyisége pontosan nem ismert. Az építési zajterhelés számításakor a leginkább valószínű, 1 hónap és 1 év időtartamú építési munkákra vonatkozó határértékekkel vetették össze a kivitelezés várható zajterhelését, az alábbi munkafázisok (és a kivitelezéshez várhatóan igénybe venni kívánt munkagépek) figyelembe vétele mellett:

Munkafázisok és zajforrásaik	**Gépegység (db)**	**Hangteljesítmény szint L_{WA} (dBA)**	**Eredő hangteljesítmény szint ΣL_{WA} (dBA)**
1. Növényzetirtás			
motoros fűrész	2	110	
Növényzetirtás összesen:			***113,01***
2. Nagyműtárgyak építése			
forgórakodó	1	105,9	
betonkeverő	1	106	
szádfalazó gép*	1	104	
autódaru*	1	95	
vibrációs tömörítő henger	1	109	
Nagyműtárgyak építése összesen:			***112,71***
3. Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása			
forgórakodó	1	105,9	
betonkeverő	1	106	
autódaru*	1	95	
vibrációs tömörítő henger	1	109	
Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása összesen:			***112,08***
4. Mederszelvény tisztítása műtárgyak környezetében/kotrás			
forgó felsővázas kotrógép	1	103,2	
Mederszelvény tisztítása műtárgyak környezetében/kotrás összesen:			***103,2***
5. Csatornameder építése			
forgó felsővázas kotrógép	1	103,2	
vibrációs tömörítő henger	1	109	
Csatornameder építése összesen:			***107,25***
6. Földelterítés			
forgó felsővázas kotrógép	1	103,2	
billenő felépítményes tehergépkocsi	1	104	

szkréper	1	105,25	
Földelterítés összesen:			***109***
7. Területelőkészítés és tereprendezés (humuszolás, utólagos rendezés, földút helyreállítás)			
forgórakodó homlokrakodó kanállal	1	105,9	
szkréper (vagy gréder)	1	105,25	
dózer	1	110,07	
Területelőkészítés és tereprendezés összesen:			***112,41***

* várhatóan nem minden műtárgynál szükséges

A dokumentáció az építési területen egyszerre tartózkodó munkagépeket és járműveket úgy veszi figyelembe, hogy azok a zajszempontú nappali időszakban 8 órában (a valóságban ennél rövidebb lesz az üzemidő) a szabadban, változó jellegű zajkibocsátással üzemelnek.

A fenti kiindulási adatok figyelembe vétele mellett a hatásvizsgálati dokumentációban számítással meghatározták azt a távolságot, ahol a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletben (2. melléklet, „1 hónap felett 1 évig„ oszlopában a nappali időszakra vonatkozó határértékek) előírt zajszintek tarthatóak. A számítás során a különféle csillapító tényezőket figyelmen kívül hagyták, vagyis a határértékek teljesülésének tényleges távolsága várhatóan kisebb lesz.

Munkafázisok	**az L_{AM} megítélési szintekre vonatkozó határérték (L_{TH}) teljesülési távolsága a munkaterületektől számítva (m)**					
	70 dB	**65 dB**	**60 dB**	**55 dB**	**50 dB**	**45 dB**
1. Növényzetirtás	56	100	178	317	564	1.002
2. Nagyműtárgy építés	54,5	97	172	306	544	968
3. Kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása	50,5	90	160	285	506	900
4. Mederszelvény tisztítása műtárgyak környezetében/kotrás	18	32,5	57,5	102,5	182	324
5. Csatornameder építése	29	51,5	92	163	290	516
6. Földelterítés	35,5	63	112,5	200	355,5	632
7. Területelőkészítés és tereprendezés (humuszolás, utólagos rendezés, földút helyreállítás)	52,5	93,5	166	296	526	935

A fentiek alapján **a kivitelezési fázisban a legnagyobb zajhatással várhatóan a fásszárú növényzet irtása, a nagyműtárgyak és kisműtárgyak építése, illetve a terület-előkészítés és tereprendezés munkafázisok alatt kell számolni.**

A környezeti hatástanulmány megállapítja, hogy a munkálatok idején az egyes kivitelezési tevékenységekből származóan **több, zajtól védendő épület/homlokzat esetében várható a** 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2. melléklete szerint vonatkozó **határértékek meghaladása.**

Bács-Kiskun vármegye vonatkozásában a kivitelezési munkálatokból származó zajterhelés – a környezeti hatásvizsgálati dokumentáció szerint – várhatóan - az alábbi ingatlanok esetében haladhatja meg a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet szerinti határértéket:

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Akasztó	2055	lakóépület	belterület
Akasztó	2099	lakóépület	belterület
Akasztó	2126	lakóépület	belterület
Akasztó	2084	lakóépület	belterület
Akasztó	2219	lakóépület	belterület
Akasztó	2109	lakóépület	belterület
Akasztó	2069	lakóépület	belterület
Akasztó	2127	lakóépület	belterület
Akasztó	2082	lakóépület	belterület
Akasztó	2111/2	lakóépület	belterület
Akasztó	2123	lakóépület	belterület
Akasztó	2132	lakóépület	belterület
Akasztó	2101	lakóépület	belterület
Akasztó	2098	lakóépület	belterület
Akasztó	2022	lakóépület	belterület
Akasztó	2016	lakóépület	belterület
Akasztó	2068	lakóépület	belterület
Akasztó	2218	lakóépület	belterület
Akasztó	2131	lakóépület	belterület
Akasztó	2088	lakóépület	belterület
Akasztó	2106	lakóépület	belterület
Akasztó	2012	lakóépület	belterület
Akasztó	2067	lakóépület	belterület
Akasztó	2070	lakóépület	belterület
Akasztó	2005	lakóépület	belterület
Akasztó	2059	lakóépület	belterület
Akasztó	2122	lakóépület	belterület
Akasztó	2176	lakóépület	belterület
Akasztó	2134	lakóépület	belterület
Akasztó	2079	lakóépület	belterület
Akasztó	2011	lakóépület	belterület
Akasztó	2017	lakóépület	belterület
Akasztó	2140	lakóépület	belterület
Akasztó	2177	lakóépület	belterület
Akasztó	2086	lakóépület	belterület
Akasztó	2014	lakóépület	belterület
Akasztó	2092	lakóépület	belterület
Akasztó	2054	lakóépület	belterület
Akasztó	2199	lakóépület	belterület
Akasztó	2121	lakóépület	belterület
Akasztó	2178	lakóépület	belterület

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Akasztó	2128	lakóépület	belterület
Akasztó	2031	lakóépület	belterület
Akasztó	2097	lakóépület	belterület
Akasztó	2108	lakóépület	belterület
Akasztó	2010	lakóépület	belterület
Akasztó	2058	lakóépület	belterület
Akasztó	2136	lakóépület	belterület
Akasztó	2217	lakóépület	belterület
Akasztó	2174	lakóépület	belterület
Akasztó	2104/1	lakóépület	belterület
Akasztó	2026	lakóépület	belterület
Akasztó	2111/1	lakóépület	belterület
Akasztó	2066/2	lakóépület	belterület
Akasztó	2119	lakóépület	belterület
Akasztó	2021	lakóépület	belterület
Akasztó	2217	lakóépület	belterület
Akasztó	2102/2	lakóépület	belterület
Akasztó	2025	lakóépület	belterület
Akasztó	2110	lakóépület	belterület
Akasztó	2113	lakóépület	belterület
Akasztó	2093	lakóépület	belterület
Akasztó	2057	lakóépület	belterület
Akasztó	2087	lakóépület	belterület
Akasztó	2018	lakóépület	belterület
Akasztó	2094	lakóépület	belterület
Akasztó	2141	lakóépület	belterület
Akasztó	2118	lakóépület	belterület
Akasztó	2033	lakóépület	belterület
Akasztó	2078	lakóépület	belterület
Akasztó	2096	lakóépület	belterület
Akasztó	2107	lakóépület	belterület
Akasztó	2198/2	lakóépület	belterület
Akasztó	2008	lakóépület	belterület
Akasztó	2056	lakóépület	belterület
Akasztó	2072	lakóépület	belterület
Akasztó	2120	lakóépület	belterület
Akasztó	2032	lakóépület	belterület
Akasztó	2100	lakóépület	belterület
Akasztó	2066/1	lakóépület	belterület
Akasztó	2009	lakóépület	belterület
Akasztó	2112	lakóépület	belterület
Akasztó	2103	lakóépület	belterület
Akasztó	2105	lakóépület	belterület
Akasztó	2071	lakóépület	belterület
Akasztó	2030	lakóépület	belterület
Akasztó	2095	lakóépület	belterület
Akasztó	2020	lakóépület	belterület
Akasztó	2015	lakóépület	belterület
Akasztó	2133	lakóépület	belterület
Akasztó	2142	lakóépület	belterület

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Akasztó	2089	lakóépület	belterület
Akasztó	2117	lakóépület	belterület
Akasztó	2004/2	lakóépület	belterület
Akasztó	2019	lakóépület	belterület
Akasztó	2006	lakóépület	belterület
Akasztó	2129	lakóépület	belterület
Akasztó	2203	lakóépület	belterület
Akasztó	2013	lakóépület	belterület
Akasztó	2007	lakóépület	belterület
Akasztó	2023	lakóépület	belterület
Akasztó	2024	lakóépület	belterület
Akasztó	2028	lakóépület	belterület
Akasztó	2029	lakóépület	belterület
Akasztó	2137	lakóépület	belterület
Akasztó	2138	lakóépület	belterület
Akasztó	2083	lakóépület	belterület
Akasztó	2200	lakóépület	belterület
Akasztó	2201	lakóépület	belterület
Dunavecse	0166/2	lakóépület	külterület
Fülöpszállás	398	lakóépület	belterület
Fülöpszállás	390	lakóépület	belterület
Fülöpszállás	394	lakóépület	belterület
Fülöpszállás	445	lakóépület	belterület
Fülöpszállás	395	lakóépület	belterület
Fülöpszállás	444	lakóépület	belterület
Fülöpszállás	0404/4	lakóépület	külterület
Fülöpszállás	397	lakóépület	belterület
Kunszentmiklós	0196/10	intézményi épület(ek)	külterület
Kunszentmiklós	0208/2	lakóépület	külterület
Szalkszentmárton	0126/9	intézményi épület	külterület
Szalkszentmárton	2201	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	2203	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	2236	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	2301	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	2267	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	2208/3	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	2239	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	2248	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	2247	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	2251	lakóépület	zártkert
Szalkszentmárton	0118/75	üdülőépület	külterület
Szalkszentmárton	0118/91	üdülőépület	külterület
Szalkszentmárton	2573	üdülőépület	zártkert
Szalkszentmárton	2618	üdülőépület	zártkert
Szalkszentmárton	2246	üdülőépület	zártkert
Szalkszentmárton	0198/17	üdülőépület	külterület
Szalkszentmárton	2623	üdülőépület	zártkert
Szalkszentmárton	2250	üdülőépület	zártkert
Szalkszentmárton	0217/35	üdülőépület	külterület

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Szalkszentmárton	0217/34	üdülőépület	külterület
Szalkszentmárton	2567	üdülőépület	zártkert
Szalkszentmárton	2215	üdülőépület	zártkert
Szalkszentmárton	2252	üdülőépület	zártkert
Tass	1344/2	intézményi épület(ek)	belterület
Tass	1301/7	intézményi épület	belterület
Tass	1366	lakóépület	belterület
Tass	030/2	lakóépület	külterület
Tass	044/2	lakóépület(ek)	külterület
Tass	1351	lakóépület(ek)	belterület
Tass	482	lakóépület	belterület
Tass	483	lakóépület	belterület
Tass	484	lakóépület	belterület
Tass	1622/2	lakóépület	belterület
Tass	480/2	lakóépület(ek)	belterület
Tass	481/2	lakóépület	belterület
Tass	1598	üdülőépület	belterület
Tass	1556	üdülőépület	belterület
Tass	1552	üdülőépület	belterület
Tass	1600	üdülőépület	belterület
Tass	1523	üdülőépület	belterület
Tass	1528	üdülőépület	belterület
Tass	1392	üdülőépület	belterület
Tass	1391	üdülőépület	belterület
Tass	1373	üdülőépület	belterület
Tass	1365	üdülőépület	belterület
Tass	1365	üdülőépület	belterület
Tass	1362	üdülőépület	belterület
Tass	1400	üdülőépület	belterület
Tass	1577	üdülőépület	belterület
Tass	1584	üdülőépület	belterület
Tass	1572	üdülőépület	belterület
Tass	1387	üdülőépület	belterület
Tass	1373	üdülőépület	belterület
Tass	1369	üdülőépület	belterület
Tass	1553	üdülőépület	belterület
Tass	1493	üdülőépület	belterület
Tass	1562	üdülőépület	belterület
Tass	1578	üdülőépület	belterület
Tass	1589	üdülőépület	belterület
Tass	1555	üdülőépület	belterület
Tass	1334	üdülőépület	belterület
Tass	1325	üdülőépület	belterület
Tass	1573	üdülőépület	belterület
Tass	1567	üdülőépület	belterület
Tass	1526	üdülőépület	belterület
Tass	1524	üdülőépület	belterület
Tass	1580	üdülőépület	belterület
Tass	1587	üdülőépület	belterület
Tass	1323	üdülőépület	belterület

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Tass	1311	üdülőépület	belterület
Tass	1569	üdülőépület	belterület
Tass	1563	üdülőépület	belterület
Tass	1602	üdülőépület	belterület
Tass	1370	üdülőépület	belterület
Tass	1337	üdülőépület	belterület
Tass	1326	üdülőépület	belterület
Tass	1328	üdülőépület	belterület
Tass	1585	üdülőépület	belterület
Tass	1542	üdülőépület	belterület
Tass	1519	üdülőépület	belterület
Tass	1592	üdülőépület	belterület
Tass	1603	üdülőépület	belterület
Tass	1570	üdülőépület	belterület
Tass	1364	üdülőépület	belterület
Tass	1333	üdülőépület	belterület
Tass	1327	üdülőépület	belterület
Tass	1301/8	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1361	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1357	üdülőépület	belterület
Tass	1582	üdülőépület	belterület
Tass	1599	üdülőépület	belterület
Tass	1557	üdülőépület	belterület
Tass	1594	üdülőépület	belterület
Tass	1601	üdülőépület	belterület
Tass	1494	üdülőépület	belterület
Tass	1531	üdülőépület	belterület
Tass	1488	üdülőépület	belterület
Tass	1529	üdülőépület	belterület
Tass	1378	üdülőépület	belterület
Tass	1377	üdülőépület	belterület
Tass	1358	üdülőépület	belterület
Tass	1404	üdülőépület	belterület
Tass	1363	üdülőépület	belterület
Tass	1596	üdülőépület	belterület
Tass	1539	üdülőépület	belterület
Tass	1559	üdülőépület	belterület
Tass	1335	üdülőépület	belterület
Tass	1536	üdülőépület	belterület
Tass	1490	üdülőépület	belterület
Tass	1403	üdülőépület	belterület
Tass	1340	üdülőépület	belterület
Tass	1330	üdülőépület	belterület
Tass	1344/1	üdülőépület	belterület
Tass	1583	üdülőépület	belterület
Tass	1543	üdülőépület	belterület
Tass	1576	üdülőépület	belterület
Tass	1601	üdülőépület	belterület
Tass	1492	üdülőépület	belterület
Tass	1349/2	üdülőépület	belterület

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Tass	2147/18	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	2147/22	üdülőépület	belterület
Tass	2147/23	üdülőépület	belterület
Tass	1593	üdülőépület	belterület
Tass	1590	üdülőépület	belterület
Tass	1520	üdülőépület	belterület
Tass	1324	üdülőépület	belterület
Tass	1573	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1495	üdülőépület	belterület
Tass	1527	üdülőépület	belterület
Tass	2147/19	üdülőépület	belterület
Tass	2147/8	üdülőépület	belterület
Tass	2147/20	üdülőépület	belterület
Tass	2147/17	üdülőépület	belterület
Tass	2147/16	üdülőépület	belterület
Tass	2147/13	üdülőépület	belterület
Tass	2147/12	üdülőépület	belterület
Tass	2147/10	üdülőépület	belterület
Tass	1554	üdülőépület	belterület
Tass	1595	üdülőépület	belterület
Tass	1538	üdülőépület	belterület
Tass	1572	üdülőépület	belterület
Tass	1534	üdülőépület	belterület
Tass	1393	üdülőépület	belterület
Tass	1388	üdülőépület	belterület
Tass	1426	üdülőépület	belterület
Tass	2147/15	üdülőépület	belterület
Tass	2147/14	üdülőépület	belterület
Tass	2147/9	üdülőépület	belterület
Tass	2147/9	üdülőépület	belterület
Tass	2147/26	üdülőépület	belterület
Tass	1579	üdülőépület	belterület
Tass	1568	üdülőépület	belterület
Tass	1564	üdülőépület	belterület
Tass	1394	üdülőépület	belterület
Tass	1395	üdülőépület	belterület
Tass	1383	üdülőépület	belterület
Tass	1362	üdülőépület	belterület
Tass	1399	üdülőépület	belterület
Tass	1331	üdülőépület	belterület
Tass	1517	üdülőépület	belterület
Tass	1540	üdülőépület	belterület
Tass	1618	üdülőépület	belterület
Tass	1336	üdülőépület	belterület
Tass	1574	üdülőépület	belterület
Tass	1569	üdülőépület	belterület
Tass	1604	üdülőépület	belterület
Tass	1571	üdülőépület	belterület
Tass	1525	üdülőépület	belterület
Tass	1374	üdülőépület	belterület

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Tass	1382	üdülőépület	belterület
Tass	1581	üdülőépület	belterület
Tass	1541	üdülőépület	belterület
Tass	1560	üdülőépület	belterület
Tass	1530	üdülőépület	belterület
Tass	1533	üdülőépület	belterület
Tass	1597	üdülőépület	belterület
Tass	1558	üdülőépület	belterület
Tass	1496	üdülőépület	belterület
Tass	1535	üdülőépület	belterület
Tass	1489	üdülőépület	belterület
Tass	1565	üdülőépület	belterület
Tass	1701	üdülőépület	belterület
Tass	1701	üdülőépület	belterület
Tass	1518	üdülőépület	belterület
Tass	1575	üdülőépület	belterület
Tass	1591	üdülőépület	belterület
Tass	1561	üdülőépület	belterület
Tass	1566	üdülőépület	belterület
Tass	1532	üdülőépület	belterület
Tass	1521	üdülőépület	belterület
Tass	1491	üdülőépület	belterület
Tass	1332	üdülőépület	belterület
Tass	1318	üdülőépület	belterület
Tass	1422	üdülőépület	belterület
Tass	2147/25	üdülőépület	belterület
Tass	1461	üdülőépület	belterület
Tass	1348/2	üdülőépület	belterület
Tass	2147/24	üdülőépület	belterület
Tass	1371	üdülőépület	belterület
Tass	1458	üdülőépület	belterület
Tass	1347/2	üdülőépület	belterület
Tass	1351	üdülőépület	belterület
Tass	1351	üdülőépület	belterület
Tass	1460	üdülőépület	belterület
Tass	1343/1	üdülőépület	belterület
Tass	1341	üdülőépület	belterület
Tass	2147/21	üdülőépület	belterület
Tass	1307	üdülőépület	belterület
Tass	1307	üdülőépület	belterület
Tass	1307	üdülőépület	belterület
Tass	044/4	üdülőépület(ek)	külterület
Tass	2147/11	üdülőépület	belterület
Tass	1440	üdülőépület	belterület
Tass	1450	üdülőépület	belterület
Tass	2147/6	üdülőépület	belterület
Tass	1622/16	üdülőépület	belterület
Tass	1301/11	üdülőépület	belterület
Tass	1419	üdülőépület	belterület
Tass	1550/1	üdülőépület	belterület

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Tass	1588	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1522	üdülőépület	belterület
Tass	1396	üdülőépület	belterület
Tass	1320	üdülőépület	belterület
Tass	1319	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1304	üdülőépület	belterület
Tass	1305	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1308	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1312	üdülőépület	belterület
Tass	1309	üdülőépület	belterület
Tass	1310	üdülőépület	belterület
Tass	1313	üdülőépület	belterület
Tass	1314	üdülőépület	belterület
Tass	1407	üdülőépület	belterület
Tass	1408	üdülőépület	belterület
Tass	1409	üdülőépület	belterület
Tass	1410	üdülőépület	belterület
Tass	1411	üdülőépület	belterület
Tass	1356	üdülőépület	belterület
Tass	1322	üdülőépület	belterület
Tass	1412	üdülőépület	belterület
Tass	1321	üdülőépület	belterület
Tass	1412	üdülőépület	belterület
Tass	1359	üdülőépület	belterület
Tass	1413	üdülőépület	belterület
Tass	1360	üdülőépület	belterület
Tass	1414	üdülőépület	belterület
Tass	1405	üdülőépület	belterület
Tass	1415	üdülőépület	belterület
Tass	1402	üdülőépület	belterület
Tass	1416	üdülőépület	belterület
Tass	1367	üdülőépület	belterület
Tass	1401	üdülőépület	belterület
Tass	1417	üdülőépület	belterület
Tass	1368	üdülőépület	belterület
Tass	1398	üdülőépület	belterület
Tass	1418	üdülőépület	belterület
Tass	1397	üdülőépület	belterület
Tass	1372	üdülőépület	belterület
Tass	1420	üdülőépület	belterület
Tass	1375	üdülőépület	belterület
Tass	1421	üdülőépület	belterület
Tass	1376	üdülőépület	belterület
Tass	1390	üdülőépület	belterület
Tass	1379	üdülőépület	belterület
Tass	1389	üdülőépület	belterület
Tass	1386	üdülőépület	belterület
Tass	1385	üdülőépület	belterület
Tass	1384	üdülőépület	belterület
Tass	1457	üdülőépület	belterület

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Tass	1456	üdülőépület	belterület
Tass	1454	üdülőépület	belterület
Tass	1453	üdülőépület	belterület
Tass	1452	üdülőépület	belterület
Tass	1451	üdülőépület	belterület
Tass	1449	üdülőépület	belterület
Tass	1448	üdülőépület	belterület
Tass	1447	üdülőépület	belterület
Tass	1423	üdülőépület	belterület
Tass	1446	üdülőépület	belterület
Tass	1424	üdülőépület	belterület
Tass	1445	üdülőépület	belterület
Tass	1425	üdülőépület	belterület
Tass	1444	üdülőépület	belterület
Tass	1443	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1442	üdülőépület	belterület
Tass	1441	üdülőépület	belterület
Tass	1605	üdülőépület	belterület
Tass	1606	üdülőépület	belterület
Tass	1607	üdülőépület	belterület
Tass	1609	üdülőépület	belterület
Tass	1608	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1610	üdülőépület	belterület
Tass	1611	üdülőépület	belterület
Tass	1612	üdülőépület	belterület
Tass	1613	üdülőépület	belterület
Tass	1614	üdülőépület	belterület
Tass	1615	üdülőépület	belterület
Tass	1616	üdülőépület	belterület
Tass	1617	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1619	üdülőépület	belterület
Tass	1620	üdülőépület	belterület
Tass	1487	üdülőépület	belterület
Tass	1486	üdülőépület	belterület
Tass	1485	üdülőépület	belterület
Tass	1484	üdülőépület	belterület
Tass	1483	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1482	üdülőépület	belterület
Tass	1301/1	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1301/12	üdülőépület	belterület
Tass	1353/1	üdülőépület	belterület
Tass	1346/1	üdülőépület	belterület
Tass	1353/3	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1346/2	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1353/4	üdülőépület	belterület
Tass	1353/5	üdülőépület	belterület
Tass	1347/1	üdülőépület	belterület
Tass	1301/16	üdülőépület	belterület
Tass	1349/1	üdülőépület	belterület
Tass	1301/17	üdülőépület	belterület

Település	Hrsz.	Védendő épület(ek)	Fekvés
Tass	1463/18	üdülőépület	belterület
Tass	1622/13	üdülőépület	belterület
Tass	1622/22	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1622/9	üdülőépület	belterület
Tass	1622/5	üdülőépület	belterület
Tass	1622/7	üdülőépület	belterület
Tass	1301/7	üdülőépület(ek)	belterület
Tass	1339	üdülőépület	belterület

A környezeti hatásvizsgálati dokumentációban foglaltak alapján megállapítható, hogy **a jelenlegi információk szerint a zajterhelési határértékek túllépése valószínűsíthető a projekt megvalósítása során a fent megnevezett, a beavatkozásokhoz közeli védendő létesítményeknél.**

A határérték felettire várt **zajterhelés csökkentésére** a környezeti hatásvizsgálati dokumentáció szerint **több lehetőség van.** Többek közt a védendő épületek közelében végzett munkálatoknál a munkagépekkel lehetőség szerint nem együtt, egyszerre mozogva, hanem azokat egymástól minél távolabb mozgatva, ritkított üzemeltetést biztosítva lehet munkát végezni. Az egyes munkafolyamatok időben is elkülöníthetőek, ezzel elkerülhető a párhuzamos munkavégzés, ami zajvédelmi szempontból kedvező. Egyes helyszíneken - az optimalizált *munkaszervezés* mellett - szükség lehet *mobil zajárnyékoló falak* alkalmazására is.
Amennyiben az előző módszerek alkalmazása nem ad megfelelő eredményt, úgy az alkalmazott technológiai berendezések pontos ismeretében a kivitelező a munkavégzés idejére a környezetvédelmi hatóságtól zajterhelési határértékek betartása alóli felmentést fog kérni *a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet] 13. § (1) bekezdése szerint.

Rezgésterhelés
A *földmunkák közben fellépő rezgésterhelés* függ a védendő objektumok távolságától, a védendő objektum tulajdonságaitól, illetve a különböző, terjedést befolyásoló tényezőktől [mint a talaj típusa, szerkezete, víztartalma, hőmérséklete, dinamikai jellemzői, a talajban lévő egyéb építmények, (mű)tárgyak, és a talajra jellemző hullámterjedési formák, és a terjedési útvonalon lévő növényállomány gyökérzete].
Tapasztalatok alapján a projektben használni kívánt gépek működése néhány tízméteres körzetben lesz érzékelhető. A rezgésterhelés pontos meghatározását, valamint a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 5. mellékletében foglalt terhelési határértéknek való megfelelőséget a kivitelező a gép- és eszközpark tulajdonságinak ismeretében tudja meghatározni.

Szállítás
A projekthez kapcsolódó szállítási tevékenységtől eredő járulékos zajterhelés számítása során a jelenlegi forgalmi helyzetet reprezentáló adatokon felül óránként 4 db tehergépkocsi, valamint a munkásokat szállító 10 db személygépkocsi/kisteher-gépkocsi elhaladását vették figyelembe. A forgalomnövekedéssel a zajszempontú nappali időszakra számoltak, mivel a szállítási tevékenységet csak a zajszempontú nappali időszakban végezik, így az éjszakai zajterhelésben változás nem várható.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentációban bemutatott számítási eredmények alapján megállapítható, hogy a vizsgált, szállítási tevékenységgel érintett utak forgalmi terhelése megnő. A vizsgált utak eredeti forgalmi terheléséhez képest a legközelebbi védendő ingatlanok előtt a számított zajterhelés változás mértéke – *egy útszakasz kivételével* - nem éri el a jogszabályban megállapított 3 dB értéket. Ezekben az esetekben nem jelölhető ki a szállítási tevékenységre vonatkozó hatásterület.

Az 5313-as számú út 5+257 kezdőszelvényű szakasza alapállapotban rendkívül alacsony III. akusztikai járműkategóriába (amelybe a nehéz tehergépkocsik és tehergépkocsi szerelvények beletartoznak) tartozó forgalommal jellemezhető, így ezen útszakasz esetében a tervezett szállítási tevékenység a védendő környezetben 3 dB-nél nagyobb járulékos zajterhelés–növekedést okozhat. A szállítási tevékenység korlátozása nélkül ezen útszakasz esetében a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet alapján hatásterület kijelölése válik szükségessé.
A hatásvizsgálati dokumentáció alapján az említett útszakaszon a szállítási tevékenység hatásterületén védendő létesítmények (lakóépületek) találhatók Császártöltés község belterületén, a Bajcsy-Zsilinszky utca mentén.
A dokumentációban foglaltak alapján ezen az útszakaszon a járulékos zajterhelés-változás intézkedések segítségével (óránként legfeljebb 2 db nehézgépjármű elhaladás engedélyezése) 3 dB alá csökkenthető.

Összegezve megállapítható, hogy a kivitelezési munkálatokhoz kapcsolódó szállítási tevékenység zajterhelése a dokumentáció szerint az igénybe vett útvonalakhoz közel eső zajtól védendő épületeknél a jelenlegi zajállapothoz képest nem jelent jelentős növekedést. Az 5313-as számú út 5+257 kezdőszelvényű szakaszán az építési forgalom korlátozásával a járulékos zajterhelés-változás 3 dB alá csökkenthető, így ebben az esetben sem kell számottevő zajterhelés növekményre számítani.

A beruházáshoz kapcsolódó tényleges szállítási útvonalak, és a szállítások ütemezése a jelenlegi tervezési fázisban pontosan nem ismertek, ezekről a kivitelező későbbi időpontban dönt. A szállítási útvonalakat és a tervezett szállítási forgalom ütemezését a kivitelező által készít(tet)ett Organizációs Tervben részletezik.

A létesítéshez kapcsolódó szállítás rezgésnövekedéssel is jár. A nehézgépjármű forgalom növekedése a megközelítési útvonalak mellett, a legközelebb fekvő házaknál a rezgések növekedését okozhatja. Erre a szállításigényesebb beavatkozások helyéhez irányuló szállítási útvonalak esetében lehet számítani, azonban a dokumentációban foglaltak szerint a szállítással összefüggő rezgésterhelés mértéke a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 5. melléklete szerinti határértékeket a védendő környezetben várhatóan nem fogja meghaladni.

Üzemeltetés
A projekt elkészültét követően, a rendszer üzemeltetése alatt rendszeresen jelentkező környezeti zajkibocsátással a szivattyútelepek működése során lehet számítani. Bács-Kiskun vármegye területén a tassi Soroksári I. főcsatornán (Tass 0159 hrsz.) lévő építményben üzemelő szivattyútelep átépítése/felújítása tervezett. A tassi szivattyútelephez legközelebbi zajtól védendő létesítmények (üdülőterület besorolású területen álló épületek) ≈ 20-30 m távolságban találhatóak a Szentgyörgypuszta u. mentén.
A dokumentáció szerint a beépíteni kívánt berendezés(ek) pontos műszaki paraméterei, valamint a beépítés módja jelenleg nem ismertek, azonban a jelenleginél nagyobb teljesítményű berendezés beépítése várható.
A dokumentációban tapasztalati adatok felhasználásával bemutatott becslések alapján a legközelebbi védendő létesítményeknél a szivattyútelep működésétől származó zajterhelés várhatóan sem a zajszempontú nappali, sem az éjjeli időszakban nem haladja meg a határértékeket. A becslések szerint a szivattyútelep zajvédelmi hatásterületén nem lesz védendő létesítmény.

Ugyanakkor a környezeti hatásvizsgálati dokumentáció szerint a tervezés későbbi fázisában, a használni kívánt szivattyúk és berendezések, illetve a beépítés módjának pontos ismeretében a zajvédelmi szempontú számítások megismétlése szükséges. Az eredmények ismeretében lehet megállapítani, hogy zajcsökkentő intézkedések alkalmazása szükséges-e a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet szerinti határértékek teljesítéséhez.

A dokumentáció szerint különböző kisműtárgyak esetében aggregátorok vagy szivattyúk telepítése, használata nem tervezett, így üzemelésük zajkibocsátással gyakorlatilag nem jár.
Rövid ideig tartó, átmeneti környezeti zajjal járó tevékenységként említhetőek még a vízpótló rendszer fenntartását, karbantartását szolgáló műveletek. A műtárgyak, csatornák karbantartása a dokumentációban foglaltak alapján az esetek nagy többségében zaj- és rezgésvédelmi szempontból várhatóan nem okoz jelentős környezetterhelést. A karbantartásból származó jelentősebb környezeti zajkibocsátásra az egyes települések zajtól védendő területeinek közelében tervezett munkálatok során lehet számítani. A karbantartási munkálatokból származó zajkibocsátás a tervezési terület legnagyobb részén az egyébként is végzett mezőgazdasági tevékenységek során tapasztalható zaj- és rezgéskibocsátástól jellegét tekintve számottevően nem különbözik.

Felhagyás
A beruházás során megvalósuló új vízgazdálkodási rendszer felhagyása, a rendszer elemeinek elbontása nem valószínűsíthető, mert ez a beruházás céljának, a talajvízháztartás és a talajminőség hosszú távú javításának ellehetetlenülését eredményezné.
Amennyiben a megvalósult *rendszer elemeit* [szivattyútelep, illetve a különféle műtárgyak] *elbontják, a munkálatok zaj- és rezgésterhelése az építés alatti hatásokkal megegyezőnek tekinthető.*

Földtani közeg védelme

Területfoglalás
A földtani közeg szempontjából az egyik legjelentősebb hatást kiváltó tényező a területfoglalás. Területi igénybevétellel kell számolni a kárenyhítő oldalágak kialakítása révén, illetve a beruházáshoz kötődő munkálatok során. Tartós területfoglalást a Duna-völgyi főcsatornával párhuzamosan kialakítandó kárenyhítő oldalágak fognak jelenteni. Összesen 5 oldalágat alakítanak ki, melyek teljes területfoglalása 4,15 ha.

A kárenyhítő mellékágak tartós területfoglalása

Szelvényszám	Helyszín	Hossza (m)	Elfoglalt terület
55+500	Bal part Kecel 1. párhuzamos mellékág	514	0,87
52+500	Bal part Kecel 2. párhuzamos mellékág	417	0,49
45+300	Bal part Homokmégy 1. párhuzamos mellékág	499	1,08
44+500	Bal part Homokmégy 2. párhuzamos mellékág	400	0,66
32+500	Hajós kárenyhítő mellékág	406	1,05
Összesen:		2236	**4,15**

Emellett az I. Árapasztó-csatorna Dömsödnél elhelyezkedő szakaszán kialakítandó 6 ha mocsaras élőhelyet is tartós területfoglalásnak minősítik a pontos üzemeltetési ismeretek hiányában.
A projekt idején épülő, illetve átépítésre kerülő vízgazdálkodási műtárgyakat a mederben alakítják ki, így tartós területfoglalásuk nincs. A fejlesztésük során fellépő ideiglenes területfoglalás mértéke - a műtárgy méretétől függően – megközelítőleg 150-300 m^2. Amennyiben az adott csatornaszakaszon mederhez kötődő műszaki tevékenységek (rekonstrukciós munkák) is folynak, akkor annak ideiglenes területfoglalásába tartozik bele.

A beavatkozások ideiglenes területfoglalásának becslése

Beavatkozás típusa	Ideiglenes területfoglalás mértéke (ha)
Soroksári I. belvízcsatorna kotrása*	6
I. Árapasztó-csatorna kotrása*	38

XXX. csatorna kotrása*	24
Kiskunsági főcsatorna kotrása*	79
Duna-völgyi főcsatorna kotrása Akasztótól északra*	30
Duna-völgyi főcsatorna kotrása Akasztótól délre*	172
29 műtárgy fejlesztése	*0,7*
Kárenyhítő oldalágak kialakítása	12*
Összesen:	**362,7**

**A legrosszabb esetet feltételezve: 50 m széles sávval számolva.*

A 2. részterületen történő mederrekonstrukciós kotrások ideiglenes területfoglalása a legnagyobb. A mederkotrással érintett szakaszokon a meder tengelyétől mérve 25-50 m széles sávon belül várható területi igénybevétel.
A kivitelezés során jelentkező ideiglenes területfoglalással a munkagépek közlekedése mellett, azok tárolása, a beépítendő és elbontott anyagok átmeneti deponálása miatt kell számolni. A szállítás többségében meglévő földutakon, illetve a meglévő csatornák mentén a korábban kialakított szállítóúton történhet, ezért ezek nem igényelnek új terület igénybevételt.
Az ideiglenesen igénybe vett területeket a munka elvégzése után helyreállítják, majd az eredeti hasznosításba visszaadják.

Építési tevékenység hatása
Az építési munkákhoz kötődően, ezek közül is elsősorban a csatornák kotrásához, a kárenyhítő odalágak kialakításához jelentős földanyag megmozgatására van szükség.
A legtöbb földmennyiséget – mintegy 695 ezer m^3 – a csatornák rekonstrukciós, illetve fejlesztési munkálatai során mozgatják meg. A kikotort iszap legnagyobb része a Duna-völgyi és a Kiskunsági főcsatornából származik. A kotort mederanyagot a parti sávban terítik el a mederingatlanon belül (szükség esetén átszállítással).

A csatornakotrásokhoz kötődő kitermelt anyagmennyiségek

Csatorna	Részterület	Rekonstrukcióval / fejlesztéssel érintett szakasz [km]	Földmunka mennyisége (m^3)
I. Árapasztó-csatorna	2/a	4,7	4.700
XXX. csatorna	2/a	6,8	6.500
Soroksári I. belvízcsatorna	2/a	2,0	5.900-8.000
Duna-völgyi főcsatorna Akasztótól északra	2/b	5,3	10.600
Duna-völgyi főcsatorna Akasztótól délre	2/b	34,3	325.000
Kiskunsági főcsatorna	2/b	14,6	322.000
Összesen:	2a és 2b	**67,6**	**~695.000**

A Duna-völgyi főcsatorna mentén újonnan létesítendő kárenyhítő mederágak kialakítása során – a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján – összesen több, mint 85 ezer m^3 földanyagot termelnek ki. A kitermelt földanyag elhelyezése azon az ingatlanon történik, ahonnan kitermelik, maximálisan 50 cm-es terepszint emelkedést okozva.

Az új kárenyhítő oldalágak építéséhez kötődő földanyag mennyiségek

Szelvény-szám	Helyszín	Hossza (m)	Földmunka mennyisége (m^3)	Iszapelhelyezés

55+315-55+810	Bal part Kecel 1. párhuzamos mellékág	514	14.000	mellékág bal partján
52+500 52+900	Bal part Kecel 2. párhuzamos mellékág	417	7.900	mellékág bal partján
45+077 45+500	Bal part Homokmégy 1. párhuzamos mellékág	499	20.200	mellékág bal partján
44+400-44+760	Bal part Homokmégy 2. párhuzamos mellékág	400	13.500	mellékág bal partján
32+368-32+600	Hajós kárenyhítő mellékág	406	29.500	mellékág két oldalán
Összesen:		**2.239**	**85.100**	

A 2. részterületen tervezett beavatkozások földmunkamennyisége összesen 780 ezer m^3-re becsülhető, ami főként a csatornák kotrásából és részben az oldalágak kialakításából származik.
Anyagnyerőhely létesítésére nincs szükség, és a teljes megmozgatott földanyag deponálása, illetve elterítése az érintett telekhatárokon belül marad.

A földmunkákat megelőzően a munkaterületen a humuszos felső réteget a talajvédelmi tervnek megfelelő vastagságban letermelik és deponálják. A földmunkák befejeztével a humuszréteget visszaterítik, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a szomszédos szántóföldeken fogják hasznosítani.
Az építés során alkalmazott munka- és szállítógépek (pl. a kotrógép, dózer, dömper stb.) használata jelentős talajtömörödést idézhet elő, azonban ezek nagyrészt a csatornák menti fenntartó sávokon, illetve azok néhány méteres sávjában fognak dolgozni.
A beszállítás is megvalósulhat a kapcsolódó földúthálózaton, ahol már az ilyen típusú talajszerkezeti változások nem mértékadók. A kárenyhítő oldalágak kialakítása helyszínén jelentősebb talajtömörítő hatással kell számolni.

Az építési területen keletkező kommunális szennyvíz gyűjtésére mobil illemhelyeket alkalmaznak.

Az üzemelés hatása
A fejlesztés célja a térség sajátosságaihoz illeszkedő vízkészletgazdálkodási rendszer és üzemeltetés kialakítása, elsődlegesen a természetvédelmi igények figyelembevételével az ökológiai állapot javítása. A beavatkozások eredményeként kedvezőtlen vízháztartási sajátságok enyhülése várható középtávon. Ennek alapvető feltétele a kialakult vízhiány megszüntetése. A célok elérésének lényegi eszköze a kivitelezés során kialakítandó csatornarendszerben felszíni víz kormányzása, illetve vizes élőhely vízpótlása, kárenyhítő oldalágak - ökológiai menedék - kialakítása.
Az üzemeltetési időszakban a fenntartási munkákból adódó kedvezőtlen hatások hasonlóak az építés hatásaihoz: a karbantartáshoz kötődő szállításból származó talajtömörítő hatásokkal kell számolni. Ugyanakkor összességében kisebb mértékű és kisebb területi kiterjedésű hatások várhatók, mint a kivitelezés idején, mivel az alacsonyabb intenzitású járműforgalom időben jobban eloszlik, és a gépek működése az újonnan kialakított fenntartási útvonalakra, illetve a meglévő földutakra összpontosul. Tehát a kisebb mértékű talajtömörítő hatás a közlekedésre, karbantartásra kialakított utakat érinti.
A dokumentáció alapján összességében a 2. részterületen a vízkormányzás a talajokra semleges hatással van, ugyanakkor a karbantartási munkálatok járműforgalma elviselhető talajtömörítő hatást fejt ki a gépek közlekedésére kialakított fenntartási sávokon, illetve földutakon, amelynek a hatása elviselhető.

Havária
Az építés, illetve az üzemelés (karbantartás) során havária helyzetet jelenthet a szállítójárművek, munkagépek meghibásodásából eredő üzemanyag, illetve olajfolyás. Potenciális talajszennyező

forrás lehet továbbá a munkagépek és a szállítójárművek üzemanyaggal, illetve kenőanyaggal a helyszínen történő utántöltése, a hidraulika-olaj szivárgása. Ezekre az esetekre felkészülve, a kivitelező vállalkozó megfelelő felitató anyagot (pl. homok, perlit) tart a munkaterületen, valamint a használt felitató anyag és az esetlegesen kitermelendő szennyezett talaj ártalmatlanításáról gondoskodik.
A munkagépek üzemanyaggal való feltöltését tartálykocsiról, kármentő tálca használata mellett végzik. A tartálykocsit túlfolyás-gátló szeleppel látják el az üzemanyag-elfolyások megakadályozása érdekében.
A munkagépek működéséhez szükséges hidraulika olaj, illetve akkumulátorok cseréje a gépeket üzemeltető cég telephelyén, valamint szakszervizben történik. Amennyiben ezen műveletek végzésére mégis szükség lenne a munkaterületen, úgy azt csak kármentő tálca használatával végzik.

Felhagyás
A megépülő művek esetleges bontása esetén a bontásból származó hulladékok szállítása, valamint a földmunkák jelentenek terhelést, ami a kivitelezéshez hasonlóan talajtömörítő hatást vált ki. Emellett a munkagépek mozgása és a depóniák kialakítása ideiglenes területfoglalással jár.

*

Tekintettel arra, hogy a tervezett tevékenység *a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet* 8/A. § (1) bekezdés alapján a Pest Vármegyei Kormányhivatal, mint környezetvédelmi, természetvédelmi hatóság illetékességi területét is érinti, így az Ákr. 25. §-a alapján, a tárgyi ügy kapcsán, a környezetvédelmi hatóság a BK/KTF/07870-10/2023. számú levelével az illetékességi területére vonatkozó nyilatkozat iránt megkereste a **Pest Vármegyei Kormányhivatalt,** mint **környezetvédelmi, természetvédelmi hatóságot.**

A Pest Vármegyei Kormányhivatal környezetvédelmi, természetvédelmi hatóságként **PE-06/KTF/50852-5/2023. számon** az alábbi szakvéleményt adta (melyet hatóságunk az előírások megtétele során figyelembe vett):

Tisztelt Címzett tárgyi eljárásban BK/KTF/07870-10/2023. számon megkeresést küldött a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság).

A megkereséséhez csatolt – az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/d; Törzskönyvi azonosító: 796017) meghatalmazottja, a VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.; Cg.: 15-09-070444) által összeállított, *a Duna–Tisza-közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása: 2/a és 2/b célterület vízutánpótlás*ára vonatkozó, több mellékletet tartalmazó – környezeti hatástanulmányt (a továbbiakban: Dokumentáció) megvizsgáltam.

A Környezetvédelmi Hatóság a Dokumentációban foglaltak alapján, Pest vármegye területét érintően – *a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet] alapján – ***a létesítéshez és működéshez hozzájárul,*** az alábbiak szerint:

A földtani közeg védelmére és kármentesítésre vonatkozó előírások:

- A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a lehető legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést, és kizárja a környezetkárosítást.

- A tervezett tevékenységgel nem okozhatnak *a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről* szóló, 6/2009. (IV. 14.) KvVM–EüM–FVM együttes rendelet [a továbbiakban: 6/2009. (IV. 14.) KvVM–EüM–FVM együttes rendelet] szerinti (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot a földtani közegben.
- A tervezett beavatkozás megvalósítása során szennyezőanyag, vagy lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve elhelyezése csak műszaki védelemmel folytatható.
- A tervezett beavatkozás megvalósítása során a tereprendezésekhez használt munkagépek üzemanyag tankolása helyszínen csak kármentővel ellátott területen történhet.
- Amennyiben az építési tevékenyég során a munkagépek esetleges meghibásodásából, vagy helyszíni üzemanyag-feltöltéséből eredően szennyeződés következik be, úgy a szennyeződés megszüntetéséről, a kár elhárításáról, a szennyezőanyag elhelyezéséről és ártalmatlanításáról a kivitelezőnek haladéktalanul gondoskodni kell.
- Területfeltöltés csak szennyeződésmentes feltöltő anyaggal történhet, ennek igazolására vonatkozó vizsgálati eredményeket meg kell őrizni, és ellenőrzéskor az illetékes hatóság részére be kell mutatni.
- A tervezett beavatkozás megvalósítása során az egyes felvonulási területeken rendelkezésre kell állni a megfelelő - a felszínre kijutott szennyező anyag terjedését megakadályozó, illetve a felitatásra, valamint elcsorgások felfogására alkalmas – anyagoknak.
- A tevékenység során esetlegesen bekövetkező környezetszennyezést – a kárelhárítás egyidejű megkezdésével – az illetékes környezetvédelmi hatóságnak be kell jelenteni.

A zaj- és rezgésvédelemre vonatkozó előírások:

- A zajterhelési határértékek túllépésével érintett építőipari kivitelezési fázisok csak a határérték alól felmentést engedélyező véglegesített határozat birtokában végezhetők. Az építési tevékenység megkezdése előtt a zajterhelési határértékek alóli felmentést a Környezetvédelmi Hatóságnál a generálkivitelező kezdeményezheti *a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet] 13. § (2) bekezdése szerinti tartalommal elkészített kérelem benyújtásával. A kérelmet a Környezetvédelmi Hatósághoz kell benyújtani.
- Zajmérések alapján készült szakvéleményben kell bemutatni, hogy a tárgyi fejlesztés üzemi berendezéseinek működéséből származó zaj, a környezetében lévő védendő épületek homlokzatai előtt 2 méterre teljesíti-e *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet [a továbbiakban: 27/2008. (XII. 3.) KvVM–EüM együttes rendelet] 1. melléklet 1. pontja szerinti határértékeket.

  Meg kell határozni a zajvédelmi szempontú hatásterületet, átnézeti helyszínrajzon, azonosítható módon jelölni kell azt, és a hatásterületen található zajtól védendő építményeket, területeket, továbbá a szabályozási terv szerinti építési övezeti besorolásokat. A méréseket és a szakvéleményt *a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról* szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 1. § (3) bekezdés figyelembe vételével, valamint a 4. és a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 5. sz. mellékletében előírtak szerint kell elkészíteni és a Környezetvédelmi Hatósághoz be kell nyújtani.

Határidő: a berendezések üzembe helyezését követő 60 nap.

Levegővédelemre vonatkozó előírások:

- A levegőterhelés megelőzése illetve csökkentése érdekében az elérhető legjobb technológiákra kell törekedni a berendezések üzemeltetése valamint a különböző tevékenységek végzése során.
- A nyersanyag szállítása kiporzást és kiszóródást megakadályozó fedéssel ellátott gépjárművekkel történjen.
- A depóniák kialakításánál figyelni kell, hogy azok széltől védve legyenek, ezzel is csökkentve a szél általi elhordást.
- A diffúz levegőterhelés csökkentése érdekében a munkaterület rendszeres karbantartásáról, locsolásáról folyamatosan gondoskodni kell.
- A diffúz levegőterhelés csökkentése érdekében a szállítási útvonalak rendszeres karbantartásáról, száraz időszakban locsolásáról, folyamatosan gondoskodni kell.
- A burkolat nélküli utak és a közút csatlakozását a felvert por okozta diffúz légszennyezés csökkentése érdekében mindig tisztán kell tartani, valamint az elpergett anyag feltakarításáról gondoskodni kell.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal **PE-06/KTF/50852-5/2023.** számú szakvéleményének indokolása a következő:

„A földtani közeg védelme és kármentesítés:

A vizsgált terület vízpótlásának három fő csatornája a Duna-Tisza csatorna, a Kiskunsági főcsatorna és a Duna-völgyi főcsatorna. A vízpótláshoz szükséges vízmennyiségek a Ráckevei (Soroksári-)Dunából (a továbbiakban: RSD) vagy szükség esetén a Sajó Elemér műtárgyon keresztül közvetlenül a Dunából az RSD-be történő bevezetéssel állnak rendelkezésre. A tervezett rendszeren a zsilipek és vízvisszatartó műtárgyak egyrészt biztosítják a vízpótlással érkező vízmennyiségek szétosztását, másrészt a területre jutó csapadékvizek és a belvizek egy részének visszatartását is, azaz nő a medertározási kapacitás, és a betorkolló csatornák vízkészlete.

A 2/a célterületen tervezett beavatkozások három vízfolyást érintenek: a XXX.-csatornát, az I. Árapasztó-csatornát és a Soroksári-csatornát. A műszaki megoldások elsősorban műtárgyak felújítását, átépítését, meder szakaszos kotrását, illetve egy helyen vizes élőhely kialakítását foglalják magukban.

A fentiek alapján földtani közeg védelmi szempontból megállapítható, hogy a tervezett beavatkozásokhoz kötődően jelentős földmunkára van szükség, és nagy mennyiségű föld- és mederanyag kitermelésére, és a kitermelt földanyag környező területeken tervezett elhelyezésére lehet számítani.

A 2/b célterületen tervezett beavatkozások a Duna-völgyi főcsatorna vízszállító kapacitásának növelését célozzák, azért, hogy a csatorna megnövekedett vízszállítása révén gravitációs úton többletvizet lehessen eljuttatni a tervezett vízátemelő szivattyútelepekhez, Fülöpszállás és Hajós térségébe. A tervezett műszaki megoldások elsősorban szintén műtárgyak felújítását, kiépítését, meder szakaszos kotrását, illetve lokális vizes élőhelyek kialakítását foglalják magukban.

A 2. részterületen tervezett beavatkozások földmunka mennyisége összesen 780 ezer m^3-re becsülhető, ami főként a csatornák kotrásából és részben az oldalágak kialakításából származik az alábbiak szerint:

- A legtöbb földmennyiség – mintegy 695 ezer m^3 – a csatornák rekonstrukciós, illetve fejlesztési munkálatai során kerül megmozgatásra. A kikotort iszap legnagyobb része a Duna-völgyi és a

Kiskunsági-főcsatornából származik a csatornák nyilvántartás szerinti keresztszelvényeinek helyreállítása érdekében.

- A Duna-völgyi főcsatorna mentén újonnan létesítendő kárenyhítő mederágak kialakítása során – a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján – összesen több mint 85 ezer m^3 földanyagot termelnek ki. A kitermelt földanyag elhelyezésére azon az ingatlanon kerül sor, ahonnan kitermelik maximálisan 50 cm-es terepszint emelkedést okozva.

A kotrások alkalmával a laza, konszolidálatlan mederanyag eltávolítása a cél, az áramlási keresztmetszet bővítésére csak ott kerül sor, ahol jelenleg a keresztszelvényben az eredeti lefolyási szelvény nem biztosított.

A kotrási mederanyag elhelyezésére a csatorna jogi határán belül a fenntartó sávban a meder egyik oldalán tervezett. A depóniák úgy kerülnek kialakításra, hogy magasságuk nem haladhatja meg a meglévő terepszinttől az 1,50 métert, és a korona minimum 3,00 m szélességben kerül kialakításra 1:2 – 1:3 rézsűhajlással. A száradást követően a depóniák anyaga rendezésre kerül, és tárcsázással dolgozzák el azt a földtani közeg felszínén.

A kitermelt földanyag szennyezettségi vizsgálatokon nem fog átesni, a Dokumentáció szerint azonban a mederanyag minőségi vizsgálataira a kivitelezés előtt sor fog kerülni, így a mederanyag végleges kezelésének, illetve felhasználásának meghatározásakor a kivitelező által készítendő iszapvizsgálati jelentés alapján fognak eljárni. Amennyiben azonban a kotrási mederanyag bármilyen mért kémiai összetevője meghaladja a 6/2009. (IV. 14.) KvVM–EüM–FVM együttes rendelet által meghatározott (B) szennyezettségi határértéket, akkor az illetékes környezetvédelmi hatósággal egyeztetett módon kell eljárni.

A kotrási iszap termőföldön való elhelyezését *a termőföld védelméről* szóló 2007. évi CXXIX. törvény 49. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a talajvédelmi hatóságnál kell engedélyeztetni. A kotrási anyagok mezőgazdasági hasznosításának feltételeit *a talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap termőföldön történő felhasználásának szabályairól* szóló 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelet írja elő.

Az építési beavatkozások közül alapvetően az egyik legjelentősebb hatást kiváltó hatótényező a földtani közeg szempontjából a tartós területfoglalás. Területi igénybevétellel kell számolni a kárenyhítő oldalágak kialakítása révén, illetve a beruházáshoz kötődő munkálatok során. Tartós területfoglalást a Duna-völgyi főcsatornával párhuzamosan kialakítandó kárenyhítő oldalágak fogják jelenteni. Összesen öt oldalág kerül kialakításra 4,15 ha területen. Ideiglenes területfoglalásra a mederkotrással érintett szakaszokon a meder tengelyétől mérve 25–50 m széles sávon belül kerül sor, valamint az átépítésre kerülő vízgazdálkodási műtárgyak környezetében. Összességében a jelen tevékenység tartós területi igénybevétele a 10 ha-t meghaladja, az ideiglenes területfoglalás mértéke pedig 363 ha körüli.

Földtani közeg védelmi szempontból fontos hatótényező a munkavégzés során kialakuló haváriaesetekből bekövetkező szennyeződés. A kotrási és műtárgyépítési munkálatok során havária helyzetet jelenthet a munkagépek meghibásodása, és ez által szennyezőanyag kikerülése. Ilyen esemény lehet pl. egy munkagép hidraulikacsövének elszakadása vagy más jellegű szénhidrogén kifolyása meghibásodás miatt. Havária helyzetet jelent továbbá a munkagépek helyszínen, tartálykocsiból történő üzemanyaggal való feltöltése.

Fentiek miatt a kivitelezési szakaszban a földtani közeg elszennyezésének megakadályozására fokozottan oda kell figyelni és a felvonulási területen rendelkezésre kell állni a megfelelő – a felszínre kijutott szennyező anyag terjedését megakadályozó, illetve a felitatásra, valamint elcsorgások felfogására alkalmas – anyagoknak. Mind a kivitelezési, mind az üzemelési szakaszban fellépő haváriák esetén a környezetterhelés megakadályozása érdekében a

szennyezőforrás megszüntetését, hibaelhárítást, a szennyezőanyag felitatását, a szennyeződött talaj eltávolítását, cseréjét haladéktalanul szükséges megkezdeni.

Földtani közeg védelmi szempontú hatótényezőként a munkagépek okozta talajtömörítő hatással kell még számolni. A csatornákat érő kotrás munkálatainak, illetve a tározó és az új csatornák kialakítása és a nyomóvezeték lefektetése helyszínein számos esetben nem található a tervezett építési helyszínre vezető fenntartó vagy földút, illetve a meglévők használaton kívüli állapotban vannak, emiatt a tervezett munkavégzések helyszínének környezetében a munkagépek okozta talajtömörödés létrejön.

Földtani közeg védelme szempontjából megállapítható, hogy a kivitelezésnél és az üzemelés során a technológiai fegyelem betartása esetén a földtani közeg elszennyeződése nem jöhet létre.

A tervezett tevékenységgel érintett ingatlanok területe és azok közvetlen környezete a Környezetvédelmi Hatóság nyilvántartása szerint kármentesítéssel nem érintett.

A Környezetvédelmi Hatóság földtani közeg védelme és kármentesítés szempontjából megállapításait *a felszín alatti vizek védelméről* szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet figyelembevételével tette.

Zaj- és rezgésvédelem:

A Dokumentáció zaj- és rezgésvédelmi fejezete alapján az alábbiak állapíthatóak meg:

Létesítés:

Várhatóan a leghosszabb munkafolyamat sem lesz hosszabb 1 évnél.

Az építési zaj terhelési határértékeinek túllépése a jelenlegi információk alapján nem zárható ki a tervezett fejlesztés megvalósítása során a beavatkozásokhoz közeli védendő objektumoknál. A zajterhelés ezeken a helyszíneken a munkálatokhoz közeli védendő objektumok vonatkozásában akár terhelő is lehet. Az egyéb, illetve távolabbi helyszíneken a munkavégzés okozta zajterhelés elviselhető.

A szállítás hatására a táblázat alapján a vizsgált közutak forgalmi terhelése megnő, azonban az utak eredeti forgalmi terhelése által okozotthoz képest a legközelebbi védendő objektumok előtt számítható zajszint változás a feltételezéseinkkel a legtöbb útszakasz esetében nem haladja meg a 3 dB-t, tehát nem minősül jelentősnek, a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet alapján ezekre hatásterület kijelölése sem szükséges. Az egyetlen érintett út, ahol 3 dB-t meghaladó különbség jelentkezik, az 5313-as út 5+257-es kezdőszelvényű szakasza, melynek eredendően nagyon alacsony a III. akusztikai kategóriába sorolható gépjárműforgalma, ezért okozott a becsült szállítás nagyobb, mint 3 dB mértékű zajterhelés-növekedést.

Üzemelés:

A rendszer üzemeltetésekor számottevő zajhatás elsősorban a tervezett szivattyútelep működése során fordulhat elő.

A szivattyú fajtájára jelenleg nem áll rendelkezésre információ. Zajterhelésének számításához a teljesítményt vették alapul, miszerint a régi szivattyú teljesítménye 45 kW, az új részé pedig várhatóan 360 kW lesz. A számításhoz feltételezték a vasbeton akna használatát. A határértékek meghaladása a védendő környezetben nem várható.

A pontos típus ismeretében a kivitelezőnek szükséges újra elvégezni a számítást. Amennyiben a számítási eredmények alapján szükséges, itt is zajvédelmi intézkedéseket kell tenni.

Hatásterület:

Az üzemelésből származó zaj szempontjából vizsgált hatásterület az éjjeli üzemelési időszakra vonatkozóan nagyobb kiterjedésű, határa a gazdasági területek esetében a 40 dB a lakóterületek esetében a 30 dB által kijelölt vonal mentén húzódik

A Dokumentáció számításokra alapozva készült. A kialakuló zajterhelés pontos meghatározása érdekében üzemelés közben elvégzett műszeres zajvizsgálatra is szükség van, ezért a zajvédelmi követelmények teljesülésének vizsgálata és a hatásterület pontosabb lehatárolása érdekében a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 9. § (1) szerint: a környezetbe zajt vagy rezgést kibocsátó létesítményeket úgy kell tervezni és megvalósítani, hogy a védendő területen, épületben és helyiségben a zaj- vagy rezgésterhelés feleljen meg a zaj- és rezgésterhelési követelményeknek.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 12. §-a értelmében kivitelező a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket az építőipari tevékenység ideje alatt köteles betartani.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése szerinti esetekben és a (2) bekezdés szerinti módon kivitelező felmentést kérhet a vonatkozó jogszabály szerinti zajterhelési határértékek betartása alól.

A fenti kikötések betartása mellett a Környezetvédelmi Hatóság a létesítés és működés tekintetében Pest vármegye területét illetően kizáró okot nem tárt fel.

Levegővédelem:

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján tett kikötéseimet az alábbiak szerint indokolom:

A Dokumentációban részletesen bemutatásra került a fejlesztési tevékenység, valamint annak várható hatásai a környezeti levegő minőségére.

Az építési munkálatok közül a műtárgyépítést és felújítást, új csatornaszakasz építését, medertisztítást, föld elterítést, valamint a terület előkészítési és tereprendezési (humuszmentés, -elterítés, utólagos rendezés, földút helyreállítás) munkákat vizsgálták, mint a levegőt terhelő munkafolyamatok.

A munkagépek pontos száma és típusa jelen állapotban még nem ismert így feltételeztek egy munkagépsort melyre a légszennyezőanyag emissziót és az ezek alapján a levegőkörnyezetben kialakuló légszennyezőanyag koncentrációkat kiszámították. A munkagépek kipufogógázai okozta levegőszennyezés hatásterületei az egyes munkafázisonként az alábbiak:

- növényzetirtás esetében egységesen 9 méter,
- nagyműtárgyak építésénél 87 méter a PM_{10} komponens esetében,
- a kisműtárgyak építése/átépítése/felújítása során 76 méter a PM_{10} komponens esetében,
- a mederszelvény tisztítás műtárgyak környezetében/kotrás 36 méter a PM_{10} komponens esetében,
- a csatornameder építésénél 51 méter a PM_{10} komponens esetében,
- a földterítés során 66 méter a PM_{10} komponens esetében, valamint
- a terület előkészítés és tereprendezés során 72 méter a PM_{10} komponens esetében.

A határértékek a különféle munkálatok során a már említett távolságokon belül teljesülnek így a védendő épületeknél határérték túllépés, a Pest Vármegyéhez tartozó települések esetében nem várható.

Az érintett munkafolyamatok nagyrészt beépítés nélküli külterületi szakaszokon történnek, az elvégzett számításokat a legkedvezőtlenebb viszonyokra és a legtöbb gép együttes működésére végezték el. A pontos számításokat az organizációs terv ismeretében lehet majd elvégezni mely során feltételezhetően alacsonyabb koncentrációk várhatóak. A hatásterületek a megfelelő védelmi intézkedések betartásával mérsékelhetőek.

Az építési munkálatok alatt a környezet porterhelésének átmeneti növekedése várható a földmozgatással járó munkák során, amit a műtárgyépítés, csatornameder építése és a földelterítés, valamint a medertisztítás jelent. Az építése tevékenység során és a munkagépek működéséből származó együttes porterhelés legnagyobb hatásterülete 115 méter mely a nagyműtárgyak építése esetében várható.

A Dömsödi 2-es műtárgy felújítása munkafolyamatnál a Dömsöd, Felső-Dunapart lakóházai esetében 9 méterre található a védendő mely esetében határértéket meghaladó kibocsátás várható. Azonban a számításokat a legkedvezőtlenebb viszonyokra végezték el, valamint a munkafolyamatok rövid ideig tartanak így az évi 35 napon túl a szálló por koncentrációja várhatóan nem fogja meghaladni a határértéket. A hatástávolság a megfelelő védelmi intézkedések betartásával mérsékelhető.

A szállítási útvonalakat a tervezési fázisban pontosan nem ismertették, de várhatóan több útszakasz is számításba fog kerülni melyek közül több belterületen keresztül halad. A számítások során bemutatott lehetséges útszakaszok burkolattal ellátottak. A szállítás volumene előreláthatólag 2 tehergépjármű-forduló/óra, valamint a reggeli és a munkaidő végeztével 5-5 kisteherautó/gépkocsi-forduló/nap. A szállítás okozta forgalomnövekedés a vizsgált utak adott szakaszain kismértékű, várhatóan nem okozza a légszennyező komponensek határérték túllépését.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a tervezett tevékenység a rendelkező részben foglalt előírások hiánytalan betartásával kismértékű változást okoz a levegő minőségében, így kizáró ok a tervezett tevékenységek esetében nem feltételezhető.

Településrendezés eszközök:

A Környezetvédelmi Hatóság a fejlesztéssel érintett Pest vármegyei települések (Alsónémedi, Bugyi, Dabas, Dömsöd, Apaj) hatályos településrendezési eszközeinek áttekintését követően, valamint a 2. számú mellékletben közölt helyrajzi számos lista, és a 8. számú mellékletben foglaltak alapján az alábbiakat állapította meg:

Alsónémedi település közigazgatási területére *Alsónémedi Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról* szóló 3/2019. (III. 01.) önkormányzati rendelete vonatkozik.

Bugyi település közigazgatási területére a *Bugyi Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről* szóló többször módosított 23/2009. (XI. 25.) önkormányzati rendelete vonatkozik.

Dabas település közigazgatási területére *Dabas Város Helyi Építési Szabályzatáról* szóló 35/2022. (XI. 3.) önkormányzati rendelete vonatkozik.

Apaj település közigazgatási területére *Apaj Község Önkormányzata Képviselő-testületének Helyi Településrendezési és Építési Szabályzatáról* szóló 5/2011. (III. 28.) sz. önkormányzati rendelete vonatkozik.

Kiskunlacháza fejlesztéssel érintett területére *Kiskunlacháza város helyi építési szabályzatáról* szóló 20/2022. (X. 26.) számú önkormányzati rendelete vonatkozik. A 2. számú melléklet helyrajzi

számos listája, valamint a 2.3-2 ábra alapján a kivitelezés során a települést nem érinti közvetlenül beavatkozás.

Dömsöd fejlesztéssel érintett területére *Dömsöd Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról* szóló 20/2013. (XII. 31.) önkormányzati rendelete vonatkozik. A település területén több beavatkozás is tervezett. Az **új vizes élőhely** megvalósíthatósága érdekében az új területfoglalással érintett ingatlanok esetében **szükségessé válhat a helyi építési szabályzat módosítása.**

A Dokumentációban foglaltak alapján megállapítható, **hogy a tervezett fejlesztések nem ellentétesek a hatályos településrendezési eszközökkel.** A Pest vármegyét érintő beavatkozások főként meglévő műtárgyak felújítását/átépítését, mederkotrást foglalnak magukban. Az új terület-igénybevétellel, funkcióváltással érintett ingatlanok (Dömsöd – új vizes élőhely kialakítása) esetében azonban nem kizárható, hogy szükségessé válhat a településrendezési eszközök módosítása a környezetvédelmi engedélyben foglaltak alapján.

*

A környezetvédelmi hatóság szakkérdésekkel kapcsolatos megkeresései a Rendelet 11. § (1) bekezdésén alapultak.

A szakkérdések vizsgálatát tartalmazó szakvéleményekben foglaltakat a környezetvédelmi hatóság a rendelkező részben előírta.

Szakkérdések indokolása:

1. A környezet-egészségügyi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

11.1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kalocsai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály Kiskőrösi Kirendeltsége BK-04/NEO/2231-2/2023 iktatószámú nyilatkozata alapján:

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) nevében a VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által benyújtott kérelemre indult környezetvédelmi engedélyezési eljárásban, a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatóság Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zs. krt. 2.) megkereste hatóságomat a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés alapján, a 3. melléklet B oszlopában meghatározott szakkérdésekben, nyilatkozat kiadása céljából.

A 3. melléklet B oszlopában szereplő szakkérdésben, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet előírásainak figyelembevételével, a megkereséssel együtt megküldött kérelem és dokumentumok vizsgálatával az alábbi megállapítást teszem:

- Illetékességi területünket érintő 2b) részterületi célok megvalósítását szolgáló főbb műszaki beavatkozás a Kiskunsági főcsatorna és a Duna-völgyi főcsatorna szakaszos kotrása, zsilip felújítás, duzzasztó létesítése, kárenyhítő mellékágak kialakítása.
- *Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP -1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében a Duna-Tisza közi Homokhátság 2. részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztésének környezeti hatástanulmánya"* alapján**,** a

Duna-Tisza közi Homokhátság 2. részterületén tervezett beavatkozási terület terv szerinti vízpótlásával kapcsolatban egészséget veszélyeztető, illetve népegészségügyi szempontból kifogásolható hiányosságot, tényezőt nem észleltünk. A környezeti hatásvizsgálati eljárásban a környezetvédelmi engedély kiadásának - a vizek minőségét és egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálata szerint - akadálya nincs.

A kérelmező az 1/2009. (I.30.) EüM rendeletben meghatározott közigazgatási eljárási díjat befizette.

Fentiekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Szakhatósági állásfoglalásomat a hivatkozott (az indoklásban feltüntetett) jogszabályhelyek alapján alakítottam ki.

Az önálló jogorvoslatot az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 55.§ (4) bekezdése alapján zártam ki, s e joghelyre hivatkozással adtam tájékoztatást a jogorvoslat lehetőségéről.

Hatóságom hatáskörét az 1991. évi XI. törvény 4.§ (1) bekezdése, a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdés alapján, a 3. melléklet B oszlopa, illetékességemet az Ákr. 16. § (1) bekezdés a) pontja, a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése, és 5. §-a, illetve a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Kormányrendelet 2. § (4)-(5) bekezdése és 1. számú melléklete állapítja meg.

11.2. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály BK-05/NEO/01399-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

Az **Ügyfél** a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítására, helyreállítására vonatkozóan a II. ütem 2a) és 2b) részterület tárgyú hatásvizsgálati dokumentáció elbírálását kérelmezte a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztálytól, mely hatóság *a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedő* szakkérdések vizsgálatának céljából kereste meg Osztályunkat.

Az iratanyag átvizsgálása során megállapítást nyert, hogy a hatásvizsgálati dokumentáció elfogadásának közegészségügyi szempontból akadálya nincs.

Nyilatkozatunkat *a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM rendelet, *a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről* szóló 13/2017. (VI. 12.) EMMI rendelet, *a kémiai biztonságról* szóló 2000. évi XXV. törvény, *a kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről* szóló 5/2020. (II. 7.) ITM rendelet, *a felszín alatti vizek védelméről* szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet és *az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről* szóló 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelet alapján adtuk ki.

Az önálló jogorvoslatot *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény 55. § (4) bekezdése alapján zártuk ki.
Osztályunk **hatáskörét** *a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és a 3. melléklet 3. pontja, valamint *a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről* szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 385/2016. Korm. rendelet) 7. § (1) bekezdése és a 13. § (1) bekezdése állapítja meg, **illetékességét** a 385/2016. Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése és 5. §-a, valamint *a fővárosi és megyei kormányhivatalokról,* valamint *a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról* szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (4)-(5) 2. § (4)-(5) bekezdése jelöli ki.

11.3. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Bajai Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály BK-01/NEO/01626-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály hivatkozott számú megkeresésében szakmai állásfoglalás kialakítására kérte fel hatóságomat a - Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által előterjesztett -„a *Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022- 00033 projekt keretében a 2a) és 2b) részterület tárgyú-* a *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló* 624/2022.(XII.30.) Korm. rendelet 11.§. (1) bekezdése és alapján.

A vizsgált dokumentáció a:
https://bacs-filr.kh.gov.hu/filr/public-link/file-download/8a22845f89bfc51a018a83e7fc1d09f3/4792/4563732521357333614/07870-1%20OVF%20-%20Homokhatsag%20-%202a%29%20es%202b%29%20reszterulet%2C%20KHV%201.zip tárhelyen volt elérhető.
A *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló* 624/2022.(XII.30.) Korm. rendelet 3. számú melléklet B oszlopában meghatározott szakkérdéseket megvizsgáltam és a dokumentációban foglaltak alapján megállapítottam, hogy a tevékenység végzése - a szakmai állásfoglalásomban megadott feltételek teljesítése esetén - nem okoz jelentős, közegészségügyet érintő hatásokat, ezért a dokumentációt elfogadtam.

Döntésem elleni önálló jogorvoslati lehetőséget *az általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: *Ákr.*) 55.§ (4) bekezdésében foglaltak alapján zártam ki, valamint e joghelyre hivatkozással adtam tájékoztatást a jogorvoslati lehetőségről, figyelemmel az *Ákr*. 112.§-ában foglaltakra is.

Szakmai álláspontom kialakításakor figyelembe vettem a *hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről* szóló 13/2017 (VI. 12.) EMMI rendelet. (IV. 10.), a *fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről* szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet, a *felszín alatti vizek védelméről* szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, a *felszíni vizek minősége védelmének szabályairól* szóló 220/2004. (VII.21.) Korm. rendelet, *a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vizilétesítmények védelméről* szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet, a *környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról* szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet, *a biocid termékek előállításának és forgalomba hozatalának feltételeiről"* szóló 38/2003. (VII. 7.) ESZCSM-FVM- KvVM együttes rendelet, a *nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól* szóló

1999. évi XLII. törvény, a *kémiai biztonságról* szóló 2000. évi XXV. törvény előírásait.

Hatóságom hatáskörét *a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló* 624/2022.(XII.30.) Korm. rendelet 11.§. (1) bekezdése, *a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről* szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (továbbiakban: *Korm r.*) .) 4.§ és 13.§ (1) bekezdése, illetékességét az *Ákr.* 16.§ (1) bekezdés b) pontja, a *Korm. r.* 5 §-a és a 2. számú melléklete, valamint *a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (4) -(5) bekezdései és 1. számú melléklete határozza meg*.

11.4. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Szigetszentmiklósi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály PE-15/NEO/03814-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

A Duna-Tisza közi Homokhátságot vízvisszatartás és vízpótlás szempontokat figyelembe véve 7 részterületre osztották fel:

1. A Ráckeve - Soroksári Duna ág vízpótlásának bővítése
2. A Kiskunsági főcsatorna és a Duna-völgyi főcsatorna vízkészlet növelése,
3. Északi regionális vízpótlás és vízvisszatartás,
4. Keleti vízpótlás és vízvisszatartás
5. Kígyós rendszer vízpótlása
6. Déli regionális vízpótlás
7. Közép-homokhátsági szikes tavak vízpótlása

Jelen környezeti hatástanulmány tárgyát alapvetően a Duna-Tisza közi Homokhátság nyugati peremvidékén található főcsatornák vízkészlet növelése képezi.

A 2. részterület két részre osztott, az északi rész a 2/a, a déli rész a 2/b terület.

A 2/a részterületen az elérendő konkrét cél a vízrendszer gerincét képező főcsatornák vízszállító kapacitásának növelése, valamint a területen a minél nagyobb vízvisszatartás elérése és a természeti környezet megőrzése, lehetőség szerint javítása a vízrendszerbe csatlakozó csatornákon történő beavatkozásokkal.

A 2/b részterületen a fejlesztés részeként megvalósul a Duna-völgyi főcsatornán a Fülöpszállási és Császártöltési zsilip, mely duzzasztók megépítésével a felettük lévő mederszakaszokon emelhető a medertározási kapacitás, valamint növelhető a betorkolló csatornák vízkészlete, valamint a Fülöpszállási duzzasztás lehetőséget biztosít a 7. részterület 1 m^3/s vízhozamú, szivattyús vízpótlásának megoldására.

A 2/a részterületen tervezett konkrét beavatkozások:
A tervezett beavatkozások három vízfolyást érintenek: a XXX. csatornát, az I. Árapasztó-csatornát és a Soroksári csatornát. A műszaki megoldások elsősorban műtárgyak felújítását, átépítését, meder szakaszos kotrását, illetve egy helyen vizes élőhely kialakítását foglalják magukban.

Az I. Árapasztó-csatorna tervezett beavatkozások:

- Dömsödi I-es műtárgy és szivattyútelep felújítása (teljes villamos felújítás, új szivattyútelep beépítése, a meglévő szivattyútelep kapacitásnövelése)
- Vizes élőhely kialakítása
- Szakaszos kotrás
- XXXI.-es bújtató felújítása és átépítése

A 2/b részterületen tervezett beavatkozások:

- A főcsatornák vízszállító képességének helyreállítása és növelése
- Vízkormányzó műtárgyak létesítése a DVCS-n, illetve betorkolló csatornáin
- Kárenyhítő mellékágak létesítése

A tervezett építési tevékenység során éjszakai munkavégzés nem történik.

Az érintett csatornák jellemzően beépítés nélküli külterületi részeken haladnak, így viszonylag kevés épület található a hatásterületen.

Határértéket meghaladó, kiporzással együtt számított PM10 koncentráció a számítások szerint védendő épületeknél lehet számítani:
− Tassi szivattyútelep felújítása kapcsán Tass, Szentgyörgypuszta utca lakóházai (16 m)
– Dömsödi 2-es műtárgy felújítása munkafolyamatnál a Dömsöd, Felső-Dunapart lakóházai (9 m)

A nagy porterheléssel járó munkálatok rövid idő alatt elvégezhetők, így évi 35 napon túl a szálló por koncentrációja várhatóan nem fogja meghaladni a határértéket a projekt megvalósítása következtében.

Többségében víz borította csatornákon kerül sor a műtárgyak (át)építésére, illetve a kotrási munkálatokra, így a beavatkozások során időszakosan az üledék felkavarodásával, az átlátszóság csökkenésével, a lebegőanyag-koncentráció lokális növekedésével lehet számolni. Azonban ezek a munkák egy-egy szakaszon rövid ideig tartanak, így számottevő hatást nem jelentenek.

A beavatkozások tartalmazzák a dömsödi szivattyútelep kapacitásának növelését 6 m^3/s-ra, de új vagy bővített vízkivételt a Ráckevei-Soroksári-Dunaágból nem terveznek e részterületen, így ennek mennyiségi állapotára potenciális negatív hatás nem merül fel.

Az építés megvalósítása után a rendszer üzemeltetésekor nem várható jelentős vízminőségi változás, a részterületen ugyanazon vizek biztosítják a vízpótlás forrását, melyek korábban is.

Az építési beavatkozások közül alapvetően a mederrendezés, illetve a kotrás hat potenciálisan a felszín alatti vizekre. A kolmatáció megszűntetésével a kivitelezés után intenzívebb kommunikáció alakulhat ki a csatornában lévő víz és a felszín alatti víz között az aktuális hidraulikai viszonyoknak megfelelően. A csatornákban állandó magas vízszinttartás esetén a felszíni víz rátáplál majd a talajvizekre. Azonban az üzemelés megkezdésével a kolmatáció néhány éven belül helyre áll.

Hulladékkeletkezés számottevő mennyiségben csak a kivitelezés során várható. Az üzemelés a fenntartási tevékenységhez köthető elenyésző mennyiségű hulladék keletkezésével jár.

A kivitelezés során a helyszínek közelében és jellemzően rövid időszakban a levegő-, de főként zajterhelés esetében előfordulhatnak az emberi egészséget érintő hatások is. Ezek azonban főleg olyan beavatkozásokhoz kötődnek, melyek egy-egy ponton csak lokálisan és igen rövid időszakot átölelően (néhány nap-hét) jelentkeznek. A hatások érzékelhetők lehetnek a munkák alatt, de kimutatható egészségügyi következményekkel nem kell számolni.

Fentiek alapján a BK/KTF/07870-8/2023. ügyszámon érkezett kérelem engedélyezhető.

Szakkérdésben állásfoglalásom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet.*
- a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény
- *az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelet*
- *a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet*
- *a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet*

2. Az örökségvédelmi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

2.1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Építésfelügyeleti és Örökségvédelmi Osztály BK/EOF/01575-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

A kulturális örökségvédelmi feltételek indokolása:
Megállapítottam, hogy a tárgyi beruházás a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7.§ (20) pontja értelmében nagyberuházásnak minősül. A beruházó 2023-ban elkészíttette a tárgyi projekt kapcsán az egyszerűsített előzetes régészeti dokumentációt és a feltárási projekttervet.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdés értelmében nagyberuházás megvalósítása esetén a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek, ennek megfelelően a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 43. § (3) bekezdése alapján a beruházás területén régészeti megfigyelést kell biztosítani. A régészeti feladatok ellátására a Kecskeméti Katona József Múzeum a Kötv. 20.§ (4) bekezdés, a 22.§ (5) bekezdés a) pontja, illetve Kötv. 23/E. § (2a) bekezdés alapján jogosult.

Hatóságom illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII.23.) Korm. rend. 2. § (1) bekezdése, hatáskörét a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja állapítja meg.

A régészeti örökségvédelmi szakkérdést a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdésében, illetve a 3. melléklet 4. pontja alapján vizsgáltam, eljárásomban a Korm. rendelet 88. §-ban felsorolt szempontokat vettem figyelembe.

2.2. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály, Örökségvédelmi Osztály PE/EPO/2580-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

A beruházáshoz Előzetes Régészeti Dokumentáció (ÉRD) készült. Az ÉRD és a közhiteles nyilvántartás adatai szerint a beruházás Pest Vármegye közigazgatási területén nyilvántartott régészeti lelőhelyet közvetlenül nem érint. A földmunkák potenciálisan veszélyeztethetik a 39950 azonosítószámon nyilvántartott „Bugyi - Nemesráda" és a 74033 azonosítószámon nyilvántartott „Dömsöd - Zöldhegyi-dülö I." régészeti lelőhelyeket.

Az ÉRD projektterve a beruházás földmunkáival érintett részén régészeti megfigyelés elvégzését tartja szükségesnek, továbbá a Kötv. 23/E. § (5) bekezdése értelmében nagyberuházás megvalósítása esetén a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett lehet végezhetők. A földmunkák közben végzendő régészeti megfigyelés (Kötv. 7. § 36. pont) célja a beruházás földmunkájának régész által a helyszínen történő folyamatos figyelemmel kísérése, szükség esetén a régészeti bontómunka elvégzése és dokumentálása. A Korm. rendelet 35. § (1)-(3) bekezdése szabályozza a régészeti megfigyelés keretében végzett régészeti bontómunkát.

Tekintettel arra, hogy a vízügyi tárgyú beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 66/2023 (III. 6.) Korm. rendelet szerint kiemelt beruházás, a régészeti szakfeladatok elvégzésére jogosult intézmény (jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv) a Kötv. 23/G. § (1) bekezdése a) pontja szerint a Magyar Nemzeti Múzeum. A Kötv. 23/G. § (3) bekezdés a) pontja szerint a régészeti szakfeladatok ellátásába az MNM a területileg illetékes megyei hatókörű városi múzeumot (Ferenczy Múzeumi Centrum) jogszabályban meghatározott módon bevonhatja.

Tájékoztatom a beruházót, hogy - a Korm. rendelet 36. § (3) bekezdése alapján - ha a megelőző feltárást (régészeti megfigyelést) szükségessé tevő beruházás bármilyen okból meghiúsul vagy szünetelésének időtartama a feltárás felfüggesztésétől vagy befejezésétől számítva meghaladja az egy évet, a beruházó köteles az ingatlan korábbi használatának megfelelő állapotot helyreállító tereprendezési munkák elvégzéséről és a feltárt régészeti emlékeknek a hatóság által előírt állagmegóvásáról gondoskodni. Felhívom továbbá a figyelmet, hogy a Korm. rendelet 36. § (4) bekezdése szerint amennyiben a beruházás vagy a feltárás munkálatainak harminc napot meghaladó szünetelésére a feltárást végző intézménynek fel nem róható okból kerül sor, a feltárt régészeti emlékek ideiglenes állagmegóvásáról, biztonságáról, őrzéséről a feltárást végző intézmény a beruházó költségére köteles gondoskodni.

Fenti kikötéseimet a Korm. rendelet 88. §-ban foglalt szakkérdések érvényesülése érdekében tettem.

3. A növény- és talajvédelmi szakkérdés, így különösen a termőföldre gyakorolt hatások vizsgálata:

3.1. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály BK/NTO/03909-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

A talajvédelmi hatóság az elektronikusan rendelkezésre bocsátott tervdokumentációt elfogadja (készítette: VIZITERV Environ Kft. 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., készült: 2023.08.hó), a beruházás talajvédelmi szempontból a dokumentációkba foglaltak valamint a fentiek betartása mellett valósítható meg.
Talajvédelmi hatóságként a vármegyei kormányhivatal hatáskörét és illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet 3. § (2) bekezdése valamint az 52.§ (1) bekezdése állapítja meg. A talajvédelmi szakkérdésben történő megkeresést a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése valamint a 3. melléklet 6. sor tartalmazza.

3.2. Pest Vármegyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Állategészségügyi, Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály PE/TV/01883-2/2023 iktatószámú nyilatkozata alapján:

„A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás **VIZITERV Environ Kft. (székhely: 4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., által készített** dokumentációját áttanulmányoztam.

Az anyag talajvédelmi szempontból megfelelő részletességgel tárgyalja a termőföld területek jelenlegi állapotát, a talajok vízgazdálkodásának negatív változásait. A jövőbeni célállapot eléréséhez megfelelő szakmai alapossággal elemzi a tennivalókat, a mezőgazdasági termelési struktúra újragondolásával, a megváltozott körülményekhez igazodással, a felsorolt beavatkozásokkal és az ezek nyomán kialakuló mozaikos tájszerkezettel megőrizhető lesz a talajok vízvisszatartása és megmaradnak a mezőgazdasági termelés feltételei.

A dokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható.

4. A földvédelmi szakkérdés, így különösen a termőföld mennyiségi védelmének követelményeinek vizsgálata:

4.1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 1. (Baja) 11.234/2/2023. ügyiratszámon adott nyilatkozata alapján:

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban Tfvt) 8. § (1) szerint „ Ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen.(2) A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészletekkel **szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza."**

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban Tfvt) 2. § . 19. pontja kimondja, hogy „**termőföld***:* az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül." A Tfvt. 9. § (1) kimondja, hogy „**termőföld más célú hasznosításának minősül**: *a)* a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik."

A Tfvt. 10. §. 3) kimondja, hogy „ A termőföld más célú hasznosításával járó engedélyezési, jóváhagyási vagy tudomásulvételi (a továbbiakban együtt: engedélyezési) eljárásban érdemi döntés a termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló véglegessé vált ingatlanügyi hatósági határozat figyelembevételével hozható. Az ingatlanügyi hatóság határozatának hiánya esetén az eljáró hatóság az engedélyezési eljárását felfüggeszti."

A Tfvt. 2.§. 5. pontja kimondja, hogy e törvény alkalmazásában „földvédelmi eljárás az ingatlanügyi hatóság által, ügydöntő hatóságként vagy szakhatóságként lefolytatott olyan hatósági eljárás, amely a termőföld mennyiségi védelmének érvényre juttatására, illetve a termőföld más célú hasznosításának engedélyezésére irányul." A Tfvt. 2.§. 5a. pontja alapján „ földvédelmi szakkérdés vizsgálata: a termőföld mennyiségi védelmére vonatkozó jogszabályi előírásoknak való megfelelés vizsgálata bármely hatósági eljárásban."

A vármegyei kormányhivatal hatáskörét a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 7. §. (1) bekezdése és a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 36. §. b) pontja, illetékességét a Korm. rendelet 37. §. (1) bekezdésében foglaltak alapozzák meg.

4.2. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 3. (Kalocsa) 13223/2/2023. ügyiratszámon adott nyilatkozata alapján:

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) BK/KTF/07870-8/2023. számú elektronikus megkeresése alapján *„a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem", KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú* projektre vonatkozó dokumentációt,

valamint mellékleteit termőföldvédelmi szempontból megvizsgáltam, a szakvéleményt az alábbiakban indokolom.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfvt.) 2. § 19. pontja alapján termőföldnek minősül: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül. Az ügy vizsgálata során megállapításra került, hogy a tervezett kivitelezés termőföld területeket érint. A Tfvt. 1. § (4) bekezdés a) pontja alapján a termőföld védelméről szóló törvény hatálya nem terjed ki az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényben meghatározott erdő létesítésére, védelmére, az igénybevételére, a belterületbe vonására, és az erdőgazdálkodásra.

Tájékoztatom, hogy az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a "kivett" megnevezésű ingatlanokra vonatkozóan a termőföld védelméről szóló törvény hatálya nem terjed ki.

A Tfvt. 9. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a termőföld más célú hasznosításának minősül a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik; a törvény 10. § (1) bekezdése szerint termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani. Igénybevétel szempontjából a beruházás helyhez kötöttnek minősül, a kivitelezés a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását lényegesen nem akadályozza. A tervezett beruházás megvalósítása jelentős termőföldvédelmi érdekeket nem sért, ezért a hozzájárulást a rendelkező rész szerinti feltétellel adtam meg.

A szakvéleményt a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, a 3. számú melléklet B oszlopa, valamint a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 2. § 5., 15., 19. pontjai, a 7., 8., 8/A. §-a alapján, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet szerinti eljárásához adtam ki. Az ingatlanügyi hatóság kijelölését a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 36. § b) pontja, illetékességét a Korm. rendelet 1. §-a, a 3. § (3) bekezdés b) pontja állapítja meg.

4.3. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 5. (Kiskőrös) 16325/2/2023. ügyiratszámon adott nyilatkozata alapján:

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) BK/KTF/07870-8/2023. számú elektronikus megkeresése alapján *„a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem", KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú* projektre vonatkozó dokumentációt, valamint mellékleteit termőföldvédelmi szempontból megvizsgáltam, a szakvéleményt az alábbiakban indokolom.

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfvt.) 2. § 19. pontja alapján termőföldnek minősül: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül.

Az ügy vizsgálata során megállapításra került, hogy a tervezett kivitelezés termőföld területeket érint.

A Tfvt. 1. § (4) bekezdés a) pontja alapján a termőföld védelméről szóló törvény hatálya nem terjed ki az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényben meghatározott erdő létesítésére, védelmére, az igénybevételére, a belterületbe vonására, és az erdőgazdálkodásra.

Tájékoztatom, hogy az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint a "kivett" megnevezésű ingatlanokra vonatkozóan a termőföld védelméről szóló törvény hatálya nem terjed ki.

A Tfvt. 9. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a termőföld más célú hasznosításának minősül a termőföld olyan időleges vagy végleges igénybevétele, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik; a törvény 10. § (1) bekezdése szerint termőföldet az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani.

Igénybevétel szempontjából a beruházás helyhez kötöttnek minősül, a kivitelezés a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását lényegesen nem akadályozza. A tervezett beruházás megvalósítása jelentős termőföldvédelmi érdekeket nem sért, ezért a hozzájárulást a rendelkező rész szerinti feltétellel adtam meg.

A szakvéleményt a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, a 3. számú melléklet B oszlopa, valamint a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 2. § 5., 15., 19. pontjai, a 7., 8., 8/A. §-a alapján, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet szerinti eljárásához adtam ki. Az ingatlanügyi hatóság kijelölését a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 36. § b) pontja, illetékességét a Korm. rendelet 1. §-a, a 3. § (3) bekezdés b) pontja állapítja meg.

4.4. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 8. (Kunszentmiklós) 19122/2/2023 ügyiratszámon adott nyilatkozata alapján:

Hivatalunk a fenti tárgyú dokumentáció alapján a tervezett fejlesztés megvalósításához szakmai állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint adta meg, tekintettel arra, hogy a mellékelt dokumentáció szerint a tervezett munkálatok során termőföld időleges, illetve végleges más célú hasznosítására kerülhet sor.

Jelen szakmai állásfoglalásomat a 382/2016. (XII. 2.) Korm. Rendelet 1. melléklet 2.1. pontjában, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint adtam meg.

Az ingatlanügyi hatóság hatáskörét a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 7. § (1) bekezdése, kijelölését a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 36. § b) pontja, illetékességét a Korm. rendelet 3. § (3) bekezdés b) pontja állapítja meg.

A fellebbezés lehetőségét az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. Törvény 112.§ (4) bekezdése zárja ki.

4.5. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 10. (Ráckeve) 17811-2/2023. ügyiratszámon adott nyilatkozata alapján:

Ingatlanügyi hatóságom megvizsgálta a BKVKH Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: Főosztály) BK/KTF/07870-8/2023. ügyiratszámú megkeresését és a hozzá csatolt Környezeti hatástanulmányt.

Tájékoztatom, hogy a környezeti hatásvizsgálat során ingatlanügyi hatóságomnak a következő jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével kell eljárnia:

A Tfvt. 1. § rendelkezései szerint:
„(1) A törvény hatálya kiterjed a termőföldre, valamint - ha e törvény így rendelkezik - a termőföldnek nem minősülő ingatlanokra.
(2) E törvény a termőföldek hasznosítására, a földvédelemre, a földminősítésre és a talajvédelemre vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg".

A Tfvt. 2. § 19. pontja szerint „*E törvény alkalmazásában*
19. termőföld: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül".

A Tfvt. 8. § rendelkezései szerint:
„(1) Ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása ***lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével*** *történjen.*
(2) A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészletekkel ***szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását*** *a tervezett tevékenység, létesítmény* ***ne akadályozza****.*
(3) A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet. A külfejtéses bányászati tevékenységgel összefüggő hatósági eljárásban való szakhatósági közreműködés esetén akkor is meg kell tagadni a szakhatósági hozzájárulást, ha a bányatelek megállapítása iránti kérelemmel érintett település külterületén lévő földrészletek összterületének 25%-át meghaladja az ilyen célból már igénybevett és az ilyen célra felhasználni engedélyezett, de még igénybe nem vett termőföldek együttes területe".

A Környezet hatástanulmány vizsgálata alapján megállapítást nyert, hogy a tervezett igénybevétel az ingatlanügyi hatóságunk illetékességi területén lévő Apaj és Dömsöd települések külterületén, illetve Dömsöd település belterületén fekvő ingatlanokat is érintenek, amelyek közül az Apaj külterület 0128, 0129, 0201, valamint 055/3 helyrajzi számú, továbbá Dömsöd külterület 0272, 0271/15, 0271/2, 0273/28-34, 0273/36-38, 0273/46-47, 0273/49-51, 095/10-12, 095/21-22, valamint 095/7 helyrajzi számú ingatlanok teljes területe, vagy azok egyes alrészletei az ingatlan-nyilvántartásunkban a Tfvt. 2. § 19. pontjában nevesített termőföldként nyilvántartottak.

Az érintett földrészletek között a települési törzskönyvek adatai szerint átlagosnál jobb, illetve átlagosnál gyengébb minőségű termőföldek egyaránt találhatóak.

Fentiek alapján fontos, hogy a Környezeti hatástanulmány szerint tervezett létesítmények engedélyezési eljárásaiban lehetőség szerint a települési átlagnál gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevétel történjen. Az erre vonatkozó aktuális információkat az ingatlan-nyilvántartás közhiteles és nyilvános települési törzskönyvi adatai tartalmazzák - melyek figyelembevétele alapvető jelentőségű a létesítmények műszaki tervezése során - és azokról a földhivatal tájékoztatást adhat.

A fentiek figyelembe vétele mellett, a környezeti hatásvizsgálati eljárás jelen szakaszában ingatlanügyi hatóságom a termőföld mennyiségi védelme vonatkozásában a környezetvédelmi engedély kiadása ellen kifogást nem emel.

Hozzájárulásom a Tfvt. fent hivatkozott jogszabályhelyeinek rendelkezésein alapul.

Az ingatlanügyi hatóságom hatáskörét és illetékességét a Tfvt. 7. § (1) bekezdése, valamint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 3.§ (3) bekezdés b) pontja, valamint 37.§ (1) bekezdése állapítja meg.
A szakkérdésben az állásfoglalást Tfvt. hivatkozott jogszabályi rendelkezései, továbbá az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55-56.§ rendelkezései alapján tettem meg.

5. Az erdészeti szakkérdés vizsgálatának indokolása:

5.1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály BK/ERD/06849-4/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály a Bács Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály szakmai állásfoglalását kérte ,, **A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú"** környezeti hatásvizsgálati eljárás során erdészeti szakkérdés vonatkozásában.

Hatóságunk nyilvántartásából és a megküldött tervdokumentációból megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység a környező erdőterületekre káros hatást nem gyakorol, azonban erdőterület igénybevételével és fakitermeléssel jár, ezért a jelzett feltétel előírása szükséges. Az érintett erdőterületek igénybevétele erdészeti hatósági szempontok szerint engedélyezhető, az igénybevett erdőterületek térmértéke, az igénybevételi eljárás során a digitális adatállomány feldolgozása során határozható meg pontosan, az igénybevétellel érintett erdőrészletek a folyamatban lévő, és az igénybevételi eljárás megindításáig beérkező ügyek függvényében módosulhatnak.

A vizsgált szakkérdés tekintetében kialakított állásfoglalásomat a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016 (XII.2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése alapján eljárva, a rendelet 2. melléklete szerinti illetékességi szabályok figyelembevételével, továbbá a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. §. (1) bekezdése, az 5. melléklet I. táblázat, 6. pontja, alapján adtam ki.

5.2. A Pest Vármegyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály PE/ERDŐ/9043-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (továbbiakban: eljáró hatóság) megkeresésében a Duna-Tisza-közi homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében kérte a Pest Vármegyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztályát (továbbiakban: erdészeti hatóság), hogy a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30) Korm. rendelet 11.§ 1 bekezdése értelmében az 3. számú melléklet 7. pontja alapján meghatározott szakkérdés tekintetében a szakmai álláspontját adja meg.

A hivatkozott jogszabályi hely alapján vizsgálandó szakkérdés:

- az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata,
- ha az eljárás során vizsgált beruházás vagy tevékenység erdő igénybevételével jár, akkor az erdő igénybevétel engedélyezhetőségének a vizsgálata is.

A rendelkezésemre álló adatok alapján megállapítottam, hogy

- a beruházás Országos Erdőállomány Adattárban erdőrészletként nyilvántartott erdőrészletet érint Dömsöd községhatárban,
- az ügyben az erdészeti hatóságnál elvi igénybevételi vagy igénybevételi eljárás nem került lefolytatásra,
- a tervezett beruházás közérdekűséget a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény 2. és 4. §-ában rögzített rendelkezések alapján biztosítottnak tekintem.
- A tervezett nyomvonal kijelölése során törekedtek a meglévő árokrendszer és csatornahálózat használatára.

A fentiek tükrében a helyhez kötöttség -, mint a kivételesség indoka a tervezett igénybevétel kapcsán - a rendelkezésemre bocsájtott dokumentumok alapján a tervezett nyomvonalakon elfogadható, az igénybevétel engedélyezhető csererdő létesítésének feltételével.

A tervezett projekt létesítése és fenntartása várhatóan az érintett és a szomszédos erdőkre negatív hatást gyakorol, melyek esetében azonban a fenntartható erdőgazdálkodás és az erdők közcélú szolgáltatásainak biztosítása a változtatás következtében várhatóan nem sérül olyan mértékben, amely további korlátozást tenne szükségessé.

Fentiek figyelembe vételével a szakkérdést megvizsgáltam, és a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Felhívom az ügyfél figyelmét, hogy az érintett erdőrészletekre a beruházás kivitelezésének megkezdése előtt igénybevételi eljárást kell lefolytatni hatóságomnál.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti Főosztályának hatáskörét és illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 2. számú melléklete állapítja meg.

6. A területfejlesztési szakkérdés, így különösen a területrendezési tervekkel való összhang vizsgálatának indokolása:

6.1. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészi Iroda BK/AFI/924-2/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

Az Eljáró Hatóság tárgyi megkeresést küldte *a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Kormányrendelet* (továbbiakban: Kr.) 11.§ (1) bekezdése és a 3. melléklet 9. pontjában meghatározott „területrendezési tervekkel való összhang” szakkérdés vizsgálata tekintetében.

Az Eljáró Hatóság a tárgyi megkeresésében tájékoztatott a benyújtott tervdokumentáció digitális elérhetőségeiről. Az így rendelkezésre álló dokumentáció alapján a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében az alábbiakat állapítottam meg:

1. Tárgyi eljárás 2023. szeptember 06. napján indult.
2. *A főépítészi tevékenységről szóló 190/2009. (IX.15.) Kormányrendelet* 7.§-a, valamint *a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2022. (XII.21.) MvM utasítás* 35.§-a alapján a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal állami főépítészének illetékességi területe Bács-Kiskun vármegye területére terjed ki.
3. *A területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük*

részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 06.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) a 7. melléklet II. A) 1.2.1.22. sora alapján **tárgyi csatorna országos jelentőségű elemnek minősül, melyet** a Kormányrendelet alapján az **Országos Területrendezési Tervben és a megyei területrendezési tervekben, így Bács-Kiskun Megye Területrendezési Tervében is szerepeltetni kell.**

4. A rendelkezésre álló, dokumentációt, az Országos Területrendezési Tervet valamint Bács-Kiskun Vármegye Területrendezési Tervéről szóló 7/2020. (VII.8.) Bács-Kiskun Vármegyei Önkormányzat Közgyűlésének önkormányzati rendeletét áttekintve megállapítottam, hogy a tárgyi csatornát e dokumentumok tartalmazzák, így e tekintetben a **területrendezési tervekkel való összhang biztosított.**

Szakmai véleményem a Kr. 3. melléklet 9. pontjában lévő szakkérdésen alapult.

A szakkérdés vizsgálata tárgyában adott véleményemet *a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2022. (XII.21.) MvM utasítás* 24-27.§-ain, valamint a Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Egységes Ügyrendjének II.2.4. pontja és 5. melléklet III.2. k) pontja alapján adtam ki.

7. A természet és a táj védelmére vonatkozó szakkérdés vizsgálatának indokolása:

7.1. Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály:

A tervezett beavatkozások az alábbi természetvédelmi oltalommal rendelkező területeket érintik:
Országos jelentőségű védett természeti területek
Kiskunsági Nemzeti Park (Felső-Kiskunsági szikes puszták, Felső-Kiskunsági szikes tavak)
A nevezett területek a **Kiskunsági Nemzeti Park védettségének fenntartásáról szóló 134/2007. (XII.27.) KvVM rendelet** (továbbiakban: KvVM rendelet) alapján országos jelentőségű védett természeti területnek minősülnek.
A **KvVM rendelet 3. §-a** szerint *„a védettség indoka és célja a kiskunsági táj jellegzetes arculatának és természeti értékeinek, különösen a homokon kialakult formakincsnek, az állóvizeknek, a jellegzetes vegetációtípusok (homokpuszta maradványok és szikes puszták rétjei, lápok, turjánosok, Tisza menti természetes galériaerdők), valamint ezen élőhelyek természetes növény- és állatvilágának, a Kiskunság gazdag madárvilágának megőrzése, a madarak háborítatlan fészkelésének és vonulásának biztosítása, a táj kulturális értékeinek (pl. a hagyományos pusztai állattartás és a jellegzetes tanyai, paraszti életforma emlékeinek) megóvása."*

Császártöltési Vörös Mocsár Természetvédelmi Terület
Az érintett terület **az egyes természeti területek védetté, valamint helyi jelentőségű természetvédelmi területek országos jelentőségűvé nyilvánításáról, továbbá természetvédelmi területek határának módosításáról szóló 7/1990. (IV.23.) KVM rendelet** (a továbbiakban: KVM rendelet) alapján védett természeti területnek minősül.
A **KVM rendelet 3. § (2) bekezdése** alapján: *„A védetté nyilvánítás célja a Duna-Tisza közi hátság nyugati, sajátos felszínfejlődési viszonyokat tükröző, valamint a hátságperem alatt kialakult nagy kiterjedésű mocsárvidék - mint vizes élőhely - kiemelkedő biológiai és tájképi értékeinek megóvása.„*

Ex lege védett lápok, szikes tavak, kunhalmok
Az érintett területek **a természet védelméről szóló 1996. LIII. törvény** (a továbbiakban: Tvt.) **23. § (2) bekezdésében** foglaltakra tekintettel országos jelentőségű védett természeti területnek minősülnek.
A **Tvt. 23. § (3) bekezdésének e) pontja** alapján a szikes tó olyan természetes vagy természetközeli vizes élőhely, amelynek medrét tartósan vagy időszakosan legalább 600 mg/liter nátrium kation dominanciájú oldott ásványi anyag tartalmú felszíni víz borítja, illetve a területén sziki életközösségek találhatók.

A **Tvt. 23. § (3) bekezdésének d) pontja da) és db) alpontjai** alapján a láp olyan földterület, amely tartósan, vagy időszakosan víz hatásának kitett, illetőleg amelynek talaja időszakosan vízzel telített, és amelynek jelentős részén lápi életközösség, illetve lápi élő szervezetek találhatók, vagy talaját változó kifejlődésű tőzegtartalom, illetve tőzegképződési folyamatok jellemzik.
A **Tvt. 23. § (3) bekezdésének f) pontja** alapján a kunhalom olyan kultúrtörténeti, kulturális örökségi, tájképi, illetve élővilág védelmi szempontból jelentős domború földmű, amely kimagasodó jellegével meghatározó eleme lehet a tájnak.

Natura 2000 területek

A beavatkozások **az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet** által meghatározott területek térképszelvényei szerint az alábbi Natura 2000 területeket érintik vagy megközelítik:

- Felső-kiskunsági szikes puszták és turjánvidék (HUKN10001) különleges madárvédelmi terület
- Kiskunsági szikes tavak és az őrjegi turjánvidék (HUKN10002) különleges madárvédelmi terület
- Felső-kiskunsági szikes puszta (HUKN20001) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- Tass-szalkszentmártoni szikes puszta (HUKN20005) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- Szabadszállási ürgés gyep (HUKN20010) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- Felső-kiskunsági szikes tavak és Miklapuszta (HUKN20009) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terüle
- Ökördi-erdőtelek-keceli lápok (HUKN20021) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- Dél-Őrjeg (HUKN20032) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkr.) 4. § (1) bekezdése alapján *„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása."*

Az **Nkr. 10. § (1) bekezdése** szerint *„Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat."*

Az **Nkr. 10. § (2) bekezdése** szerint: *„Amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni."*

Az **Nkr. 10. § (3) bekezdése** szerint: *„A terv kidolgozója, illetve a beruházó a 14. számú mellékletnek megfelelően hatásbecslési dokumentációt készít, amely alapján a hatásbecslést a természetvédelmi hatóság végzi. A hatásbecslési dokumentációt a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján a természetvédelem szakterület megfelelő részterületén szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő is elkészítheti."*

A fentiek alapján a közvetlenül érintett Natura 2000 területeket érintően Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készült. A Natura 2000 hatásbecslési dokumentációk becsatolásra kerültek a környezeti hatásvizsgálati dokumentációhoz.

I. A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció megállapításai
Magasabb rendű növényzet

Duna-völgyi-főcsatornát érintő vizsgálatok eredményei:

A rézsűk gyepesek, azokon vagy száraz vagy nedves jellegtelen gyepek (OC, OB) találhatók. Ezek egy részét kaszálják vagy legeltetik, de többségük nem kezeltek. A Duna-völgyi-főcsatorna mellett találhatunk erdősült élőhelyeket, melyek puhafafajokból (Populus alba, Salix alba) álló spontán erdősült területek (RA, RB), de köztük inváziós fafajokból (Robinia pseudoacacia, Elaegnus angustifolia) álló foltok (S6, S7) is előfordulnak. Természetközeli élőhelyek a fenntartási sávban nem fordulnak elő, bár a szomszédos élőhelyek fajai, köztük védett fajok (***Iris spuria, Centaurea sadleriana, Anacamptis morio, Astragalus asper***) a csatornatöltésein is megjelennek. A csatorna szegélyében jellemzően nádas (B1a) vegetációt találunk, az esetek 85%-ban. A fennmaradó 15%-ban főleg széleslevelű gyékényesek (B1a), kisebb részben vízi harmatkásások (B2) alkotják a szegélyvegetációt. A békabuzogányosok (B2), magassásosok (B5) és nyílfüvesek (B2) részaránya elhanyagolható, nem fordulnak elő térképezhető kiterjedésben. A csatorna nyílt vízében lebegő- és legyökerező hínárfajok egyaránt előfordulnak (Ab). A lebegő fajok leginkább a mocsári növényzet árnyalásában fordulnak elő, míg a legyökerező fajok a nyílt víz sodorvonalában jelennek meg. A Duna-völgyi-főcsatornában szinte a teljes szakaszon vannak gyökerező hinarasok. Ezeket nagyrészt az imbolygó békaszőlő (Potamogeton nodosus) alkotja. A víztestben előfordulnak inváziós fajok (Lemna minuta, Wolffia columbiana, Azolla filiculoides, Cabomba caroliniana), de jelentős borítást a Duna-völgyi-főcsatornában csak a karolinai tündérhínár ér el. Ebben a csatornában néhány helyen a védett fehér tündérrózsa (***Nymphaea alba***) is előfordul. A térképezett területen nincsenek jelölő élőhelyek, de a csatornák határosak alföldi mocsárrétekkel (6440), szikes gyepekkel (1530) és puhafás ligeterdőkkel (91E0).

A Kiskunsági főcsatorna 51+075 – 33+620 cskm közötti szakaszát érintő vizsgálatok eredményei:

Az élőhelytípusok kiterjedését tekintve az arányok a főbb ÁNÉR kategóriáknak megfelelően a következők voltak: folyóvizek (23,39%), nádasok, gyékényesek (15,83%), szikes rétek (7,54%), nem őshonos fajú ültetett facsoportok, erdősávok, fasorok (7,27%), nemesnyárasok (7,08%), őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők (7,04%), egyéves és évelő intenzív szántóföldi kultúrák (6,69%), kertvárosok, szabadidős létesítmények (5,07%), jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (3,83%), őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (3,56%), út- és vasúthálózat (2,11%), jellegtelen üde gyepek (1,64%), löszgyepek, kötött talajú sztyepprétek (1,45%), őshonos lombos fafajokkal elgyes idegenhonos lombos és vegyes erdők (1,19%). A természetesség a területek közel felénél legalább jó.

Kiemelhető természetvédelmi értéket a vizsgált területen a következő közösségi jelentőségű élőhelyek képviseltek: 1530* - Pannon szikes sztyeppek és mocsarak (206.271 m2 – 9,71%); 6250* - Síksági pannon löszsztyeppek (30.890 m2 – 1,45%).

Az aktuális felmérés során a vizsgálati területen összesen 6 jogszabályi oltalom alatt álló növényfaj előfordulását detektálták, melyek a következők: ***Centaurea scabiosa ssp. sadleriana, Cephalanthera damasonium, Epipactis helleborine, Silene multiflora, Salvinia natans, Trapa natans***, melyen kívül a természetvédelmi kezelő (KNPI) adatbázisa további 2 faj előfordulását is ismeri (***Astragalus asper, Sonchus palustris***).

Kiskunsági-főcsatorna 13+500 és 9+500 cskm-ek közötti szakaszát és a DVCS kárenyhítő mellékágainak területét érintő vizsgálatok eredményei:

A Kiskunsági-főcsatorna esetében az élőhelytípusok kiterjedését tekintve az arányok a következőképpen alakultak: nádasok, gyékényesek (27,1%), őshonos fafajú jellegtelen puhafás erdők (17,3%), folyóvíz (12,7%), löszgyepek (11,9%), egyéves intenzív szántóföldi kultúrák (6,1%), jellegtelen száraz-félszáraz gyepek (4,8%), üde cserjések (2,5%), idegenhonos cserje uralta

állományok (2,1%), jellegtelen üde gyepek (1,6%). A többi élőhelytípus nem érte el az 1%-ot sem. A természetesség alacsony, csak 16,8 %-nál érte el a jó minősítést.
Az 5 kárenyhítő DVCS mellékág esetében a területi arányok: nádasok (23,0%), őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos erdők (19,0%), nem őshonos fafajok spontán állományai (11,5%), őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok (8,8%), lágyszárú özönfajok állományai (8,6%), jellegtelen üde gyepek (8,1%), mocsárrétek (7,0%), nem zsombékoló magassásrétek (3,1%), nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok (2,9%), őshonos fafajú puhafás jellegtelen erdők (2,6%), üde cserjések (2,5%), taposott gyomnövényzet (1,9%). A természetességi értékek csak a terület mintegy negyedénél érte el a jó minősítést.
A vizsgálat során közösségi jelentőségű élőhelyek közül a következő 4 előfordulását regisztrálták: 1530 Pannon szikes sztyeppek és mocsarak; 3150 Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel; 6250 Síksági pannon löszsztyeppek; 6440 Folyóvölgyek Cnidion dubii társuláshoz tartozó mocsárrétjei.
A hatásterületeken összesen 8 védett növényfaj került elő. Közülük kiemelhető a közösségi jelentőségű kisfészkű aszat (***Cirsium brachycephalum***), illetve a számos lokalitásban, nagy egyedszámban fellelt érdes csüdfű (***Astragalus asper***). A helyszínek közül a legtöbb védett fajt, hatot a Kiskunsági-főcsatorna esetében találtak, a Homokmégy 1. párhuzamos mellékágában.

Makroszkópikus vízi gerinctelenek:
A Duna-völgyi-főcsatornából 4 természetvédelmi szempontból értékes faj egyedeinek jelenléte került igazolásra. A csigák közül a védett ***Borysthenia naticina*** volt jelen. A védett szitakötők közül az ***Aeshna isoceles*** 4, a ***Libellula fulva*** szintén 4, az ***Orthetrum brunneum*** pedig csak egy mintavételi helyről került elő. A Kiskunsági-főcsatornában a természetvédelmi szempontból értékes fajokat két szitakötő, a védett ***Coenagrion scitulum*** és a szintén védett ***Gomphus vulgatissimus*** képezte.
A ***C. scitulum*** Szalkszentmártonnál, a ***G. vulgatissimus*** Fülöpszállásnál volt jelen a főcsatornában.

Malakológiai vizsgálatok (szárazföldi csigák):
A Duna-völgyi főcsatorna mentén végzett malakológiai vizsgálatok során a ***Vertigo moulinsiana*** kimutatása érdekében 77 ponton végeztek vizuális keresést eredménytelenül. A faj egyetlen biomassza (talaj- és avarminta) mintából került elő a Dél-Őrjeg területén (mélyebb fekvésű magassásos), ahol 5 frissen elhullott héj volt.
A ***Vertigo angustior*** mennyiségi vizsgálatához és egyben közösségi jellegű kutatás céljából 42 bimoassza mintát dolgoztak fel. Ezek közül mindössze 4-ben sikerült kimutatni rendkívül alacsony egyedszámban a fajt. Az adatok szerint a DVCS mentén vizsgált habitatok közül az erdős-sásos foltokban van jelen.

Xilofág–szaproxilofág bogarak vizsgálata:
A Duna-völgyi-főcsatorna mentén végzett xilofág és szaproxilofág bogarak vizsgálata 2 Natura 2000 területet érintettek (Ökördi–erdőteleki–Keceli lápok (HUKN20021) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet, valamint a Dél- Őrjeg (HUKN20032) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet).
A több mint 20 km hosszúságú vizsgálati terület 30 méter széles hatásterületén a fás vegetáció adottságainak megfelelően a leggyakoribb puhafa ligeterdőkhöz kötődő védett fajok előkerültek, így a **kis szarvasbogár (*Dorcus paralellipipedus*), a diófacincér (*Aegosoma scabricorne*) és a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)**. A terepi felmérés során nem sikerült igazolni **a pézsmacincér (*Aromia moschata*)** jelenlétét, de bizonyosan előfordul. A kiemet célfajnak számító skarlátbogár esetében 56 potenciális élőhelyként azonosított holtfa vizsgálata valósult meg, melyből 18 esetben sikeresen kimutatásra került a faj valamely fejlődési állapota vagy életnyoma.

Lepkék vizsgálata:

A Duna-völgyi-főcsatorna mentén végzett vizsgálatok 2 Natura 2000 területet érintettek (Ökördi–erdőteleki–Keceli lápok (HUKN20021) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet, valamint a Dél- Őrjeg (HUKN20032) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet).

A vizsgálat során a beavatozási terület közvetlen szomszédságában lévő gyepterületeken megjelenő lepkefajok is rögzítésre kerültek. Az észlelt védett lepkefajok nedves láp- és mocsárrétek, mezofil gyepek és zavart területek gyakori fajai: **zöldes gyöngyházlepke (*Argynnis pandora*), nagy gyöngyházlepke (*Argynnis paphia*), citromlepke (*Gonepteryx rhamni*), kis tűzlepke (*Lycaena thersamon*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), C-betűs lepke (*Nymphalis c-album*), Atalanta-lepke (*Vanessa atalanta*), vérfű-hagyaboglárka (*Maculiena teleius*).**
A természetvédelmi kezelő, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság által rendelkezésre bocsátott adatbázisában egy további védett faj szerepel, a **Magyar színjátszólepke (*Apatura metis*).**
A két kiemelt fontosságú, és egyben a Natura 2000 területeken jelölő lepkefaj, a ***Licaena dispar* és *Maculinea teleius*** előfordulását sikerült igazolni.
A *Maculinea teleius* számára alkalmas élőhelyeket csak a vizsgálati szakasz északi részén találhatóak, így a lepke is jól lehatárolható előfordulású. Korábbi kutatásokból ismert olt az előfordulása a keleti oldalon, ezt sikerült 2022-ben is igazolni, míg a nyugati oldalon ezidáig nem volt ismert, viszont 2022-ben sikerült kimutatni egy egyedét. A beavatozási terület közvetlenül nem érinti élőhelyeit.
A *Lycaena dispar* számára optimális 27 élőhelyfoltban végeztek célzott keresést és 11 esetben sikerült a faj egyedét vagy egyedeit megtalálni.

Halak vizsgálata:
A Duna-völgyi-főcsatornából kimutatott 30 faj közül **vágócsík *(Cobitis elongatoides)*, a réti csík *(M. fossilis)* és a szivárványos ökle *(R. sericeus)* védett, a lápi póc *(Umbra krameri)*** fokozottan védett. Mind a négy faj, továbbá a **balin (A. aspius)** is közösségi jelentőségű. A **lápi póc (*U. krameri)*** a főcsatorna teljes szakaszán előfordul, de legnagyobb állományai a 67+500 – 85+000 cskm közötti szakaszon találhatóak. A Kiskunsági-főcsatornából kimutatott 26 faj közül természetvédelmi szempontból értékes fajok a védett és közösségi jelentőségű **vágócsík *(C. elongatoides)*, halványfoltú küllő *(Gobio albipinnatus)* és szivárványos ökle *(R. sericeus)***, valamint a hazánkban nem védett, de az Élőhelyvédelmi Irányelv II. mellékletében szereplő balin (A. aspius).

Kétéltűek és hüllők vizsgálata:
A Kiskunsági-főcsatorna 51+000 – 33+700 cskm közötti növényzet eltávolítással és kotrással érintett szakaszain 1 kétéltű faj [***kecskebéka fajcsoport (Pelophylax esculentus agg.)***] és 2 hüllőfaj [***mocsári teknős (Emys orbicularis), fürge gyík (Lacerta agilis)***] fordult elő 50 m-es körzetben. A KNPI és a „herpterkep.mme.hu" weboldal adatbázisa további 3 kétéltű fajt [***barna ásóbéka (Pelobates fuscus), barna varangy (Bufo bufo), zöld varangy (Bufotes viridis)***], illetőleg 1 hüllőfajt [***zöld gyík (Lacerta viridis)***] rögzít.
A vizsgálati területen a hasonló vízfolyásokra is jellemző, gyakori, elterjedt ***kecskebéka fajcsoportba (Pelophylax esculentus agg.)*** tartozó egyedek tömeges előfordulása jellemző. Kiemelhető természetvédelmi értékét a közösségi jelentőségű ***mocsári teknős (Emys orbicularis)*** jelenléte képezi, mely a főcsatorna mentén elterjedtnek tekinthető. A vizes élőhelyekhez kötődő hüllőfajok közül a főcsatorna mocsári élőhelysávja a ***vízisikló (Natrix natrix)*** számára is minden bizonnyal élőhelyet biztosít. A szárazföldi életmódú hüllőfajok közül a csatornával érintkező szárazföldi élőhelyeken a tájban gyakori ***fürge gyík (Lacerta agilis) és a zöld gyík (Lacerta viridis)*** előfordulása jellemző.

A Kiskunsági-főcsatorna kotrásra tervezett 13+500 és 9+500 cskm közötti szakaszán, valamint a Duna-völgyi-főcsatornán tervezett 5 kárenyhítő mellékág helyszínén elvégzett aktuális felmérése során 6 vizsgált helyszínből a Kecel 1. párhuzamos mellékág kivételével mindenhonnan kimutatott legalább egy kétéltű- vagy hüllőfajt, a legtöbbet (4-et) a Kiskunsági-főcsatorna esetében találtak.
Kétéltűek közül 5 békafaj fordult elő a vizes, illetve erdei élőhelyeken, melyek közül a közösségi jelentőségű ***vöröshasú unka (Bombina bombina)*** több ponton való megkerülése emelhető ki. Legelterjedtebbnek a **kecskebéka fajcsoport (Pelophylax sp.)** bizonyult, amelyet a 6-ból 4 helyszínen is kimutattak, a ***vöröshasú unkát (Bombina bombina) és a zöld levelibékát (Hyla arborea)*** 2-2, míg a ***mocsári békát (Rana arvalis)*** és az ***erdei békát (Rana dalmatina)*** csak 1-1 helyen. A vizsgált területeken hüllők közül egyedül a vízhez kötődő, közösségi jelentőségű ***mocsári teknős (Emys orbicularis)*** előfordulását jegyezték fel, azt is mindössze egyetlen lokalitásnál.

Madarak vizsgálata:
A Kiskunsági-főcsatorna 51+000 – 33+700 cskm közötti növényzet eltávolítással és kotrással érintett szakaszain 76 madárfaj előfordulását rögzítették, melyek közül legalább 51 faj fészkelése a késői felmérés ellenére valószínűsíthető, melyet a KNPI adatbázisa további 6 fajjal egészít ki (egyéb, a KNPI adatbázisában szereplő, nem fészkelő fajok száma 9).
A kapott eredményekből jól látszik, hogy a vizsgálati területen általánosságban gyakori, elterjedt fajok fészkelése valószínűsíthető. Kiemelhető természetvédelmi értéket két fokozottan védett, közösségi jelentőségű faj, a ***hamvas rétihéja (Circus pygargus)***, valamint a ***rétisas (Haliaeetus albicilla)*** fészkelése (1-1 pár) jelent, melyek közül az utóbbi zavarásra különösen érzékeny. Egyéb említésre méltó természetvédelmi értéket a közösségi jelentőségű ***barna rétihéja (Circus aeruginosus), kis őrgébics (Lanius minor), tövisszúró gébics (Lanius collurio), karvalyposzáta (Curruca nisoria)*** fészkelése jelenthet, a nem észlelt fajok közül pedig az ***örvös légykapó (Ficedula albicollis) és a parlagi pityer (Anthus campestris)*** valószínűsíthető fészkelése képvisel. A nemzetközi védettség (IUCN – Vörös Lista) tekintetében az említett hamvas rétihéja (Circus pygargus) kivételével az európai és Európai Uniós viszonylatban a „sebezhető" (VU), vagy a „mérsékleten fenyegetett" (NT) kategóriába sorolható fajokat egyedül a hazánkban még igen gyakori ***vadgerle (Streptopelia turtur)*** képezi.

A Kiskunsági-főcsatorna 13+500 és 9+500 cskm közötti szakaszán, valamint a Duna-völgyi-főcsatornán tervezett 5 kárenyhítő mellékág helyszínein összesen 39 madárfajt mutattak ki. A vizsgálat időpontja ugyanakkor nem tekinthető optimálisnak, mivel az általános költési időszak végére esett. A Kiskunsági-főcsatorna érintett szakaszán 12 faj fészkelését valószínűsíthető, ezt a KNPI adatbázisa alapján további 4-gyel egészíthető ki. Ezek nagyrészt a nyárfaligetekhez (***szalakóta, sárgarigó, széncinege, kékcinege, fülemüle***), a kiterjedtebb nádfoltokhoz (***nádirigó, cserregő nádiposzáta, nádi sármány, barna rétihéja, bütykös hattyú***), illetve a cserjésedő gyepekhez (***tövisszúró gébics, cigánycsuk***) kötődő fajok.
Az 5 kárenyhítő mellékág tervezett helyszínén 19 fészkelő fajt mutattak ki. Ezek elsősorban az odvasodó, lábon korhadó idős fákat is tartalmazó ligeterdőkhöz kötődő olyan országosan elterjedt madarak, mint a ***vörösbegy, zöld küllő, csuszka, rövidkarmú fakusz, ökörszem, szürke légykapó***. Másodsorban a vízpartokhoz, nádasokhoz kötődők közül a ***tőkés réce, függőcinege, foltos nádiposzáta, cserregő nádiposzáta, törpegém***. A felmért területek természetvédelmi szempontból kiemelhető értékét a közösségi jelentőségű madárfajok közül a tövisszúró gébics, a barna rétihéja, valamint a fokozottan védett szalakóta és törpegém valószínűsíthető fészkelése jelenti.

Emlősök (vidra, hód) vizsgálata:
A vidrák a Duna-völgyi-főcsatorna mentén mindenhol jelen vannak, állandó jelleggel. Jelölőhelyeiket, egyéb életnyomaikat sűrűn meg lehet találni.
A hódok a nagyobb csatornákon már egyre több helyen jelen vannak, de gátakat itt nem építenek. A Duna-völgyi-főcsatorna mentén legalább 3 hódcsalád él.

A dokumentáció alapján a fentiekben részletezett hatásviselőkre a projekt hatása várhatóan - megfelelő természetvédelmi intézkedések betartása mellett - a létesítés alkalmával összességében elviselhető, semleges, az üzemelés során pedig összességében javító és értékteremtő.

II. Natura 2000 hatásbecslési dokumentációk megállapításai:

Felső-kiskunsági szikes puszták és turjánvidék elnevezésű, HUKN10001 azonosítószámú, különleges madárvédelmi, Natura 2000 terület.
Érintett területek: Kiskunsági-főcsatorna, Duna-völgyi-főcsatorna

A tevékenységgel érintett jelölő fajok: parlagi pityer (Anthus campestris), barna rétihéja (Circus aeruginosus), hamvas rétihéja (Circus pygargus), szalakóta (Coracias garrulus), kék vércse (Falco vespertinus), gólyatöcs (Himantopus himantopus), törpegém (Ixobrychus minutus), tövisszúró gébics (Lanius collurio), kis őrgébics (Lanius minor), túzok (Otis tarda), pettyes vízicsibe (Porzana porzana), karvalyposzáta (Sylvia nisoria).

Összességében megállapítható, hogy a beruházás megvalósítása – megfelelő természetvédelmi intézkedések megvalósulása esetén – a Natura 2000 jelölő fajokra várhatóan nem gyakorol jelentős kedvezőtlen hatást.

Tass-szalkszentmártoni szikes puszta elnevezésű, HUKN20005 azonosítószámú, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület.
Érintett területek: Kiskunsági-főcsatorna

Jelölő élőhelyek: *1530-Pannon szikes sztyeppék és mocsarak, 6250- Síksági pannon löszgyepek*

Jelölő fajok: növényfajok: *Cirsium brachycephalum (kisfészkű aszat),* állatfajok: *Dorcadion fulvum cervae (pusztai gyalogcincér), Bombina bombina (vöröshasú unka), Mustela eversmannii (molnárgörény), Spermophilus citellus (ürge).*

Jelölő élőhelyek:
1530-Pannon szikes sztyeppék és mocsarak: Az érintett élőhelyek kiterjedése a Natura 2000 területen előforduló élőhelyek mindössze 0,65%-a. Jó regenerációs képességgel bíró élőhelyekről van szó és a beruházás még a Natura 2000 területen előforduló egyéb, tervezett beruházás által nem érintett közeli élőhelyek állományaira sem gyakorol majd semmilyen hatást, egyéb Natura 2000 területek hasonló élőhelyeire gyakorolt hatás pedig teljes mértékben kizárható.
6250- Síksági pannon löszgyepek: Az érintett élőhelyek kiterjedése a Natura 2000 területen előforduló élőhelyek mindössze 1,03%-a. Ezen kívül még a Natura 2000 területen előforduló egyéb, tervezett beruházás által nem érintett közeli élőhelyek állományaira sem gyakorol majd hatást, egyéb Natura 2000 területek hasonló élőhelyeire gyakorolt hatás pedig teljes mértékben kizárható.

Jelölő fajok:
Cirsium brachycephalum: Az építésnek sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása nem lesz a faj Natura 2000 területen élő állományára. Az üzemelésnek sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása nem lesz a faj Natura 2000 területen élő állományára. A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekinthető hatásviselőnek.
Dorcadion fulvum cervae: Az építésnek sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása nem lesz a faj Natura 2000 területen élő állományára. Az üzemelésnek sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása nem lesz a faj Natura 2000 területen élő állományára. A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekinthető hatásviselőnek.
Bombina bombina: A tervezett munkálatok során a jobb parti szivárgó csatorna, valamint az azzal közlekedő kisebb szikfokok a faj élőhelyét képezhetik a tavasztól kora nyárig tartó csapadékos

időszakokban, így kis mértékű érintettsége teljességgel nem kizárható. A faj potenciális élőhelyeinek érintettsége okán a tervezett munkálatok okozta esetleges sérülés/elhullás megfelelő előírások betartása mellett a kivitelezés során még tovább mérsékelhető. Az üzemelésnek előreláthatólag nem lesz hatása a faj Natura 2000 területen élő állományára.
Mustela eversmannii, Spermophilus citellus: Az építésnek sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása nem lesz a faj Natura 2000 területen élő állományára. Az üzemelésnek sem közvetlen, sem pedig közvetett hatása nem lesz a faj Natura 2000 területen élő állományára. A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekinthető hatásviselőnek.

Összességében megállapítható, hogy a beruházás megvalósítása – megfelelő természetvédelmi intézkedések megvalósulása esetén – a Natura 2000 területre (HUKN20005) várhatóan nem gyakorol jelentős kedvezőtlen hatást.

Ökördi-erdőtelek-Keceli lápok elnevezésű, HUKN20021 azonosítószámú, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület.
Duna-völgyi-főcsatorna kotrása, kárenyhítő párhuzamos csatornák, műtárgy munkák.

Jelölő élőhelyek: *3150- Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel, 6410-Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae), 6440-Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétjei, 91E0- Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae).*

Jelölő fajok: növényfajok: *Cirsium brachycephalum (kisfészkű aszat),* állatfajok: *Anisus vorticulus (apró fillércsiga), Lycaena dispar (nagy tűzlepke), Maculinea teleius (vérfű-hangyaboglárka), Vertigo angustior (harántfogú törpecsiga), Misgurnus fossilis (réti csík), Cobitis taenia (vágó csík), Rhodeus sericeus amarus (szivárványos ökle), Umbra krameri (lápi póc), Bombina bombina (vöröshasú unka), Emys orbicularis (mocsári teknős), Triturus dobrogicus (dunai tarajosgőte).*

Jelölő élőhelyek:
A Natura 2000 terület közösségi jelentőségű élőhelyei nem hatásviselők.

Jelölő fajok:
Cirsium brachycephalum: Mivel nem a mederben, hanem a mocsári növényzet part felőli szegélyében fordul elő a faj, a mederkotrások nem érintik állományát. Viszont a kotrógépek közlekedése a parton az egyedek taposásával járhat, így a faj számára a tervezett munkák károsítók lehetnek. A csak valószínűsített érintettség, a kis érintett egyedszám, valamint a faj térségi gyakorisága miatt a hatás összességében elviselhetőnek tekinthető, amely megfelelő intézkedések betartásával csökkenthető. Az üzemelés a faj számára kedvező hatással lesz. A csatornán levezetésre kerülő megnövekedett vízmennyiség a környező élőhelyek vízellátottságát – ezáltal a faj élőhelyeit – javítja. Másrészt az építéssel járó bolygatás a zavaráskedvelő faj szaporodását is elősegíti.
Anisus vorticulus: A faj nem fordul elő a területen.
Lycaena dispar: Amennyiben a kivitelezés hatásterülete nem lép túl a tervekben szereplő 30 méter szélességű sávon, úgy a Lycaena dispar állományaira semleges hatású lesz. Ez feltételezi, hogy a beavatkozási terület szomszédságában lévő élőhelyeken (elsősorban gyepek) semmilyen területhasználat nem történhet (közlekedés, depónia, felvonuló tér stb.).
A Lycaena dispar csatorna szegélyében található tápnövényeinek eltávolítása a potenciális élőhelyek mennyiségét elhanyagolható mértékben csökkenteni fogja, de az állományok nagyságára nem lesz hatással, mivel a környező élőhelyek eltartóképessége bőven kompenzálja. Az üzemelés idején várható hatások semlegesek vagy javítók a faj élőhelyeinek vonatkozásában, attól függően, hogy a jelenlegi hidrológia viszonyok tekintetében bekövetkezik e változás. A területek javuló vízháztartásával az élőhelyek és a fajok kedvezőbb helyzetbe kerülnek, különösen szélsőséges időjárású időszakokban.

Maculinea teleius: Amennyiben a kivitelezés hatásterülete nem lép túl a tervekben szereplő 30 méter szélességű sávon, úgy a *Maculinea teleius* állományaira semleges hatású lesz. Ez feltételezi, hogy a beavatkozási terület szomszédságában lévő élőhelyeken (elsősorban gyepek) semmilyen területhasználat nem történhet (közlekedés, depónia, felvonuló tér stb.).
Az üzemelés idején várható hatások semlegesek vagy javítók a faj élőhelyeinek vonatkozásában, attól függően, hogy a jelenlegi hidrológia viszonyok tekintetében bekövetkezik e változás. A területek javuló vízháztartásával az élőhelyek és a fajok kedvezőbb helyzetbe kerülnek, különösen szélsőséges időjárású időszakokban.
Vertigo angustior: A DVCS-hez közel a faj nagyon kis egyedszámú populációi jelenlegi ismereteink szerint leginkább a puhafás erdőfoltokban koncentrálódnak. A hatások aszerint változnak elsősorban, hogy a munkálatok ezeket a fás állományokat megkímélik vagy a beruházás miatt az élőhelyek vagy azok egy része megszűnik. Az élőhelyek megszűnése vagy azok tartós kiszáradása lokálisan megszüntető hatású lesz. Mivel a site egyéb állományaihoz képest az itt talált populációk nagyon kis számúak, így összességében a hatás várhatóan elviselhető lesz. Az üzemelés a semleges és értékteremtő között változhat a jelenleg is élő populációk számára. Amennyiben a csatorna menti élőhelyeken a vízháztartás kiegyenlítettebb lesz, de a vízszint nem fog változni, a hatás várhatóan semleges lesz, azonban a site egészére a nézve várhatóan javító hatású lesz az üzemelés, amennyiben a DVCS-tól távolabb eső lápréteken stabilabban nedves marad a talaj, akár aszályos években is. A site egészére nézve a hatás lehet értékteremtő is, amennyiben az ismert állományok szétterjedése megvalósul és a faj korábbi élőhelyein újra megjelenik és elszaporodik.
Cobitis taenia: Nem fordul elő a területen.
Misgurnus fossilis: A Duna-völgyi-főcsatorna Natura 2000 területre eső teljes szakaszán egyoldali kotrást terveznek. A kotrással érintett oldalon a mocsári- és hínárnövényzetet az üledékkel együtt eltávolítják, de a másik oldalt érintetlenül hagyják. A réti csík egyedei zavarás hatására az iszapba menekülnek, így a félszelvényű kotrás során a kotort csatornafélről iszappal együtt a partra kerülhetnek, rosszabb esetben a kotrókanál az egyedek pusztulását is okozhatja. A partra került réti csík jó eséllyel visszajuthat a csatornába, mivel a vizes iszapon is képes mozogni, és béllégzéssel a szárazföldön is tud lélegezni. Megfelelő előírások betartása mellett a hatás elviselhetőnek tekinthető.
A kivitelezést követő időszakban a hidrodinamikai modellezés eredményei szerint a Duna-völgyi-főcsatornának sem a vízszintjében, sem az áramlási sebességében nem várható olyan változás, ami érdemben befolyásolná a réti csík (M. fossilis) előfordulását. A kivitelezés során a Natura 2000 területen létesül két kárenyhítő oldalág, ami új élőhelyet jelent a faj egyedei számára, ezért az üzemelés réti csíkra gyakorolt hatását összességében értékteremtőnek ítélhető.
Rhodeus sericeus amarus: A Duna-völgyi-főcsatorna Natura 2000 területre eső teljes szakaszán egyoldali kotrást terveznek. A kotrással érintett oldalon a mocsári- és hínárnövényzetet az üledékkel együtt eltávolítják, de a másik oldalt érintetlenül hagyják. Amennyiben a kotrást nem a halak nyugalmi állapotában végzik, kivitelezéskor az egyedek könnyen át tudnak menekülni a kotrással nem érintett oldalra, így a sérülés és elpusztulás esélye alacsony. A kotrás során a szivárványos ökle (R. sericeus) szaporodásához nélkülözhetetlen nagy méretű kagyló egyedek a partra kerülhetnek, ami a szaporodás szempontjából nem kedvező. A felmérés során azonban az érintett szakaszon nem találtak kagylókat. A kivitelezés hatását a szivárványos ökle (R. sericeus) szempontjából elviselhetőnek ítélhető.
A kivitelezést követő időszakban a hidrodinamikai modellezés eredményei szerint a Duna-völgyi-főcsatornának sem a vízszintjében, sem az áramlási sebességében nem várható olyan változás, ami érdemben befolyásolná a szivárványos ökle (R. sericeus) előfordulását. A kivitelezés során a Natura 2000 területen létesül két kárenyhítő oldalág, ami új élőhelyet jelent a faj egyedei számára, ezért az üzemelés szivárványos öklére gyakorolt hatását értékteremtőnek tekinthető.
Umbra krameri: A Duna-völgyi-főcsatorna Natura 2000 területre eső teljes szakaszán egyoldali kotrást terveznek. A kotrással érintett oldalon a mocsári- és hínárnövényzetet az üledékkel együtt eltávolítják, de a másik oldalt érintetlenül hagyják. Amennyiben a kotrást nem a halak nyugalmi állapotában végzik, kivitelezéskor az egyedek könnyen át tudnak menekülni a kotrással nem érintett oldalra, így a sérülés és elpusztulás esélye alacsony. A hatások elviselhetőek.

A kivitelezést követő időszakban a hidrodinamikai modellezés eredményei szerint a Duna-völgyi-főcsatornának sem a vízszintjében, sem az áramlási sebességében nem várható olyan változás, ami érdemben befolyásolná a lápi póc előfordulását. A kivitelezés során a Natura 2000 területen létesül két kárenyhítő oldalág, ami új élőhelyet jelent a faj egyedei számára, ezért az üzemelés szivárványos öklére gyakorolt hatását értékteremtőnek tekinthető.
Bombina bombina, Emys orbicularis: A kivitelezés hatása elviselhető. Az üzemelés hatása javító, értékteremtő
Triturus dobrogicus: Nem hatásviselő.

A jelölő fajok közül a fentiekben részletezetteken túl felsorolt további fajok nem vagy, nem kimutatható példányszámban lehetnek jelen az érintett területen. Ezen fajokra a kivitelezés semleges, az üzemelés javító hatással lehet.

Összességében megállapítható, hogy a beruházás megvalósítása – megfelelő természetvédelmi intézkedések megvalósulása esetén – a Natura 2000 területre (HUKN20021) várhatóan nem gyakorol jelentős kedvezőtlen hatást.

Dél-Őrjeg elnevezésű, HUKN20032 azonosítószámú, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület.
Duna-völgyi-főcsatorna kotrása, Császártöltési duzzasztómű, kárenyhítő párhuzamos csatornák, betorkolló csatornák torkolati zsilipjeinek felújítása

Jelölő élőhelyek: *3150- Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel, 3160- Természetes disztróf tavak és tavacskák, 6250*- Síksági pannon löszgyepek, 6410-Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae), 6440-Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétjei, 91E0*- Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), 91F0- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén Quercus robur, Ulmus laevis és Ulmus minor, Fraxinus excelsior vagy Fraxinus angustifolia fajokkal (Ulmenion minoris).*

Jelölő fajok: Növények: *Apium repens (kúszó zeller), Cirsium brachycephalum (kisfészkű aszat),* Állatfajok: *Anisus vorticulus (apró fillércsiga), Leucorrhinia pectoralis (lápi szitakötő), Lycaena dispar (nagy tűzlepke), Maculinea teleius (vérfű-hangyaboglárka), Cucujus cinnaberinus (skarlátbogár), Vertigo angustior (harántfogú törpecsiga), Vertigo moulinsiana (hasas törpecsiga), Cobitis taenia (vágó csík), Misgurnus fossilis (réti csík), Rhodeus sericeus amarus (szivárványos ökle), Umbra krameri (lápi póc), Bombina bombina (vöröshasú unka), Triturus dobrogicus (dunai tarajosgőte) Emys orbicularis (mocsári teknős), Lutra lutra (vidra).*

Jelölő élőhelyek:
3150- Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel, 3160- Természetes disztróf tavak és tavacskák, 6250- Síksági pannon löszgyepek:* Nem hatásviselők.
6410-Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae), 91E0- Enyves éger (Alnus glutinosa) és magas kőris (Fraxinus excelsior) alkotta ligeterdők (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), 91F0- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén Quercus robur, Ulmus laevis és Ulmus minor, Fraxinus excelsior vagy Fraxinus angustifolia fajokkal (Ulmenion minoris):* Az élőhelytípusok állományai a beruházás által csak pozitívan érintettek, várhatóan kis mértékben, ezért nem tekinthetőek negatív hatásviselőnek.
6440-Cnidion dubii folyóvölgyeinek mocsárrétjei: A kárenyhítő oldalág medrének kialakítása, illetve az onnan kikerülő földanyag – az új meder és a DVCS közötti területen maximum 0,5 méter magasan történő – elterítése egyaránt érinti az élőhelyfoltok egyes részeit, azokra megszüntető hatású lesz. Az érintettség ugyanakkor csekély, és mivel a beavatkozás tisztán természetvédelmi célzatú, illetve a helyszínt a természetvédelmi kezelő Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság javasolta, az élőhelyet érő területi veszteséget elviselhetőnek tekinthetjük.

A felszínközeli víz szintjének várható emelkedése a megmaradt, beavatkozástól megkímélt mocsárrétfoltok számára – természetesen csak megfelelő kezelés mellett – enyhén javító hatású lesz.

Jelölő fajok:
Apium repens (kúszó zeller), Cirsium brachycephalum (kisfészkű aszat), Anisus vorticulus (apró fillércsiga), Leucorrhinia pectoralis (lápi szitakötő), Maculinea teleius (vérfű-hangyaboglárka), Cobitis taenia (vágó csík), Misgurnus fossilis (réti csík): A területen nem fordul elő, nem hatásviselők.
Lycaena dispar: Amennyiben a kivitelezés hatásterülete nem lép túl a tervekben szereplő 30 méter szélességű sávon, úgy a Lycaena dispar állományaira semleges hatású lesz. Ez feltételezi, hogy a beavatkozási terület szomszédságában lévő élőhelyeken (elsősorban gyepek) semmilyen területhasználat nem történhet (közlekedés, depónia, felvonuló tér stb.).
A Lycaena dispar csatorna szegélyében található tápnövényeinek eltávolítása a potenciális élőhelyek mennyiségét elhanyagolható mértékben csökkenteni fogja, de az állományok nagyságára nem lesz hatással, mivel a környező élőhelyek eltartóképessége bőven kompenzálja. Az üzemelés idején várható hatások semlegesek vagy javítók a faj élőhelyeinek vonatkozásában, attól függően, hogy a jelenlegi hidrológia viszonyok tekintetében bekövetkezik e változás. A területek javuló vízháztartásával az élőhelyek és a fajok kedvezőbb helyzetbe kerülnek, különösen szélsőséges időjárású időszakokban.
Cucujus cinnaberinus (skarlátbogár): Amennyiben a beavatkozások fák kitermelésével és annak, valamint a holtfa elszállításával is járnak, akkor a hatás az érintett fákban található egyedekre megszüntető lesz. Amennyiben az idősebb fákat, erdőfoltokat nem érintik a beavatkozások vagy a kivágott és elhalt fákat áthelyezik más fás állományokba, akkor a hatás a semleges és zavaró között fog változni.
Az üzemelés alatt nem várható sem károsító, sem előnyös változás, a hatás semleges.
Rhodeus sericeus amarus (szivárványos ökle), Umbra krameri (lápi póc): A kivitelezés hatása elviselhető, az üzemelés hatása javító. A kivitelezés során az egyedek sérülésének vagy pusztulásának esélye kicsi, de új élőhelyeket alakítanak ki.
Bombina bombina (vöröshasú unka), Triturus dobrogicus (dunai tarajosgőte) Emys orbicularis (mocsári teknős), Lutra lutra (vidra): Az új mellékágak értékteremtőek, kivitelezés során a hatások megfelelő intézkedések betartásával csökkenthetőek.

Összességében megállapítható, hogy a beruházás megvalósítása – megfelelő természetvédelmi intézkedések megvalósulása esetén – a Natura 2000 területre (HUKN20032) várhatóan nem gyakorol jelentős kedvezőtlen hatást.

III. Területileg illetékes természetvédelmi kezelők nyilatkozatai
Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság ÁLT/652-47/2023.számú nyilatkozata:
„A dokumentáció részletesen tartalmazza a 2023. év során Igazgatóságunkkal egyeztetett vízpótlási elemeket, valamint azok természeti környezetre gyakorolt várható hatásait. Az élővilág-védelmi fejezetben (6. melléklet), és a Natura2000 hatásbecslésekben megfogalmazott, védett természeti területek, Natura 2000 területek és jelölőfajok, és védett természeti értékek kapcsán tett megállapításokat elfogadjuk. A tervezett beavatkozások élővilágot érintő negatív hatásainak mérséklése
érdekében tett előírás-javaslatokat megfelelőnek találjuk, és javasoljuk azokat előírásra.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság DINPI/5079-1/2023. számú nyilatkozata:
„A megküldött dokumentáció összeállításához a hatások értékelését komoly irodalmi és terepi kutatómunka előzte meg, amelyek során a területen található természeti értékek jelentős része feltárásra került. A területre készített élőhelytérkép és a terepi felmérés adatai Igazgatóságunk szerint helytállóak, azokkal egyetértünk. Ugyanakkor ezzel kapcsolatban jelezzük, hogy a felmérések nem minden esetben a vizsgált taxonok sajátosságainak megfelelő időpontban készültek, ezért lehet még több védett faj is az érintett területeken. A felmérés a tervezett tározók területén és a rekonstrukcióval érintett csatornák szűk környezetében történt meg (15-15 m), ezért nem ad teljes képet a Natura 2000 site-ok természeti értékeiről ill. az ökológiai vízpótlás várható hatásairól.

Igazgatóságunk működési területén a tervezett beavatkozások a DVCS felsőbb szakaszát, a XXX. csatornát, a Dömsödi árapasztót és az 1. árapasztó csatornát érintik, részben a Felső Kiskunsági Szikes puszták és turjánvidék HUKN10001 különleges madárvédelmi területen, részben a Felső kiskunsági szikes puszta kiemelt jelentőségű természetmegörzési területen. Alapvetően szükségesnek tartjuk a homokhátság kiszáradó területei vízellátásának javítását, a beruházás alapcéljaival Igazgatóságunk egyetért.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a dokumentáció organizációs tervet nem tartalmaz, a gyakorlati tapasztalatok alapján a kivitelezési időszak, megközelítési utak és terület igénybevételek Natura 2000 területeken lehetnek ugyanolyan jelentős hatásúak, mint a beruházás céljaként elvégzett munkálatok. Amennyiben az organizáció a Natura 2000 területeket az egyes Natura 2000 hatásbecslési dokumentációk 7.2.1. pontjában felsorolt területeknél nagyobb területen venné igénybe (...a kivitelezéssel kapcsolatosan felvonulásra, közlekedésre, munkavégzésre, iszapelhelyezésre alapvetően a meglévő utak, illetve a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2.§ (3) bekezdésében meghatározott szélességű parti sávok kerüljenek használatra.) úgy az organizációra külön Natura 2000 hatásbecslés elkészítése szükséges.

Igazgatóságunk megítélése szerint a műtárgyak kivitelezése és a csatorna rekonstrukciók a „A Duna-Tisza közi Homokhátság 2. részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztésének Környezeti Hatástanulmánya" (továbbiakban KHT) 6.3 fejezetében és a „Homok2_KHT_foglaltak_6melléklet_élővilág.pfd"-ben foglalt javaslatok betartása esetén nem okoz jelentős negatív hatást sem a madárvédelmi, sem a természetmegőrzési területen, sem azokon kívül. Kérjük a hatásbecslésekben megfogalmazottakat a környezetvédelmi engedélyben előírni.

Általánosságban nem tartjuk támogathatónak a csatornák olyan mértékű kotrását, rekonstrukcióját, amely az esetleges vízpótlás nélküli időszakokban a jelenleginél nagyobb talajvíz elszívó hatást eredményez. A tervezett vízpótló rendszert úgy kell kialakítani, és üzemeltetni, hogy semmilyen körülmények között ne okozhassa belvizes gyepterületek száradását a vízszállítás céljából kikotort csatornarendszer leszívó hatásán keresztül.

A negatív hatások elkerülése érdekében Igazgatóságunk az alábbi további környezetvédelmi javaslatokat teszi:

1. *A szárazon történő mederkotrás is vethet fel problémákat a Natura 2000 jelölő réti csík faj tekintetében, mivel az képes a száraznak látszó meder iszapjában átvészelni a kedvezőtlen körülményeket. Kotrás esetén valóban szárazra kerül és ott - akár tömegesen - biztosan elpusztul. Kérjük előírni, hogy a kérdést helyszínenként szükséges vizsgálni és ott, ahol felmerül ennek lehetősége a kivitelezés során különös figyelmet kell fordítani az állatok észrevehetőségére és mentésére.*
2. *A mocsári teknős faj védelme érdekében fel kell térképezni a kivitelezéssel érintett területeken a fészkelő helyeket. Igazolt fészkelő helyen depóniát kialakítani nem szabad. A mocsári teknős élőhelyén nem csak szaporodási, hanem telelési időszakban sem szabad kotorni, mivel a teknősök az iszapban telelnek át.*
3. *Külön szeretnénk felhívni a figyelmet a tanulmányban is szereplő Bugyi-csatorna (XXIV. csatorna) kérdésére. Természetvédelmi szempontból elvárásként fogalmazzuk meg, hogy ennek vízszintje nem csökkenhet. A Bugyi-csatornában található vízszint megegyezik a csatorna menti Mogyorósziget vizes élőhelyen található vizek szintjével. A környező művelési ág szerint szántó területek döntő többsége a természetben NATURA 2000 nádas vagy gyep. Ezek szántóként való hasznosítása a Natura 2000 érintettség miatt nem realitás. A hozzájuk tartozó kiemelten értékes élővilág nem teszi lehetővé a területek ismételt szántóként történő hasznosítását. A műtárgyak rekonstrukciója után a torkolati műtárgyat úgy kell üzemeltetni, hogy biztosítva legyen minél nagyobb tartóssággal a csatorna-mederben a minél nagyobb mederteltség.*
4. *A Dömsödi-árapasztó mellett tervezett élöhelyrekonstrukciós beruházás kérdéseit a vízjogi létesítési tervezés során Igazgatóságunkkal részleteiben szükséges egyeztetni.*
5. *A kotrások során biztosítani kell minimum egy teljes állású fő állandó jelenlétét, akinek egyedüli feladatát a kotrás során partra kerül vízi szervezetek (halak-kétéltüek-hüllők) vízbe történő visszajuttatása képezi."*

A természetvédelmi hatóság a fenti kezelői nyilatkozatokat az illetékességi szabályok betartása mellett figyelembe vette.

IV. Természetvédelmi szempontú észrevételek értékelése:

Az eljárás során a Nemzeti Ökológiai és Természetvédelmi Egyesület észrevételt tett, amelyre a tervező, VIZITERV Environ Nonprofit Kft. nyilatkozatott. A természetvédelmi hatóság áttekintette a beérkezett iratokat és a tervező nyilatkozatát megfelelőnek ítélte. A megtett észrevétel alapján további természetvédelmi szempontú előírás megtétele nem indokolt.

Az Nkr. 10. § (7) bekezdése alapján *„A terv akkor fogadható el, illetve a beruházás akkor engedélyezhető, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy az a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár, továbbá – a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel – nem ellentétes a jelölés céljaival."*

Valamennyi rendelkezésre álló információt áttekintve, a természetvédelmi kezelő nyilatkozatát figyelembe véve a tervezett beruházás a rendelkező részben előírtak betartásával várhatóan nem okoz jelentős kedvezőtlen változást a védett természeti és/vagy Natura 2000 területek kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelyek tekintetében, nem ellentétes a kijelölés céljaival, ezáltal az Nkr. 10. § (7) bekezdése alapján engedélyezhető a beruházás.

A rendelkező részben tett előírások jogszabályi alapjai (Tvt. alapján)

- 5. §. (1) bekezdés szerint minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.
- 5. § (2) bekezdés szerint a természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen.
- 5. § (3) bekezdés szerint a természet védelméhez fűződő érdekeket a nemzetgazdasági tervezés, szabályozás, továbbá a gazdasági, terület- és településfejlesztési, illetőleg rendezési döntések, valamint a hatósági intézkedések során figyelembe kell venni.
- 7. § (2) bekezdésének a) pontja szerint a táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében gondoskodni kell az épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések külterületi elhelyezése során azoknak a természeti értékek, a mesterséges környezet funkcionális és esztétikai összehangolásával történő tájba illesztéséről.
- 7. § (2) bekezdésének d) pontja alapján a táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében művelési ág változtatás, más célú hasznosítás csak a táj jellegének, szerkezetének, a történelmileg kialakult természetkímélő használat által meghatározott adottságoknak és a természeti értékeknek a figyelembevételével lehetséges.
- 8. § (1) bekezdés szerint a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.
- 16. § (1) A mező-, erdő-, nád-, hal-, vadgazdálkodás (a továbbiakban: gazdálkodás) során biztosítani kell a fenntartható használatot, ami magában foglalja a tartamosságot, a természetkímélő módszerek alkalmazását és a biológiai sokféleség védelmét.
- 16. § (2) A gazdálkodást a talajfelszín, a felszíni és felszín alatti formakincs, a természetes élővilág maradandó károsodása, a védett élő szervezetek, életközösségek tömeges pusztulása, biológiai sokféleségük számottevő csökkenése nélkül kell végezni.
- 17. § (1) A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.
- 17. § (2) A természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.

- 31. § szerint tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.
- 35. § (1) bekezdés a) pontja szerint védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja.
- 35. §. (1) bekezdés b) pontja szerint védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl gondoskodni kell a vadon élő szervezetek, életközösségeik, a biológiai sokféleség fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.
- 35. § (1) bekezdés d) pontja szerint védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a helyhez kötött kültéri mesterséges megvilágítást külterületen, illetve beépítésre nem szánt területen – a közcélú közlekedési létesítmények biztonságos üzemeltetéséhez szükséges megvilágítástól eltekintve – úgy kell kialakítani, hogy a védett vagy a közösségi jelentőségű állatfajokat ne zavarja, veszélyeztesse, károsítsa.
- 37. § (2) bekezdése szerint védett természeti területen vagy annak meghatározott részén a közlekedést és a tartózkodást, az (1) bekezdésben foglalt kivétellel - ha a védelem érdekei szükségessé teszik - a természetvédelmi hatóság korlátozhatja, illetve megtilthatja.
- 40. § (2) bekezdés szerint fokozottan védett természeti területen csak természetvédelmi kezelés, a 38. § (1) bekezdése alapján engedélyezett tevékenység, továbbá - a lehetőséghez képest - a természetvédelmi hatósággal egyeztetett közvetlen élet- és vagyonvédelmi beavatkozás végezhető.
- 42. § (1) bekezdés szerint tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.
- 42. § (2) bekezdése alapján gondoskodni kell a védett növény- és állatfajok, társulások fennmaradásához szükséges természeti feltételek, így többek között a talajviszonyok, vízháztartás megőrzéséről.
- 43. §. (1) bekezdése szerint tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

Az Nkr. 8. § (2) bekezdése szerint a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely - a 4. § (1) bekezdésére figyelemmel - a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza.

A természetvédelmi hatóság a természetvédelmi kezelővel történő egyeztetést a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 19. § *aa)* pontjában megfogalmazottak figyelembe vételével írta elő.

A beszerzendő természetvédelmi engedélyek:
A Tvt. 38. § (1) bekezdése szerint védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen:

a) **kutatás, gyűjtés,** kísérlet **végzéséhez**, kivéve, ha a kutatást országos jelentőségű védett természeti területen az igazgatóság végzi;
b) **a gyep feltöréséhez**, felújításához, felülvetéséhez, öntözéséhez, legeltetéshez, kaszáláshoz;
c) **a terület helyreállításához, jellegének, használatának megváltoztatásához**;

Az Nkr. 9. § (2) bekezdése szerint a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges:

a) **a gyep feltöréséhez,** felülvetéséhez, faültetvénnyé alakításához;

b) **a terület helyreállításához;**

A Tvt. 42. § (3) bekezdése szerint a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges védett növényfaj:

a) **egyedének**, virágának, termésének vagy **szaporításra alkalmas szervének gyűjtéséhez**;
b) **egyedének birtokban tartásához**, adásvételéhez, cseréjéhez, kertekbe, botanikus kertekbe történő telepítéséhez;
e) **egyedének betelepítéséhez, visszatelepítéséhez**, termesztésbe vonásához;

A természetvédelmi hatóság hatáskörét az eljárásban természetvédelmi szakkérdés tekintetében a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. sz. melléklet 5. pontja, illetékességét a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet állapítja meg.

7.2. Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály PE-06/KTF/50852-4/2023. iktatószámú nyilatkozata alapján:

A tervezett beruházás érinti *az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet] és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló
14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet által meghatározott *Felső-kiskunsági szikes puszta* (HUKN20001) nevű jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területtel és a *Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék* elnevezésű, HUKN 10001 jelű különleges madárvédelmi területet.

A *Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék* elnevezésű különleges madárvédelmi terület kedvező természetvédelmi helyzetének elérése és megőrzése érdekében a területre vonatkozó kezelési stratégiák között szerepel többek között:

- A természetes és természetközeli vízi- vizes- pusztai- és erdei élőhely mozaikok megőrzése és fejlesztése;
- Pusztai élőhely-rehabilitáció természetszerű gyepek kialakításával.

A *Felső-Kiskunsági szikes puszták és turjánvidék* elnevezésű különleges madárvédelmi terület kedvező természetvédelmi helyzetének elérése és megőrzése érdekében a szántó- és gyepterületre vonatkozó specifikus célok között szerepel többek között:

- A változatos pusztai környezetet biztosító szántó, gyep és időszakos vizes élőhely-komplexek fenntartása, illetve az egyes élőhelyek arányának javítása kiemelt természetvédelmi célkitűzés a pusztai madárközösségek védelme érdekében.

A *Felső-Kiskunsági szikes puszta* elnevezésű nevű jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület kedvező természetvédelmi helyzetének elérése és megőrzése érdekében a területre vonatkozó kezelési stratégiák és célok között szerepel többek között:

- A jelölő fajok állománynagysága és állományainak területi kiterjedése ne csökkenjen.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése alapján *„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1-3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”*

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. §-ának (2) bekezdése szerint *„Amennyiben az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján a tervnek, illetve beruházásnak jelentős hatása lehet, hatásbecslést kell végezni."*

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. §-ának (3) bekezdése szerint: *„A terv kidolgozója, illetve a beruházó a 14. számú mellékletnek megfelelően hatásbecslési dokumentációt készít, amely alapján a hatásbecslést a természetvédelmi hatóság végzi."*

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. §-ának (4) bekezdése alapján: *„A hatásbecslés során – a 15. számú melléklet szerinti szempontokra figyelemmel – vizsgálni kell a tervnek vagy beruházásnak, illetve az azok megvalósítására vonatkozó egyéb ésszerű megoldásoknak a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt várható hatását."*

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 10. §-ának (7) bekezdése szerint: *„A terv akkor fogadható el, illetve a beruházás akkor engedélyezhető, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy az a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1-4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár, továbbá – a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel – nem ellentétes a jelölés céljaival."*

A Természetvédelmi Hatóság részére a Bio Aqua Pro Kft. szakértői által elkészített a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 14. számú mellékletében meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció került benyújtásra.
A Natura hatásbecslés során a tervezett beavatkozások Natura 2000 jelölő élőhelyekre és fajokra gyakorolt közvetlen és közvetett hatással járó folyamatokat vizsgáltam.

A Természetvédelmi Hatóság a szakkérdés vizsgálata során figyelembe vette a nemzeti parkok adatszolgáltatásait és természetvédelmi kezelői véleményét, továbbá az alábbi jogszabályhelyeket és értelmezésüket:

Magyarország Alaptörvénye P) cikk alapján: *„A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége."*

A Natura 2000 területekre vonatkozó speciális engedélyezési eljárás során a Természetvédelmi Hatóságnak a területre várható negatív hatások jelentőségét mérlegelnie kell. A „jelentős hatás" lehetőségét kiterjesztően kell értelmeznie, azaz nemcsak az minősül hatásnak, ami az adott jelölő élőhely vagy jelölő faj egyedének fizikai sérelméhez vezet, hanem az azon kívül megjelenő olyan körülmény is, amely negatívan befolyásolja az élőhely, illetve jelölő faj kedvező természetvédelmi helyzetét.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 2. § l) pontja alapján faj természetvédelmi helyzete: mindazoknak a hatásoknak az összessége, amelyek hosszú távon kihatással lehetnek a faj elterjedésére és gyakoriságára.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 2. § k) pontja alapján az élőhely kedvező természetvédelmi helyzete: az élőhely természetes elterjedése, illetve elterjedésén belül lefedettsége állandó vagy növekszik, valamint hosszú távú fennmaradásához szükséges sajátos felépítése és kapcsolatrendszerei jelenleg és a jövőben is valószínűleg fennállnak, továbbá jellemző fajainak természetvédelmi helyzete kedvező

Fentiek alapján a tervezett beruházás a beavatkozásokkal közvetlenül érintett területeken lokálisan és időlegesen kedvezőtlen hatással járhat az érintett élőhely és az ott előforduló fajok egyedei vonatkozásában. Ugyanakkor a fenti kikötések betartásával a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős kedvezőtlen hatást várhatóan nem gyakorol a beavatkozás, továbbá a térség vízellátásának javításával a hatásterültre

eső nagykiterjedésű védendő élőhelyek vízháztartása és ökológiai állapota szempontjából kedvezőbb állapot várható.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a beruházással érintett ingatlanok környezetében igazoltan, illetve potenciálisan is előfordulnak *a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről* szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet alapján védett fajok.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 5. § (1) bekezdése értelmében *„Minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában."*

A Tvt. 5. § (2) bekezdése kimondja, hogy *„A természeti értékek és területek csak olyan mértékben igénybe vehetők, hasznosíthatók, hogy a működésük szempontjából alapvető természeti rendszerek és azok folyamatainak működőképessége fennmaradjon, továbbá a biológiai sokféleség fenntartható legyen."*

A Tvt. 6. § (2) bekezdése szerint *„a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról."*

A Tvt. 7. § (1) bekezdése szerint *„a történelmileg kialakult természetkímélő hasznosítási módok figyelembevételével biztosítani kell a természeti terület használata és fejlesztése során a táj jellegének, esztétitkai, természeti értékeinek, a tájakra jellemző természeti rendszereknek és egyedi tájértékeknek a megóvását."*

A Tvt. 8. § (1) bekezdése alapján *„A vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani."*

A Tvt. 16. § (2) bekezdése alapján *„A gazdálkodást a talajfelszín, a felszíni és felszín alatti formakincs, a természetes élővilág maradandó károsodása, a védett élő szervezetek, életközösségek tömeges pusztulása, biológiai sokféleségük számottevő csökkenése nélkül kell végezni."*

A Tvt. 17. § (1) bekezdése alapján *„A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni."*

A Tvt. 35. § (1) bekezdése alapján *„Védett természeti területen a 7. § (2) bekezdésében foglaltakon túl a) tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja;"*

A Tvt. 38. § (1) bekezdés e) pontja alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fasor, fás legelőn lévő fa kivágásához, telepítéséhez.

Az Evt. 4. § alapján:
„(2) E törvény hatálya nem terjed ki a fával, faállománnyal borított területek közül:
i) a belterületre, az Országos Erdőállomány Adattárban (…) erdőrészletként nyilvántartott erdők, valamint erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületek kivételével;"

A Tvt. 42. § (1) bekezdése szerint *„Tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása."*

A Tvt. 43. § (1) bekezdése szerint *„Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása."*

A Természetvédelmi Hatóság természetvédelmi feladat- és hatáskörét, valamint illetékességét *a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről* szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet és 2. §, 6. § (1) bekezdésének c) pontja és (2) bekezdése szabályozza.

*

Az érintett szakhatóságokat a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 55. § (1) bekezdése alapján az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint az 1. számú melléklet 9. számú, „Környezet- és természetvédelmi ügyek" megnevezésű táblázat **2. és 3. pontjában** *(vízügy-vízvédelem)*, **4. pontjában** *(iparbiztonság)*, **20. pontjában** *(bányafelügyelet)* és **22. pontjában** *(hulladékgazdálkodás)* meghatározott szakkérdések tekintetében kereste meg BK/KTF/07870-7/2023. iktatószámon.

A környezetvédelmi hatóság a beérkezett szakhatósági hozzájárulásokat jelen határozat rendelkező részében, a *„Szakhatósági állásfoglalások"* fejezetben előírta.

A szakhatósági állásfoglalások indokolása:

I. Hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének, az iparbiztonsági szakhatóság szakhatósági állásfoglalásának indokolása:

1. **Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35300/3492-1/2023.ált.iktatószámú szakhatósági állásfoglalása alapján:**

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztálya, mint engedélyező hatóság 2023. 09. 13-án megkereste a Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi

Igazgatóságot - mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot (a továbbiakban Szakhatóság) a BK/KTF/07870-7/2023. számú ügyben indult környezeti hatástanulmány elbírálására vonatkozó eljárásban, szakhatósági állásfoglalás kiadása céljából.

A környezeti hatásvizsgálati dokumentáció szerint a beavatkozással érintett Igazgatóságunk illetékességi területén lévő települések a következők:

Település	***Régió***	***Megye***	***Járás***
Akasztó	*Dél-Alföldi*	*Bács-Kiskun*	*Kiskőrösi*
Császártöltés			*Kiskőrösi*
Dunapataj			*Kalocsai*
Dunatetétlen			*Kalocsai*
Dunavecse			*Kunszentmiklósi*
Fülöpszállás			*Kiskőrösi*
Hajós			*Kalocsai*
Harta			*Kalocsai*
Homokmégy			*Kalocsai*
Kecel			*Kiskőrösi*
Kunpeszér			*Kunszentmikló si*
Kunszentmiklós			*Kunszentmiklósi*
Nemesnádudvar			*Bajai*
Öregcsertő			*Kalocsai*
Soltszentimre			*Kiskőrösi*
Szabadszállás			*Kunszentmikló si*
Szakmár			*Kalocsai*
Szalkszentmárton			*Kunszentmikló si*
Tass			*Kunszentmikló si*

A jelenleg folyamatban lévő Homokhátság 2a) és 2b) részterületéhez kapcsolódó, tervezendő munkálatok létesítmény (építmény) szintű leképzése műtárgyak, nyomóvezeték, csatornák építésében, illetve műtárgy és

csatornarekonstrukcióban foglalható össze. A tervezett vízpótló fejlesztéssel kapcsolatosan szükséges beavatkozások, intézkedések kapcsán lehet tényleges telepítési helyről beszélni. A katasztrófavédelmi kockázatok vizsgálata szempontjából a telepítési helyszínek közvetlen környezetét nemcsak telepítési helyként, hanem üzemeltetési vagy üzem területként lehet meghatározni. A hatástanulmány keretein belül a beavatkozással érintett területen vízpótlás biztosító műtárgyak és vízpótló útvonalak, vízvisszatartó helyek rendszere alkotják a katasztrófavédelmi vizsgálat tárgyát.

A Szakhatóság illetékességi területén tervezett beavatkozások által érintett települések közigazgatási területén egy alsó küszöbértékű veszélyes üzem található a lenti táblázat szerint. A szalkszentmártoni telephely távolsága a tervezett beavatkozásoktól meghaladja a 3,5 km-t, ezért kockázatot nem jelentenek. A szalkszentmártoni telephelytől keleti irányban mintegy 3,5- re a Kiskunsági-főcsatorna rekonstrukciós munkálatai fognak történni. A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a 35300/2919-12/2016. ált. számú határozatban jelölte ki a szalkszentmártoni üzem veszélyességi övezetét, amelynek hatásterülete nincs átfedésben a tervezett beavatkozások hatásterületével. Ennek megfelelően környezetbiztonsági kockázatot nem jelentenek.

Név	**Telephely címe**	**Tevékenység**	**Veszélyes üzemi kategória**	**Hozzávetőleges távolság a beruházástól**
Agrofeed Kft.	6086 Szalkszentmárton Vadas 7.	Mezőgazdaság (takarmánygyártás)	alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem	3500 m

A beavatkozással érinett Szakhatóság illetékességi területén található 19 település katasztrófavédelmi besorolása osztályok szerint csoportosítva az alábbi:

I. *osztály: Dunavecse*

II. *osztály: Akasztó, Császártöltés, Dunapataj, Dunatetétlen, Hajós, Harta, Homokmégy, Kecel, Kunszentmiklós, Nemesnádudvar, Öregcsertő, Szakmár, Szalkszentmárton, Tass*

III. *osztály: Fülöpszállás, Kiskunlacháza, Kunpeszér, Soltszentimre, Szabadszállás*

A tervezett beavatkozással érintett terület a szeizmikus zónatérkép szerinti 2., illetve a 3. zónába tartozik. Ezeken a területeken a tervezett projekthez kapcsolódó intézkedések tekintetében elmondható, hogy az vízpótló fejlesztések során mérsékelten, de figyelmet kell fordítani erre az előkészítési, tervezési, kivitelezési munkák alatt. A fentiek tükrében megállapítható, hogy külső hatásból bekövetkező jelentős romboló hatás valószínűsége nem áll fenn, illetve várhatóan nem eredményez a beavatkozással összefüggő környezetszennyezést, környezetigénybevételt.

A beérkezett dokumentáció Szakhatóságom megvizsgálta és az alábbiakat állapította meg:

- *a környezeti hatásvizsgálat a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem(ek)ben feltételezett súlyos balesetek minden lehetséges károsító hatásának következményeit tartalmazza;*

- *a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetekből származó hatótényezők bemutatása arányban áll a telepítési hely környezetében működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem(ek)ből származó, a telepítési helyet esetlegesen érintő károsító hatásokkal;*

- *a hatótényezők bemutatása során a környezethasználó a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset értékeléséhez és a vizsgálat tárgyának a hatásokkal szembeni érzékenységéhez a megfelelő kiindulási mutatókat, számítási módszereket helyesen alkalmazta;*

- *a környezeti hatásvizsgálat a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló*

61/2012. (XII. 11.) BM rendeletben meghatározott osztályba sorolást, a települési veszélyelhárítási tervben meghatározott természeti eredetű kockázatokat figyelembe veszi és a feltárt kockázatok károsító hatásainak várható következményeit megfelelően tartalmazza

Fentiekre tekintettel, mivel Ügyfél vonatkozó kérelme az ipari baleseteknek és a természeti katasztrófáknak való kitettség tekintetébe jogszabályt nem sért, a környezetvédelmi engedély megadásához a Szakhatóság hozzájárult.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul. Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. pontja, illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg."

2. <u>Pest Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 36300/3846-1/2023.ált.iktatószámú szakhatósági állásfoglalása alapján:</u>

„Az OVF meghatalmazása alapján Ügyfél kérelmére „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP- 1.3.0-152022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterületre vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás ügyében a Hatóság, mint engedélyező hatóság 2023. október 26-án megkereste hatóságomat, mint első fokú katasztrófavédelmi szakhatóságot szakhatósági állásfoglalása kiadása céljából.

A megkereső hatóság által csatolt iratok alapján Ügyfél kérelmének megadásához hozzájárultam.

Döntésem a fenti jogszabályi rendelkezések alapján hoztam.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén alapul.

A jogorvoslat lehetőségéről a tájékoztatást az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján adtam.

Hatáskörömet az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklet 9. táblázat 4. sora határozza meg.

Illetékességemet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, valamint ugyanezen rendelet 1. melléklete határozza meg."

<u>II. A vízügyi-vízvédelmi szakhatóság szakhatósági állásfoglalásának indokolása a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Hatósági Főigazgató-helyettesi szervezet Megelőzési és Engedélyezési Szolgálat 35000/7066-2/2023.ált. iktatószámú szakhatósági állásfoglalása alapján:</u>

I. Előzmények, előzetes megállapítások

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/d) megbízásából eljáró VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., a továbbiakban: Tervező) kérelmezte „a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem – KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a és 2b részterület" tárgyú projektre (a továbbiakban: Projekt) vonatkozó környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását a környezetvédelmi hatóságtól.

A környezetvédelmi hatóság a BK/KTF/07870-7/2023. számú levelében megkereste a BM OKF-et, kérve a vízügyi és vízvédelmi szakkérdések vonatkozásában szakhatósági állásfoglalás kiadása érdekében.

A környezetvédelmi hatóság által mellékelt környezeti hatástanulmányt szaktervezőként a Tervező készítette „A Duna-Tisza közi Homokhátság 2. részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztésének környezeti hatástanulmánya" (a továbbiakban: KHT) címmel.

Tárgyi beruházást a vízügyi tárgyú beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 66/2023. (III. 6.) Korm. rendelet 1. melléklete 2023. március 6. napján nemzetgazdasági szempontból kiemelt üggyé nyilvánította.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet) 1. § (5) bekezdése szerint „a Kormány a 3. melléklet 23. és 42. pontja szerinti beruházások esetén az 1. melléklet szerinti közigazgatási hatósági eljárásokban, valamint a vízgazdálkodási és vízvédelmi célú projektek esetén, továbbá a gyorsforgalmi közúthálózat fejlesztése során az 1. melléklet 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. sorában meghatározott környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban vízgazdálkodási és vízvédelmi szakkérdésben országos illetékességgel eljáró szakhatóságként az országos vízügyi hatóságot és az országos vízvédelmi hatóságot jelöli ki."

A vízgazdálkodásra, illetve a vizek védelmére vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.), illetve a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.), a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet) és a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet), valamint a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban együttesen: vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok) tartalmazzák.

Jelen szakhatósági állásfoglalást a BM OKF rendelkezésére bocsátott vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok szerinti vizsgálata alapján alakította ki a BM OKF, figyelemmel a fenti, illetve az alábbi jogszabályokra,

- *az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (5) bekezdése, illetve annak 1. számú melléklete 9. táblázat 2. és 3. pontjaira, valamint*
- *a Kvt. 66/A. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, továbbá tekintettel*
- *a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet) 10. § (3) bekezdésére, mely alapján a Kormány országos vízügyi hatóságként, továbbá országos vízvédelmi hatóságként – országos illetékességgel – a BM OKF-et jelöli ki.*

A BM OKF a szakhatósági állásfoglalása kialakítása során figyelemmel volt a Magyarország felülvizsgált, 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozat (a továbbiakban: VGT3) mellékletében foglaltakra is.

II. A tervezett beruházással kapcsolatos megállapítások

A KHT alapján tett megállapítások:

A Duna-Tisza közi Homokhátság az ország egyik legvízhiányosabb, ökológiai szempontból legsérülékenyebb, az időjárás hatásainak kitett vidéke, itt a legnagyobb az úgynevezett „éghajlati vízhiány". A vízhiánnyal összefüggő „elsivatagosodás" miatt kialakuló ökológiai degradáció gazdasági, illetve szociális problémákat is felvet.

A tervezett, a Homokhátság egészét érintő fejlesztés alapvető céljai az alábbiak:

- *a kedvezőtlen vízháztartási feltételek javítása;*
- *a felszíni vízkészletek növelése térségi vízpótlással vízhiányos időszakokban;*
- *a fogyó talajvízkészletek visszapótlását támogató módszerek alkalmazása;*
- *a felszíni vízkészletek optimális vízkormányzásának megvalósítása, másodlagos- és harmadlagos vízhasználatok infrastrukturális feltételeinek megteremtése.*

A 2. részterület 2a részterülete (Észak-Duna-völgyi rendszer) független a 2b részterülettől, mivel vízbevezetései sem a Kiskunsági főcsatornát (a továbbiakban: KFCS), sem a Nagy-Duna ágat nem érintik.

A 2a részterületen az elérendő konkrét cél a vízrendszer gerincét képező főcsatornák vízszállító kapacitásának növelése, valamint a területen a minél nagyobb vízvisszatartás elérése és a természeti környezet megőrzése, lehetőség szerint javítása a vízrendszerbe csatlakozó csatornákon történő beavatkozásokkal.

A 2b részterületen a fejlesztés részeként megvalósul a Duna-völgyi főcsatornán a Fülöpszállási és Császártöltési zsilip, mely duzzasztók megépítésével a felettük lévő mederszakaszokon emelhető a medertározási kapacitás, valamint növelhető a betorkolló csatornák vízkészlete, valamint a Fülöpszállási duzzasztás lehetőséget biztosít a 7. részterület 1 m^3/s vízhozamú, szivattyús vízpótlásának megoldására.

Az Észak-Duna-völgyi rendszer főbb csatornáin (Duna-völgyi főcsatorna, I. Árapasztó, XXX. csatorna) további fejlesztések tervezettek (mederrendezés és az ehhez kapcsolódó vízkormányzó, vízszintszabályozó zsilipek korszerűsítése, kapacitásbővítése).

A 2a részterületen tervezett főbb beavatkozások:
- *I-es Árapasztó csatorna fejlesztése;*
- *XXX. csatorna fejlesztése;*
- *Soroksári csatorna fejlesztése.*

A 2b részterületen tervezett főbb beavatkozások:
- *a Duna-völgyi főcsatorna (a továbbiakban: DVCS) vízszállító képességének felülvizsgálata és szükség szerinti kotrása, műtárgyak fejlesztése a Duna-Tisza csatornától Hajósig;*
- *a DVCS melletti területeken lokális vizesélőhelyek kialakítása;*
- *Fülöpszállási duzzasztó létesítése a DVCS-n;*
- *Császártöltési duzzasztó létesítése a DVCS-n;*
- *a Kiskunsági főcsatorna állapotának a felülvizsgálata és szükség szerinti szakaszos fejlesztése.*

Felszíni vizek

A vizsgált terület a Duna részvízgyűjtőhöz, az 1-10 Duna-völgyi főcsatorna alegységhez tartozik. A DVCS kettős hasznosítású, a belvízlevezetés mellett az öntözővíz szállítására is szolgál. A DVCS-nek kiemelkedő szerepe van a csatorna környezetében fekvő lápi élőhelytípusok fenntartásában.

A Duna-Tisza-csatorna (a továbbiakban: DTCS) egy kb. 22 km hosszú mesterségesen létrehozott víztest, kis eséssel és vízgyűjtővel. Vízátvezetés miatt állandó vízszállítású. Kettős működésű, vízelvezetés és vízellátás funkciót egyaránt betölt, a DVCS alsó víztestébe torkollik.

A Ráckevei-Soroksári-Dunaág (a továbbiakban: RSD) egy mesterségesen szabályozott szintű, állandó vízborítottságú állóvíz, erősen módosított víztest a Csepeli-síkság területén. Jellemző hasznosítása rekreáció, halgazdálkodás, illetve a természetvédelmi célú vizesélőhely-fenntartás.

A Kiskunsági főcsatorna az 1960-as évek elején készült el, legfontosabb feladataként létesítésekor – a Duna menti síkság öntöző és halastavi vízellátását tűzték ki. Az RSD 1+070 km szelvényéből, közvetlenül a Tassi hajózsilip fölött ágazik ki. A kiadott vízjogi üzemeltetési engedélye alapján elsődleges feladata a belvízlevezetés saját vízgyűjtőterületről, másodlagos feladata a mezőgazdasági vízszolgáltatás (öntözés) április 1. és szeptember 15. közötti időszakban, ezen kívül funkciója még védett és Natura 2000 területek vízigényeinek kielégítése.

Az érintett vízfolyások elsődleges hasznosítása a vízelvezetés (a DVCS-t leszámítva, melynek fő hasznosítása a vízellátás), mely néhány esetben kiegészül vízellátási funkcióval is.

A VGT3 alapján a vízfolyásokon nincs természetes lefolyás, legnagyobb részben csak a vízátvezetés miatt állandó vízszállításúak, a vízhasználatok mennyisége a víztestek egy részénél a természetes használható vízkészlet 90%-a alatt marad. A mennyiségi értékelés egyedül a XXXI. Apaji-csatorna felső víztest esetében a „jónál rosszabb", mivel az ökológiai kisvíz mértékadó helyzetben nem biztosított vízelvonás miatt. Az RSD állandó vízborítottságú lényegében állóvíz, mely esetében vannak negatív vízmérlegű évek is.

A fejlesztések által érintett víztestek esetében, ahol az ökológiai és kémiai állapot nem jó, a vízgyűjtő gazdálkodási tervek javasolnak különböző intézkedéseket a különböző terhelések csökkentése céljából, a

víztestek állapotának javítására, abban az esetben pedig, ha jó az állapot, annak fenntartására.

A legtöbb intézkedés a víztestek diffúz terheléseinek csökkentésére irányul, melyek közül a legjellemzőbbek a mezőgazdasági eredetű tápanyagszennyezés csökkentése a helyes gazdálkodási gyakorlatok alkalmazásának ösztönzésével (nitrát érzékeny területek), a vízfolyásokon és állóvizekben felhalmozódott iszap és mederbeli növényzet egyszeri eltávolítása, hasznosítása vagy a települési eredetű, belterületi növénytermesztésből, állattartásból, közterületekről származó terhelések csökkentése.

A víztestek felénél találhatóak intézkedések a pontszerű terhelések vagy szennyvíztisztító telepek terhelésének csökkentése körében, a csapadékvíz szennyvízcsatornára történő rákötéseinek csökkentésére és a szennyvíziszap kezelésére, illetve jellemzően előirányozottak a vízárpolitikai intézkedések is. Az RSD esetében fontos intézkedéscsoportot képez még a hőterhelések és a talajerózióból származó terhelés kezelése is.

Hidromorfológiai intézkedés a víztestek mintegy felénél található. Ezek közül a legjellemzőbbek a vízvisszatartást segítő intézkedések, mint a területi vízvisszatartás mezőgazdasági területeken a beszivárgás növelése és a lefolyás csökkentése érdekében vagy a vízvisszatartás tározással síkvidéken belvíztározókban, illetve medertározás kiszélesített szakaszokon. Ezeken kívül a szabályozottság csökkentését előirányozták még bizonyos víztestekre.

A nem jó kémiai állapothoz kapcsolódóan javasolt a monitoring rendszerek fejlesztése is.

Az építési munkák a lefolyási lehetőségek javítását a csatornák kotrásával, növényzet eltávolításával tervezik megvalósítani.

Jelen részterületen többségében vízborította csatornákon kerül sor műtárgyak (át)építésére, illetve a kotrási munkálatokra, így a beavatkozások során időszakosan az üledék felkavarodásával, az átlátszóság csökkenésével, a lebegőanyag-koncentráció lokális növekedésével lehet számolni, azonban ezek a munkák egy-egy szakaszon rövid ideig tartanak, így számottevő hatást nem jelentenek. Az esetleges vízminőségromlás átmeneti, rövid ideig tartó változást eredményezhet.

A nagyobb műtárgyak, duzzasztók kialakítása körülhatárolt munkaterület mellett történik a tervek szerint, így a felszíni víz minőségromlása nem várható. Ebből kifolyólag a munkálatok hatására az érintett felszíni vizek minőségromlásának kockázata elhanyagolható, vízminőségromlás miatti használati korlátozás szükségessége nem merül fel.

A tervek között szerepelő nagyobb volumenű kotrási munkálatok a DVCS-n valósulnak meg, ahol az élőhelyjelleg változása miatt várható potenciális kedvezőtlen ökológiai hatások, melyek mérséklésére úgynevezett kárenyhítő mellékágakat építenek ki, illetve csak egyoldali, félszelvényű kotrás tervezett. A másik oldal kíméleti területként nem érintett munkálattal.

A munkálatok kivitelezése során közvetlen felszíni vízszennyezés havária esemény bekövetkezésekor fordulhat elő, főként a munka- és szállítógépekből üzem- és kenőanyag kikerülése jelentkezik kockázatként. Emiatt fontos kellő körültekintéssel eljárni, majd szükség esetén megfelelő kárelhárítással a felszíni vizeket érő szennyezés semlegesíthető, mely alapján számottevő minőségi változás nem valószínűsíthető.

A vízszállítási munkálatok tartalmazzák a Dömösdi szivattyútelep kapacitásának a bővítését 6 m^3/s-ra, valamint a fő cél a DVCS alsó szakasza vízszállító képességének a javítása, tekintettel arra, hogy innen kerül a víz továbbvezetésére más részterületekre.

Jelen részterület beavatkozásai a vízpótlási és vízkormányzási infrastruktúra kiépítésével, átalakításával lehetőséget biztosítanak majd más részterületeken is új vízfelületek kialakítására, valamint a meglévők bővítésére, vízellátottságuk javítására. A beavatkozás célja a térség egészének vízpótlási és vízvisszatartási lehetőségeit növelni, a területen a kárenyhítő mellékágak jelennek meg új vízfelületként, illetve vizes élőhelyek is kialakításra kerülnek.

Az építés megvalósítása után a rendszer üzemeltetésekor nem várható jelentős vízminőségi változás, a részterületen ugyanazon vizek biztosítják a vízpótlás forrását, melyek korábban is. Annak érdekében, hogy a DVCS-ből továbbvezetett víz az érkezési helyszíneken ne okozzon problémákat, a vízpótlás vízminőség ellenőrzés mellett javasolt.

A beavatkozások hatására a csatornákban potenciálisan megjelenő többlet-vízmennyiség az érintett víztesteken várhatóan csökkenti a terhelésérzékenységet.

A KHT szerint a felhagyással érdemben foglalkozni nem szükséges, mivel az csak a rendszer üzemletetésének felhagyásával következne be, a megépülő művek lebontása nem valószínűsíthető. Amennyiben az új vízgazdálkodási rendszer felhagyásra kerülne, úgy a jelenlegi állapotban, csökkentett vízmennyiséggel üzemelne, amely főleg az érintett szomszédos részterületek vízgazdálkodási problémáinak felerősödésével járna.

Felszín alatti vizek

A Homokhátság aljzatában kétféle áramlási rendszer különíthető el. Egy felszíni eredetű, gravitáció által hajtott és egy kompressziós, a medencealjzatból származó feláramlás. A Duna és a Tisza völgye, mint fő megcsapolódási területek között húzódó hátsági gerinc képezi a csapadékvíz utánpótlódás fő övezetét. A területet mesterséges csatornák is behálózzák. Öntözési és belvíz elvezetési célokat szolgálnak. Ezek közül a legfontosabb a DVCS.

A Duna-Tisza közi Homokhátság sajátos vízgazdálkodási problémái abból fakadnak, hogy a talajvíz szintje különböző okok miatt rendkívül mélyre süllyedt. A fő ivóvízbázist jelentő rétegvizek a talajvízadó rétegekkel is hidraulikus kapcsolatban állnak, a talajvíz nagymértékű süllyedése a rétegvizek szintjének mélyüléséhez is hozzájárult. Ez utóbbi állapot hátrányosan befolyásolta a közüzemi vízellátást.

Számos szakvélemény az éghajlatváltozással magyarázza a Homokhátságon tapasztalt talajvízsüllyedést, ami az alábbi okokra vezethető vissza:

- *az évi átlagos léghőmérséklet emelkedő tendenciája;*
- *a csapadék éven belüli eloszlásának megváltozása – nyári félévben kismértékben emelkedő, ugyanakkor a téli csapadékösszeg – mely lényegében a talajvíz utánpótlásának forrása – csökkenő tendenciát mutat;*
- *a párolgás növekedése.*

A térség talajvízszintje az utóbbi évtizedekben folyamatosan csökkent. A jelenség az 1971 - 1975 közötti időszakban kisebb intenzitással indult, majd később nagyobb gradienssel folytatódott és jelenleg is tart. A folyamat eredményeként a Homokhátság egyes területein a 1980 - 1981-es évben mért adatokhoz képest 4-5 m-rel alacsonyabb a talajvíz szintje, és vannak olyan területek, ahol a vízszint a terep alatt 7-8 m közötti, vagy az alatti mélységtartományba süllyedt.

A 2. részterület vízföldtani sajátságairól elmondható, hogy felszínhez közeli általános kiterjedésű vízrekesztő réteg nem található a térségben. Topográfiailag sík, mély helyzetű. A felszín alatti gravitációs áramlási rendszerek ezen domborzati sajátságokat képezik le. A térségben magasabb rendű és kompressziós áramlási rendszerek csapolódnak meg, tehát a felszín alatti vízmozgás vertikális komponense felfelé mutat, kiáramlási terület.

A talajvízszint csökkenése nem volt egyöntetű a térségben. Vannak olyan régiók a Homokhátság területén, ahol ez a tendencia kevésbé érvényesül, ilyen például a 2. részterület is, sőt akár talajvízszint emelkedés is tapasztalható.

A Homokhátságon a kitermelt felszín alatti víz több, mint 60 %-a rétegvíz, (80,15 millió m^3), 20 %-a parti szűrésű víz (27,6 millió m^3) és 1,6 % (2,16 millió m^3) talajvíz. A vízkészletjárulék (VKJ) nyilvántartási rendszerből származó hivatalos adatok mellett említést kell tenni a jelentős, engedély és bejelentés nélkül létesített, hatósági nyilvántartásban nem szereplő, részben a talajvíz-, részben a rétegvíz készletet terhelő felszín alatti vízkivételekről is, amelyek volumene az összes vízkitermelést tekintve 10%-ra becsülhető.

Az ivóvíz jellegű vízkivétel mintegy 94% körüli érték. Jellemzően legnagyobb mennyiségben az sp.1.14.2 víztest parti szűrésű vízbázisaiból származik. A második legfontosabb vízkitermelés az ipari közel 3%-kal, amely a 2013-as évekhez képest az ötödével nőtt. A mennyiség tekintetében ezután a mezőgazdasági egyéb és az öntözés következik 1-1% körüli értékkel. Az egyéb termelés megközelíti a 0,5%-ot, míg a balneológiai célú a 0,2%- ot sem éri el. Gyakorlatilag energetikai – az sp.1.14.2 kivételével –, bányászati vízkitermelés, illetve visszatáplálás (kivéve sp.1.14.2) nincs. Fontos megemlíteni, hogy az öntözés célú vízkivétel a 2013-as adatokhoz képest 80%-kal nőtt 2018-ban, ami elsősorban az sp.1.15.2 víztest fokozottabb igénybevételét jelenti.

A vizsgált terület felszín alatti víztestei és ezek térbeli kiterjedése az alábbiak szerint alakul:

víztest	***víztest név***	***a***	***a víztest***	***a víztest***	***a víztest***

kód		víztest területe (km^2)	átlagos tetőszintje terep alatt (m)	átlagos feküszintje terep alatt (m)	átlag vastagság a (m)
p.1.14.2	Duna-Tisza köze - Duna-völgy északi rész (rétegvíz)	1.737	20	380	377
p.1.15.2	Duna-Tisza köze - Duna-völgy déli rész (rétegvíz)	1.595	28	360	357
sp.1.14.2	Duna-Tisza köze – Duna-völgy északi rész	1.688	3	22	20
sp.1.15.2	Duna-Tisza köze - Duna-völgy déli rész	1.595	3	28	25

A víztestek állapotában romlás nem történt, ugyanakkor a mélyebb helyzetű porózus víztestek állapotában javulás figyelhető meg, míg a sekélyporózusok minősítése gyenge maradt. Az összesített minősítés mutatja, hogy a mélyebb helyzetű porózus víztestek nagyobb védettséget élveznek a sekélyporózusokhoz képest. Az sp.1.14.2 és az sp.1.15.2 minősítése elsősorban a felszín alatti víztől függő vizes élőhelyek és szárazföldi ökoszisztémák állapota (FAVÖKO) miatt lett gyenge, mivel a VGT3 nyilvántartásban a felszín alatti víz mennyiségi állapotának tulajdonítható több jelentősen károsodott NATURA 2000 terület szerepel. Továbbá még a gyenge minősítést indokolttá teszi az sp.1.14.2 víztest esetében a vízmérleg teszt gyenge eredménye, mert nem áll rendelkezésre elegendő vízkészlet az vizes élőhelyek számára. Fontos megemlíteni, hogy az p.1.15.2 víztest kivételével, jó minősítés mellett fennáll a gyenge állapot kockázatának lehetősége a süllyedés teszten a monitoring kutak észlelési adatai alapján.

Kémiai állapot tekintetében a porózus víztestek nagyobb mélységüknél fogva védettebbek a sekélyporózusakhoz képest. Az összes víztest jó állapotban van a VGT3 alapján az sp.1.14.2 kivételével az ivóvízbázis védőterületen a monitoring kutakban mért nitráttartalom miatt.
A tervezett műszaki beavatkozással érintett terület alatt található víztestek további teszt eredményei jó állapotot mutatnak.

A beavatkozással érintett vízbázis az alábbi:

VOR kód	Település	Vízbázis név	Védendő termelés (m^3/nap)	Víztest kódja	Sérülékenység	Státusz
ALG749	Tass	Bátya-Fajsz Dunai Regionális Vízellátó Rendszer Tass, Gudmon-foki vízbázisa	10.000	sp.1.14.2	igen	üzemelő

Az építési beavatkozások közül alapvetően a csatornarekonstrukció hat potenciálisan a felszín alatti vizekre a kotrási tevékenység révén. A fejlesztés során az öt beavatkozással érintett csatornában terveznek kotrást. Az iszapeltávolítások alkalmával a laza, konszolidálatlan mederanyag eltávolítása mellett az áramlási keresztmetszet bővítésére csak ott kerül sor, ahol a tervezett vízhozamot a jelenlegi lefolyási szelvény nem tudja levezetni. A kolmatáció megszűntetésével a kivitelezés után intenzívebb kommunikáció alakulhat ki a csatornában lévő víz és a felszín alatti víz között az aktuális hidraulikai viszonyoknak megfelelően. A csatornákban állandó magas vízszint tartása esetén a felszíni víz rátáplál majd a talajvizekre. Azonban az üzemelés megkezdésével a kolmatáció néhány éven belül helyre áll, és a felszíni – felszín alatti víz kommunikációja tekintetében visszaállnak az eredeti, vagy ahhoz közeli viszonyok. A kolmatáció azonban nem akadályozza meg teljesen a felszíni víz és a felszín alatti víz kapcsolatát. Összességében a kotrás és a mederszelvény helyreállítás rövid távon kedvező, de nem jelentős hatású a felszín alatti vizek tekintetében.

Az építési munkák során közvetlen vízszennyezés csak havária esetén fordulhat elő. Elsősorban a munkagépek, szállítójárművekből kifolyó, kicsepegő üzemanyaggal, hidraulika folyadékkal kell számolni, amely általában a talajra jutva közvetetten a talajvizekbe is bekerülhet. Ilyen balesetekre a kivitelező cégeknek fel kell készülnie, bekövetkezés esetén a kárelhárítást haladéktalanul el kell kezdeni. (Minden ilyen eseményt

az illetékes környezetvédelmi hatóságnak is jelenteni kell.) A kiviteli tervnek kellő részletességgel kell tartalmaznia a havária veszély elkerülése végett tett intézkedéseket, hogy a környezeti kockázat minimálisra legyen csökkenthető.

Havária veszély szempontjából különösen fontos a kockázatok minimalizálása az érintett vízbázis (Dunai Regionális Vízellátó Rendszer Tass, Gudmon-foki vízbázis) hidrogeológiai „B" védőövezetét érintő tevékenység, a Soroksári-csatorna bújtató és szivattyútelep felújítása során.

A védőövezeten belül történő műtárgy- és szivattyútelep felújítása a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. melléklete alapján nem esik korlátozás alá, ezért nem jelent kockázatot az ivóvízbázisra nézve. Ennek megfelelően a vízbázis védettségét nem veszélyezteti.

A beruházás megvalósulása eredményeként a főként földmedrű csatornákban megjelenő többletvíz nemcsak átfolyik a főművi vízrendszeren, hanem egy része a jellemzően jó vízátbocsátó képességű talajokon átszivárog. Természetszerűleg a magasabb vízszint a csatornákban nagyobb hidraulikai hajtóerőt képvisel a korábbi állapothoz képest. Továbbá a DVCS újonnan létesülő oldalágai a közel 6 ha-nyi területen szintén növelik a beszivárgás mértékét. Ennek megfelelően a felszín alatti vízkészleteket mennyisége nő a víztöbblettel érintett területeken.

A Homokhátsági projekteken belül jelen részterületen végzett műszaki beavatkozások elsődleges célja többletvizek eljuttatása az 5., a 6, és a 7. részterületekre. Ezzel aktívan hozzájárul a szomszédos, kapcsolódó részterületek vízellátásának biztosításához, illetve biztonsági tartalékot képez a Fajszon tervezett vízkivételnek. Ennél fogva a felszín alatti vizekre nézve kedvező hatást elsősorban a fent említett részterületeken eredményez várhatóan.

A felszín alatti víztestek szempontjából a felhagyás lehetőségével szintén nem kell számolni, mivel a felszíni vizeknél részletezettekben is bemutatottak alapján, felhagyás esetén a beruházás várható pozitív hatásai nem érvényesülnének (pl: talajvíztükör csökkenése, érintett vizes élőhelyek állapotának romlása). A felhagyás a felszín alatti vizek szempontjából egyenlő a tervezett fejlesztés cél szerinti hatásának az elmaradásával.

<u>Víz Keretirányelv vizsgálata</u>

A projekthez a VTK Innosystem Kft. (1134 Budapest, Pattantyús u. 7.) készítette a Víz Keretirányelv (2000/60/EC Európai Parlament és Európai Tanács irányelv, a továbbiakban: VKI) 4. cikk 7. bekezdése szerinti vizsgálatot, a BioAqua Pro. Kft. (4032 Debrecen, Soó Rezső u. 21.) közreműködésével.

A VKI vizsgálat során a VGT3 intézkedéseit (a víztestek jó állapotának elérése érdekében) és a projekt során tervezett beavatkozások hatásait is vizsgálták.

A vizsgálat kockázatértékelési fázisában kimutatták, hogy a projekt tervezett beavatkozásai nem eredményeznek olyan hatásokat, melyek eredményeképpen az érintett víztestek integrált hidromorfológiai állapotában és ennek következtében az ökológiai állapotában változás történne.

Az érintett víztestekre vonatkozóan a VGT3-ban előirányzott intézkedések és a projekt kapcsolatát vizsgálva megállapítható, hogy a projekt egyetlen intézkedés megvalósítását sem gátolja, valamint nem veszélyezteti a VKI céljainak elérését, számos esetben elősegíti a kitűzött célok elérését.

III. A vízgazdálkodási és vízvédelmi előírások szakmai indokolása

Vízjogi engedély beszerzése szükséges a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez (a tervezett beavatkozások részint új vízgazdálkodást segítő vízilétesítmények építését és használatát célozzák) és átalakításához és bővítéséhez (vízjogi létesítési engedély), a vízilétesítmény használatba vételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély) és a vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély) is. A vízjogi létesítési engedély alapján megépített vízilétesítmények használatba vételével kapcsolatos előírást a Vgtv. szabályozza. A felszíni és felszín alatti vizek állapotának minőségének megőrzése érdekében vízvédelmi mérő-, megfigyelő-, ellenőrző rendszer kialakítása, valamint jogszabályi feltételek fennállása esetén egyes vízvédelmi határértékek a később lefolytatott vízjogi létesítési és üzemeltetési engedélyezési eljárások keretein belül kerülnek szabályozásra. A vízjogi engedéllyel kapcsolatos előírást a rendelkező rész 1. pontja tartalmazza.

Az 1. pontban előírta továbbá a BM OKF, hogy azok a projekt keretében megtervezett feladatok (meglévő műtárgyak megújítása, korábban elmaradt kisebb fenntartójellegű mederkotrás), amelyeket eseti jellegű fenntartás keretében kell elvégezni, nem tartoznak a vízjogi engedélyezési kötelezettség alá.

A földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezésének elkerülése érdekében a gépek működési képességének fenntartásához szükséges tervezett karbantartási munkálatok a munkaterületen nem végezhetők, az esetlegesen meghibásodott gépek is csak olyan mértékben javíthatók a munkaterületen, melyek csak a legszükségesebb, a hidraulika- és motorolajok, üzemanyagok folyásának megszüntetésére, a munkaterültről való elszállíthatóságának biztosítására végeznek. Ilyen esetben is szükséges az esetlegesen elfolyó, a környezetbe kikerülő anyagoknak a talajba jutásának megakadályozása kármentő tálca alkalmazásával, melyre vonatkozóan a BM OKF a rendelkező rész 2. pontjában tette meg az előírását.

Az üzemanyaggal való feltöltés előre kijelölt, ellenőrzött területen kell, hogy történjen, így fokozottan figyelemmel lehet kísérni a talajra kijutó esetleges szennyeződést, illetőleg azt meg kell előzni egy kármentő tálca használatával, megelőzve annak földtani közegbe, felszín alatti vízbe való bejutását, a szennyezés okozását, amelyre vonatkozó előírást a rendelkező rész 3. pontja tartalmazza.

Amennyiben a tevékenység végzése során az elvárható legnagyobb gondosság mellett is szennyező anyag kerül a földtani közegre, felszíni és felszín alatti vízbe, úgy intézkedni kell a bekövetkezett környezetkárosodás megszüntetésére, a károsodott környezet helyreállítására, valamint azonnali környezetkárosodást megelőző intézkedést kell tenni a rendelkező rész 4. pontjában foglalt előírás szerint.

A rendelkező rész 5. pontjának előírása alapján a fentiek szerint azonnal megtett környezetkárosodást megelőző és kárelhárító intézkedésekről a területileg illetékes vízvédelmi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell.

A vízbázis védőterületén történő építési munkálatok során a kiemelt figyelem ráfordításával a munkagépek gondosan elvégzett karbantartásával minimalizálható a havária helyzetek kialakulása, figyelemmel a rendelkező rész 6. pontjában tett előírásra.

A keletkező veszélyes hulladékokat, üzemanyag és kenőanyag tároló helyeket úgy kell kialakítani, hogy annak alkalmazásával a környezetbe károsító anyag nem juthat ki, így a felszíni és felszín alatti vizek védelme biztosítható, melyre vonatkozóan az előírását a BM OKF a rendelkező rész 7. pontjában tette meg.

Az üzemeltetés során a vízminőség állapotának romlását meg kell akadályozni a helyes üzemrend megválasztásával, a vízkormányzással és vízminőség-javító fenntartási munkálatok alkalmazásával a rendelkező rész 8. pontjában tett előírás szerint.

A vízpótló rendszerbe bejuttatott vizek mennyiségi és minőségi mérésével, a vízpótló rendszer vízmérleg adatainak dokumentálásával és helyes üzemrendjének megválasztásával biztosítható a hosszútávon is fenntartható káros hatásoktól mentes optimális üzemeltetés, amelyre tekintettel a BM OKF a rendelkező rész 9. pontjában tette meg az előírását.

Vízvédelmi szempontból megállapította a BM OKF, hogy a tevékenység kapcsán „a felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e" szakkérdéseket a KHT megfelelően vizsgálta, illetve javasolt műszaki és szervezési intézkedéseket a várható hatások minimalizálása érdekében.

Esetlegesen bekövetkező havária esetén a szennyezőanyag terjedése ellen azonnal intézkedni kell. Az elfolyt szennyezőanyagokat az átitatott közeggel együtt zárt tároló edénybe kell gyűjteni és a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásai alapján kell kezelni.

Figyelembe kell venni továbbá a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, miszerint a felszín alatti vizek jó minőségi állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak a felszín alatti víz, földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető.

A felszíni és a felszín alatti vizek védelmével kapcsolatban megállapítottam, hogy a fenti előírások, továbbá a benyújtott KHT-ban vázolt megoldások és intézkedési javaslatok betartása mellett a tárgyi létesítmény megvalósítása megfelel a 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, továbbá a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet

követelményeinek.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet) 30. § d) pontja az alábbiak szerint rendelkezik:

30. § Ez a rendelet a Kvt.-vel együtt;
d) a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól szóló 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. §-ával és 11. §-ával együtt, a VKI 4. cikk (7) – (9) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

A KHT-ban felvázoltak alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás nem veszélyezteti a felszíni és a felszín alatti víztestek jó állapotban tartását, valamint a VGT3-ban előírt célkitűzések, továbbá intézkedések megvalósítását, mindezt a Víz Keretirányelv vizsgálat is részletezi.

A fenti indokokra tekintettel a tárgyi környezeti hatásvizsgálati eljárásban a BM OKF a vízügyi és vízvédelmi szakhatósági hozzájárulását a rendelkező részben tett előírásokkal megadta.

Szakhatósági állásfoglalásom az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésén és az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (5) bekezdésén, valamint annak 1. melléklete 9. pontja szerinti táblázat 2. és 3. pontjain alapul, továbbá a következő jogszabályi rendelkezéseket alkalmaztam: 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet, Kvt., illetve a fent felsorolt vízgazdálkodási és vízvédelmi jogszabályok, 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet fentiekben idézett rendelkezései.

Jelen állásfoglalásom rendelkező része a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése a) pontja és aa) alpontja szerint rögzíti a vízvédelmi szakkérdés vizsgálatának tényét, a vízvédelmi előírásokat a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése a) pontja és ab) alpontja szerint tettem, míg a Kvt. 66/A. § (3) bekezdése b) pontja alapján a vízvédelmi szakkérdés vizsgálata során tett részletes megállapításokat az indokoló rész tartalmazza.
Az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § szerint „ha az 1. melléklet eltérően nem rendelkezik, a szakhatóság eljárására irányadó ügyintézési határidő tizenöt nap".

Jelen szakhatósági eljárásban az ügyintézésre vonatkozó tizenöt napos határidőt megtartotta.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.

III. A hulladékgazdálkodási szakhatóság szakhatósági állásfoglalásának indokolása:

1. A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály BK/HGO/05353-2/2023. iktatószámú állásfoglalása alapján:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) 2023. szeptember 12. napján érkezett, fenti azonosító számú megkeresésében az ***Országos Vízügyi Főigazgatóság*** *(1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) –„a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" 2a) és 2b) részterület tárgyú – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) szerinti* ***környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti*** *kérelem vonatkozásában a hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalását kérte.*

Várható környezeti hatások
Hulladékgazdálkodás

Létesítés

A tervezett, a Homokhátság egészét érintő fejlesztés alapvető céljai az alábbiak:

- *a kedvezőtlen vízháztartási feltételek javítása;*

- *a felszíni vízkészletek növelése térségi vízpótlással vízhiányos időszakokban;*
- *a fogyó talajvízkészletek visszapótlását támogató módszerek alkalmazása;*
- *a felszíni vízkészletek optimális vízkormányzásának megvalósítása, másodlagos- és harmadlagos vízhasználatok infrastrukturális feltételeinek megteremtése.*

A tervezett fejlesztés vízbázisa a Duna, a vízellátás célterületei a Kiskunsági és Duna völgyi főcsatorna 2a és a 2b tervezési részterületek. A vizsgált terület vízpótlásának három fő csatornája a Duna-Tisza csatorna, a Kiskunsági főcsatorna és a Duna-völgyi főcsatorna. A vízpótláshoz szükséges vízmennyiségek a Ráckeve-Soroksári-Dunaágból, vagy a Sajó Elemér műtárgyon keresztül közvetlenül a Dunából kerülnek bevezetésre.

A 2- a részterületre tervezett műszaki megoldások az alábbiak:

- *Dömsödi műtárgy és szivattyútelep;*
- *Vizes élőhely kialakítása 2 db zsilip építésével;*
- *Csatorna beeresztő műtárgyának felújítása és átépítése;*
- *Szakaszos mederkotrás;*
- *A Kiskunsági főcsatorna alatti bújtató felújítása (0+867 szelvény);*
- *Tassi szivattyútelep általános felújítása (0+580 szelvény).*

A 2- b részterületre tervezett műszaki megoldások az alábbiak:

- *Kunpeszéri zsilip teljes körű felújítása a Duna- völgyi-főcsatorna 119+141 szelvényében;*
- *65+620-31+282 szelvények között a meder kotrás;*
- *A becsatlakozó oldalcsatornák torkolati műtárgyainak felújítása;*
- *Császártöltési és a Fülöpszállási duzzasztó létesítése;*
- *Híd alatti áteresz tisztítása.*

A keletkező építési és bontási hulladékok mennyisége várhatóan meghaladja az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendeletben rögzített küszöbértéket.

A kivitelezési munkák alkalmával kommunális, szénhidrogén tartalmú és építési/bontási hulladékok (föld és kövek HAK 17 05 04) keletkezésére lehet számítani. Egyes beavatkozási helyszíneken növényzetirtás is szükséges lesz.
A beruházás során nagy mennyiségben keletkeznek hulladékká vált növényi szövetek (HAK 02 01 03), valamint erdőgazdálkodás hulladékai (HAK 02 01 07). A jelenlegi műszaki tervek alapján, 20,5 hektáron kell fakivágásra számítani. A képződő zöldhulladék mennyisége 58-65 tonna, mely mintegy 230-260 m³-nek felel meg. A gallyazásból származó anyagot a zöldhulladék gyűjtésre/kezelésére hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozónak adják át hasznosításra.

A műtárgy építés/bontás során várhatóan keletkező hulladéktípusok és mennyiségük

Hulladék megnevezése	***Hulladék-azonosító kód***	***A beavatkozás során képződő hulladékok mennyisége (t)***				
		23 kisműtárgy átépítése, fejlesztése	***3 új kisműtárgy építése***	***Kunpeszéri zsilip felújítása***	***2 duzzasztó építése***	***2 szivattyú-telep felújítás***
Betontörmelék	*17 01 01*	*8*	*0,5*	*0,4*	*0,8*	*0,5*

Hulladék megnevezése	***Hulladék-azonosító kód***	***A beavatkozás során képződő hulladékok mennyisége (t)***				
		23 kisműtárgy átépítése, fejlesztése	***3 új kisműtárgy építése***	***Kunpeszéri zsilip felújítása***	***2 duzzasztó építése***	***2 szivattyú-telep felújítás***
Aszfalttörmelék (bitumen keverék, amely különbözik a 17 03 01-től)	*17 03 02*	*nem ismert*				
Fa	*17 02 01*	*3,7*	*0,25*	*0,16*	*0,3*	*0,16*
Műanyag hulladék	*17 02 03*	*1,2*	*0,15*	*0,1*	*0,2*	*0,2*
Vas és acél	*17 04 05*	*5,8*	*0,75*	*0,5*	*1*	*1*
Vegyes építési és bontási hulladék	*17 09 04*	*14,3*	*0,5*	*0,54*	*12,5*	*0,8*
Csomagolási hulladék	*15 01 01-15 01 09*	*nem számottevő mennyiségben*				
Veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék	*15 0110**	*nem számottevő mennyiségben*				
*Veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (olajos hulladék)**	*15 02 02**	*-*	*-*	*-*	*-*	*0,1*
Klórozott szerves vegyületeket tartalmazó, ásványolaj alapú hidraulikaolaj	*13 01 09*	*Nem számottevő*				
Klórozott szerves vegyületeket nem tartalmazó ásványolaj alapú hidraulikaolaj	*13 01 10**					

Hulladék megnevezése	*Hulladék-azonosító kód*	*A beavatkozás során képződő hulladékok mennyisége (t)*				
		23 kisműtárgy átépítése, fejlesztése	*3 új kisműtárgy építése*	*Kunpeszéri zsilip felújítása*	*2 duzzasztó építése*	*2 szivattyú-telep felújítás*
Tüzelőolaj és dízelolaj	*13 07 01*					

Veszélyes hulladék csak nagyon kis mennyiségben keletkezik (pl. festékek, lakkok, ragasztók és tömítőanyagok maradékai, illetve ezek göngyölegei). Az építési helyszínen az üzemanyag áttöltés idejére kármentő tálcát helyeznek el az üzemanyag tartály alatt, ezzel kizárva a szénhidrogének talajba kerülését. Tartálykocsihoz egy hulladékgyűjtő zsákot helyeznek, amiben az esetlegesen keletkező olajos rongyokat lehet gyűjteni. A fáradt olajat, az elhasznált olajszűrőket és az olajos rongyokat, göngyölegeket zárt tartályban, edényekben munkahelyi gyűjtőhelyen gyűjtik, majd a veszélyes hulladékokra vonatkozó előírásoknak megfelelően szállítási lap kitöltésével, engedéllyel rendelkező szakcégeknek adják át ártalmatlanítás céljából.
A mederszelvény kotrásakor, illetve kialakításakor és a nyomóvezeték lefektetésekor nagy mennyiségben szükséges földanyag mozgatása, melynek mennyisége 695 000 m³. A munkálatokhoz kapcsolódóan várható kitermelt iszap, talaj, kotrási meddő (HAK 17 05 06), föld és kövek (HAK 17 05 04). Megmozgatásra kerül körülbelül 780 000 m³ föld és iszap, a kitermelt mennyiség teljes egészében visszakerül a nyomóvezeték fölé (terepszint emelés).

A veszélyes hulladékokkal összefüggő tevékenységeket a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásai szerint szervezik meg. A keletkező veszélyes hulladékokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően külön, az építési helyszíneken zárható gyűjtőedényben tárolják ideiglenesen a megfelelő engedéllyel rendelkező veszélyes hulladék ártalmatlanító vagy hasznosító üzembe történő elszállításig.

A kivitelezési munkák során keletkező szilárd kommunális hulladékok mennyisége az ott dolgozók számából becsülhető. Ami naponta kb. 15-18 liter hulladékot jelent. A munkavégzés során a kommunális hulladékok szelektív gyűjtése valósul meg. A gyűjtés műanyag zsákokban történik. Ezt a műszakok végén a műszakvezető a központi telephelyre szállítja. A kommunális hulladékok gyűjtése és elszállítása a kivitelezést végző cég feladata. A kommunális jellegű hulladékok nem tartalmazhatnak veszélyes hulladékokat, azokat elkülönítve gyűjtik.

<u>A kivitelezés során várhatóan keletkező hulladékok:</u>

Hulladék azonosító kód	*Hulladék megnevezése*
*13 01 09**	*klórozott szerves vegyületeket tartalmazó, ásványolaj alapú hidraulikaolaj*
*13 01 10**	*klórozott szerves vegyületeket nem tartalmazó ásványolaj alapú hidraulikaolaj*
*13 02 05**	*ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj*
*13 07 01**	*tüzelőolaj és dízelolaj*
*15 02 02**	*veszélyes anyagokkal szennyezett*

Hulladék azonosító kód	*Hulladék megnevezése*
	abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajszűrőket), törlőkendők, védőruházat
*16 06 01**	*ólomakkumulátorok*
13 02 *13 02 04** *13 02 05** *13 02 06** *13 02 07** *13 02 08**	*motor-, hajtómű- és kenőolaj hulladékok*

Létesítés során esetlegesen bekövetkező havária helyzetet jelenthet a munkagépek meghibásodása, és ez által szennyezőanyag kikerülése. Ilyen esemény lehet pl. egy munkagép hidraulikacsövének elszakadása vagy más jellegű szénhidrogén kifolyása meghibásodás miatt.

Üzemelés
Az üzemelés során a fenntartási tevékenységhez köthető hulladék keletkezésével kell számolni. Az üzemelés, jelen esetben a nyomóvezeték feletti terület, műtárgy karbantartását, rendszeres kaszálást jelenti. A működés során keletkező hulladékok egy része a műtárgyak forgó részeinek zsírozásához, olajozásához köthető. Számítani kell még az acélszerkezetek 5-6 évente történő festésére. Jellemzően felitató anyagok, olajos rongyok, illetve olajos fémhordók, kiürült olajos flakonok, festékes dobozok hulladéka várható. A csatorna szakasz állapotának fenntartása érdekében 5 évente növényzetirtást végeznek, illetve a vízszállító szelvények kapacitásának fenntartásához rendszeres kotrására van szükség.

Az üzemelés során várhatóan keletkező hulladékok:

Hulladék azonosító kód	*Hulladék megnevezése*	*Várható éves mennyiség*
02 01 03	*hulladékká vált növényi szövetek*	*100-150 kg/km*
02 01 07	*erdőgazdálkodás hulladéka*	
*15 02 02**	*veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok (ideértve a közelebbről meg nem határozott olajszűrőket), törlőkendők, védőruházat*	*10 kg*
*15 01 10**	*veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék*	*10 kg*
*17 05 05** *17 05 06*	*kotrási meddő*	*30-50 t/km***
17 09 04	*kevert építési-bontási hulladék, amely különbözik a 17 09 01-től, a 17 09 02-től és a 17 09 03-tól*	*200-300 kg*
20 03 01	*egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes települési hulladékot is*	*1-1,5 kg/fő/nap*

***5-8 évente 10 cm-es iszapeltávolítással számolva*

Havária események hatásai
Havária esemény az üzemeltetés során is bekövetkezhet a munkagépek meghibásodásából és emberi mulasztásból, mely esetben hasonlóan járnak el, mint a létesítés folyamán keletkező hulladékoknál. Építési anyagok kimosódása is elképzelhető, mint potenciális havária extrém időjárási körülmények között.

A felhagyás időszakában keletkező hulladékok
A felhagyás esetén keletkezhet műtárgybontásból kikerülő beton, betonacél a nyomóvezeték eltávolításából műanyag hulladék. A felhagyáskor a bontással keletkező hulladékokat a hulladékjegyzék szerinti csoportosítás után elkülönítik, majd azt engedéllyel rendelkező kezelőnek adják át.

Előírásainkat a következő jogszabályi helyek indokolják:

Hulladékgazdálkodási szempontból:
Rendelkező rész 1. pont szerinti előírás a Ht. 4. §-án alapszik.
A rendelkező rész 2. pontjában foglalt előírást a Ht. 63. § (1) bekezdése, 12. § (4) bekezdése 31. § (2) és (5) bekezdései és a 7. § (1) bekezdése alapján tettük.
A rendelkező rész 3. pontjában rögzített előírás a Ht. 7. §-án alapszik.
Rendelkező rész 4-6. pontjaiban rögzített előírásokat a Ht. 1. § (1) bekezdés 23. pontja, 1. § (3) bekezdés e) pontja, valamint 8-10. §-ai alapján tettük.
A veszélyes hulladékok vonatkozásában a rendelkező rész 7. pontjában tett előírás a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet 1. §-án és a Ht. 56. § (1) bekezdésén alapszik.
A hulladék gyűjtőhelyek vonatkozásában a rendelkező rész 8. pontjában rögzített előírást az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 1. § d) és e) pontjai alapján tettük.
A nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségre vonatkozó előírást a rendelkező rész 9. pontjában a Ht. 65. § (1) és (5) bekezdései alapján tettük.
A nyilvántartások és bizonylatok megőrzési idejére vonatkozó rendelkező rész 10. pontja szerinti előírás a Ht. 65. § (4) bekezdésén alapul.

A hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján a területi hulladékgazdálkodási hatóság illetékessége a székhelye szerinti vármegyére terjed ki azzal az eltéréssel, hogy a Pest Vármegyei Kormányhivatal illetékessége Pest vármegyére és Budapest főváros területére terjed ki.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rendelet 9. melléklet 22. sorban megnevezett előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, összevont környezeti hatásvizsgálati, valamint egységes környezethasználati engedélyezési eljárások során a hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalása szükséges.

A hulladékgazdálkodási hatóság szakhatósági állásfoglalását az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) – (2) bekezdése alapján adta ki.

Az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A hulladékgazdálkodási hatóság az Ákr. 85. § (1) bekezdésére figyelemmel kéri az érdemi határozat megküldését."

2. **A Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály PE-06/KTF/50845-3/2023. iktatószámú állásfoglalása alapján:**

Kérelmező hatóság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény [a továbbiakban: Ákr.] 55. § (1) bekezdése alapján szakhatósági állásfoglalást kért a Hulladékgazdálkodási Hatóságtól tárgyi ügyben.
A Hulladékgazdálkodási Hatóság által az egyes közérdeken alapuló kényszerítő Indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.)

Korm. rendelet] 1. melléklet 9. táblázat 22. pontja alapján tárgyi ügy kapcsán a hulladékgazdálkodási szakhatósági hatáskörben vizsgálandó szakkérdések az alábbiak:

- *Hulladékgazdálkodási előírásoknak való megfelelőség.*
- *A hulladékképződés megelőzését szolgáló intézkedések, valamint a hulladékkezelésre vonatkozó jogszabályi követelmények teljesítése.*
- *A képződő hulladék elhelyezésére, előkezelésére, a kezelés megfelelőségére, hasznosítására, ártalmatlanítására vonatkozó hulladékgazdálkodási előírások vizsgálata.*
- *Szükséges-e hulladékkezelő létesítmény létesítése, merülnek-e fel a technológiából eredő környezetterhelési és a hulladékgazdálkodásból eredő környezeti kockázatok.*
- *Az építési vagy bontási tevékenység során az építési-bontási hulladékok kezelése, valamint a bezárt hulladéklerakók rekultivációjánál szükséges intézkedések bemutatása.*

A szakhatósági megkereséshez csatolt, Tervező által készített Környezeti hatástanulmány és a rendelkezésemre álló adatok érdemi vizsgálatát követően, az alábbiak figyelembevételével, a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.
A Környezeti hatástanulmány tartalmazza a kivitelezési, üzemletetési és esetleges felhagyási szakaszban, a tervezett létesítési helyszíneken keletkező hulladékok fajtáit, típusait, valamint azok gyűjtésének, további kezelésre történő átadásának tervezett módját.
A kivitelezési munkák alkalmával nem veszélyes (építési-bontási, zöld, csomagolási, kommunális) és esetleges havária során kis mennyiségű veszélyes (fáradt olaj, olajszűrő, olajos rongyok, göngyölegek, festékek, lakkok, ragasztók és tömítőanyagok maradékai) hulladék keletkezik.
A műtárgyak létesítése, átépítése és felújítása során építési-bontási (beton, bitumen, vas és acél, kevert építési-bontási) hulladékok keletkeznek, melyeket fajtánként/típusonként elkülönítve gyűjtenek, majd ha nem lehetséges az újrahasznosításuk, engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adják át.
A mederszelvény kotrásakor, illetve a kárenyhítő oldalágak kialakításakor nagy mennyiségű (kb. 780 000 m^3) iszap és földanyag mozgatása szükséges. A kitermelt föld és iszap a tervek szerint szinte teljes egészében a fejlesztés területén felhasználásra kerül. A kikerülő földanyagot elsősorban a mélyebb területek feltöltésére, a megfelelő minőségű iszapot pedig a csatornák mentén töltés, vagy depónia építés céljából használják fel. A kikerülő csatornaiszap várhatóan nem lesz veszélyes hulladék, a végleges kezelésének, felhasználásának meghatározásakor a kivitelező által készített iszapvizsgálati jelentés alapján szükséges eljárni, és amennyiben szennyezett, úgy azt engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adják át.
A beruházás során kb. 20,5 ha-on végeznek fakivágást, az így képződő nagy mennyiségű (kb. 230-260 m^3) faanyagot értékesítik, illetve a zöldhulladékot engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adják át.
A dolgozók tevékenysége során keletkezett kommunális hulladékot acélkeretre erősített, műanyag fedéllel ellátott műanyag zsákban gyűjtik, kommunális hulladéklerakóra történő elszállításig.
A veszélyes (szénhidrogén tartalmú) hulladékokat zárt tartályban, edényben gyűjtik engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek történő átadásig.
Üzemi hulladékgyűjtő helyet pl. az érintett gátörtelepeken vagy a kivitelezési telephelyen jelölnek ki, melyekbe minden munkanapot követően a munkaterületekről a keletkező hulladékok beszállításra kerülnek.
A keletkező hulladékok elhelyezéséről a kivitelezőnek kell gondoskodnia.

Az üzemeltetés során csak az esetleges karbantartások, javítások során keletkezne nem veszélyes (építési-bontási, zöld, kommunális), illetve veszélyes (olajos rongy, olajos fémhordó, olajos flakon, kiürült festékes doboz, veszélyes anyagot tartalmazó kotrási meddő) hulladék, melynek üzemi gyűjtőhelyen történő elhelyezéséről, majd engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek történő átadásáról az üzemeltetőnek kell gondoskodnia.
A kiépítendő vízpótló rendszer meglévő részei egy jelenleg is üzemelő csatornahálózatként funkcionálnak, így annak felhagyásával érdemben foglalkozni nem szükséges, a megépülő műtárgyak lebontása nem valószínűsíthető. Amennyiben mégis, abban az esetben főleg építési-bontási (beton, vas és acél), elektromos és kommunális hulladék keletkezhet, melyet engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adnak át.

A tevékenység során a hulladékok nem előírásszerű kezeléséből adódó jelentős környezetszennyezéssel, illetve balesettel nem kell számolni a Környezeti hatástanulmány alapján, a hulladékok megfelelően kialakított hulladékgyűjtő helyen történő gyűjtése, és rendszeres elszállítása esetében.

Fent leírtak alapján megállapítom, hogy a hulladékgazdálkodási hatáskörben vizsgálandó szakkérdéseket megvizsgáltam, a rendelkező részben tett kikötéseim maradéktalan betartása mellett a tevékenység ellen hulladékgazdálkodási szempontból kifogást nem emelek.

A tervezett tevékenységgel kapcsolatban hulladékkezelő létesítmény létesítése nem indokolt, tekintettel arra, hogy a várhatóan keletkező hulladékok kezelésére engedéllyel rendelkező szervezetek megfelelő kezelési kapacitással rendelkeznek.

A keletkező hulladékok szállításával kapcsolatos előírást a Hulladékgazdálkodási Hatóság a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény [a továbbiakban: Ht.] 14. § (1) bekezdés alapján tette.

A hasznosítható hulladékok hasznosításra történő átadásának kötelezettségét a Ht. 15. § (1) bekezdése írja elő.

A kivitelezési munkálatok során keletkező építési és bontási hulladékokkal kapcsolatos előírást a Hulladékgazdálkodási Hatóság az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet 3-7. §-aiban foglaltak alapján tette.

A keletkező hulladékoknak a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (Vili. 27.) VM rendelet 2. melléklete szerinti besorolására vonatkozó kötelezettséget a Ht. 63. § (1) bekezdése írja elő.

A keletkező hulladékok további kezelésre történő átadásával, illetve ennek igazolására vonatkozó dokumentumok benyújtásával kapcsolatos kötelezettségeket a Ht. 31. § (10), illetve 82. § (1)-(2) bekezdései szabályozzák.
A veszélyes hulladékok gyűjtésével, illetve kezelésével kapcsolatos szabályokat a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (Vili. 7.) Korm. rendelet 3-4. §- a és a 14. §-a szabályozza.

A létesítendő hulladékgyűjtő hely kialakításának és üzemeltetésének szabályait az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet 13-17. §-ai tartalmazzák.

A kitermelt talajra vonatkozó előírás a Ht. 2. § (4) bekezdésén alapul.

A feltöltésre, illetve visszatöltésre felhasználható anyagokkal kapcsolatos előírást a Hulladékgazdálkodási Hatóság a Ht. 9. § (1) bekezdése alapján tette.

A nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség szabályait a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 4. §-a, 10. §-a, 14-16. §-a tartalmazza.

A Ht. 4. §-a értelmében:
„Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását. ”
Jelen döntés az Ákr. 55. § -án alapul.

Az önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki.

A Hulladékgazdálkodási Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességét a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja és 2. § (1) bekezdése, illetve az 1. § (2) bekezdése szabályozza.

IV. A bányászati előírásoknak való megfelelősséggel kapcsolatos szakhatóság állásfoglalás indokolása a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Bányászati és Gázipari Főosztály Szolnoki Bányafelügyeleti Osztály SZTFH-BANYASZ/12431-3/2023. iktatószámú állásfoglalása alapján (Pest és Bács-Kiskun Vármegyére vonatkozóan):

„A Kormányhivatal a BK/KTF/07870-7/2023. sz. levelében az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése szerint az 1. számú melléklet 9. táblázat 20. pontja megválaszolása céljából kereste meg a fenti tárgyban a Bányafelügyeletet 2023. szeptember 12-én.

A Bányafelügyelet a nyilvántartása és a megküldött dokumentációk alapján megállapította, hogy a tervezési területen és közvetlen környezetében nem, de a tágabb környezetében 20 db üzemelő szilárd ásványi nyersanyag (kavics, homok, vegyes kevert) kitermelésére létesült bányatelek található. A tervezett nyomvonal nem érinti a meglévő bányatelkeket. A felszín alatti bányavagyon érintettsége a projekt által nem valószínűsíthető.

A Bányafelügyelet nyilvántartása és a megküldött dokumentációk alapján építésföldtani szempontból alábányászott, alápincézett és barlangveszélyes területek nem fordulnak elő a beavatkozással jellemezhető területen. Felszíni mozgások és aktív földtani veszélyforrások által sem érintettek a tervezési területek. További információk az aktualizált területek koordinátáival (több formátumban) elérhetők a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (1145 Budapest, Columbus u. 17-23.) honlapján:

https://sztfh.hu/nyilvantartasok/banyaszati-teruletek-nyilvantartasa/ és a https://map.mbfsz.gov.hu/

A Bányafelügyelet megvizsgálva a tervezett tevékenységet megállapította, hogy a tevékenység a földtani környezetre elfogadható hatást gyakorol. A benyújtott dokumentáció földtani környezet védelmét szolgáló pontja (A Duna-Tisza közi Homokhátság 2. részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztésének KÖRNYEZETI HATÁSTANULMÁNYA; 5.4.1.4. Ásványi nyersanyagok, bányavagyon) megfelelő. A tárgyi tevékenység a földtani közegre veszélyeztetettséget nem jelent, ásványi nyersanyag kitermelése nem valósul meg.

A Kérelmező a bányafelügyelet részére fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról és egyéb eljárási költségekről, valamint a felügyeleti díj fizetésének részletes szabályairól szóló 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet 2. számú mellékletének 5. pontja szerinti igazgatási szolgáltatási díjat (23.000 Ft; kód: E0500) befizette.

A jogorvoslati tájékoztató az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 55. § (4) bekezdésében foglaltakon alapul.

A Bányafelügyelet hatáskörét és illetékességét a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 44. § (1) bekezdése és a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény 1. § (1a) bekezdés, 3. § (1) bekezdés e) pontja határozzák meg."

*

A környezetvédelmi hatóság a BK/KTF/07870-3/2023. számú levelével az Ákr. 10. §-ra és 43. § (2)-(3) bekezdésekre tekintettel értesítette az eljárás megindításáról a területileg illetékes vízügyi igazgatóságokat.

A **Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság** nem tett nyilatkozatot.

Az **Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság** (a továbbiakban: ADUVIZIG) a **002940-097/2023.** számon az alábbi kezelői nyilatkozatot adta:

„A BK/KTF/07870-3/2023. iktatási számú levelében tájékoztatta igazgatóságunkat, hogy „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében a Duna-Tisza közi Homokhátság ***2a) és 2b) részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztése*** *tárgyú az R. szerinti környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelem alapján, közigazgatási eljárás keretében a BKVKH, mint környezetvédelmi hatóság közmeghallgatást tart az érintettek személyes megjelenése nélkül.*

A tárgyi üggyel kapcsolatos észrevételeinket, nyilatkozatunkat az alábbiak szerint adjuk meg.
A környezeti hatástanulmány (KHT) eredményeivel, megállapításaival alapvetően egyetértünk. Elfogadjuk az anyagban alkalmazott, az 1.2.2. fejezetben leírt speciális hatásvizsgálati megközelítést (6.-8. oldal).

A tervezett fejlesztések ellen nem emelünk kifogást.

A megadott elérési úton található dokumentációban foglaltakkal kapcsolatos észrevételeink az alábbiak.

1. *A dokumentáció nem említi a rendszer kulcsfontosságú elemének a Kiskunsági-főcsatorna, Tassi-zsilipének felújítását. Indokoltnak tarjuk a műtárgy felülvizsgálatának elvégzését és a felülvizsgálat eredményei alapján a műtárgy felújítását, rekonstrukcióját.*

2. *A Homok_2_KHT_5-6fejezet_2023_09_04. pdf 5.2.6. és 5.2.8 táblázataiban szereplő, az engedélyezett vízkivezetésekre vonatkozó mennyiségi adatokat illetve a Homok_2_KHTközérthető_2023_09_04.pdf 2.2 fejezetében megadott átvezethető vízmennyiséget („A Kiskunsági főcsatornán az RSD-ből kivett 5 m3/s többlet vízmennyiség átvezethető a DVCS-be Akasztónál, és Hajósig gravitációsan levezethető ez a többlet vízmennyiség, ami a Fajsznál tervezett dunai vízkivétel egy részét kiválthatja vagy kiegészítheti azt, a Homokhátság további területeinek vízpótlására.") üzemeltetői szempontból javasoljuk felülvizsgálni. Álláspontunk szerint a dinamikusan növekedő öntözési vízigények miatt a dokumentációban megadott 5 m3/s vízmennyiség átvezetésére a Homokhátság vízpótlása céljából csak öntözési időszakon kívül illetve a hidrometeorológiai körülmények függvényében, a vízpótlási nyomvonal tervezett fejlesztését, rekonstrukcióját követően lesz lehetőség.*

3. *A Homok2_KHT_1_4_fejezet_jav_hrsz_2023_09_08.pdf 2.3.11. ábrán a Csorna-Foktői-csatorna esetében a folyásirány fordítva került feltüntetésre.*

4. *A Homok2_KHT_1_4_fejezet_jav_hrsz_2023_09_08.pdf 2.3.3.1. fejezetében felsorolt munkálatokon túl a partról történő kotrási munkálatok elvégezhetősége érdekében szükségessé válhat a fenntartási sáv kialakítása is, mellyel javasoljuk a fejezet kiegészítését. A folyásiránnyal szemben haladó, „alulról-felfele" végzett kotrási technológia helyett, a felkeveredett iszap már kotort szakaszra történő lerakódásának elkerülése érdekében, javasoljuk a felsőbb szakaszról az alsó szakasz felé haladó kotrás alkalmazását.*

5. *Álláspontunk szerint a tervezett kotrási munkálatok során kikerülő iszap mennyiségének függvényében a kotrási iszap elhelyezésére igénybe vett területek változása várható.*

6. *A tervezett kotrási munkálatok, műtárgylétesítések, párhuzamos csatornaszakaszok tervezése, kialakítása és kivitelezése során külön felhívjuk a figyelmet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletben foglalt előírások betartására.*

7. *Álláspontunk szerint a természetvédelmi célból létesítendő kárenyhítő párhuzamos csatornák valamint műtárgyak karbantartása, fenntartása illetve üzemeltetése a természetvédelmi kezelő feladata. "*

A környezetvédelmi hatóság a BK/KTF/07870-9/2023. számú levelével, az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján, figyelemmel *a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: 625/2022. (XII. 30.) Korm.

rendelet) 20. §-ára, az ügyre vonatkozó nyilatkozata iránt megkereste a területileg illetékes nemzeti park igazgatóságokat

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság az ÁLT/652-47/2023. számú nyilatkozata az alábbiakat tartalmazza:

„Fenti hivatkozási számú, az OVF kérelmére a Duna-Tisza-közi Homokhátság 2a és 2b célterületek vízutánpótlási terveinek környezeti hatásvizsgálati eljárása kapcsán tett megkeresésére az Igazgatóság - mint a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015 (III.30) kormányrendelet 37. § aa) pont alapján a védett- és fokozottan védett természeti értékek, a védett- és fokozottan védett természeti területek, Natura 2000 területek természetvédelmi kezelője - az alábbi nyilatkozatot teszi.

A dokumentáció részletesen tartalmazza a 2023. év során Igazgatóságunkkal egyeztetett vízpótlási elemeket, valamint azok természeti környezetre gyakorolt várható hatásait.

Az élővilág-védelmi fejezetben (6. melléklet), és a Natura2000 hatásbecslésekben megfogalmazott, védett természeti területek, Natura 2000 területek és jelölőfajok, és védett természeti értékek kapcsán tett megállapításokat elfogadjuk. A tervezett beavatkozások élővilágot érintő negatív hatásainak mérséklése érdekében tett előírás-javaslatokat megfelelőnek találjuk, és javasoljuk azokat előírásra."

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság az DINPI/5079-1/2023 számú nyilatkozata az alábbiakat tartalmazza:

„A megküldött dokumentáció összeállításához a hatások értékelését komoly irodalmi és terepi kutatómunka előzte meg, amelyek során a területen található természeti értékek jelentős része feltárásra került. A területre készített élőhelytérkép és a terepi felmérés adatai Igazgatóságunk szerint helytállóak, azokkal egyetértünk. Ugyanakkor ezzel kapcsolatban jelezzük, hogy a felmérések nem minden esetben a vizsgált taxonok sajátosságainak megfelelő időpontban készültek, ezért lehet még több védett faj is az érintett területeken. A felmérés a tervezett tározók területén és a rekonstrukcióval érintett csatornák szűk környezetében történt meg (15-15 m), ezért nem ad teljes képet a Natura 2000 site-ok természeti értékeiről, ill. az ökológiai vízpótlás várható hatásairól.

Igazgatóságunk működési területén a tervezett beavatkozások a DVCS felsőbb szakaszát, a XXX. csatornát, a Dömsödi árapasztót és az 1. árapasztó csatornát érintik, részben a Felső Kiskunsági Szikes puszták és turjánvidék HUKN10001különleges madárvédelmi területen, részben a Felső kiskunsági szikes puszta kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területen. Alapvetően szükségesnek tartjuk a homokhátság kiszáradó területei vízellátásának javítását, a beruházás alapcéljaival Igazgatóságunk egyetért.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a dokumentáció organizációs tervet nem tartalmaz, a gyakorlati tapasztalatok alapján a kivitelezési időszak, megközelítési utak és terület igénybevételek Natura 2000 területeken lehetnek ugyanolyan jelentős hatásúak, mint a beruházás céljaként elvégzett munkálatok. Amennyiben az organizáció a Natura 2000 területeket az egyes Natura 2000 hatásbecslési dokumentációk 7.2.1. pontjában felsorolt területeknél nagyobb területen venné igénybe (…a kivitelezéssel kapcsolatosan felvonulásra, közlekedésre, munkavégzésre, iszapelhe-lyezésre alapvetően a meglévő utak, illetve a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 2.§ (3) bekezdésében meghatározott szélességű parti sávok kerüljenek használatra.) úgy az organizációra külön Natura 2000 hatásbecslés elkészítése szükséges.

Igazgatóságunk megítélése szerint a műtárgyak kivitelezése és a csatorna rekonstrukciók a „A Duna-Tisza közi Homokhátság 2. részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztésének Környezeti Hatástanulmánya" (továbbiakban KHT) 6.3 fejezetében és a „Homok2_KHT_foglaltak_6melléklet_élővilág.pfd"-ben foglalt javaslatok betartása esetén nem okoz jelentős negatív hatást sem a madárvédelmi, sem a természetmegőrzési területen, sem azokon kívül. Kérjük a hatásbecslésekben megfogalmazottakat a környezetvédelmi engedélyben előírni.

Általánosságban nem tartjuk támogathatónak a csatornák olyan mértékű kotrását, rekonstrukcióját, amely az esetleges vízpótlás nélküli időszakokban a jelenleginél nagyobb talajvíz elszívó hatást eredményez. A tervezett vízpótló rendszert úgy kell kialakítani, és üzemeltetni, hogy semmilyen körülmények között ne okozhassa belvizes gyepterületek száradását a vízszállítás céljából kikotort csatornarendszer leszívó hatásán keresztül.

A negatív hatások elkerülése érdekében Igazgatóságunk az alábbi további környezetvédelmi javaslatokat teszi:

1. *A szárazon történő mederkotrás is vethet fel problémákat a Natura 2000 jelölő réti csík faj tekintetében, mivel az képes a száraznak látszó meder iszapjában átvészelni a kedvezőtlen körülményeket. Kotrás esetén valóban szárazra kerül és ott – akár tömegesen – biztosan elpusztul. Kérjük előírni, hogy a kérdést helyszínenként szükséges vizsgálni és ott, ahol felmerül ennek lehetősége a kivitelezés során különös figyelmet kell fordítani az állatok észrevehetőségére és mentésére.*
2. *A mocsári teknős faj védelme érdekében fel kell térképezni a kivitelezéssel érintett területeken a fészkelő helyeket. Igazolt fészkelő helyen depóniát kialakítani nem szabad. A mocsári teknős élőhelyén nem csak szaporodási, hanem telelési időszakban sem szabad kotorni, mivel a teknősök az iszapban telelnek át.*
3. *Külön szeretnénk felhívni a figyelmet a tanulmányban is szereplő Bugyi-csatorna (XXIV. csatorna) kérdésére. Természetvédelmi szempontból elvárásként fogalmazzuk meg, hogy ennek vízszintje nem csökkenhet. A Bugyi-csatornában található vízszint megegyezik a csatorna menti Mogyoró-sziget vizes élőhelyen található vizek szintjével. A környező művelési ág szerint szántó területek döntő többsége a természetben NATURA 200 nádas vagy gyep. Ezek szántóként való hasznosítása a Natura 2000 érintettség miatt nem realitás. A hozzájuk tartozó kiemelten értékes élővilág nem teszi lehetővé a területek ismételt szántóként történő hasznosítását. A műtárgyak rekonstrukciója után a torkolati műtárgyat úgy kell üzemeltetni, hogy biztosítva legyen minél nagyobb tartóssággal a csatorna-mederben a minél nagyobb mederteltség.*
4. *A Dömsödi-árapasztó mellett tervezett élőhelyrekonstrukciós beruházás kérdéseit a vízjogi létesítési tervezés során Igazgatóságunkkal részleteiben szükséges egyeztetni.*
5. *A kotrások során biztosítani kell minimum egy teljes állású fő állandó jelenlétét, akinek egyedüli feladatát a kotrás során partra kerül vízi szervezetek (halak-kétéltűek-hüllők) vízbe történő visszajuttatása képezi."*

Hatóságunk a fenti nyilatkozatokat figyelembe vette az előírások megtétele és a döntése meghozatala során.

*

A környezetvédelmi hatóság a BK/KTF/07870-6/2023. számú levelével – *figyelemmel az R. 2021. május 29. napján módosult 1. § (6b) bekezdésére, különös tekintettel a telepítés helyével, a településrendezési eszközökkel kapcsolatos esetleges kizáró okokra* – megkereste a tevékenység telepítési helye szerinti települések önkormányzatait.

Kiskőrös Város Önkormányzatának 11579-2/2023. iktatószámú nyilatkozata:

*„A Kiskőrös közigazgatási területére eső vízgazdálkodáshoz kapcsolódó tervezett fejlesztés, a Kiskőrös Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 18/2015. (IX.10.) önk. rendelet (továbbiakban: HÉSZ) előírásaival **nem ellentétes."***

Kunszentmiklós Város Önkormányzatának Pénz/555-2/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Alulírott Lesi Árpád polgármester, Kunszentmiklós Város Önkormányzatának (6090 Kunszentmiklós, Kálvin tér 12.) nyilatkozattételre jogosult képviselője nyilatkozom, hogy a környezeti hatásvizsgálati

dokumentációt megismertem, a telepítés helyére vonatkozóan településrendezési eszközök vonatkozásában korlátozási előírás, a helyi környezet és természetvédelmi szabályozással kapcsolatos esetleges kizáró ok nincs."

Bugyi Nagyközség Önkormányzatának BPH/3964-5/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Az Országos Vízügyi Főigazgatóság által indított a ***Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem 2a) és 2b) részterület környezeti hatásvizsgálati eljárása*** *keretében érkezett hatósági megkeresésére ez úton nyilatkozom, hogy Bugyi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének* ***helyi építési szabályzatról szóló*** *– többször módosított -* ***23/2009. (XI.24.) rendelete*** *(továbbiakban: HÉSZ) alapján, a helyi környezet- és természetvédelemre kiterjedően a környezetvédelemről szóló 9/2001. (V.14.) önkormányzati ren-delet, továbbá a helyi jelentőségű természeti területek és értékek védetté nyilvánításáról szóló 22/2011. (IX.20.) önkormányzati rendelet alapján a tervezett beavatkozások a településrendezési eszközökkel, a helyi környezet és természetvédelmi szabályozással összhangban vannak.*

Nyilatkozatom Hatóságától 2023. szeptember 12-én az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 25.§ (1) bekezdése b) pontja, valamint a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Kormány rendelet 1.§. (6b) bekezdése szerint érkezett megkeresésére válaszul küldöm meg."

Szabadszállás Város Önkormányzatának PH/993-11/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Az ***Országos Vízügyi Főigazgatóság 1012 Budapest, Márvány utca 1/D meghatalmazása alapján a VIZITERV Environ Kft. 4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.*** *szám alatti kérelmező megkereste Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatalt környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása ügyében.*

A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, az általános közigazgatás rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 25. § (1) bekezdés b) pontja és az R.l.§ (6b) bekezdés alapján megkereste Önkormányzatunkat helyi környezet és természetvédelmi szabályozással kapcsolatban tegyünk nyilatkozatot.

A településkép védelméről szóló Szabadszállás Város Képviselő Testületének 15/2017. (XI.30.) rendeletének 8. § (7) bekezdése szerint mezőgazdasági-, erdő- és zöldterületi övezetekben fenntartható táj használatot megvalósító gazdálkodást, kezelést, vagy üzemeltetést kell folytatni, mind a természeti erőforrások, mind a tájképi értékek megőrzését figyelembe véve."

Akasztó Község Önkormányzatának 5140-5/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„A BK/KTF/07870-6/2023. iktatószámú levelükre hivatkozva, nyilatkozom, hogy „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" projekt Akasztó Község Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi építési szabályokról szóló 9/2004. (VI.30.) önkormányzati rendeletével nem ellentétes, településrendezési szempontból kizáró ok nem áll fenn."

Harta Nagyközség Önkormányzatának H/2583-4/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Alulírott Marosiné dr. Panyiczky Boglárka Hartai Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője az Országos Vízügyi Főigazgatóság - „ A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem „ 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás közleményéhez az alábbi nyilatkozatot tesszem:

Harta Nagyközség Önkormányzat területét érintő ingatlanok (Harta 0308 hrsz, Harta 0306/9 hrsz) Natura 2000 területen vannak, mely Harta Nagyközség Helyi Építéséi Szabályzatáról szóló 1/2019. (1.22.) számú

önkormányzati rendelet szerint is védelem és korlátozás alatt lévő területek. A területek országos jelentőségű természetvédelmi területek.

A 0306/9 hrsz-ú területek az önkormányzati rendelet szerint „MÁT" jelű természetes gyep rendeltetésű általános mezőgazdasági övezetben helyezkednek el, ahol lakóépület nem létesíthető, valamint birtokközpont nem helyezhető el. A rendelet 1. melléklete szerint országos ökológiai hálózat része (magterület határa és területe), valamint belvízzel veszélyeztett terület.

A 0308 hrsz terület „V" jelű vízgazdálkodási övezetben helyezkedik el. A rendelet 1. melléklete szerint országos ökológiai hálózat része (ökológiai folyosó), valamint belvízzel veszélyeztett terület.

Kérem a fentiek figyelembevételét."

Dunatetétlen Község Önkormányzatának Dt/673-8/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Alulírott Marosiné dr. Panyiczky Boglárka Hartai Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője az Országos Vízügyi Főigazgatóság - „ A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem „ 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás közleményéhez az alábbi nyilatkozatot teszem:

Dunatetétlen Község Önkormányzat területét érintő ingatlanok (Dunatetétlen 027/8 hrsz, Dunatetétlen 027/9 hrsz) Natura 2000 területen vannak, mely Helyi Építéséi Szabályzatáról szóló 10/2018. (XII. 10.) számú önkormányzati rendelet szerint is védelem és korlátozás alatt lévő területek, valamint kis részét régészeti lelőhelyek határa is érinti.

Kérem a fentiek figyelembevételét."

Solt Város Önkormányzatának S/4919-5/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Solt Város Önkormányzat részéről nyilatkozom arról, hogy a „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. üteme" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 azonosítószámú projekt összhangban van Solt Város Önkormányzatának a környezetvédelemről szóló 6/2002. (V.2.) rendeletével, valamint Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi építési szabályzat és szabályozási terv megállapításáról szóló 11/2008. (VII.7.) önkormányzati rendeletével.

A telepítés helyével, a településrendezési eszközökkel, a helyi környezet és természetvédelmi szabályozással kapcsolatos kizáró ok - Solt város tekintetében - nem áll fenn."

Dunapataj Nagyközség Önkormányzatának 1536-5/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Fenti tárgyra és számra valamint a 314/2005.(XII.25.) Kormányrendelet l.§.(6b) bekezdésére hivatkozva nyilatkozatomat az alábbiak szerint adom meg:

Dunapataj teljes közigazgatási (kül) területe a Viziterv Environ Nonprofit Kft. (44OO.Nyíregyháza, Széchenyi u.15.) által közzétett projektbemutató adatai alapján a 2b) részterület tervezése folytán érintett.

Dunapataj nagyközség közigazgatási területe tekintetében az alábbi korlátozások szabályozottak:
Dunapataj Nagyközség Képviselő-testülete a település településszerkezeti tervét a 63/2006.számú határozatával fogadta el. A településszerkezet meghatározó elemei a terv szerint az alábbiak: Duna és védvonala, Szelidi-tó és a csatornák, településközponti utak, vasútvonal. A település 9.490 hektáros igazgatási területe a belterület és a Szelidi üdülő- és kertterülete kivételével jellemzően beépítetlen mezőgazdasági hasznosítású szántó és gyep. Területfelhasználása szerint beépítésre szánt területek (lakóterületek, vegyes területek, gazdasági területek, üdülőterületek, különleges terültek) és beépítésre nem

szánt területek (közlekedési és közműelhelyezési terület, zöldterület, erdőterület, mezőgazdaági terület, egyéb terület).

Védett és védőterületek (országos: Kiskunsági Nemzeti Park Miklapuszta egysége (15/1993.(IV.7. KTM rendelet), Szelidi-tó Tájvédelmi Körzet (156/2007.(XII.27.) KvVM rendelet.- amely jogszabály felsorolja az ingatlan nyilvántartásban érintett hrsz-ket, helyi védettség: „C" sziget - Dunapataji szigetek és hullámtéri erdők.((19/2007.(XI.26.) önkormányzati rendelet.))

Hrsz-ek: 0129,038,0139,0132/5.) Országos védelemben részesülő műemléki terület: a Református templom műemléki környezete, műemléki épületek: Bem u.34 lakóház (2061 hrsz.) Béke tér 15 Református templom (80 hrsz.) Jókai u.8. Kovácsműhely és lakóház (1792 hrsz. Jókai utca 10. tájház népi (1792 m2.) Kossuth L.u. 2. Római katolikus templom (1973 hrsz.) Petőfi s.u.20. Községháza (1 hrsz.) Ordasi utca 21. cselédház.(2394 hrsz.)

A településszerkezeti terv módosításra került a 73/2013.számú képviselő-testületi határozattal, amelynek II. része szerint : A megyei területrendezési tervvel való összhang érdekében a következő kiegészítést teszi: a) belvíztározó, b) tájvédelmi terület, c) ökológiai hálózat, d.) NATURA 2000.határa.e.) bányászati szempontból kivett terület.

A településszerkezeti terv módosításra került a 143/2015.számú képviselő-testületi határozat III. része és a 117/2022. számú képviselő-testületi határozat 2.pontja szerint : Régészeti lelőhelyeket a ó.sz.melléklet illetve azok ábrázolását a 4.számú melléklet szerint kiegészíti.

Dunapataj Nagyközség Képviselö-testülete helyi építési szabályokról szóló (HÉSZ) 11/2006.(V.29.) rendelete környezetvédelmi előírásai a) Föld és talajvédelem érdekében ab) pontja alapján a termőföld,, más célú hasznosítással járó beruházás céljára csak az arra kijelölt övezetben lévő telek gyengébb minőségű termőföldi része vehető igénybe az illetékes földhivatal engedélyével".

A HÉSZ 4.§.víz védelme érdekében című b) pontja bg) alpontja szerint az öntözőtelepek létesítése engedélyköteles.

A HÉSZ általános előírások telekalakítás Beépítésre szánt területekre vonatkozó előírások 5.§.(6) bekezdése alapján magánút kialakítására vonatkozó előírások a) pontja alapján területénél az övezetre, építési övezetre előírt kialakítható telekméretre vonatkozó előírásokat nem kell figyelembe venni, b) pontja alapján szélessége legalább 6m és csak beépítésre nem szánt területen alakítható.

A HÉSZ 27.§-a alapján az alábbi területen csak honvédelmi létesítmények helyezhetők el: 0248/2,0252/3,0258/2 és 3 ,0246/3, 0254/5, 0236/9, 0252/4, 0242/2, 0254/6, 0248/6, 0246/4, 0249, 0260/2, 0254/4, 0246/2, 0248/7,024/3, 0250/2, 0252/2.

A HÉSZ 32 §.(1) bekezdése alapján „mezőgazdasági területnek minősül a község teljes beépítésre nem szánt területe az erdő - a közlekedési, közműelhelyezési és egyéb (vízgazdálkodási) területek kivételével az SZT-3 terv és a földhivatali nyilvántartás szerint mezőgazdasági művelésben nyilvántartott külterületi ingatlanok.

A HÉSZ vízgazdálkodási terület című 33.§.(3) bekezdése tartalmazza a „Egyéb terület ***(VT)*** *jellel a vízgazdálkodási terület. Előírásait az OTÉK 30.§. tartalmazza.*

A HÉSZ 37.§.(2) bekezdése a) pontja vízvédelmi érdekből az árvízvédelmi töltéstől mért 20m-es sávban b)pontja vízvédelmi érdekből zöldfelület alakítás célból, c)pontja utcanyitás érdekében, a (3) bekezdés szerint a „Szelidi volt zártkerteknél a vízpart felőli telekhatártól mért 20 m-es teleksávban építési tilalom vonatkozik

Kérem, az eljárás további szakaszában, mint területileg érintett önkormányzat, értesítésüket!"

Homokmégy Község Önkormányzatának H-I/1162-2/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Alulírott Csefkóné Busa Andrea, mint a Szakmári Közös Önkormányzati Hivatal (6336 Szakmár, Bajcsy Zs. u. 24.) jegyzője nyilatkozom - „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II.ütem" tárgyú KEHOP -1.3.0-15- 2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz - az Országos Vízügyi Főigazgatóság meghatalmazása alapján VIZITERV Environ Kft által ***benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentációban foglaltak:***

Homokmégy Községi Önkormányzat *(6341 Homokmégy, Kossuth u. 16.)* ***hatályos településrendezési eszközeivel*** *(86/2010. (XI.3.) Kt-i határozattal jóváhagyott és többször módosított településszerkezeti tervével és a helyi építés szabályairól szóló 7/2010. (XI.04.) önkormányzati rendelettel)* ***nem ellentétesek. A helyi környezet és természetvédelmi szabályozással kapcsolatos kizáró ok nem áll fenn.***

Ezen nyilatkozatomat a Bács-Kiskun vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) által hivatalomhoz megküldött fenti számú - ***„Országos Vízügyi Főigazgatóság - „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás" - megkeresésére*** *tettem."*

Öregcsertő Község Önkormányzatának Ö-I/735-4/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„A Szakmári Közös Önkormányzati Hivatal Öregcsertői Kirendeltsége (6311 Öregcsertö, Kossuth utca 141.) képviseletében nyilatkozom - ***„A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása ILütem" tárgyú KEHOP -1.3.0- 15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz -*** *az Országos Vízügyi Főigazgatóság meghatalmazása alapján VIZITERV Environ Kft által benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentációban foglaltak:*

Öregcsertő Községi Önkormányzat hatályos településrendezési eszközeivel *(218/2009. Kt. határozattal jóváhagyott, 6/2015. (11.18.) Kt. és 50/2021. (III.23.) Kt határozatokkal módosított településszerkezeti tervével és a helyi építési szabályokról szóló 12/2009. (XI.27.) önkormányzati rendelettel)* ***nem ellentétesek. A helyi környezet és természetvédelmi szabályozással kapcsolatos kizáró ok nem áll fenn.***

Ezen nyilatkozatomat a Bács-Kiskun vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) által hivatalomhoz megküldött, fenti számú - „Országos Vízügyi Főigazgatóság - „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás" - megkeresésére tettem."

Szakmár Község Önkormányzatának S-I/968-5/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Alulírott Rab Petra, mint a Szakmári Közös Önkormányzati Hivatal (6336 Szakmár, Bajcsy Zs. u. 24.) aljegyzője nyilatkozom - „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II.ütem" tárgyú KEHOP -1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatás vizsgálati eljáráshoz - az Országos Vízügyi Főigazgatóság meghatalmazása alapján VIZITERV Environ Kft által benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentációban foglaltak:

Szakmár Község Önkormányzatának hatályos településrendezési eszközeivel (150/2010. (XII. 15.) Kt-i határozattal jóváhagyott 29/2021. (111.19.) Polgármesteri határozattal módosított településszerkezeti tervével és a helyi építési szabályokról szóló 8/2010. (XII.20.) önkormányzati rendelettel) nem ellentétesek. A helyi környezet és természetvédelmi szabályozással kapcsolatos kizáró ok nem áll fenn.

Ezen nyilatkozatomat a Bács-Kiskun vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Jogi és Hatósági nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky

krt. 2.) által hivatalomhoz megküldött fenti számú - ***„Országos Vízügyi Főigazgatóság - „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás" - megkeresésére*** *tettem."*

Tass Község Önkormányzatának I/2918-2/2023. iktatószámú nyilatkozata:

„Nyilatkozom, a ***Tass, közigazgatási területét érintő*** *„A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljáráshoz.*

A tervezett projekt megvalósítása a ***HÉSZ 4. § (A teljes közigazgatási területre vonatkozó általános környezetvédelmi előírások)*** *továbbá* ***a rendelet mellékletét képező Szabályozási Tervlapnak, a településrendezési eszközökben*** *foglaltakkal összhangban van, és nem érint helyi jelentőségű védett területet."*

A fentieken túl, a beavatkozással érintett települések önkormányzatai (Alsónémedi, Dabas, Dömsöd, Apaj, Kiskunlacháza, Császártöltés, Dunavecse, Fülöpszállás, Hajós, Kecel, Kunpeszér, Nemesnádudvar, Soltszentimre, Szalkszentmárton) nyilatkozatot, észrevételt nem tettek, a tervezett beruházással kapcsolatban kifogást nem emeltek.

*

A környezetvédelmi hatóság az R. 8. § - 10. §-ban foglaltak alapján az alábbiak szerint biztosította a nyilvánosság bevonását az eljárásba:

Tekintettel arra, hogy a fenti tárgyú eljárásban az Ákr. 41. § (1) bekezdésben meghatározott sommás eljárás feltételei nem álltak fenn *(a tényállás tisztázása volt szükséges, szakhatósági és egyéb megkeresések voltak szükség*esek), a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 43. § (2)-(3) bekezdése alapján a 2023. szeptember 11. napján kelt, BK/KTF/07870-3/2023. számú levelében tájékoztatta az ügyfeleket az ügy tárgyáról, az eljárás megindításának napjáról, az iratokba való betekintés és a nyilatkozattétel lehetőségéről, a kérelmező ügyfél nevéről, a teljes eljárás ügyintézési határidejéről, a határidő túllépésének jogkövetkezményeiről és arról, hogy a hatóság a továbbiakban a teljes eljárás szabályai szerint jár el.

Az R. 12-15. §-ai szerinti eljárás (országhatárokon átterjedő nemzetközi környezeti hatásvizsgálat):
A tevékenységnek határon átterjedő jelentős környezeti hatása nincs. Az R. 12-15. §-ai szerinti eljárás – országhatárokon átterjedő nemzetközi környezeti hatásvizsgálat – nincs folyamatban.

A környezetvédelmi hatóság az R. 8. § (1)-(3) bekezdésének megfelelően 2023. szeptember 11. napján honlapján közzétette a környezeti hatásvizsgálati eljárás megindítására vonatkozó, BK/KTF/07870-4/2023. számú közleményt, ezzel egyidejűleg azt megküldte a beavatkozással érintett települések jegyzőinek, akik gondoskodtak annak közhírré tételéről.

Továbbá a környezetvédelmi hatóság az R. 9. § (6)-(7) bekezdésének és *az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet) és *a veszélyhelyzet ideje alatt egyes szervezetek működésére vonatkozó, továbbá egyes közigazgatási eljárási szabályok megállapításáról szóló 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendeletnek* (a továbbiakban: 146/2023. (Iv. 27.) Korm. rendelet) megfelelően 2023. szeptember 11. napján, honlapján közzétette az érintettek személyes megjelenése nélküli közmeghallgatás tartására vonatkozó, BK/KTF/07870-4/2023. iktatószámú közleményt, ezzel egyidejűleg azt BK/KTF/07870-5/2023. iktatószámon megküldte a beavatkozással érintett települések önkormányzatainak, amelyek gondoskodtak annak helyben történő közhírré tételéről.

Az R. 9. § (1) bekezdése alapján a környezetvédelmi hatóság közmeghallgatást tart, kivéve, ha a tevékenység katonai titokvédelem alá esik, vagy ha a kérelmet benyújtását követően elutasította. A közmeghallgatásra vonatkozó adatok közhírré tételének az R. 9. § (7) bekezdése alapján legalább harminc nappal a közmeghallgatás időpontja előtt kell megtörténnie.

A 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet 1. §-a szerint a Kormány az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása és kezelése érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdet ki.

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet 1. §-a alapján a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a 2-7. § szerinti ügyekre vonatkozó, személyes megjelenési kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseket az e rendeletben meghatározott kiegészítésekkel és eltérésekkel kell alkalmazni.

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet *„3. A közigazgatási hatósági eljárásban alkalmazott közmeghallgatással kapcsolatos eltérő szabályok”* című része tartalmazza a közigazgatási hatósági eljárásban alkalmazott közmeghallgatással kapcsolatos szabályok eltérő alkalmazásával összefüggő speciális rendelkezéseket.

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási hatósági eljárásban közmeghallgatás az érintettek személyes megjelenése nélkül, az e rendeletben foglaltak szerint is megtartható.

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján az eljáró hatóság, a jogszabályban közmeghallgatás megtartására kijelölt szerv (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) a honlapján közzéteszi mindazon információkat - így különösen iratokat, kép- és hangfelvételeket, internetes hivatkozásokat -, amelyek az érintettek közmeghallgatásban való részvétele szempontjából lényegesek. Ha az eljáró hatóság más szervet is megkeres az információk saját honlapon történő közzététele érdekében, a megkeresett szerv köteles azt haladéktalanul teljesíteni

A 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdése alapján a közzététel tartalmazza azt a határidőt, amelyen belül az érintettek észrevételeket tehetnek, és kérdéseket tehetnek fel.

A közmeghallgatás nyilvánosságának biztosítása a kérdések, észrevételek és arra adott válaszok honlapon való, mindenki számára hozzáférhető közzétételével valósul meg.

A tevékenységgel érintettek az eljárás kapcsán <u>észrevételeket</u> a közmeghallgatás időpontjáig (2023. október 24. napjáig), személyes megjelenése nélkül, <u>írásban</u> közvetlenül a környezetvédelmi hatósághoz nyújthattak be.

A rendelkezésre álló idő alatt, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (002940-097/2023. számú nyilatkozat) terjesztett elő észrevételt, a korábban már ismertetett nyilatkozatukban foglaltak szerint.

A VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2066-288-2023 iktatószámú nyilatkozata az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság az eljárással kapcsolatban benyújtott észrevételével kapcsolatban:

„A Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya 2023. október 26-án kelt levelében - az Országos Vízügyi Főigazgatóság meghatalmazása alapján

- a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. -t „a Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében, a Duna-Tisza közi Homokhátság 2a, 2b részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztése" tárgyú - környezeti hatásvizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelem kapcsán, az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság által (002940-097/2023. számon) a személyes jelenlét nélkül megtartott közmeghallgatásra benyújtott észrevételére vonatkozóan nyilatkozattételre hívta fel.

A környezetvédelmi hatóság által megadott teljesítési határidőn belül az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság által (002940-097/2023. számon (iktatószáma a környezetvédelmi hatóságnál: BK/KTF/07870-86/2023.) megfogalmazott észrevételekre vonatkozóan az alábbiakban tesszük meg nyilatkozatunkat:

1.A Kiskunsági főcsatorna Tassi beeresztő műtárgy beton-felülvizsgálatát a projekt keretében a MINDENKOR Korrózióvédelmi Mérnökiroda Bt. (Budapest) 2023. augusztus végére végezte el, így ennek végeredménye még a KHT-ba nem épült bele. A felülvizsgálat alapján szakértők bevonásával folyik az acélszerkezetek felülvizsgálata és a rekonstrukciós munkák tervezése. A felülvizsgálatról szóló MK-52/SZV/2023 számú szakértői dokumentáció 2023. október 24-én az ADUVIZIG részére átadásra került.

A szükséges beavatkozások (a felülvizsgálat alapján) csak a betonfelületek javítására, esetlegesen betoninjektálásra és az acélszerkezetek tisztítására, felújítására, a mozgató-szerkezetek felújítására, az elektromos mozgatás korszerűsítésére fog kiterjedni. Olyan beavatkozást mely a meder, vagy a műtárgy átépítésével járna, nem válik szükségessé. A tevékenység nagy része így kézi munkával elvégezhető, nagy gépek bevonására várhatóan nincs szükség. Ezen felújítási, karbantartási munkák nem tartoznak bele a környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységek körébe.

A szükséges felújítási/karbantartási tevékenységeket áttekintve megállapítható, hogy azok csak ideiglenes, rövid ideig tartó, - a nagyrészt kézi munkavégzés által - minimális volumenű környezetterheléssel járnak. A keletkező hulladékok mennyisége minimális (elsősorban betontörmelék, felületkezelő anyagok, csomagolási maradékok), a dokumentációban becsült hulladékok mennyiségében számottevő változást nem okoznak, így azoknak a hatályos jogszabályok szerinti kezelése (engedéllyel rendelkező kezelőnek történő átadása) nem jár környezetterheléssel. A felújítási, karbantartási munkák hatásai a KHT-ban korábban lehatárolt hatásterületen belül maradnak.

Egyetértünk tehát az ADUVUZIG felvetésével. A projekt keretében meg is történt a kérdéses műtárgy felülvizsgálata, annak eredményei alapján tervezésre kerül a műtárgy szükséges felújítása. E tevékenységnek azonban nincsenek olyan következményei, melyek a KHT korábbi megállapításaitól a műtárgy lokális környezetében kimutatható változásokat okozna.

2.A Kiskunsági, illetve a Duna-völgyi főcsatornán gravitációsan levezethető többlet vízhozam vizsgálatát az Országos Vízügyi Főigazgatóság irányozta elő a meglévő műtárgyak áteresztő képességének figyelembevételével, kizárólag szelvénybővítés alkalmazásával. A rendelkezésünkre bocsátott adatszolgáltatások, hidrológiai elemzések és hidraulikai modellezés alapján – a jelenlegi állapotnak megfelelő vízigények figyelembevételével – került meghatározásra az 5 m3/s többlet vízhozam átvezethetősége. Ez a vízhozam egy felső határérték, melyet a meder szelvény bővítésével el lehet érni, erre lehet I. ütemben (a Fajszi vízkivételi mű kiépítéséig) a hajósi nyomásfokozó állomás kapacitását kiépíteni.

A „Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítását, helyreállítását célzó vízkészlet-gazdálkodás fejlesztése"- ahogy azt a címe is mutatja - nem öntözésfejlesztési projekt, így a legnagyobb volumenű vízpótlásra nem elsősorban a nyári, öntözési időszakban van szükség. A projektterületen az ökológiai célú vízpótlásba bevont vizes élőhelyek esetében elsősorban az őszi-téli, ill. a koratavaszi időszakban tervezünk jelentősebb volumenű vízpótlást. Ezt követően, a mindenkori időjárási viszonyok függvényében koranyári időszakban jelentkezhet még rövidebb időszakban jelentősebb vízpótlási igény. A legtöbb projektbe bevont vizes élőhely esetében a nyári időszakban a számottevő vízpótlás megszűnésével és a vízszintek csökkenésével, az élőhelyek részleges vagy teljes leszáradásával számolunk. A vizes élőhelyek esetében nem cél a folyamatos, állandó, magas vízszint tartása, hanem a jelentős emberi, vízrendezési jellegű beavatkozások előtti állapotokhoz minél inkább közelítő, a Homokhátság hidrometeorológiai sajátosságain alapuló

természetszerű vízszintdinamika megvalósítása. Összességében tehát a projekt tervezése során nem folyamatos állandó vízigénnyel és vízpótlással számoltunk.

3.Az észrevételt köszönjük, elfogadjuk.

4.Szakmai szempontból a vízfolyások kotrása általában lentről felfelé halad, de természetesen a kivitelező és az üzemeltető ettől eltérhet, nagyobb jelentősége nincs, mert a korábbi gyakorlat azt mutatja, hogy minimális a visszaiszapolás mértéke.

5.A kikerülő iszap pontos mennyisége és elhelyezésének tényleges területigénye a részletes kiviteli tervezés során kerül pontosításra.

6.A tervezéskor már figyelembe vettük a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletet. A jogszabály maradéktalan betartása a kivitelezési ajánlati dokumentáció készítésekor előírásra kerül a kivitelező felé.

7.Az észrevételt elfogadjuk, de ez nem tervezői kompetencia, jelen eljárás szempontjából nem releváns.

Kérjük, hogy fentiekben megadott nyilatkozatunkat elfogadni, az eljárás során figyelembe venni és a környezetvédelmi engedélyt kiadni szíveskedjenek."

Az észrevételekre adott válaszokat a környezetvédelmi hatóság honlapján, a BK/KTF/07870-112/2023. iktatószámú közlemény formájában közzétette. A VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által az észrevételekre vonatkozó, fentiekben ismertetett válaszokat a környezetvédelmi hatóság értékelte és azokat elfogadta.

A fenti tárgyú környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása során megküldött iratokat *(a környezetvédelmi hatóság megkeresésére megküldött szakhatósági állásfoglalásokat, szakkérdés vizsgálatára vonatkozó nyilatkozatokat, hiánypótlásként megküldött iratokat, valamint egyéb nyilatkozatokat, tájékoztatásokat, észrevételeket és arra adott válaszokat, a közmeghallgatásról készült jegyzőkönyvet stb.)* a környezetvédelmi hatóság – a BK/KTF/07870-87/2023. és a BK/KTF/07870-112/2023. számú közleményeivel – a nyilvánosság számára elérhetővé tette a honlapján.

A közmeghallgatás időpontjáig a vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem változtak, így arra a BK/KTF/07870-4/2023. iktatószámú közleményben foglaltak szerint került sor.

A közmeghallgatás a fentiek szerint az érintettek személyes megjelenése nélkül megtartásra került, lefolytatása a R., a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet és a 146/2023. (IV. 27.) Korm. rendelet rendelkezései szerint történt.

A környezetvédelmi hatóság a közmeghallgatást írásos jegyzőkönyvi formában dokumentálta, melynek elektronikus elérhetőségét – a BK/KTF/07870-112/2023. számú közleményében 2023. november 24. napján – honlapján biztosította.

Az eljárás során a **Nemzeti Ökológiai és Természetvédelmi Egyesület** (6500 Baja, Bajnok u. 16/B., a továbbiakban: Egyesület) elnöke, S. Nagy Attila 2023. szeptember 27. napján a környezetvédelmi hatóságnak megküldött beadványában kérte az Egyesület ügyféli jogállásának megállapítását. Ezzel kapcsolatosan kérte, hogy az eljárás során kiadott engedélyekről tájékoztassuk, ill. „a kérelmeket az alátámasztó szakanyaggal együtt" küldjük meg.

A környezetvédelmi hatóság az Egyesület ügyféli jogállását a 2023. október 25. napján megküldött BK/KTF/07870-84/2023. számú végzésében állapította meg. A BK/KTF/07870-98/2023. számú levelével a környezetvédelmi hatóság az Egyesületet rendelkezésére bocsátotta – elektronikus link létrehozásával – az eljárásban keletkezett iratokat.

Az Egyesület az eljárással kapcsolatos **észrevételét** – a közmeghallgatás időpontját követően – 2023. november 12. napján küldte meg a környezetvédelmi hatóságnak:

„Köszönettel megkaptuk „A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem" tárgyú KEHOP-1.3.0-15-2022-00033 projekt keretében 2a) és 2b) részterület tárgyú" projekt anyagát is, ezért az engedély szíves megküldését kérem azzal, hogy az alábbi észrevételünkre várom a kérelmező válaszát.

A Bioaqua Pro KFT szakmai tevékenységét régóta elismerjük, ezért az esetlegesen felmerülő problémák leginkább a kérelmező és a döntéshozók kapcsán keletkezett, mint az Esztergomi árvízvédelmi projektnél mellőzött nemzetközi szintű szakértőik alábbi megállapításainál.

„A mennyiségi felmérési eredmények szerint az érintett kotrási sávban a természetvédelmi oltalmat élvező B. naticina néhány ezres nagyságrendű; a F. daudebartii acicularis néhány milliós nagyságrendű; a F. esperi néhány százezres nagyságrendű és a T. danubialis danubialis egy-két milliós nagyságrendű állományainak ***pusztulása várható****."*

A DVCS elmúlt 50 évben való kotrása „lebetonozása" és a partrendezése addig nem okozott jelentős kárt, amíg a buja flórája megtartott volt és utána a faunája nem degradálódott, ezért 2005 óta a halállományát is pótolni kell, tehát e projekt ezt fogja továbbcsökkenteni a távlati hasznos cél reményében, mivel „Esetünkben nem a beavatkozás okoz kedvezőtlen környezeti hatásokat, hanem a be nem avatkozás", mely kérdéseket vet fel.

Ugyanis a KHT ellentmondásban van önmaga céljaival, melyekre az ADUVIZIG is rávilágított a vízmegtartás kapcsán, de a válasza szerint ez „nem öntözésfejlesztési projekt", sőt ehelyütt a „bevont vizes élőhelyek esetében a nyári időszakban a számottevő vízpótlás megszűnésével és a vízszintek csökkenésével, az élőhelyek részleges vagy teljes leszáradásával számolunk".

A kérelmező álltja, hogy az emberi beavatkozások előtti állapotokat kívánja e beavatkozással visszaállítani, de ezt csak az őszi-téli időszakra biztosítva, ami eleve nem értelmezhető, ezért elismerve a költségvetési körülményeket arra keressük a választ, hogy mindezen tényállások mellett az összes projektnél mely okból nem merült fel a beeresztési pont környékén egy nagy víztározó építése, ami minden időszakban koherens és lineáris közeli vízszállítást adhatna.

Ha az OVF a Tisza-túr közi tározót Milota Község tiltakozása és 10.000 vöröslábú hegyisáska mortalitása ellenére megépíttette, amely Ukrajnában nem járt volna kárral, akkor a jelenlegi beavatkozási terület felső szakaszán sokkal relevánsabb a víztározó megvalósítása.

A tervezett munkálatokkal a keletkező károk mellett tartós vagy végleges javulás nem várható a klímaváltozás folytatódása esetén, legfeljebb ha a beeresztéseknél tározókat építünk.

Köszönöm szíves együttműködését és várom válaszukat."

A VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2066-300-2023 iktatószámú nyilatkozata az Egyesület az eljárással kapcsolatban benyújtott észrevételével kapcsolatban:

„A VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (44OO Nyíregyháza, Széchenyi utca 15., továbbiakban: Tervező lroda) ***„A Duna-Tisza közi Homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása,***

helyreállítása II. ütem" *- projekt* ***2a 2b*** *részterületére vonatkozó, Nemzeti Ökológiai és Természetvédelmi Egyesület (továbbiakban: NÖTE) részéről érkezett észrevétel, kérelem tárgyú levélben foglaltakkal kapcsolatban -a felvetések sorrendjében- az alábbiak szerint nyilatkozik:*

1.
A Bioaqua Pro KFT szakmai tevékenységét régóta elismerjük, ezért az esetlegesen felmerülő problémák leginkább a kérelmező és a döntéshozók kapcsán keletkezett, mint az Esztergomi árvízvédelmi projektnél mellőzött nemzetközi szintű szakértőik alábbi megállapításainál.
„A mennyiségi felmérési eredmények szerint az érintett kotrási sávban a természetvédelmi oltalmat élvező B. naticina néhány ezres nagyságrendű; a F. daudebartii acicularis néhány milliós nagyságrendű; a F. esperi néhány százezres nagyságrendű és a T. danubialis danubialis egy-két milliós nagyságrendű állományainak pusztulása várható."

A Tervező Iroda előtt nem világos, hogy a felvetésben idézett szövegrész hogyan kapcsolódik jelen projektelem környezeti hatásvizsgálati eljárásához, továbbá mi a NÖTE célja az idézettel. A Tervező Iroda a felvetést jelen eljárásban nem tekinti relevánsnak.

2.
A DVCS elmúlt 50 évben való kotrása „lebetonozása" és a partrendezése addig nem okozott jelentős kárt, amíg a buja flórája megtartott volt és utána a faunája nem degradálódott, ezért 2005 óta a halállományát is pótolni kell, tehát e projekt ezt fogja továbbcsökkenteni a távlati hasznos cél reményében, mivel „Esetünkben nem a beavatkozás okoz kedvezőtlen környezeti hatásokat, hanem a be nem avatkozás", mely kérdéseket vet fel.

A Tervező Iroda számára nem világos, hogy a NÖTE mire alapozza a DVCS „elmúlt 50 évben való kotrására lebetonozására és partrendezésére" vonatkozó állítását, illetve az -álláspontunk szerint megalapozatlan- állításból tévesen levont következtetéseit. A projekt előkészítése során történt felmérések eredményei alapján éppen a rendszeres karbantartás hiánya miatt alakulhattak ki egyes helyeken feliszapolódások, „iszapdugók", valamint emiatt lehetséges, hogy a csatorna szinte teljes hosszán nádas, gyékényes, vízi harmatkásás szegélyvegetáció és szinte a teljes víztérben lebegő és gyökerező hínárvegetáció lelhető fel (vö.: KHT 6. mell., 1.2.1.1. Magasabb rendű növényzet I. fejezet). Ugyanennek köszönhető, hogy a DVCS vizsgált szakaszain 4 természetvédelmi szempontból értékes vízi makrogerinctelen faj egyedeinek jelenlétét igazoltuk (Borysthenia naticina, Aeshna isoceles, Libellula fulva, Orthetrum brunneum), továbbá, hogy a védett vágócsík (Cobitis elongatoides), réti csík (Misgurnus fossilis), szivárványos ökle (Rhodeus sericeus) és a fokozottan védett lápi póc (Umbra krameri) is megtalálható a főcsatornában, sőt, lápi póc a főcsatorna teljes szakaszán előfordul (KHT. 6. mell. 2.1.1.10. Halak, 1.2.1.4. Makroszkopikus vízi gerinctelenek fejezet).
Hangsúlyozzuk, hogy a beavatkozások csak a legszükségesebb szakaszokra terjednek ki az alábbiak szerint:

- *Kotrásra csak a szűkületi szakaszokon és ott is csak félszelvényű kotrás valósul meg. Azaz kijelölésre kerül egy kivitelezési oldal, a szemközti oldal pedig kíméleti oldalként kerül megjelölésre. A kivitelezési oldalról a meder keresztszelvény 50%-ából kerül eltávolításra az ott található növényzet és a felhalmozódott üledék. A kivitelezési oldallal szemközti kíméleti oldalon a keresztszelvény fennmaradó 50%-ában mind az üledék, mind a vízi élővilág élettere, mind a magasabb rendű mocsári- és hínárnövényzet háborítatlanul a mederben marad.*
- *Az Akasztó fölötti mederszakaszon nem lesz összefüggő kotrás. 17 helyszínen, csak néhány 100 m-es szakaszon lesz, összesen 5300 m hosszban kotrás, ami a DVCS Akasztó fölötti szakaszának ~10%-a.*
- *Az Akasztó alatti mederszakaszon összefüggően ~34 km hosszon lesz kotrás. Az ökológiai állapot romlásának mérséklésére – <u>a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság igényének megfelelően, és a vízügyi szakemberekkel történt többkörös egyeztetések eredményeképpen</u> – kárenyhítő létesítmények kerülnek kialakításra, melyek a DVCS medrével 5 db párhuzamos mellékág formájában fognak megvalósulni összesen ~ 2220 m hosszúságban. Ezen párhuzamos mellékágak, a vizes élőhelyekhez kapcsolódó növényi és állati társulások alkotta életközösségek, ezek részeként a halak számára szaporodásra és táplálkozásra alkalmas új élőhelyekként funkcionálnak majd. A kivitelezés időszaka alatt a kíméleti oldal megfelelő lehetőséget biztosít az értékes fajok munkálatok előli elhúzódására, hiszen a kotrás a fentiekben leírtak szerint csak a keresztszelvény felét érinti, a kivitelezési oldallal*

szemközti part mentén a mederben érintetlenül marad a mocsári- és hinárnövényzet, valamint az üledék.

A vízminőség fontos része a biológiai elemek szerinti állapot. A DVCS halak szerinti állapota – az előző pontban végzett felmérési eredmények ellenére - a VGT3 szerint gyenge besorolású, így sajnos kedvező állapotról eddig sem beszélhettünk. A beavatkozásokkal érintett Duna-völgyi főcsatorna alsó víztestet számos különböző terhelés éri, ezért a VGT3 a jó állapot elérésének érdekében kifejezetten előirányozta a vízfolyáson a felhalmozódott iszap és mederbeli növényzet egyszeri eltávolítását 2027-ig. Ennek megfelel a tervezett beavatkozás, melynél viszont az előző bekezdésben leírt kárenyhítő megoldások alkalmazása különösen fontos.

Az „Esetünkben nem a beavatkozás okoz kedvezőtlen környezeti hatásokat, hanem a be nem avatkozás" - szövegkörnyezetből kiragadott mondat kapcsán a NÖTE jelzi, hogy az „kérdéseket vet fel", azonban, mivel a felvetett kérdéseket a továbbiakban nem részletezi, így azokkal kapcsolatban nyilatkozni nem áll módunkban. Jelezzük azonban, hogy az idézett mondat a szövegkörnyezetéből kiragadva álláspontunk szerint épp úgy értelmezhetetlen, mint ahogy a 2a, 2b projektterület hatásvizsgálata kapcsán a DVCS-t érintő beavatkozások kiragadása a hatásvizsgálatból, vagy a 2a, 2b részterület kiragadása a teljes projektből. Jelen KHT során, ahogy az a tanulmányban bemutatásra kerül a Homokhátság egésze vízpótlásának egy megalapozó beavatkozási része került vizsgálat alá. Az itt kialakuló bővített vízút biztosítja - a nagyobb léptékű dunai vízpótlás megvalósulásáig - a Homokhátság déli területei felé a vízátadás lehetőségét. A vízátadás célja ezen déli területek felé nem öntözési célú, hanem alapvetően a térség talajvíz szintjének stabilizálását, a területen korábbiakban létező szikes tavak, tocsogók, mint élőhelyek rehabilitálását szolgálja. Az „Esetünkben nem a beavatkozás okoz kedvezőtlen környezeti hatásokat, hanem a be nem avatkozás" mondat a Homokhátság egészén tapasztalható szárazodás napjainkra már elodázhatatlan vízgazdálkodási megoldáskeresésre vonatkozik.

3.

Ugyanis a KHT ellentmondásban van önmaga céljaival, melyekre az ADUVIZIG is rávilágított a vízmegtartás kapcsán, de a válasza szerint ez „nem öntözésfejlesztési projekt", sőt ehelyütt a „bevont vizes élőhelyek esetében a nyári időszakban a számottevő vízpótlás megszűnésével és a vízszintek csökkenésével, az élőhelyek részleges vagy teljes leszáradásával számolunk".

*A két, szövegkörnyezete nélkül idézett félmondat önmagában nem értelmezhető. Mindkét szövegrész a Tervező Iroda Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság által a személyes jelenlét nélkül megtartott közmeghallgatásra benyújtott észrevételére vonatkozó 2066-2888-2023. számú nyilatkozatából való, amely a kiragadott szövegrészeket tartalmazó mondatokat követően azt is tisztázza, hogy „A vizes élőhelyek esetében nem cél a folyamatos, állandó, magas vízszint tartása, hanem a jelentős emberi, vízrendezési jellegű beavatkozások előtti állapotokhoz minél inkább közelítő, a Homokhátság hidrometeorológiai sajátosságain alapuló természetszerű vízszintdinamika megvalósítása." Ez utóbbi célkitűzés a Nemzeti Park Igazgatósággal történt többszöri egyeztetések során került megfogalmazásra, és a projekt hosszú távú célkitűzéseivel (a talajvízkészletek feltöltése, talajvízszintek emelése) vízgazdálkodási szempontból is összeegyeztethető. A célkitűzés szakmai háttere, hogy a tervezett vízvisszatartással és vízpótlással érintett vizes élőhelyek jelentős része (elsősorban az ökotározók vagy ökológiai célú vízvisszatartási területek) kiemelt természeti értéket képező, **jellemzően időszakos** felszíni vízborítású vizes élőhely, így például szikes tó, mocsárrét, láprét. Ezen élőhelyek esetében a folyamatos, állandó felszíni vízborítás az élőhelyek átalakulásához, eljellegtelenedéséhez, természetvédelmi értékeik pusztulásához eltűnéséhez vezethet. Az egyes részterületekre vonatkozóan elkészült KHT-k élővilágvédelmi fejezetrészei részletes értékeléseket, elemzéseket tartalmaznak a vízpótlás hatásaival kapcsolatban, élőlénycsoportokra lebontva, külön kitérve a kiemelt természetvédelmi jelentőségű fajokra. Számos kiemelt természetvédelmi jelentőségű faj esetében a túlzottan hosszú időszakra kiterjedő, ill. nem megfelelő időszakban jelentkező felszíni vízborítás az érintett állományok megszűnését okozhatja. Nem cél a szikes tavak, mocsárrétek láprétek helyén jellegtelen, legfeljebb közepes természetességű tározók kialakítása. A kedvezőtlen hatásokat mindenképpen el kell kerülni és a vízpótlás mértékét és annak dinamikáját az érintett élőhely ökológiai igényeihez kell igazítani annak érdekében, hogy a vízvisszatartással és vízpótlással érintett jelenleg vízhiányos vizes élőhelyek ökológiai állapota a vízpótlással javuljon. A vízpótlás célja, az érintett élőhelyekhez kötődő karakterisztikus fajegyüttesek megőrzése, állományaik gyarapítása ökológiai vízigényük biztosításával. A kialakításra kerülő puffertározókban és a*

vízpótlással érintett csatornaszakaszokon ugyanakkor a folyamatos állandó vízborítás biztosítása a célkitűzés, hogy ezek medre folyamatos beszivárgási felületet biztosítjon, melyen keresztül a vízpótlás által odajuttatott víz beszivárogva a talajvizet táplálja és a talajvízszint emelkedését szolgálja. A tervezett vízvisszatartást és vízpótlást szolgáló beavatkozások a térségi talajvízszint emelkedésével várhatóan olyan felszín alatti vizektől függő életközösségekre is kifejtik hatásukat, amelyek közvetlenül nem érintettek dunai eredetű vízpótlással, de a vízpótlással érintett puffertározók, csatornaszakaszok környezetében a vízpótlás közvetett hatásterületén helyezkednek el. A KHT-ban a vízpótlás és vízvisszatartás mértékére és időbeni dinamikájára vonatkozó javaslatok a fentiekben részletezett célkitűzéseket szolgálják. Előzőek alapján a KHT távolról sincs ellentmondásban önmaga céljaival, a NÖTE ezen felvetése a 2. pontban foglalt DVCS-re vonatkozó felvetéshez hasonlóan kiragadott részinformációkra, félmondatokra alapozott és téves.

4.

A kérelmező állítja, hogy az emberi beavatkozások előtti állapotokat kívánja e beavatkozással visszaállítani, de ezt csak az őszi-téli időszakra biztosítva, ami eleve nem értelmezhető, ezért elismerve a költségvetési körülményeket arra keressük a választ, hogy mindezen tényállások mellett az összes projektnél, mely okból nem merült fel a beeresztési pont környékén egy nagy víztározó építése, ami minden időszakban koherens és lineáris közeli vízszállítást adhatna.

A felvetés első fele eleve téves, a projektnek nem célja az emberi beavatkozások előtti állapotok visszaállítása (bár az „e beavatkozással" -frázisból az sem derül ki, hogy mely beavatkozásra gondol a NÖTE), ilyet sem kérelmünkben, sem a benyújtott dokumentumokban nem állítottunk. A Hatástanulmány 2.1. A Homokhátság fejlesztésének szükségessége és a fejlesztés céljai -fejezetében a projekt céljai egyértelműen és részletesen ismertetésre kerültek. Ahogy azt az előző pontban kifejtettük, a vizes élőhelyek esetében cél a jelentős emberi, vízrendezési jellegű beavatkozások előtti állapotokhoz minél inkább közelítő, a Homokhátság hidrometeorológiai sajátosságain alapuló természetszerű vízszintdinamika megvalósítása. Az előzőek tükrében álláspontunk szerint a projekt célja és a megvalósítás módja a benyújtott hatástanulmány és egyéb dokumentumok értelmezésével mindenki számára érthető kell, hogy legyen.

A felvetés második, víztározóra vonatkozó részével kapcsolatban nem világos, hogy a NÖTE milyen „beeresztési pontra" céloz. A vizsgált változatok közül a 3. változat került továbbtervezésre (KHT 2.2.1. A Homokhátság tervezett vízrendszere és annak változatai fejezet). Mivel a vízkivétel nem gravitációsan, hanem szivattyúval történne, így „a beeresztési pont" alatt vélhetően a vízkivételi hely értendő. Ebben az esetben nem világos, hogy egy tározó létesítésével mennyivel lenne „lineárisabb" a vízbetáplálás, mint a szivattyúállomás megfelelő üzemeltetésével, a koherens jelzőt pedig a vízellátással kontextusban nem tudjuk értelmezni.

Előzőek miatt általánosságban a víztározókkal kapcsolatban nyilatkozunk, hogy a teljes projekt során összesen 76 db tározó (35 db puffertározó, 41 db öko-tározó) készül 2976 ha vízfelülettel és 17 Millió m^3 tározási kapacitással, továbbá visszautalunk a 2. pontra abban a tekintetben, hogy a Homokhátság vízpótlása projekt részterületei egy egységes, egymással akár fizikailag, akár projektcél tekintetében összefüggő rendszert alkotnak, azokat elkülönülten kezelni hiba. Minden tározó többszöri egyeztetést követően ott és olyan kiterjedésben, kapacitással került megtervezésre, ahol:

- *műszaki, ökológiai, talajvízháztartási szempontból szükséges;*
- *műszaki szempontból lehetséges és reális költséggel megvalósítható;*
- *természetvédelmi, honvédelmi stb. érdeket nem sért;*
- *legjobb tudásunk szerint a jelenleg hatályos jogszabályi környezetben engedélyezhető.*

A tervezett fejlesztésnek tehát része állandó tározók kialakítása is (lásd 35 db puffertározó), ezek azonban nem egy helyre koncentrálva, hanem a területen elosztva kerülnek megvalósításra, annak érdekében, hogy a talajvíz emelése térségi szinten is a lehető leghatékonyabban megvalósulhasson.

5.

Ha az OVF a Tisza-túr közi tározót Milota Község tiltakozása és 10.000 vöröslábú hegyisáska mortalitása ellenére megépíttette, amely Ukrajnában nem járt volna kárral, akkor a jelenlegi beavatkozási terület felső szakaszán sokkal relevánsabb a víztározó megvalósítása

Nem világos, hogy egy Észak-alföldi, vizet csak ideiglenesen, várhatóan több évtizedente rövid ideig visszatartó árvízcsúcs csökkentő tározó létesítése és az ott fellelhető védett természeti értékekre gyakorolt hatásai hogyan függenek össze egy, a NÖTE elképzeléseiben létező, a tervekben és a hatástanulmányban nem szereplő, ismeretlen helyen, kiterjedésben elképzelt fiktív tározó létesítésével. Ezen túlmenően a mortalitás halálozásra/elhullásra vonatkozó gyakorisági arányszámot jelent valamely populációra vonatkoztatva egy meghatározott okkal összefüggésben. Jelen szövegkörnyezetben a mortalitás fogalma nem értelmezhető. Előzőek miatt ezen észrevétellel kapcsolatban, érdemben nem tudunk nyilatkozni.
Tájékoztatjuk továbbá, hogy a projekt összes részterületének műszaki tartalma (beleértve a tározókat is) és interaktív webtérképe mindenki számára nyilvános és elérhető a https://homokhatsag.ovf.hu/ weboldalon.

6.
A tervezett munkálatokkal a keletkező károk mellett tartós vagy végleges javulás nem várható a klímaváltozás folytatódása esetén, legfeljebb ha a beeresztéseknél tározókat építünk

A fenti kijelentés a Tervező Iroda számára értelmezhetetlen, a benyújtott több száz oldalas hatástanulmányban és mellékleteiben foglalt vizsgálati eredményeket semmibe vevő, alaptalan és a vizsgálatokban részt vevő szakemberekre nézve sértő. A tározókkal kapcsolatosan a 4. pontban érdemben nyilatkoztunk.

Kérjük T. Hatóságot, hogy a szakmailag alátámasztott észrevételeinket elfogadni, az érdemi döntést pedig lehetőség szerint mihamarabb kiadni szíveskedjenek."

A természetvédelmi hatóság áttekintette az Egyesület által benyújtott észrevételt.

Az Nkr. 10. § (7) bekezdése alapján *„A terv akkor fogadható el, illetve a beruházás akkor engedélyezhető, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy az a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár, továbbá – a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel – nem ellentétes a jelölés céljaival."*

Valamennyi rendelkezésre álló információt áttekintve, a természetvédelmi kezelő nyilatkozatát figyelembe véve a tervezett beruházás a rendelkező részben előírtak betartásával várhatóan nem okoz jelentős kedvezőtlen változást a védett természeti és/vagy Natura 2000 területek kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelyek tekintetében, nem ellentétes a kijelölés céljaival, ezáltal az Nkr. 10. § (7) bekezdése alapján engedélyezhető a beruházás. **A megtett észrevétel alapján további természetvédelmi szempontú előírás megtétele nem indokolt.**

A természetvédelmi hatóság az Egyesület észrevételére – a VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által – adott nyilatkozatot megfelelőnek ítélte.

Az Egyesület észrevételét és az arra adott választ a környezetvédelmi hatóság honlapján, a BK/KTF/07870-112/2023. iktatószámú közlemény formájában közzétette.

*

A környezetvédelmi hatóság által a rendelkező részben tett előírások indokolása:

Levegőtisztaság-védelem

Levegőtisztaság-védelmi szempontú előírásainkat a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Lvr.) 4. §, 26. § (1), (2), és 28. § (2) bekezdéseiben foglaltak alapján tettük.
Az Lvr. 4. §-a szerint: *„tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz."*
Az Lvr. 26. § (1) bekezdése alapján: *„diffúz forrás üzemeltetése során a levegővédelmi követelményeket érvényesíteni kell."*
Az Lvr. 26. § (2) bekezdése szerint: *„diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható fenn. A diffúz forrás működtetése, fenntartása során az üzemeltető a diffúz forrás környezete és az ingatlan rendszeres karbantartásáról és tisztántartásáról gondoskodik."*
Az Lvr. 28. § (2) bekezdése értelmében: *„A közúti jármű üzembentartója, a vasúti jármű üzemeltetője szállítás esetén a szállított anyag által okozott levegőterhelés megelőzéséről gondoskodni köteles."*

Zaj- és rezgésvédelem
A tevékenység a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik.
A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése értelmében tilos a védendő környezetben veszélyes mértékű zajt vagy rezgést okozni.
A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése szerint a környezetbe zajt vagy rezgést kibocsátó létesítményeket úgy kell tervezni és megvalósítani, hogy a védendő területen, épületben és helyiségben a zaj- vagy rezgésterhelés feleljen meg a zaj- és rezgésterhelési követelményeknek.

A benyújtott dokumentáció alapján a projekt megvalósulási területén egyes zajtól védendő területek és épületek esetében az építési tevékenységtől származóan a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 2. számú mellékletében foglalt zajterhelési határértékek túllépésére lehet számítani.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet. 7. § (1) bekezdése *alapján „Új tevékenység telepítéséhez és megvalósításához szükséges szállítási tevékenység hatásterülete az a szállítási útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő terület, amelyen a szállítási, fuvarozási tevékenység legalább 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást okoz."*
A benyújtott környezeti hatásvizsgálati dokumentáció szerint az elvégzett szállítási forgalombecslés mellett az 5313-as számú mellékút 5+257-es kezdőszelvényű, jelenleg nagyon alacsony tehergépjármű-forgalmú szakasza esetében várható 3 dB-t meghaladó mértékű járulékos zajterhelés változás, ezáltal közvetett hatásterület kialakulása. A dokumentáció megállapítja, hogy a szállítási forgalom korlátozásával (napi 2 nehézteher-gépjármű elhaladás) a mellékút menti védendő létesítményekre vonatkozóan a járulékos zajterhelés a 3 dB érték alá csökkenthető.
Korábbi, hasonló jellegű beruházások tapasztalatai alapján a kivitelezéssel és a szállítási tevékenységgel összefüggésben a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 5. számú melléklete szerinti rezgésterhelési határértékek a tárgyi projekt vonatkozásában várhatóan teljesülnek.
A zaj- és rezgésterhelés pontosabb meghatározására a kivitelezési helyszínek, a kivitelezéshez igénybe venni kívánt gép- és eszközpark, valamint az organizáció ismeretében, az építés alatti környezetvédelmi tervben kerül sor. Az előzőek okán a kiviteli tervre vonatkozó előírást tettünk.
Az üzemelés alatt a fő zajforrást jelentő szivattyúközpont zajkibocsátása csak a gépészet típusa és a végleges beépítési paraméterek ismeretében határozható meg pontosan, ezért az elvégzett zajvédelmi szempontú számítások felülvizsgálata szükséges, különös tekintettel a közelben található zajtól védendő területre és a rajta lévő védendő épületekre (üdülőházas terület).

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése szerint *a környezeti zajt előidéző üzemi vagy szabadidős zajforrásra vonatkozóan a tevékenység megkezdése előtt a környezeti zaj- és rezgésforrás*

üzemeltetője – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – köteles a környezetvédelmi hatóságtól környezeti zajkibocsátási határérték megállapítását kérni, és a határérték betartásának feltételeit megteremteni.

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 12. §-a szerint *„A kivitelező a zaj- és rezgésvédelmi követelményeket az építőipari tevékenység ideje alatt köteles betartani."*
A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése alapján *„A 4. §-ban kijelölt környezetvédelmi hatóság a zajvédelmi követelmények ellenőrzése érdekében mérést, számítást, vizsgálatot végezhet vagy végeztethet, illetve mérés, számítás végzésére kötelezheti a zajforrás üzemeltetőjét."*

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (1) bekezdése alapján *„A kivitelező felmentést kérhet a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek betartása alól a környezetvédelmi hatóságtól*

> *a) egyes építési időszakokra, ha a kibocsátási határérték-kérelem szerint a zajkibocsátás műszaki vagy munkaszervezési megoldással határértékre nem csökkenthető,*
> *b) építkezés közben előforduló, előre nem tervezhető, határérték feletti zajterhelést okozó építőipari tevékenységre."*

A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdése szerint *„A kérelemben meg kell jelölni a határérték túllépés okát, a felmentéssel érintett időszak kezdő és végnapját, a zajcsökkentés érdekében tervezett intézkedéseket és azok várható eredményeit."*
A 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. § (3) bekezdése alapján *„A környezetvédelmi hatóság a zajterhelési határérték alóli felmentésről szóló határozatában az építőipari tevékenység napi, heti időbeosztására és a munkavégzés teljesítményére vonatkozóan is előírhat korlátozást."*

A tassi szivattyútelep üzemi zajterhelésének pontos meghatározására (és annak eredményétől függően a szükséges zajcsillapító intézkedések megvalósítására) vonatkozó előírásunkat a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. mellékletében foglalt határértékek védendő környezetben való megfelelőségének okán tettük.

<u>Földtani közeg védelme</u>
A környezethasználat megszervezésének és végzésének módját *a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény* 6. § (1) bekezdése tartalmazza.
A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VI. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés b) pontja alapján a tevékenység csak a földtani közeg *(B)* szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető. A földtani közegre vonatkozó *(B)* szennyezettségi határértéket *a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet* 1. és 3. számú melléklete számszerűsíti.
A műszaki védelem kialakítását *a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VI. 21.) Korm. rendelet* 10. § (1) bekezdés a) pontja alapján írtuk elő.

*

A környezeti hatásvizsgálati eljárás kereteit, tartalmát az R. 6. § - 6/A. §-a, 10. § (6a) bekezdése, valamint a 424/2022. (X. 28.) és a 146/2023. (Iv. 27.) Korm. rendelet határozza meg.

A környezeti hatástanulmány általános tartalmi követelményeit az R. 6. számú melléklete tartalmazza.

A környezeti hatástanulmány megfelel az R. 6. számú mellékletében tartalmi követelményeknek.

A fentieknek megfelelően a környezetvédelmi hatóság bevonva az eljárásba a szakhatóságokat, szakkérdés vizsgálatában érintett hatóságokat, ügyfélnek minősülő szervezeteket is, részletesen megvizsgálta a tervezett tevékenység engedélyezhetőségét, illetve a rendelkező részben a

szükséges előírásokat megtette, különös tekintettel azon intézkedéseket, melyek a jelentős kedvezőtlen környezeti hatások elkerülésére, megelőzésére vagy csökkentésére, és – ha lehetséges – kiegyenlítésére vonatkoznak és eszerint hozta meg az eljárást lezáró döntését.

Fentiek alapján lefolytatott eljárás – a környezetvédelmi hatóság által folytatott szakmai vizsgálatok eredménye, a szakhatóságok állásfoglalásai, az eljárás során megkeresettek nyilatkozatai, a nyilvánosság bevonása – alapján a környezetvédelmi engedély kiadását kizáró ok nem merült fel.

Az R. 11/B. §-a értelmében a környezetvédelmi hatóság a tevékenység engedélynek megfelelő megvalósítását, illetve a környezetre gyakorolt jelentős kedvezőtlen hatások elkerülése, megelőzése, csökkentése vagy kiegyenlítése érdekében szükséges intézkedések végrehajtását - az e rendeletben, valamint az egyes környezeti elemekre és tényezőkre vonatkozó szabályozásban foglalt előírások szerint, szükség szerint hatósági ellenőrzéssel - figyelemmel kíséri.

A határozatot a környezetvédelmi hatóság a fent hivatkozottakra tekintettel, az R. 10. § (1) bekezdése és a Kvt. 71. § (1) bekezdés b) pontja alapján hozta meg.

A környezetvédelmi engedély az R. 10. § (4) bekezdés a) pontja szerint tartalmazza azokat az előírásokat, amelyek a jelentős kedvezőtlen környezeti hatások elkerülésére, csökkentésére – és ha lehetséges – megszüntetésére vonatkoznak, továbbá az R. 10. § (4) bekezdés b) pont bc) alpontjában foglaltakat.

A döntés formáját az Ákr. 80. § (1) bekezdése és 81. § (4) bekezdése, tartalmi elmeit a 81. § (1) bekezdése és az R. határozza meg.

Az engedély érvényességi idejét a környezetvédelmi hatóság az R. 11. § (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdés alapján határozta meg.

Az engedély érvényességi idejének lejáratára vonatkozó rendelkezés az R. 11. § (3) bekezdésén alapul.

A környezetvédelmi hatóság felhívja a figyelmet az alábbiakra:
A Kvt. 72. §-a értelmében a környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi engedélyt visszavonja, ha a véglegessé válástól számított öt éven belül a tevékenységet, illetve az ahhoz szükséges építési előkészítési munkákat nem kezdték meg, vagy ha a jogosult nyilatkozik arról, hogy a környezetvédelmi engedéllyel nem kíván élni, továbbá akkor is, ha az engedélyezéskor fennálló feltételek lényegesen megváltoztak.

A döntés elleni jogorvoslat lehetőségéről az Ákr. 112. §-a és 114. § (1) bekezdése rendelkezik.
A fellebbezés kizárása az Ákr. 116. § (1) bekezdésében foglaltakon alapul, tekintettel arra, hogy a fellebbezést jelen döntés ellen törvény nem teszi lehetővé.

Az eljárás során megkeresett szakhatóságok állásfoglalásait a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján foglalta a határozatba. Az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A keresetlevél benyújtásának idejéről és helyéről a Kp. 39. § (1) bekezdése, benyújtásának módjáról a Kp. 28. § (1)-(2) bekezdése és 39. § (2) bekezdése rendelkezik.

A keresetlevél tartalmát a Kp. 37. §-a határozza meg.

Az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozóan a környezetvédelmi hatóság a Kp. 29. § (1) bekezdésére, *a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény* XLVI. fejezetére, valamint az Eüsztv. 8-10. §-ára figyelemmel adott tájékoztatást.

A keresetlevél benyújtásának halasztó hatályát a Kp. 39. § (6) bekezdése zárja ki.
Az azonnali jogvédelem iránti kérelemre vonatkozó tájékoztatás a Kp. 50. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakon alapul.

A bíróság a környezetvédelmi hatóság a Kp. 12. § (1) bekezdése, illetékességét a Kp. 13. § (1) bekezdése és *a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény* 4. melléklet 7. pontja alapján állapította meg.

A Kp. 77. § (1) bekezdése értelmében, ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.

Az elsőfokú közigazgatási bírósági eljárás illetékének a mértékét *az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény* (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg.

A közigazgatási perben a felet – ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is – megillető tárgyi illetékfeljegyzési jogról a környezetvédelmi hatóság az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja és 59. § (1) bekezdése alapján adott tájékoztatást.

A környezetvédelmi engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység jogkövetkezményeit az R. 26. § (4) bekezdése határozza meg.

A környezetvádelmi hatóság jelen határozat teljes szövegét a Kvt. 71. § (3) bekezdése és az R. 10. § (3) bekezdése értelmében – annak véglegessé válására tekintet nélkül – közhírré teszi.

Az Ákr. 85. § (5) bekezdés b) pontja értelmében, ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a döntés közlésének napja a hirdetmény kifüggesztését követő tizenötödik nap.

A környezetvédelmi hatóság az R. 10. § (3) bekezdése alapján ezen döntését külön levéllel megküldi az eljárásban érintett, hatásterületen lévő települési önkormányzatok jegyzőinek, akik gondoskodnak a határozat teljes szövegének közhírré tételéről.

A határozatot a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 85. § (1) bekezdése alapján az ügyben megkeresett szakhatóságok, továbbá a Rendelet 11. § (1) bekezdése alapján az illetékes vármegyei katasztrófavédelmi igazgatóságnak, valamint a megkeresett hatóságok részére is megküldi.
A döntés véglegessé válásáról a környezetvédelmi hatóság az Ákr. 82. § (1) bekezdése alapján adott tájékoztatást.

A környezetvédelmi hatóság hatáskörét az R. 7. § (1) bekezdése, illetékességét a Rendelet 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Kecskemét, időbélyegző szerint

Kovács Ernő
főispán nevében és megbízásából:

Csókási Anita
főosztályvezető

Kapják: külön ügyintézői utasítás szerint